

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"
Освітня програма	24147 Середня освіта (історія)
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	341
Повна назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"

Ідентифікаційний код ЗВО	02125266
ПІБ керівника ЗВО	Цепенда Ігор Євгенович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	https://pnu.edu.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/341>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	24147
Назва ОП	Середня освіта (історія)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.03 Історія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Повна загальна середня освіта
Термін навчання на освітній програмі	3 р. 10 міс.
Форми здобуття освіти на ОП	заочна, очна денна
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	кафедра історії України і методики викладання історії
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	кафедра всесвітньої історії, кафедра історії слов'ян, кафедра етнології і археології, кафедра історіографії і джерелознавства
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	76018, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57, Державний вищий навчальний заклад «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», корпус 3
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	історик, вчитель історії і суспільствознавчих предметів
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	102222
ПІБ гаранта ОП	Галицька-Дідух Тамара Вячеславівна
Посада гаранта ОП	Доцент
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	tamara.halytska@pnu.edu.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(050)-433-09-95
Додатковий телефон гаранта ОП	+38(096)-745-26-43

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Освітня програма розроблена відповідно до наказу МОН України № 1151 від 06.11.2015 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», затверджена Вченою радою університету (протокол № 7 від 30.08.2016), введена в дію наказом ректора № 44/06-06-С від 31.08.2016. Ліцензований обсяг – 80 студентів (протокол № 122/2 засідання ліцензійної комісії МОН від 22.01.2019 р., наказ МОН № 99-л). ОП реалізується кафедрою історії України і методики викладання історії, керівник (гарант) ОП – д.і.н., проф. Раківський І.Я. (2016–2019 рр.). Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України № 347 від 10.05.2018 р. була затверджена проектна група спеціальності: проф. Райківський І.Я., доц. кафедри Галицька-Дідух Т.В., Єгрешій О.І., Королько А.З. (наказ ректора № 28/06-06-с від 24.04.2019). Наказом ректора № 725 від 08.11.2018 було змінено назву кафедри на «Кафедра історії України і методики викладання історії».

У серпні 2019 р. затверджено оновлення змісту ОП 014 «Середня освіта (Історія)» у зв'язку із прийняттям Національної

рамки кваліфікацій у редакції від 12.06.2019 (№ 509), Стратегії розвитку університету та побажаннями стейкхолдерів, що було обґрунтовано на засіданні кафедри 27.06.2019 р., затверджено Вченою радою ЗВО 30.08.2019 (протокол № 7). Програма введена в дію наказом ректора від 30.08.2019 № 52/06-06-з. Зокрема, уточнено мету, рубрики ОП «Вимоги до вступу та продовження навчання», «Соціально-економічне та інформаційно-технологічне забезпечення освітнього процесу», рівень ОП НРК – з 6 на 7 рівень. На основі цих змін було вдосконалено РПНД і підготовлено силабуси. Наказом ректора № 104/06-06 від 13.12.2019, на виконання ухвал Вчених рад ЗВО від 05.11.2019 (протокол № 9) та факультету історії, політології і міжнародних відносин від 02.10.2019 (протокол № 4) гарантом ОП було призначено доц. кафедри історії України і методики викладання історії Галицьку-Дідух Т.В.

Дана освітньо-професійна програма спеціальності 014 «Середня освіта (Історія)» розроблена і затверджена ЗВО з урахуванням вимог ринку праці та Національної рамки кваліфікацій. ОП регламентує мету, цілі, компетентності, програмні результати навчання, форми організації та технології навчання, механізм внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та працевлаштування чи продовження освіти випускника за даною спеціальністю. Важливим аспектом формування навчального плану ОП є наявність у ньому значної кількості дисциплін, присвячених здатності здобувачів вищої освіти, застосовуючи знання, уміння і навички з дисциплін фундаментальної і професійної підготовки, самостійно організовувати навчально-виховний процес, добирати ефективні методи, прийоми, форми і засоби навчання, спрямовані на розвиток вікових та індивідуальних особливостей учнів; впроваджувати традиційні та інноваційні технології навчання в професійній діяльності, що робить їх конкурентоспроможними на ринку праці.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року та набір на ОП

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року		У тому числі іноземців	
			ОД	З	ОД	З
1 курс	2019 - 2020	51	34	15	0	0
2 курс	2018 - 2019	54	41	11	0	0
3 курс	2017 - 2018	35	26	7	0	0
4 курс	2016 - 2017	31	21	13	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	9153 польська мова та література 9217 Музичне мистецтво 9977 образотворче мистецтво 10671 англійська мова і література 10673 Основи здоров'я, валеологія 11080 історія 11563 географія 11666 Математика 12375 Українська мова і література 13536 німецька мова і література 13953 фізична культура 17050 біологія 17226 інформатика 22639 середня освіта (фізика) 22640 середня освіта (українська мова і література) 22641 середня освіта (польська мова та література) 22642 середня освіта (фізична культура) 22643 середня освіта (основи здоров'я, валеологія) 22649 середня освіта (музичне мистецтво) 22650 середня освіта (образотворче мистецтво) 22703 Середня освіта (біологія) 22704 Середня освіта (географія) 22705 середня освіта (хімія) 23330 середня освіта (математика) 23331 середня освіта (інформатика) 23512 середня освіта (біологія та здоров'я людини) 23523 середня освіта (англійська мова і література) 23524 середня освіта (німецька мова і література) 24147 Середня освіта (історія) 31765 середня освіта (Математика, Інформатика) 36240 середня освіта (англійська мова і література) 36241 середня освіта (німецька мова і література) 36242 середня освіта (польська мова та література) 39873 середня освіта (інформатика, англійська мова) 39889 середня освіта (фізика та математика) 40097 середня освіта (англійська мова і література) 40098 середня освіта (німецька мова і література) 40099 середня освіта (польська мова та література) 22620 середня освіта (історія) 16121 фізична культура 22622 середня освіта (українська мова і література) 13913 Українська мова і література 14662 образотворче мистецтво

	16012 історія 22621 середня освіта (образотворче мистецтво) 22623 середня освіта (фізична культура)
другий (магістерський) рівень	11340 польська мова та література 11403 українська мова і література 11475 фізика 11668 фізична культура 12241 географія 12507 історія 16606 математика 16999 інформатика 17000 біологія 22527 Середня освіта (географія) 22536 середня освіта (інформатика) 22538 Середня освіта (фізична культура) 22539 Середня освіта (історія) 22540 середня освіта (математика) 22541 Середня освіта (біологія) 22542 Середня освіта (фізика) 22543 середня освіта (польська мова та література) 22544 середня освіта (українська мова і література) 23516 середня освіта (біологія та здоров'я людини) 26284 середня освіта (музичне мистецтво) 26285 середня освіта (образотворче мистецтво) 27694 середня освіта (природничі науки)
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	36738 середня освіта (українська мова і література)

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	103221	32209
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	103221	32209
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	0	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	MD5- хеш файла
Освітня програма	<i>Освітня-програма-014-Середня-освіта-Історія.-Перший-бакалаврський-рівень.pdf</i>	0zXsj6Ag/6exs/Wy7fLcPaf3yfs08QpjOH7JMpBRfjI=
Навчальний план за ОП	<i>Навчальний план 014 Середня освіта (історія). ОП Бакалавр...pdf</i>	3t5amZUH7Q40kaqSaxR0ZQEC0jTysTSG3XMiU0S3dws=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензії та відгуки роботодавців на ОП.pdf</i>	3tBgXrDmx2ceqhtLorTbqbaEgEUkdnZ4Cwy8zBhgZ7Y=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Мета ОП полягає у підготовці висококваліфікованих фахівців, які володіють знаннями з історії України, всесвітньої історії, методики викладання історії і суспільствознавчих дисциплін, сучасних освітніх технологій, іст. краєзнавства та інших суміжних гуманітарних наук; здатних вирішувати стандартні і нестандартні комплексні задачі в професійній пед. діяльності в навч. закладах середньої освіти або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів іст. наук, освіти, методики викладання ін. і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. ОП спрямована на формування проф. компетентностей майбутніх учителів з фаховими інтересами до впровадження

інновац. технологій з метою безперервного навчання та підвищення проф. рівня; виховання високоморальних, патріотичних, освічених особистостей, спроможних робити істотний внесок у майбутнє регіону й України. Серед особливостей ОП: значна частина навч. предметів циклу проф. підготовки є за вільним вибором студента; серед дисциплін є унікальні – «Сучасні освітні технології», «Компетентнісний підхід у професійній підготовці вчителя історії»; використання PnuEcoSystem, яка дає унікальні можливості для підготовки вчителів за новітніми освітніми методиками. Частина викладачів, які працюють в рамках ОП, пройшли стажування і прочитали серію лекцій у Жешувському, Варшавському і Ягеллонському університетах (Польща), Університеті ім. Яна Коменського в м. Братиславі (Словаччина), Остравському університеті (Чеська Республіка).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Цілі ОП орієнтовані на реалізацію «Стратегії розвитку ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» на 2020–2025 рр.» (https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/10/Стратегія-розвитку-ПНУ-на-сайт_ост..pdf) та відповідають завданням університету, відображеним у його Статуті (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/statut.pdf>). У руслі місії університету (наука, освіта і регіон) ОП 014 «Середня освіта (Історія)» готує висококваліфікованих фахівців за спеціальністю, готових до впровадження інноваційних методик в освітній процес, що забезпечить високий рівень їх конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці. ОП спрямована на виховання високоморальних, патріотичних, освічених особистостей, спроможних робити істотний внесок у майбутнє регіону й України. Організація навчання за ОП відповідає стратегічному напрямку – студентоцентричному підходу. Реалізація ОП пов'язана з імплементацією підстратегій: інтернаціоналізації, корпоративної соціальної відповідальності та управління якістю. Стратегія інтернаціоналізації передбачає налагодження стратегічних партнерств з університетами світу для освітньої, наукової і міжнародної діяльності студентів та викладачів; стратегія корпоративної соціальної відповідальності має на меті підвищити рівень соціальної відповідальності університету перед усіма стейкхолдерами; стратегія управління якістю передбачає оптимізацію організаційних процесів в університеті.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП: - здобувачі вищої освіти та випускники програми

ОП передбачає отримання ґрунтовних знань з питань історії і суспільствознавчих предметів, а також навчальних курсів педагогічного профілю (педагогіка, психологія, методика викладання різних дисциплін у школі та ін.). Випускник програми повинен здобути необхідні знання і вміння, що дозволять на сучасному методичному рівні здійснювати педагогічну діяльність у школі. В університеті напередодні проведення конкурсу на заміщення вакантних посад здійснюється моніторинг якості викладання навчальних дисциплін ОП, що дає можливість покращувати якість навчання, зокрема через сервіс poll.ru.if.ua. Результати опитування враховують при укладенні контракту, під час розподілу навчального навантаження, а також обговорюють на засіданнях випускової кафедри. Після завершення підсумкового семестрового контролю передбачено організацію анонімного опитування «Викладач очима студента» <https://ceeeg.pnu.edu.ua/викладач-очима-студента/>, здійснюваного Центром соціальних досліджень. Психолого-педагогічні дослідження серед студентів здійснюються в Навчально-виробничій лабораторії виховної та психолого-педагогічної роботи в тому числі з питань освітнього процесу.

- роботодавці

Під час формулювання цілей і програмних результатів навчання враховується думка роботодавців, які періодично висловлюють пропозиції для покращення якості освітнього процесу. Вони беруть участь у засіданнях випускової кафедри, де здійснюється оцінка якості ОП та обговорюються шляхи її підвищення, дають письмові офіційно завірені рецензії на програму (див. сайт кафедри). Зокрема, директор Івано-Франківського обласного державного центру туризму і краєзнавства учнівської молоді М.Косило визнав, що в ОП спеціальності 014 «Середня освіта (Історія)» враховано такі його рекомендації: застосування краєзнавчої інформації на уроках історії та в позашкільній діяльності; виховання в майбутніх учителів історії і суспільствознавчих дисциплін розуміння ролі та місця краєзнавства в системі позашкільної освітньої роботи і т. п.; в. о. директора Комунального закладу позашкільної освіти «Центр освітніх інновацій Івано-Франківської міської ради» М.Починок зауважила, що в ОП враховано пропозицію впровадження серед студентів готовності до імплементації новітніх технологій, застосування традиційних та інноваційних форм навчання в позашкільній гурткової роботі. Рецензії на ОП зробили директор академічного ліцею «Рогатинська гімназія ім. Володимира Великого» Рогатинської районної ради І.Доронюк, директор Долинського наукового академічного ліцею «Інтелект» Долинської районної ради М.Чміль, директор Яблуницької ЗОШ І-ІІІ ст. Яремчанської міської ради М.Молдавчук та ін.

- академічна спільнота

Учасники академічної спільноти, професіонали-практики залучаються до проведення аудиторних занять (завідувач відділу суспільно-філологічних дисциплін Івано-Франківського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти канд.іст.наук В.Островський, вчитель історії ЗОШ №7 канд.іст.наук Н.Сидорик, директор Івано-Франківського обласного державного центру туризму і краєзнавства учнівської молоді канд.пед.наук М.Косило та ін.). Учасники академічної спільноти, викладачі профільних кафедр, експертні групи (науково-методична рада факультету) залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП: здійснюють реалізацію компонентів програми, беруть участь в її обговоренні на засіданнях кафедр та Вченої ради. Запроваджена система консультацій з викладачами Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова, Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського, Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка, Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І.Франка та ін. До складу Експертної комісії входить директор Української гімназії № 1 І.Дейчаківський. Студентам спеціальності читають лекції закордонні запрошені вчені (професори: з Польщі Адам Бальцер, з Чеської Республіки – Вітеслав Вілімек та ін.).

- інші стейкхолдери

Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП, а також у процесі її подальшого вдосконалення, залучалися представники органів державної влади і місцевого самоврядування (<https://kiu.pnu.edu.ua/договори-з-роботодавцями-та-віддуки-н/>). Головний спеціаліст відділу освіти Тлумацької райдержадміністрації канд. іст. наук І.В. Гавриш, начальник відділу освіти Тисменицької райдержадміністрації С.В. Шарабуряк, начальник відділу освіти, молоді та спорту Заболотівської селищної ради ОТГ Т.М. Стеф'юк та ін. Зокрема, вони висловлювали побажання і пропозиції в рамках «Ярмарки професій» (<http://agentyzmin.pnu.edu.ua/ua/event/synerhiia-hromad-ta-osvity>) на тему «Синергія громади і освіти» спільно з головами об'єднаних територіальних громад (ОТГ) регіону та закладами вищої освіти області за

підтримки Асоціації міст України (м. Івано-Франківськ, 03.10.2018). Збір і систематизація даних проводилися для створення комунікації можливостей університету та потреб органів місцевого самоврядування регіону, підвищення якості освіти, розробки практичних рекомендацій, спрямованих на узгодження кадрових потреб ОТГ та освітніх пропозицій університету, збалансування роботи університету із запитом регіонального ринку праці, підписання угод про практику студентів, потенційне працевлаштування випускників та ін.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Цілі ОП та програмні результати навчання відповідають сучасним тенденціям розвитку спеціальності 014 «Середня освіта (Історія)» в умовах реформування середньої освіти («Закон про повну загальну середню освіту», «Нова школа», компетентнісний підхід та ін.), що підтверджують відгуки (рецензії) зацікавлених сторін (стейкхолдерів). Ринок праці потребує фахівців в освітній галузі, які здатні генерувати нові ідеї, опанувати і впроваджувати інноваційні технології навчання, пояснювати та аналізувати освітні проблеми, пропонувати способи їх розв'язання, що дозволить в умовах неповної (недостатньої) інформації інтегрувати знання для розв'язання власних та суспільних проблем та ін. ОП «Середня освіта (Історія)» єдина на Прикарпатті готує фахівців відповідної спеціальності. За офіційними даними департаменту освіти, науки та молодіжної політики Івано-Франківської облдержадміністрації, на початок 2019-2020 н. р. в області функціонувало 587 загальноосвітніх навчальних закладів I-II та I-III ступенів, у яких вивчають історію та інші суспільствознавчі предмети, а також 4 центри позашкільної освіти військово-патріотичного напрямку. Станом на вересень 2019 р. в ЗЗСО області працювало 1024 вчителя історії, з них 197 – пенсійного віку <https://kiu.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/56/2020/02/Статистика-шкіл-в-Івано-Франківській-області.pdf>

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

ОП враховує потреби освітньої галузі в Україні та регіоні, спираючись на Концепцію розвитку педагогічної освіти, затверджену МОН (наказ № 776 від 16.07.2018, <https://mon.gov.ua/storage/app/media/Serpneva%20conferentcia/2019/Presentacii/koncepcia-rozvitku-pedagogichnoi-osviti.pdf>) на виконання Закону України «Про освіту». Галузевий контекст виражено в програмних результатах навчання (D 7, 10, 12-14, 21, 24, 28 та ін.), зокрема в тих, які стосуються формування здатностей пояснювати та аналізувати освітні проблеми, пропонувати способи їх розв'язання, що дозволить в умовах неповної інформації інтегрувати знання для розв'язання власних та суспільних проблем (D 24) та ін. З урахуванням регіональної специфіки Прикарпаття ОП і навчальний план передбачають підбір дисциплін вільного вибору студента (34, 77, 78, 81, 95, 98, 99). Студенти і викладачі спеціальності залучаються до роботи Центру інновац. освітніх технологій «PNU EcoSystem» у рамках міжнародного проекту програми ЄС Еразмус+ «Модернізація педагогічної вищої освіти з використанням інноваційних інструментів викладання – MoPED» (№ 586098-EPP-1-2017-1-UA-EPPKA2-CBHE-JP), що відповідає сучасним галузевим вимогам підготовки фахівців. ОП враховує регіональні запити на підготовку фахівців з викладання історії і суспільствознавчих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах, насамперед в Івано-Франківській області. <https://kiu.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/56/2020/02/Статистика-шкіл-в-Івано-Франківській-області.pdf>

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

У процесі формулювання цілей і програмних засад навчання в рамках освітньої програми враховано досвід Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, де члени проектної групи за спеціальністю 014 «Середня освіта (Історія)» проходили планове наукове стажування у 2018 р. на випусковій кафедрі нової і новітньої історії та методики викладання історії (перейменована пізніше на кафедру всесвітньої історії та релігієзнавства, керівник (гарант) ОП цієї спеціальності – М. Алексієвський). На засіданнях випускової кафедри історії України і методики викладання історії обговорювалося питання предметного наповнення ОП, враховуючи побажання студентів, стейкхолдерів і зразки аналогічних освітніх програм вітчизняних вищих навчальних закладів – Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, Львівського національного університету ім. І. Франка та ін. (див. протокол випускової кафедри № 8 від 14.04.2016).

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 014 «Середня освіта (Історія)» відсутній.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Сьомий рівень Національної рамки кваліфікацій передбачає здатність особи вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в певній галузі професійної діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Підготовка фахівців за бакалаврським рівнем вищої освіти здійснюється згідно з вимогами Національної рамки кваліфікацій, що передбачає в рамках ОП за спеціальністю 014 «Середня освіта (Історія)» програмні результати навчання: самостійно організувати освітній процес із врахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, вибираючи продуктивні методи, прийоми, форми та засоби навчання; здійснювати планування, організацію та реалізацію сучасних інноваційних технологій навчання історії і суспільствознавчих предметів на основі особистісно-орієнтованого та компетентнісного підходів; самостійно оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні та світі, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості; аналізувати основні концепції, теорії та етапи розвитку держави і права, реалізовувати положення законодавства в конкретних життєвих ситуаціях, виховувати правову свідомість і культуру, оцінювати, пояснювати та аналізувати освітні проблеми, пропонувати способи їх розв'язання, що дозволить в умовах неповної (недостатньої) інформації інтегрувати знання для розв'язання власних та суспільних проблем; організувати ефективну міжособистісну взаємодію суб'єктів освітнього процесу, яка ґрунтується на здобутих знаннях, демократичних і гуманістичних цінностях; брати участь у командній роботі, застосовувати оптимальну стратегію діяльності і приймати обґрунтовані рішення у складних і часом непередбачуваних професійних і життєвих ситуаціях, що потребує застосування нових підходів і прогнозування, усвідомлення власної відповідальності, знати культурну спадщину українського народу в контексті світової культури, поважати різноманіття та мультикультурність світу; керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва; здатність діяти на основі сформованих ціннісних орієнтирів; з повагою і розумінням ставитися до

інших світоглядних позицій, усвідомлювати рівні можливості кожного члена суспільства та педагогічного й учнівського колективів, враховувати гендерний підхід, проводити громадянсько-патріотичне виховання; вдосконалювати з високим рівнем автономності здобути під час навчання компетентності, усвідомлювати призначення професійної діяльності вчителя історії і суспільствознавчих предметів, а також потреби систематично підвищувати професійну кваліфікацію через навчання протягом життя та ін.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

240

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

240

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

60

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

ОП базується на оволодінні фундаментальними знаннями в галузі історії зі здатністю до застосування цих знань у навчально-виховному процесі, використанні сучасних методів, інноваційних технологій навчання у загальноосвітніх навчальних закладах. Предмети теоретичного блоку циклу проф. підготовки (Методика викладання історії і суспільствознавчих предметів; Педагогіка; Сучасні освітні технології; Психологія; Історичне краєзнавство, музеєзнавство; ін.) передбачають оволодіння студентами знаннями теоретичних і практичних основ педагогіки, психології, методики викладання історії і суспільствознавчих предметів та ін., вміннями самостійно організувати освітній процес із врахуванням вікових та індивід. особливостей учнів, вибираючи продуктивні методи, прийоми, форми та засоби навчання, у т.ч. інноваційні.

В ОП пропонується цикл дисциплін загальної підготовки (Історія української культури, Філософія, Українська мова (за проф. спрямуванням), Політологія та ін.), які дають змогу оволодіти знаннями з історії укр. культури; правознавства і політології, необхідними для вчителя суспільствознавчих предметів, а також вміннями використовувати основи та інструментарій суміжних гуманітарних наук, що формують фахову професійність та ін.

Вибіркові дисципліни за вибором ВНЗ (Вступ до спеціальності, Сучасні інформаційні технології; Безпека життєдіяльності і цивільний захист, Іноземна мова (англ.) та ін.) забезпечують здатність: оцінювати, пояснювати та аналізувати освітні проблеми, пропонувати способи їх розв'язання; використовувати сучасні інформ.-технологічні ресурси і вміти впроваджувати ІКТ в освітній процес; володіти навичками забезпечення охорони життя та здоров'я під час навч.-виховного процесу; використовувати іноземну мову на рівні необхідному для проф. діяльності та ін.

Дисципліни вільного вибору студента циклу загальної і проф. підготовки (Правознавство, Компетентнісний підхід у проф. підготовці вчителя, Методичні аспекти викладання давньої і середньовічної історії України у школі, Істор. портрети політ. та громадських діячів слов'янських країн на уроках історії в школі та ін.) формують у студентів знання з правознавства, потрібні для вчителя суспільствознавчих предметів, а також уміння реалізовувати сучасні інноваційні технології навчання історії і суспільствознавчих предметів на основі особистісно-орієнтованого та компетентнісного підходу; застосовувати наукові знання, уміння і навички з дисциплін фундаментальної підготовки для розв'язання конкретних задач у діяльності вчителя; характеризувати історичні постаті різних епох та ін.

Передбачено низку практик: навчальну в закладах освіти (ознайомлюючу), виробничу цільову пед. практику в школі, літню педагогічну, археологічну (навчальну). Написання курсових та дипломної робіт сприяють розширенню і поглибленню теоретичних знань, розвитку навичок їх практичного використання, самостійного розв'язання конкретних завдань.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Індивідуальна освітня траєкторія спрямована на індивідуалізацію навчання, посилення самостійної роботи студентів, підвищення рівня підготовки майбутніх спеціалістів та розкриття їхніх індивід. творчих здібностей. ІОТ регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в ЗВО (протокол № 7 від 30.06.2015), Положенням про порядок навчання студентів за індивід. графіком (наказ № 768 від 4.12.2014; зміни у наказі № 628 від 25.09.2019), Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти в ЗВО права на вільний вибір навч. дисциплін (протокол № 6 від 29.06.2016.), наказом ректора № 70 від 04.02.2019 про організацію контролю якості знань студентів, які навчаються за індивід. графіком, Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу в ЗВО (протокол № 11 від 29.11.2016). Студент може навчатися за індивід. графіком і частину освітніх компонентів навч. плану вивчати самостійно, у т.ч. з використанням засобів дистанційного навчання (<http://d-learn.pu.if.ua/>). Здобувачі освіти мають право обирати дисципліни з Каталогу навчальних дисциплін вільного вибору студентів, бази практики (<https://kiu.pnu.edu.ua/практика/>), теми курсових і дипломної роботи, визначати її зміст та обирати індивід. освітній маршрут для її виконання (протокол № 7 наук.-метод. ради від 14.06.2018). Формування ІОТ спрямоване на розвиток умінь самост. навч. діяльності, прийняття рішень, вибору форми висвітлення матеріалу ін. Здійснюється моніторинг думки студентів щодо ІОТ.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

ЗВО визначає перелік вибіркових навчальних дисциплін університету, які містяться у циклах загальної і професійної підготовки, та вільного вибору здобувача освітнього рівня і введеної для задоволення його освітніх і кваліфікаційних потреб, ефективного використання можливостей і традицій закладу. Право на вибір навчальних дисциплін реалізується на основі закону «Про вищу освіту» та «Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» права на вільний вибір навчальних дисциплін» (Ухвала вченої ради університету від 29.06.2016 р., протокол № 6 <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-poriadok-realizatsii-zdobuvachamy-vyshchoi-osvity-DVNZ-Prykarpatskyi->

natsionalnyi-universytet-imeni-V.-Stefanyka.pdf). Порядок вибору дисциплін регламентується наказом ректора № 190 від 31.03.2015 про вивчення вибіркових дисциплін (<https://ipmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/41/2020/01/nakaz-rekatora-vybirkovy-dyscypliny.pdf>). У навчальному плані передбачено дисципліни вільного вибору студента циклу загальної і професійної підготовки (60 кредитів ЄКТС). Студенти за допомогою кураторів ознайомлюються на веб-сторінці кафедри (жовтень-листопад навчального року, який передує року вивчення навчальних дисциплін вільного вибору) з переліком дисциплін вільного вибору студента, порядком, термінами та особливостями запису та формування груп та пишуть заяви на ім'я декана, де вказують назви дисциплін, які вони обрали, і на підставі заяв деканат формує групи для вивчення вибіркових дисциплін (додаток 1, 2, 3 наказу ректора № 190 від 31.03.2015 про вивчення вибіркових дисциплін). У деканаті факультету проводиться попередній аналіз результатів запису та формують групи для вивчення дисциплін вільного вибору, склад яких затверджується деканом факультету. Після формування груп, на основі поданих студентами письмових заяв, можливе коригування списків з урахуванням вимог для мінімального набору (15 осіб) (п. 2.4.2). Студентам, вибір яких не може бути задоволений з відповідних причин, вказаних у п. 2.4. цього Положення, повідомляється про відмову (із зазначенням причини) і пропонується зробити вибір з скорегованого переліку (п. 2.5 Положення). Далі проводиться повторний запис студентів на вивчення навчальних дисциплін, остаточно опрацьовуються заяви студентів кафедрами, приймаються рішення про формування груп, перевірка контингенту. Після початку навчання зміна дисципліни не можлива (п. 2.6 Положення). Дисципліни вільного вибору є професійно-орієнтованими, дозволяють здійснити більш глибоку професійну підготовку майбутніх фахівців, відповідають реальному запиту практики й рекомендовані роботодавцями (<https://kiu.pnu.edu.ua/договори-з-роботодавцями-та-відгуки-н/>). Випускова кафедра моніторить думку здобувачів вищої освіти щодо реалізації їхнього права на вибір навчальних дисциплін.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

В ОП передбачено чотири практики: навчальна практика в закладах освіти (ознайомлююча) (6 кредитів ЄКТС); виробнича цільова педагогічна практика в школі (9 кредитів ЄКТС); літня педагогічна практика (3 кредити ЄКТС); археологічна (навчальна) практика (3 кредити ЄКТС), які дозволяють здобути компетентності, необхідні для подальшої проф. діяльності. Базами практик є навчальні заклади м. Івано-Франківська та Івано-Франківської обл. і сусідніх областей, польові табори, літні оздоровчі табори та ін. Зміст практик визначається Наскрізною програмою практики <https://kiu.pnu.edu.ua/практика/> і регулюється Положенням про організацію та проведення практики (протокол № 3 вченої ради університету 26.03.2013, (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/08/Polozhennia-pro-praktyku.pdf>)). Звіт з практики захищається студентом при комісії, призначеній завідувачем кафедрою або заступником декана. До складу комісії входять керівник практики підрозділу університету, керівники-методисти практики від підрозділу університету і, за можливості, від баз практики, викладачі кафедри, які викладали практикантам спеціальні дисципліни. Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях кафедри, а загальні підсумки практики підводяться на Вченій раді факультету. Коректування змісту практичної підготовки, цілей і завдань здійснюється на основі моніторингу думки студентів і роботодавців щодо проведення практики.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

Формами та методами навчання студентів, які формують soft skills, є обговорення та дискусії, участь у звітній студентській наук. конференції, участь у розробці проєктів, дидактичні ігри та ін. Здобуттю навичок сприяють технології навчання: пасивні (пояснювально-ілюстративні); активні (проблемні, інтерактивні, проєктні, інформ.-комунікативні, технології співпраці тощо).

Під час вивчення дисциплін «Методика викладання історії і суспільствознавчих предметів», «Компетентнісний підхід у проф. підготовці вчителя історії», під час літньої пед. практики, виробничої цільової пед. практики в школі та ін., формуються навички до міжособистісної взаємодії на основі етичних міркувань (мотивів), вміння працювати в колективі й ефективно взаємодіяти з учасниками навч. процесу; налагоджувати та підтримувати контакти з фаховими співколегами; приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах.

У результатах навчання ОП передбачено формування у студентів здатності адаптуватись до нових умов та самостійно приймати рішення; відповідально ставитись до виконуваної роботи та досягати поставленої мети з дотриманням вимог проф. етики. Набуття здобувачами вищої освіти соціаль. навичок відповідає визначенням в ОП загальним компетентностям (C2, C6, C9, C30, C36-37) та результатам навчання (D28, D29-31).

Студенти і викладачі беруть активну участь у волонтерській діяльності, опікуючись дітьми-сиротами і дітьми з обмеженими можливостями <https://kiu.pnu.edu.ua/2020/01/14/новорічно-різдвяні-подарунки-подару/>

Яким чином зміст ОП урахуває вимоги відповідного професійного стандарту?

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 014 «Середня освіта (Історія)» відсутній. Для визначення компетентностей/результатів навчання, що визначають присвоювану після завершення навчання на ОП «Середня освіта (Історія)» професійну кваліфікацію, використано: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII «Про вищу освіту»; Закон України від 05.09.2017 «Про освіту»; Постанову Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»; Постанову Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»; Постанову Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій»; Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010ДК 003:2010; Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG).

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Ступінь бакалавра здобувається за освітньо-професійною програмою, обсяг якої становить 240 кредитів ЄКТС, по 30 кредитів ЄКТС на семестр. Аудиторні заняття складають у першому семестрі – 18 год., другому – 19 год., третьому, четвертому і п'ятому – по 20 год., шостому – 19 год., сьомому – 18 год., восьмому – 13 год. Це дозволяє здобувачам вищої освіти виділити час для самостійної роботи, а також для написання курсових і дипломної робіт за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти. Навчальний час, відведений для самостійної роботи студента, повинен становити не менше 1/3 та не більше 2/3 загального навчального часу студента, відведеного для вивчення конкретної навчальної дисципліни. Вказані нормативи не дотримані в шести дисциплінах ОП «Середня освіта (Історія)» (п.86-88, 94-96) у співвідношенні аудиторного обсягу навантаження студентів та часу, виділеного на самостійну роботу. Випускова кафедра моніторить думку здобувачів вищої освіти щодо обсягу навантаження студентів; недоліки буде враховано при оновленні змісту ОП.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

На ОП в даний період немає дуальної форми освіти. Наказом ректора № 766 від 15.11.2019 введено в дію Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/Положення-дуальна-освіта.pdf>)

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<https://admission.pnu.edu.ua/>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Профільною дисципліною для вказаної ОП виступає «Історія України» з вагою предмета сертифіката ЗНО – 0,50 і мінімальною кількістю балів для допуску до участі в конкурсі або для зарахування на навчання поза конкурсом – 100. Непрофільними предметами виступають: «Укр. мова та література» з вагою предмету сертифікату ЗНО – 0,25 і мінімальною кількістю балів для допуску до участі в конкурсі або зарахуванням на навчання поза конкурсом – 100; і дисциплінами на вибір – «Географія» або іноземна мова (англійська, німецька, французька, іспанська), що є непрофільними з вагою предмета сертифіката ЗНО – 0,25; мінімальною кількістю балів для допуску до участі в конкурсі або для зарахування на навчання поза конкурсом – 100. Вага сертифіката ЗНО для профільної дисципліни (історії) у 2016 р., 2017 р., 2018 р. та 2019 р. становила 0,40. Перелік конкурсних предметів вступних екзаменів визначений у Додатку 4 до Правил прийому сертифіката Українського центру оцінювання якості освіти. Фахове випробування для осіб з вищою освітою проводиться у письмовій формі за тестовими технологіями із використанням комп'ютерної техніки. Програмові вимоги для проведення фахового випробування готує завідувач кафедри і затверджує голова Приймальної комісії не пізніше ніж за три місяці до початку прийому заяв вступників. Програму й тестові запитання фахового випробування оприлюднюють на сайті Приймальної комісії. Щороку видають накази і розпорядження про оновлення тестових завдань.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється положенням про академ. мобільність учасників освітнього процесу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені В. Стефаника» (Наказ № 1 від 3.01.2017). (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-akademichnu-mobilnist-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu.pdf>) та Положенням про порядок визначення академ. різниці та перезарахування навчальних дисциплін у ЗВО (Протокол № 3 від 31.03.2015). (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-poriadok-vyznachennia-akademichnoi-riznytsi-ta-perezarahuvannia-navchalnykh-dystyplin-v-DVNZ-%c2%abPrykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-Vasylii-Stefanyka%c2%bb.pdf>). Перезарахування навчальних дисциплін здійснюється за заявою студента на підставі академ. довідки або додатка до документа про вищу освіту. Університет визнає еквівалентними та перезараховує результати навчання учасників освітнього процесу у закладі-партнері. Визнання результатів навчання в рамках академ. співробітництва із закладами-партнерами відбувається з використанням європ. системи трансферу та накопичення кредитів ЕКТС або з використанням системи оцінювання навч. здобутків учасників освітнього процесу, які прийняті в країні закладу-партнера. Результати підсумкової атестації студентів у період навчання у закладі-партнері представляються за прийнятою там шкалою і переводяться у шкалу, за якою працює ЗВО.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

За спеціальністю 014 «Середня освіта (Історія)» упродовж 2016–2019 рр. мали місце такі випадки застосування вказаних правил. Згідно з Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» студент групи СОІ-41-з Морикот Ярослав Богданович розпочав навчання на 1 курсі ОР бакалавр напряму підготовки 6.020302 Історія (заочної форми навчання) з 1.09.2015. Після завершення другого курсу йому було надано академічну відпустку (у зв'язку з навчанням з 01.09.2017 по 01.09.2018 на спеціалізованому курсі Папського Східного інституту). Після завершення академічної відпустки Морикот Я.Б. долучений до академічної групи СОІ-31-з. Відповідно до Положення про порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» студент третього курсу денної форми навчання (група СОІ-31) Довган Андрій Михайлович після завершення першого курсу історичного факультету Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка перевівся на другий курс факультету історії, політології і міжнародних відносин ПНУ імені Василя Стефаника спеціальності 014 «Середня освіта (Історія)».

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

ЗВО передбачає можливість визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»). Документ міститься на сайті ЗВО (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/819_29.11.2019.pdf) Положення затверджено Вченою радою ЗВО (протокол № 10 від 27.11.2019), введено в дію наказом ректора (№ 819 від 29.11.2019). Зарахування результатів неформальної освіти з навчальних дисциплін проводять за заявою здобувача вищої освіти на ім'я керівника структурного підрозділу (декана факультету) на підставі академічної довідки, додатка до документа про вищу освіту (диплома молодшого спеціаліста/молодшого бакалавра, бакалавра, спеціаліста, магістра), виданих закладом вищої освіти, або витягу з навчальної картки студента, завіреної в устанавленому порядку, або сертифіката про практику/стажування, або сертифіката про проходження тренінгу тощо. Заяву про зарахування результатів неформальної освіти з навчальних дисциплін здобувач вищої освіти подає протягом перших 10 робочих днів від початку семестру задля того, щоб у разі

відмови у зарахуванні він зміг пройти підготовку з відповідної дисципліни в повному обсязі (розділ 3. «Порядок зарахування результатів неформальної освіти» вказаного вище положення).

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Випадків застосування правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, на освітній програмі «Середня освіта (Історія)» підготовки бакалавра за спеціальністю 014 «Середня освіта (Історія)» не було.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Навчання на ОП «Середня освіта (Історія)» здійснюється за очною (денною) і заочною формами. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника» (розділ 6) освітній процес на ОП реалізується у таких формах: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи з відповідними методами організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності, стимулювання і мотивації, контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності. З метою досягнення заявлених в ОП цілей та програмних результатів навчання викладачі обирають методи навчання, що найбільше відповідають змісту ОП та програмним результатам навчання: словесні (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні (демонстрація, візуалізація та ін.), практичні (логічно-структурні схеми, таблиці, ін.), активні (навчальні, імітаційні ігри, ін.), проблемно-пошукові, методи стимулювання і мотивації, що відображено в ОП, робочих програмах, силабусах, інформаційному пакеті спеціальності та синхронізовано з результатами навчання в таблиці 3. Викладачі підвищують педагогічну майстерність шляхом стажувань, участі в тренінгах, семінарах, впроваджують у навчальний процес інноваційні технології <https://projects.pnu.edu.ua/category/moped/moped-news/>, <https://pnu.edu.ua/blog/2019/11/04/15921/>

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Студентоцентризм – один із стратегічних напрямів розвитку університету. <https://pnu.edu.ua/стратегія-розвитку-університету/> Студентоцентрований підхід передбачає: визначення форм і методів навчання відповідно до інтересів студентів з можливістю формування ними власної гнучкої індивідуальної траєкторії (вибір дисциплін вільного вибору, обрання баз практик, тематики курсів, і дипломних робіт, підтримка обдарованих студентів та ін.); наявність належних процедур для розгляду скарг студентів, мобільність, інтерактивність. Навчання на ОП дає можливість переведення на індивідуальний графік згідно з Положенням про порядок навчання студентів за індивідуальним графіком <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/09/наказ-628.pdf>

Після вивчення кожного курсу студенти оцінюють якість його викладання на платформі дистанційного навчання у формі анонімного соціологічного опитування <https://ceeq.pnu.edu.ua/викладач-очима-студента/>. Рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання встановлюється відповідно до результатів опитувань, які проводить Навчально-науковий центр якості надання освітніх послуг і дистанційного навчання, Навч.-виробнича лабораторія виховної та психолого-пед. роботи та ін., а також на засіданнях випускової кафедри з метою спільного обговорення шляхів удосконалення навчального процесу і ефективності застосовуваних форм і методів навчання. Студенти загалом задоволені методами.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи регламентується Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу (навчання, викладання, проходження практики, стажування, проведення наук. досліджень учасників освітнього процесу з власної ініціативи з метою реалізації індивід. освітніх, академічних та дослідн. програм у іноземних і вітчизняних вищих навчальних закладах-партнерах за програмами академ. мобільності) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-akademichnu-mobilnist-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu.pdf>. НПП самостійно розробляють і зобов'язані дотримуватися програми навч. дисциплін відповідно до програмних результатів ОП і водночас не обмежені в питаннях трактування навч. матеріалу, у формах та засобах доведення його до здобувачів вищої освіти. У студентів є можливість вільного вибору навч. дисциплін, баз практики, тематики презентаційних проєктів, курсових та дипломних робіт, вибір наук. керівника, онлайн-захист проєктів, у т.ч. й дипломних, формат оцінювання результатів навчання, право на оскарження результатів контролю знань, право коригувати розклад занять, можливість проведення контролю самонавчачитися за індивід. графіком, підтримка обдарованих студентів, індивід. завняття та ін. Контент ОП оприлюднений. Дистанційне навчання: http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewAllCourseInCategory&id_cat=51 Графік консультацій є на сайті. Гаряча лінія з ректором rector@pnu.edu.ua.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Цілі, зміст та очікувані результати навчання, порядок та критерії оцінювання у межах окремих освітніх компонентів відображено в ОП, навч. плані. Інформаційні ресурси щодо освітньої діяльності знаходяться у вільному доступі на сайті випускової кафедри <https://kiu.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/56/2020/02/Освітньо-професійна-програма-014-Середня-освіта-історія.-ОП-Бакалавр..pdf> та на сайті дистанційного навчання <http://www.d-learn.pu.if.ua/>. Силабуси навчальних дисциплін, практик, курсових, дипломної та ін. із зазначенням форм і методів навчання, рекомендованої літератури, умов і термінів вивчення окремих тем, програмових вимог, очікуваних результатів і критеріїв оцінювання успішності доступні на сайті випускової кафедри <https://kiu.pnu.edu.ua/силабуси/>. У системі дистанційного навчання здобувачі вищої освіти отримують доступ до методичного забезпечення (лекційний матеріал, завдання для самостійної роботи, навчальні посібники, хрестоматії, глосарії та ін.) з початком вивчення навчальних дисциплін. Зміст, форми, проведення контрольних заходів та критерії оцінювання (контрольних робіт, тестів, індивідуальних завдань, колоквіумів, презентацій тощо) розробляє викладач та повідомляє студентам на початку семестру з метою планування

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Формування висококваліфікованих професіоналів шляхом органічного поєднання освітньої, наук. та інноваційної діяльності на засадах академічної доброчесності – одна з стратегічних цілей університету <https://pnu.edu.ua/стратегія-розвитку-університету/>. У рамках ОП реалізуються форми поєднання навч. і науково-дослідницького компоненту в освітньому процесі: індивідуальні завдання, написання курсових і кваліфікаційних робіт студентів, наукових статей під керівництвом викладачів, участь у роботі студентських наукових конференцій та ін. Наукові здобутки пед. працівників використовуються в освітньому процесі та позанавчальній співпраці зі студентами. Зокрема, в курси лекцій та плани семінарських занять введено матеріали докторських дисертацій і монографічних праць із таких дисциплін: «Історія України XIX – початку XX ст.» – І.Я.Райківського; «Історія середніх віків» – М.М.Волощука, «Психологія» – Л.П.Мищихи, Т.В.Галицької-Дідух – «Компетентісний підхід у професійній підготовці вчителя історії», «Історія України I пол. XX ст.», О.І. Єгрешій – «Історія української культури» та ін. Матеріали колективного науково-документального видання «Український Євромайдан. Прикарпатський вимір» (Івано-Франківськ, 2016. 704 с.) використовуються на заняттях з дисципліни «Історія України II пол. XX – поч. XXI ст.».

Розвитку дослідницької компетентності здобувачів вищої освіти на ОП сприяють студентські науково-дослідні проекти – курсові й бакалаврські роботи. У процесі вибору теми своїх робіт студенти керуються дослідницькою проблематикою наукових керівників <https://kiu.pnu.edu.ua/курсіві-дипломні-роботи/>.

Студенти залучаються до участі в конкурсах студентських наукових робіт, у науково-практичних конференціях з публікацією своїх доповідей. Зокрема, за матеріалами науково-дослідної роботи студента III курсу Бойди А.В. на тему «Науково-педагогічна спадщина Миколи Пирогова в контексті сучасних українських освітніх реформ», виконаної в період з 25.10. – 29.11.2019 в рамках загальних наукових тем «Історія Галичини нового і новітнього часу, історичне краєзнавство, музеєзнавство» (номер державної реєстрації № 0115U001560) випускової кафедри та «Історико-педагогічні проблеми навчання і виховання у системі неперервної освіти» (номер державної реєстрації № 0108U009122) кафедри педагогіки та освітнього менеджменту ім. Б. Ступарика розроблено питання лекцій і практичних занять із навч. дисципліни «Педагогіка» та «Сучасні освітні технології» для студентів спеціальності 014 «Середня освіта (Історія)».

ЗВО уклав угоду з компанією «Архівні інформаційні системи» про безкоштовне використання матеріалів інтернет-ресурсу Архіву української періодики он-лайн LIBRARIA студентами і науковцями університету, що суттєво допомагає в їх наукових дослідженнях.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Розробка та затвердження (перезатвердження) робочих програм навчальних дисциплін у ЗВО регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаніка». Залежно від ситуації ініціаторами оновлення ОП виступають викладачі, студенти, стейкхолдери. Оновлення освітніх компонентів готується викладачами і затверджується на засіданні кафедри з метою подання пропозицій наук.-методичній та Вченій раді факультету, із внесеними в ньому змінами та доповненням.

Робочі програми, які містять виклад конкретного змісту дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначають форми та засоби поточного і підсумкового контролю, затверджуються (перезатверджуються) або оновлюються не пізніше, ніж за 2 місяці до початку навчання. Викладачі за потребою мають змогу змінити (поточнити): мету і завдання навч. дисципліни, програму та структуру, зміст лекційного матеріалу, перелік семінарських, зміст самостійної роботи, індивід. роботи, систему поточного та підсумкового контролю результатів навчання, перелік рекомендованої літератури та ін.

Оновлення освітніх компонентів з метою удосконалення якості підготовки майбутніх фахівців обговорюються на засіданні кафедр, усі зміни фіксуються у навчальних програмах до курсів, а також у протоколах засідань відповідних кафедр. Зокрема, за результатом участі доц. Галицької Т.В. у тренінгах з підвищення кваліфікації у рамках проекту програми ЄС Еразмус+ №586098-ЕРР-1-2017-1-UA-ЕРРКА2-СВНЕ-JP «Модернізація педагогічної вищої освіти з використанням інноваційних технологій викладання – МоPED», які тривали упродовж 29-31.05.2019, оновлено робочу програму дисциплін «Методика викладання історії і суспільствознавчих дисциплін» і «Компетентісний підхід у професійній підготовці вчителя історії»; після стажування доц. Королька А.З. у Тернопільському нац. педагог. університеті ім. В. Гнатюка (28.09.-30.10.2018) оновлено робочу програму навчальної дисципліни «Історичне краєзнавство, музеєзнавство». Вдосконалення освітніх компонентів сприяє проведення відкритих лекційних та семінарських занять, їх обговорення на науково-методичних семінарах на кафедрах. Система перегляду та оновлення змісту освітніх компонентів ОП базується на результатах моніторингу якості рівня знань здобувачів вищої освіти, за рекомендаціями випускників і стейкхолдерів. Теми дипломних робіт є актуальними, мають теоретичне і прикладне значення, відповідають сучасному стану та перспективам розвитку науки, а також враховують особистий інтерес студента <https://kiu.pnu.edu.ua/курсіві-дипломні-роботи/>. Тематика курсових і дипломних робіт на ОП оновлюється і затверджується на засіданні кафедри щорічно перед початком навч. року (<https://kiu.pnu.edu.ua/курсіві-дипломні-роботи/>). Також оновлюються тематика, програми виробничої практики, в яких уточнюється, зокрема, індивідуальні завдання.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Згідно зі Стратегією інтернаціоналізації (<https://ic.pnu.edu.ua/стратегія-інтернаціоналізації/>), університет має угоди з близько 60 університетами та наук. установами 19 країн <https://cutt.ly/Ae5en4z>. У рамках гранту Вишеградського фонду «Collegium Carpathicum» і програми кредитної мобільності ERASMUS+ викладачі, що працюють у рамках ОП (Волощук М.М., Комар В.Л., Костючок П.Л. та ін.), пройшли стажування і прочитали серію лекцій у Жешувському, Варшавському і Ягеллонському університетах (Польща), Університеті ім. Я.Коменського у Братиславі (Словаччина), Остравському університеті (Чеська республіка), брали участь у ряді міжнародних конференцій за межами України. М.М.Волощук, І.Т.Кочкін, С.М.Борчук, І.Я.Райківський та ін. мають публікації в Scopus та Web of Science (бл. 10). До аудиторних занять на ОП залучалися викладачі з Варшавського університету – А.Бальцер, Остравського – В.Вілімек. Галицька Т.В. брала участь в укр.-польському освітн. проекті «Світ грошей» (<https://mon.gov.ua/ua/news/vikladachi-pnu-prezentovali-dityachuknigu-z-finansovoyi-gramotnosti-yiyi-poshiryuvatimut-sered-shkil-regionu>), «Прикарпатській мовній школі» (<https://mon.gov.ua/ua/news/vivchennya-ukrayinskoyi-movi-kulturi-ta-tradicij-u-pnu-zavershilas-prikarpatska-movna-litnya-shkola-dlya-studentiv-inozemciv>).

Основною проблемою в поглибленні міжнародної співпраці є відсутність достатнього рівня знання іноземних мов. Здобувачі освіти та НПП мають доступ до міжнар. інформаційних ресурсів та баз даних

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Система оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни – поточний, модульний та семестровий контроль знань, які дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання, заявлені в ОП. Поточний контроль (усний або письмовий, тестування ін.) здійснюється під час проведення лекційних, семінарських, індивід. занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем навч. дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Модульний контроль (підсумковий контрольні роботи, колоквиуми) проводиться на підставі оцінювання знань студентів після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля. Завдання – перевірка і засвоєння певного матеріалу (теми), вміння самостійно опрацювати тексти, здатність осмислювати зміст даної частини дисципліни, вміння в усній чи письмовій формі подати засвоєний матеріал. Форми модульного контролю та система оцінювання рівня знань визначається кафедрою та відображається у РПД і силабусі.

Семестровий (підсумковий) контроль визначений навч. планом проводиться у формі екзамену чи заліку в терміни, передбачені графіком навч. процесу, та в обсязі, визначеному в РПД і силабусах.

Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж семестру. Екзамен проводиться у формі виконання письмово-усних або тестових екзаменац. завдань, їх перелік та критерії оцінювання включаються до РПД, силабусів. На екзамен виносяться питання програми навч. дисципліни, типові і комплексні задачі, завдання, що потребують творчої відповіді та вміння синтезувати отримані знання та застосовувати їх для вирішення практич. завдань. У всіх видах контролю є завдання, що перевіряють самостійну роботу студентів.

Підсумковий контроль за курсову і дипломну роботу проводиться у формі публічного захисту. Формами держ. атестації студентів є захист дипломної роботи і комплексний держ. екзамен. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення студентами результатів навчання, оприлюднюються заздалегідь. Підсумкова оцінка у 100-бальній шкалі з усіх видів практик визначається за результатами її проведення та захистом у комісії, переводиться у національну школу та шкалу ECTS.

За рівнем контролю розрізняють: самоконтроль, кафедральний, факультетський, ректорський, міністерський.

Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ЗВО, затвердженого Вченою радою (протокол № 7 від 30.06.2015), Порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені В. Стефаника», затвердженого Вченою радою протокол №9 від 05.11.2019, Положення про моніторинг якості рівня знань здобувачів вищої освіти, затвердженого Вченою радою (протокол №2 від 01.03.2016), та Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у ЗВО, затвердженого Вченою радою (протокол № 7 від 30.06.2015)

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Чіткість і зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навч. досягнень забезпечується пунктами 1-3 Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ, затвердженого Вченою радою протокол №9 від 5.11.2019, пунктом 8 РПНД «Методи контролю», у якому наведено зразки тематичного тестування, контрольної роботи, перелік питань на іспит (в разі його наявності), зразок екзаменаційного білета на іспиті, а також п. 9 «Розподіл балів, які отримують студенти» та 10 «Шкала оцінювання: національна та ECTS». У п. 6 «Система оцінювання курсу» силабусів наведено загальну систему оцінювання дисциплін, практик, курсових і дипломних робіт, вимоги до письмової роботи, семінарських занять та умови допуску до підсумкового контролю. Система оцінювання контролю за кожною дисципліною є різною, відображається в РПНД та оголошується студентам на першому занятті. Оцінювання навч. досягнень студентів здійснюється за національною, 100-бальною та шкалою ECTS. Критерії оцінювання загалом відповідають програмним результатам навчання. Чіткість та зрозумілість форм контр. заходів для студентів досягається відповідністю ОП навчальній та робочій програмам дисциплін, вчасністю інформування та наявністю чітких та зрозумілих форм контрольних заходів та точних критеріїв оцінювання (в РПД, силабусах, методичних рекомендаціях).

Відбувається моніторинг інформації щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання з подальшим обговоренням на засіданні випускової кафедри.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводиться до здобувачів вищої освіти?

Проведення контрольних заходів регламентується через Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ЗВО (протокол №9 від 05.11.2019 р.), розроблені й затверджені навчальні та робочі програми дисциплін, силабуси, графік навч. процесу, який робить доступною інформацію про форми контрольних заходів. Інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводиться до здобувачів ОП також на початку семестру усно на першому занятті. Розклад і графік навч. процесу затверджується до початку навч. року, розміщується на сайтах факультету і кафедри. Проведення підсумкових видів контролю, зокрема екзаменів, регулюється графіком, який складається деканатом та затверджується керівником підрозділу. Графік занять і екзаменів фіксується електронним розкладом, який розміщений на сайті університету (<http://asu.pnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>). З графіком ректорських контрольних робіт студенти ознайомлюються на сайті та дощі оголошень не пізніше, ніж за тиждень до їх проведення. Частина контрольних заходів передбачає тестовий контроль, який студент може пройти дистанційно. Викладач повідомляє, що такі контр. заходи в дистанційній формі мають дедлайн, який бачить студент, віддавши сайт дистанційного навчання.

З метою отримання об'єктивної інформації про умови, організацію, зміст і результати освітнього процесу проводиться опитування здобувачів вищої освіти. Їх результати обговорюються на засіданні випускової кафедри.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Стандарт вищої освіти ОП «Середня освіта (Історія)» відсутній. Атестація проводиться у формі захисту дипломної роботи за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти та комплексного державного екзамену зі спеціальності. Вона здійснюється Екзаменаційною комісією, яка формується згідно з Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника» (схвалене

Вченою радою 27.01.2015 та введено в дію наказом ректора 27.01.2015 № 33). До складу Екзаменаційної комісії можуть входити представники роботодавців та їх об'єднань (за їх згодою). Цього року входить директор Укр. гімназії №1 І.Дейчаківський. Атестація у формі публічного захисту дипломної роботи за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти проводиться гласно і відкрито. Тривалість усного державного екзамену, а також захисту випускної кваліфікаційної роботи одного студента, як правило, не повинна перевищувати 30 хвилин. При проведенні письмового держ. екзамену за тестовим комплексним контрольним завданням на екзаменаційну групу виділяється не більше 4-ох годин. Програмові вимоги і метод. рекомендації до дипломної роботи і держ. екзамену розробляються випусковою кафедрою. Зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти визначена документом: Методичні рекомендації до написання та захисту дипломної роботи за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, розміщеним на сторінці факультету.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів відображена в силабусах, методичних матеріалах, які доступні через оприлюднення на сайтах університету, факультету, кафедри, проведення моніторингу обізнаності здобувачів вищої освіти. Ці питання регулюються документами ЗВО: Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника» (протокол № 11 від 29.11.2017) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/10/Положення-ВСЗЯ.pdf>; Положення про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS; Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу; Положення про моніторинг якості рівня знань здобувачів вищої освіти; протокол № 9 від 05.11.2019 Порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів; наказами: № 70 від 04.02.2019 «Про організацію контролю якості знань студентів, які навчаються за індивід. графіком», № 713 від 24.10.2018 «Щодо перевірки студентських кваліфікаційних робіт на оцінку рівня унікальності», № 309 від 29.05.2019 «Про використання тестової форми проведення семестрових екзаменів та підсумкової атестації з використанням комп'ютерних технологій», Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника» (наказ ректора № 33 від 27.01.2015)

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Поточний контроль частково передбачений дистанційно з використанням можливостей ІКТ. Підсумковий контроль та атестація може, за заявою студента або викладача, відбуватися в тестовій формі з використанням ІТ-технологій https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/10/329_29.05.2018.pdf
Талон №3 реалізується у тестовій формі з використанням ІТ-технологій або при комісії <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Pro-mozhlyvist-obyraty-studentam-formu-perezdachi-semestrovyykh-ispytiv-28.12.2015-№-57-r.pdf>. Відповідно до розпорядження ректора <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/12/розпорядження-177-р.pdf> в якості експерименту використано тестову форму екзаменів для студентів заоч. форми окремих підрозділів.

З метою запобігання та врегулювання конфлікту інтересів відповідно до <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu-v-DVNZ-«Prykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-Vasylii-Stefanyka».pdf> «усі контрольні заходи можуть здійснюватись відповідно до рішення університету дистанційно з використанням можливостей інформ.-комунікац. технологій, зокрема відео конференц-зв'язку за умови забезпечення аутентифікації того, хто навчається, або очно».

Індивід. графік навчання передбачає обов'язкове тестування студентів <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/09/наказ-628.pdf>

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Поточний контроль частково передбачений дистанційно з використанням можливостей ІКТ. Наприклад, у дистанційній формі при тестуванні викладачем встановлюється допустима кількість спроб проходження тестування. Модульний контроль – процедура повторного проходження регулюється п. 4 Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ. Студент не допускається до складання екзамену, якщо впродовж семестру він за змістові модулі набрав менше 25 б. У цьому випадку студенту у відомості робиться запис «не допущений» і виставляється набрана кількість балів. Допускається, з дозволу завкафедри, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навч. дисципліни для підвищення оцінок за змістові модулі. Напередодні екзамену викладач подає доповідну декану про недопуск студентів академ. групи. Підсумковий контроль: студентам, які одержали під час екзамен. сесії одну-дві незадовільні оцінки (F, FX), дозволяється ліквідувати академ. заборгованість (п. 5 Порядку організації та проведення оцінювання). Повторне складання екзаменів допускається не більше 2 разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві (талон №2), другий – комісії (талон №3), створеної деканом.

Якщо студент отримав більше 2-х підсумкових незадовіл. оцінок з дисциплін ОП, він підлягає відрахуванню за акад. неуспішність. Повторне вивчення курсу регламентується Положенням про порядок повторного вивчення дисциплін в умовах ECTS (схвалений Вченою радою ЗВО 02.02.2016 №1. Передбачено повторне проходження практики

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

У разі оскарження студентом дій викладача щодо підсумкового оцінювання, він повинен звернутися до завідувача кафедри із вмотивованою заявою, де вказати причину оскарження. Зав. кафедри створює апеляційну комісію із трьох викладачів, за участю також викладача, дії якого оскаржують ся і розглядає в присутності студента оскарження (апеляцію). При виникненні спірних питань, що не можуть бути вирішені в інший спосіб, апеляційна комісія може запропонувати студенту підтвердити рівень знань у тестовій формі з використанням ІТ-технологій. За наслідками розгляду заяви апеляційна комісія може або залишити підсумкову оцінку без зміни, або збільшити її (Порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника (<https://art.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/9/2019/11/наказ-799.pdf>). Відповідно до Положення про запобігання академічному плагіату <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf> у випадку незгоди з висновком про допуск дипломної роботи до захисту здобувач вищої освіти має право подати письмову апеляційну заяву на ім'я декана факультету.

Випадків оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів здобувачами вищої освіти на ОП не зафіксовано.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності визначені й регулюються: Законом України «Про освіту»; Законом України «Про вищу освіту»; статутом ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/statut.pdf>); Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені В. Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/10/Положення-ВСЗЯ.pdf>; Положенням про запобігання академічному плагіату (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/09/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf>); Положенням про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://kfsr.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/13/2018/07/komisiiia.pdf>); Кодексом честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», ухваленим Конференцією трудового колективу університету від 20.12.2015 (https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/code_of_honor.doc).

Існує посада провідного фахівця з питань запобігання і виявлення корупції, завданням якого є попередження різних проявів корупції, в тому числі і шляхом моніторингу відгуків у соціальних мережах. Діє гаряча лінія з ректором <https://pnu.edu.ua/тест-2/>.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Відповідно до Положення про запобігання академічному плагіату <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf> ЗВО використовує системи виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості, такі як Unicheck (<https://unicheck.com/>) та Plagiat.pl (<https://plagiat.pl>), які рекомендовано МОН України. Перевірці на академ. плагіат підлягають кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр».

Згідно з наказом ректора №329 від 29.05.2018 (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/10/329_29.05.2018.pdf) з метою об'єктивності оцінювання та прозорості використовується тестова форма проведення семестрових екзаменів та підсумкової атестації з використанням ІКТ. В якості експерименту тестову форму семестрових екзаменів з використанням ІКТ запроваджено для студентів заочної форми окремих структурних підрозділів.

Студно <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/02/наказ-70.pdf> організовано контроль якості знань студентів, які навчаються за індивід. графіком.

Розпорядження ректора від 28.12.2015 року №57-р про можливість складання семестрових іспитів за талоном № 3 за їхньою заявою з використанням ІТ-технологій. <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Pro-mozhlyvist-obyraty-studentam-formu-perezdachi-semestrovoykh-istrytyv-28.12.2015-№-57-r.pdf>.

В ЗВО діє «Гаряча лінія» з ректором <https://pnu.edu.ua/тест-2/>

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

У ЗВО створене середовище, в якому порушення академ. доброчесності є неприпустимим. Відповідно до Положення про запобігання академ. плагіату <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf> «попередження плагіату в академ. середовищі ЗВО здійснюється шляхом проведення комплексу профілакт. заходів, які полягають е наступному: інформуванні студентів і викладачів про необхідність дотримання правил академічної етики та підвищення відповідальності за дотриманням норм цитування; організації бібліотекою та виховним відділом заходів з популяризації основ інформац. культури; формуванні завдань для навчальних робіт з використанням пед. інновацій, що сприяють розвитку творчого підходу здобувачів вищої освіти до їх виконання; формування, видання і розповсюдження метод. рекомендацій щодо належного оформлення посилань на використані джерела; ознайомленні студентів, викладачів та науковців із даним Положенням через офіційний Web-сайт Університету». Опубліковано Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника», ухваленим Конференцією трудового колективу університету від 20.12.2015 (https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/code_of_honor.doc), Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності (<https://kfsr.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/13/2018/07/komisiiia.pdf>) Нещодавно в ЗВО проведено методологічні семінари і тренінги на цю тематику.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

Для розгляду випадків порушення академічної доброчесності у ЗВО створена Комісія з питань етики та академічної доброчесності (<https://docs.google.com/viewer?url=https%3A%2F%2Fpnu.edu.ua%2Fwp-content%2Fuploads%2F2019%2F02%2Fkomisiia.doc>), що здійснює загальний моніторинг та контроль за дотриманням членами університетської громади норм і принципів Кодексу честі університету. У випадку порушення академ. доброчесності (академічний плагіат та самоплагіат, фабрикація, списування тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до відповідальності: повторне проходження оцінювання; повторне проходження відповідного освітнього компонента ОП; відрахування з навч. закладу; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих навчальним закладом пільг з оплати навчання тощо. За порушення академ. доброчесності НПП можуть бути притягнені до академічної відповідальності: відмови в присудженні наук. ступеня чи присвоєнні вченого звання; позбавлення присудженого наук. ступеня чи присвоєного вченого звання; відмови в присвоєнні або позбавлення присвоєного пед. звання, кваліфікаційної категорії; позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади; звільнення з навчального закладу. Під час конфліктної ситуації у зв'язку зі зверненням студентів групи СОІ-21 на адресу доц. кафедри історіографії і джерелознавства Н.М.Кіндрачук 04.-05.2019 спеціально створена комісія вжила заходів (відсторонила її від викладання дисципліни й оцінювання та ін.)

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Процедура конкурсного добору викладачів відбувається прозоро і відповідно до Положення про порядок заміщення посад науково-педагогічних працівників <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/01/Положення.pdf>, Положення про

конкурсну комісію університету щодо заміщення вакантних посад наук.-пед. працівників ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника» (затверджене наказом ректора 22.03.2017 №179) ін. При виборі дисциплін враховується відповідність наукових інтересів викладача дисциплінам, що викладаються, друк статей в індексованих наукометричних виданнях та ін. критерії (див. Порядок розподілу навчальних дисциплін між науково-педагогічними працівниками кафедр університету <https://ipmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/41/2020/01/Порядок-розподілу-навч.-дисциплін-між-науково-педагогічними-працівниками-кафедр-Університету.pdf>)

Відповідно до Положення про рейтингове оцінювання ефективності роботи науково-педагогічних працівників <https://pnu.edu.ua/документи/> проводиться щорічне рейтингування викладачів, яке є відкритим, прозорим та оприлюднюється на сайті <https://ipmv.pnu.edu.ua/рейтинг-викладачів-факультету/>.

У ЗВО запроваджено опитування студентів щодо ефективності роботи НПП з точки зору навчального процесу «Викладач очима студентів» <https://seeq.pnu.edu.ua/викладач-очима-студента/>. Результати опитування подаються на засідання конкурсної комісії за тиждень до його проведення (ухвала Вченої ради від 29.11.2017). В ЗВО існує програма підтримки докторантів

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Шляхом підвищення якості освіти та зменшення розриву між практичною та теоретичною підготовкою фахівця по спеціальності 014 «Середня освіта (Історія)» є тісна співпраця ВНЗ та роботодавця. Однією з основних форм співпраці в межах освітнього процесу є організація практик на базах загальноосвітніх навчальних закладів, літніх оздоровчих таборів ін. Залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу базується на відповідних договорах (угоди про співпрацю між департаментом освіти, науки та молодіжної політики Івано-Франківської ОДА та ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (№ 83с/16 від 21.12.2016) та угоди про співпрацю між Департаментом освіти і науки Івано-Франківської міської ради та ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (№ 4с/17 від 20.02.2017) ін. <https://kiu.pnu.edu.ua/договори-з-роботодавцями-та-відгуки-н/>), а участь роботодавців в організації і контролі проходження практики, написанні характеристики на практиканта. Взаємодія з роботодавцями базується на партнерських взаємовідносинах та залученні їх до процесу підготовки фахівців (участь у розробці ОП і оновленні її змісту, обговоренні якості підготовки випускників, а також, питань, що впливають на їхню професійну реалізацію).

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

До аудиторних занять на ОП залучаються професіонали-практики, експерти. Зокрема, завідувача відділу суспільно-філологічних дисциплін Івано-Франківського ОППО канд. іст. наук В.В. Островського, директора Івано-Франківського обласного державного центру туризму і краєзнавства учнівської молоді канд.пед.наук М.Косила запрошують для читання лекцій студентам спеціальності 014 «Середня освіта (Історія)». О.С.Ланіца – учитель вищої категорії Фізико-технічного ліцею Івано-Франківської обласної ради, переможець обласного конкурсу «Учитель року–2016», 17.10.2019 для студентів першого курсу спеціальності 014 «Середня освіта (Історія)» прочитала лекцію «Методика підготовки плану-конспекту з історії». Крім того, за ініціативою кафедри для студентів спеціальності 014 «Середня освіта (Історія)» перед педагогічною практикою для студентів 4-го курсу запроваджена лекція «Від теорії до практики: секрети успіху», на яку запрошують учителів-професіоналів з м.Івано-Франківська (27.01.2020 таку лекцію провела Н.М. Сидорик – лауреат обласного туру Всеукраїнського конкурсу «Учитель року–2016»). До аудиторних занять на ОП залучали викладачів з іноземних університетів (викладач Варшавського університету А. Бальцер, проф. Остравського університету В. Вілімек).

До складу Екзаменаційної комісії входить директор гімназії №1 І. Дейчаківський.

Значну роль у налагодженні співпраці між Університетом та роботодавцями відіграє Офіс проектно-освітнього центру «Агенти Змін» (<http://agencyzmin.pnu.edu.ua>).

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Професійному розвитку викладачів ОП сприяє участь у методичних і наукових семінарах, конференціях; висвітлення наукових і методичних результатів та досягнень у фахових виданнях; навчання в докторантурі; відповідність рівня кваліфікації кандидатів на посади викладачів посадовим вимогам; установа мінімальних вимог до наукових здобутків кандидатів на посади викладачів; наставництво молодих викладачів та викладачів-стажерів.

Згідно з Положенням про стажування та підвищення кваліфікації наукових, педагогічних і науково-педагогічних працівників ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені В. Стефаника» №275 від 05.07 2016 викладачі, залучені до ОП, пройшли планові наукові стажування. У ЗВО проводиться низка заходів, спрямованих на сприяння професійному розвитку викладачів, що відображено в Колективному договорі ЗВО <http://pnu.edu.ua/колективний-договір/>

Викладачі мають можливість підвищити свою пед. майстерність у Центрі інноваційних освітніх технологій «PNU-EcoSystem» (https://ciot.pnu.edu.ua/category/event_site/). ПНУ вперше в Україні став грантхолдером європейського проекту.

Значну роль у професійному рості викладачів відіграє проектно-освітній центр «Агенти Змін», у рамках якого відбуваються зустрічі, семінари й тренінги

(<http://agencyzmin.pnu.edu.ua/ua/event/novi%20horyzonty%20dlia%20studentiv,%20aspirantiv,%20naukovtsiv%20universytetu>,

<http://agencyzmin.pnu.edu.ua/ua/event/hlava%20mon%20-%20u%20nas%20v%20hostiakh>

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

У Колективному договорі ДВНЗ «Прикарпатський націон. університет ім. В. Стефаника» pnu.edu.ua/колективний-договір/ передбачено кошти на преміювання, надання матеріал. допомоги працівникам ін.

Згідно до Положення про підтримку НПП університету, які публікують праці у виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science <https://cutt.ly/pe5w8y8>, передбачено: 1) зменшення годин навч. навантаження; 2) диференційоване преміювання НПП за публікацію статей у виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science. Передбачене стимулювання доц. Галицької-Дідух Т. за підготовку переможців студентських олімпіад (2016–2019).

Стимулювання викладацької майстерності передбачає організацію в ЗВО тренінгів, семінарів (безкоштовно для викладачів): зокрема, організовано серію тренінгів на тему «Використання інноваційних технологій у викладацькій роботі», «Використання додатків Google в роботі викладача» і серії семінарів у межах проекту МОРед «Модернізація

пед. вищої освіти з використання інноваційних інструментів викладання», організовано Науково-практ. семінар «Сучасний викладач у студентоцентричній моделі освітнього процесу університету». Для закінчення дисертаційних робіт, написання підручників, монографій НПП надається творча відпустка відповідно до Положення про порядок надання творчих відпусток <https://pnu.edu.ua/документи>. Моральною формою заохочення викладачів є відзнаки гідно з Положенням про заохочувальні відзнаки <https://pnu.edu.ua/документи>

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Інформація щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення знаходиться у таблиці № 1. Фінансові ресурси ОП формуються відповідно до Статуту та інших нормат. документів ЗВО за рахунок загального та спец. фондів Державного бюджету; вони є достатніми (<https://pnu.edu.ua/інформація-про-фінансові-ресурси/>). Підготовка фахівців ведеться з використанням інформаційних технологій та засобів комп'ютерної техніки, мережевого обладнання. Базою для підготовки фахівців слугують 18 аудиторій факультету та ін. (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/10/Shevchenka-57-korpus-3-pravo-vlasnosti.pdf>), «Науковий парк», к.233 Центру інновац. освітніх технологій «PNU EcoSystem», 7 комп'ютерних лабораторій інформ.-обчислювального центру, читальні зали наук. бібліотеки, зокрема читальний зал сусп. наук (lib.pnu.edu.ua), електронна бібліотека повнотекстових видань (<http://lib.pnu.edu.ua/elibrary.php>) та ін. Протягом 2017 р. впроваджено комплекс заходів з енергоефективності ЗВО, проведено утеплення та заміну вікон корпусу № 3, у якому знаходяться аудиторії спеціальності. Студенти ОП проживають в гуртожитку № 5, що забезпечує потребу всіх бажаючих та ін. Наявне навчально-методичне забезпечення покращується шляхом поновлення робочих і навч. програм, конспектів лекцій, індивідуал. завдань, метод. рекомендацій, використанням наукових здобутків викладачів у освітньому процесі та ін. Важливою перевагою навчання на ОП є наявність дистанційної форми (<http://www.d-learn.pu.if.ua/>).

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

ЗВО забезпечує відкритий доступ викладачів і студентів до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладання, наукової діяльності (вільний доступ до Wi-Fi, доступ до мережі Інтернет через комп'ютери ЗВО, вхід з особистим паролем до системи дистанційного навчання). Навч.-виробнича лабораторія виховної та психолого-пед. роботи здійснює: проведення тематичних бесід, навчальних семінарів, тренінгів; проведення анонімних психол. тестувань на проф.спрямованість, визначення здібностей і обмежень; причин особистісних та групових конфліктів та ін. Опитування серед здобувачів вищої освіти на ОП щодо їхніх потреб та інтересів здійснює на основі підготовленого тестового матеріалу. Розроблена соціологічна анкета для студентів щодо ефективності організації навч.-виховн. процесу. На допомогу студенту розроблено Путівник студента https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/Студентський_путівник_2019-20-24.11-1.pdf. У ЗВО працює проєктно-освітній центр «Агенти Змін» (<http://agentyzmin.pnu.edu.ua/>), перший у Івано-Франківську молодіжний центр PARAGRAPH (<https://paragraph.if.ua/>). Стратегічними напрямками роботи є неформальна та громадянська освіта, змістовне студентське дозвілля, підтримка молодіжних ініціатив. Організацією дозвілля студентів ОП та відстоюванням їх інтересів займаються органи студентського самоврядування – профком (<https://www.facebook.com/pu.profkom/>) та сенат (<https://www.facebook.com/senatpnu/>).

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Освітнє середовище ЗВО є безпечним для життя і здоров'я здобувачів ОП. Це відображає нормативно-правова база, яка сформована різними інституціями університету (<https://pnu.edu.ua/інформація-з-охорони-праці/>). У ЗВО впроваджена система управління охороною праці (наказ № 85 від 13.02.2017). Діяльність Навчально-виробничої лабораторії виховної та психолого-педагогічної роботи передбачає проведення просвітницької роботи з даних проблем (<https://vvppr.pnu.edu.ua/2018/06/14/загальноуніверситетський-план-вихов/>). Здійснюється системний психологічний супровід освітнього процесу (<https://vvppr.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/129/2019/09/План-2019-2020-н.р..pdf>). Двічі на рік проводиться інструктаж зі студентами з метою посилення контролю за збереженням життя і здоров'я учасників НВП, попередження надзвичайних ситуацій у ЗВО, дотримання правил пожежної безпеки, електробезпеки, охорони здоров'я (наказ № 554 від 20.08.2019). Щорічно оголошується тиждень охорони праці; проводиться медогляд працівників (наказ № 731 від 09.11.2018). Безпечність освітнього середовища займаються також відділ виробничої (навчальної) практики, інформаційно-обчислювальний відділ та ін. Питання безпечності життя та здоров'я здобувачів вищої освіти відображені в стратегії ЗВО (<https://pnu.edu.ua/стратегія-розвитку-університету/>).

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП. Механізми підтримки мають багаторівневу структуру – загальноуніверситетський, факультетський, кафедральний, особистісний. На загальноуніверситетському рівні навчально-методичний, інформ.-обчислювальний відділи, відділи дистанційного навчання, міжнародних зв'язків та ін. надають у повному обсязі освітню, організаційну, інформаційну підтримку щодо навчального процесу. Навч.-виробнича лабораторія виховної та психолого-пед. роботи пропонує елементи консультативної та соціальної підтримки в рамках проведення тематичних бесід, навчальних семінарів, тренінгів; проведення анонімних психолог. тестувань на професійну спрямованість, визначення здібностей і обмежень, причин конфліктів та невдоволення перебування в ЗВО; функціонує телефон довіри для звернень зі сторони студентів. Вказана лабораторія розробила опитувальники для студентів «Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти, вибір навчальних дисциплін», «Навчання та викладання за освітньою програмою», «Інформування учасників освітнього процесу», «Академічна доброчесність студента», «Про залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків», «Вирішення конфліктних ситуацій» та ін. Їх результати враховуються під час удосконалення навчального процесу і вказують на загальну задоволеність студентів навчальним процесом. Факульт. рівень освітньої, організаційної, інформ., консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти

відбувається через деканат. Кафедральний та особистісний – через НПП і допоміжний персонал. Комунікація зі студентами ОП здійснюється безпосередньо – під час навчального процесу та опосередковано – через інформаційні ресурси (соціальну мережу Facebook (<https://www.facebook.com/Кафедра-історії-України-і-методици-викладання-історії-ПНУ-імВСтефаника-839245403094849/?ref=bookmarks>), електронна пошти, мобільний зв'язок). Позитивним моментом у комунікації ЗВО зі студентом є створення Студентського путівника. Студентський сенат і профком забезпечують захист прав та інтересів студентів, наділені широкими повноваженнями, забезпечують студентам інформаційну, соціальну та ін. підтримку. Їх представники є членами Вчених рад факультету та ЗВО, що дає можливість впливу студентів на важливі рішення. Соціальна підтримка студентів забезпечується також через держ. і недержавні стипендії (<https://pnu.edu.ua/державні-стипендії/>).

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

Відповідно до Плану-графіка пристосування приміщень ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника» в питанні задоволення потреб осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/04/dostupnist_dlya_malomobilnykh_group_2018-1.pdf) у межах ЗВО встановлено спеціальне обладнання (широкі двері, пандус, поручні в приміщеннях, встановлені підйомники, спеціальні туалетні кімнати) для осіб з особливими освітніми потребами. Входи в корпус № 2 обладнані пандусами, а доступність на 6 і 7 поверхи, де проводиться навчання за ОП, забезпечують ліфти. У електронній бібліотеці ЗВО (доступ <http://lib.pnu.edu.ua/elibrary.php>) є віддалений доступ до хрестоматій, підручників і навчально-методичних матеріалів. Студенти з особливими потребами можуть повноцінно здобувати знання та складати проміжні контролі знань через систему дистанційного навчання (<http://www.d-learn.pu.if.ua/>). У ЗВО існує порядок супроводу (надання допомоги) особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/порядок-супроводу.pdf>. Протоколом № 2 Вченої ради від 26 лютого 2019 р. затверджено Положення про Центр комплексного супроводу студентів з особливими освітніми потребами (ООП) (інвалідністю) ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Питання врегулювання конфліктних ситуацій здійснюється на різних рівнях: міжособистісний рівень (студент-студент) – механізм врегулювання поданий на сайті Навчально-виробничої лабораторії виховної та психолого-педагогічної роботи (<https://vvpr.pnu.edu.ua/>) ЗВО в рубриці «на допомогу куратору»; булінг (сексуальне, психологічне, фізичне, економічне насильство) – механізм врегулювання поданий в відповідних рубриках «звіти відділу» та «на допомогу куратору»; рівень викладач-студент – механізм врегулювання поданий у рубриці «нормативні документи». Відповідно до наказу ректора № 799 від 26.11.2019 передбачено порядок оскарження студентами результатів семестрового (підсумкового) контролю (<https://kslipl.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/108/2019/11/наказ-799.pdf>). Згідно з Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» введено в дію наказ ректора №155 від 07.03.2019 «Про заходи з метою попередження булінгу та насильства в освітньому просторі» та розпорядження ректора №30-р від 13.02.2019 «Про проведення просвітницько-виховних семінарів зі студентами 1-3-х курсів»; в ЗВО проведено низку заходів: 1) створено комісія з розгляду випадків булінгу; 2) розроблено опитувальник для учасників освітнього процесу з питань безпечності та комфортності університету з метою запобігання і протидії булінгу; 3) вивчено думку студентів за анкетой «Насильство, булінг: прояви в студентському середовищі»; 4) розроблено пам'ятку для кураторів «Університет – територія без насилля».

У вирішенні конфліктних ситуацій ЗВО опирається на превентивні заходи. У всіх структурних підрозділах, в тому числі зі студентами ОП проведено бесіди на різноманітні теми, присвячені питанням вирішення конфліктів, попередження булінгу, механізму врегулювання конфліктних ситуацій (<https://vvpr.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/129/2019/09/інститути.pdf>).

Популяризація даної теми здійснюється у контексті системної діяльності Навчально-виробничої лабораторії виховної та психолого-педагогічної роботи (<https://vvpr.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/129/2019/09/звіт-по-булінгу.pdf>). У ЗВО систематично проводяться опитування на тему «Викладач очима студента». Наказом ректора від 18.10.2013 № 300к призначено провідного фахівця ректорату з питань запобігання та виявлення корупції <https://pnu.edu.ua/тест-2/>, з обов'язками якого можна ознайомитися за посиланням <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/Anticorrupt.pdf>. Діють гаряча лінія з ректором університету rector@pnu.edu.ua, телефон довіри – 0342-59-60-24. Відповідно до Кодексу честі ЗВО, види відповідальності за хабарництво визначаються спеціальними законами або внутрішніми положеннями ЗВО (https://kfsr.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/13/2018/07/code_of_honor.pdf). Подібні випадки в межах ОП не зафіксовані.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулюються Положенням про проєктні групи та групи забезпечення з розроблення і запровадження освітніх програм, ухваленим Вченою радою ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» 25.06.2019 (протокол № 6), що було введено в дію наказом ректора № 559 від 02.09.2019 <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/09/Положення-групи-проєктні-забезпечення.pdf>. Розробники ОП регулювалися ухваленим Вченою радою 30.06.2015 (протокол № 7) «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (наказ ректора № 447 від 24.07.2015) (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu-v-DVNZ-%c2%abPrykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-Vasyliya-Stefanyka%c2%bb.pdf>, див. розділ II) та «Методичними рекомендаціями з розробки освітньо-професійних і освітньо-наукових програм та навчальних планів першого і другого рівнів вищої освіти», затвердженими наказом ректора № 270 від 24.06.2016 (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Metodychni-rekomendatsii-z-rozrobky-osvitno-profesiinykh-i-osvitno-naukovykh-prohram-ta-navchalnykh-planiv-pershoho-i-druhoho-rivniv-vyshchoi-osvity-24.06.2016-№270.pdf>).

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 347 від 10.05.2018 проектна група спеціальності 014 «Середня освіта (Історія)» була затверджена в такому складі: завідувач кафедри професор І.Я. Райківський, доценти кафедри Т.В. Галицька-Дідух, О.І. Єгрешій, А.З. Королько (наказ ректора № 28/06-06-с від 24.04.2019 «Про приведення у відповідність до чинного законодавства складів проектних груп спеціальностей Факультету історії, політології і міжнародних відносин», на виконання ухвали Вченої ради університету від 23 квітня 2019, протокол № 4).

У зв'язку з акредитацією спеціальності «Середня освіта (Історія)» на виконання ухвали Вченої ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника» (протокол № 10 від 30.10.2018) наказом ректора № 725 було змінено з 08.11.2018 назву «Кафедра історії України» на назву «Кафедра історії України і методики викладання історії».

У серпні 2019 р. затверджено оновлення змісту ОП 014 «Середня освіта (Історія)» у зв'язку із затвердженням Національної рамки кваліфікацій в редакції від 12.06.2019 (№ 509), Стратегії розвитку університету та побажаннями стейкхолдерів, що було обґрунтовано на засіданні кафедри 27.06.2019 (протокол № 12), затверджено вченою радою університету 30.08.2019 (протокол № 7). Програма введена в дію наказом ректора від 30.08.2019 № 52/06-06-з. Зокрема, уточнено мету, рубрики ОП «Вимоги до вступу та продовження навчання», «Соціально-економічне та інформаційно-технологічне забезпечення освітнього процесу», рівень ОП НРК – з 6 на 7 рівень. На основі цих змін було вдосконалено робочі програми навчальних дисциплін та підготовлено силабуси.

Згідно з Положенням про акредитацію освітніх програм, за яким здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки 11 липня 2019 (№ 977), гарантом ОП «Середня освіта (Історія)» першого (бакалаврського) рівня було призначено доценту кафедри історії України і методики викладання історії Т.В. Галицьку-Дідух (наказ ректора № 104/06-06 від 13.12.2019, на виконання ухвал Вчених рад університету від 05.11.2019 (протокол № 9) та факультету історії, політології і міжнародних відносин від 02.10.2019 (протокол № 4).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Здобувачі вищої освіти пропонують зміни в ОП через опитування, що акумулюються групою забезпечення, завідувачем і гарантом освітньої програми. Так, у засіданні кафедри 26.12.2019 (протокол № 7) брали участь студенти спеціальності, позиції яких для підвищення якості освітнього процесу буде враховано під час наступного перегляду ОП. Крім того, на запит факультету Навчально-виробнича лабораторія виховної та психолого-педагогічної роботи здійснює анкетування здобувачів вищої освіти щодо якості організації освітнього процесу, що обговорюється на засіданнях випускової кафедри. У ЗВО запроваджено опитування студентів за допомогою через сервіс poll.ru.if.ua на предмет виявлення рівня якості викладання навчальних дисциплін ОП за місяць до проведення конкурсу на заміщення вакантних посад. Результати опитування подаються на засідання конкурсної комісії за тиждень до його проведення (ухвала Вченої ради університету від 29.11.2017 <https://pnu.edu.ua/ухвали/>). Після завершення підсумкового семестрового контролю передбачено організації опитування «Викладач очима студента» <https://cee9.pnu.edu.ua/викладач-очима-студента/>. Вивчення і врахування думки здобувачів вищої освіти щодо організації навчального процесу дозволяє реалізовувати академічні свободи та забезпечує можливість впливати на організацію навчального процесу. Моніторинг є дієвим чинником мотивації щодо підвищення якості викладацької роботи.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

У «Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/10/Положення-ВСЗЯ.pdf> з метою розширення участі студентів у моніторингу якості освіти та оцінюванні роботи науково-пед. працівників в ЗВО впроваджено систему студентського моніторингу якості освіти. Студентські організації здійснюють захист прав студентів на всіх рівнях адміністрації університету (https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/10/Студентський_путівник_2019-20-25.10.pdf). Голова студентського сенату та голова студентського профкому є членами Вченої ради факультету та університету, через які мають можливість впливати на всі рішення в ЗВО. Студентський сенат і профком слідкують за дотриманням графіку навчального процесу, розкладу занять, рівня завантаженості студентів, відрахувань здобувачів вищої освіти через невиконання навчального плану з різних причин (підставою до наказу щодо відрахувань студентів є службове подання за підписами представників студентського самоврядування факультету). Представники органів студентського самоврядування входять до складу стипендіальної комісії університету (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Pravyla-pryznachennia-i-vyplaty-akademichnykh-i-sotsialnykh-stypendii.pdf>). У стипендіальній комісії органи студентського самоврядування та первинних профспілкових організацій осіб, які навчаються, повинні становити не менше ніж 50 % складу стипендіальної комісії.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробки основних документів з організації освітнього процесу, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника» (пп. 1.2, 2.4, 2.8 та ін.), затвердженого Вченою радою 29.11.2017, протокол № 11 (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/10/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%92%D0%A1%D0%97%D0%AF.pdf>) у розробці та періодичному перегляді ОП передбачена участь роботодавців. Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формуються в результаті зворотного зв'язку з роботодавцями (зокрема через анкетування, рецензії – Центру освітніх інновацій Івано-Франк. міської ради, Івано-Франк. обласного держ. центру туризму і краєзнавства учнівської молоді та ін.). Роботодавці беруть участь в обговоренні ОП на засіданнях випускової кафедри, залишають свої відгуки й рецензії про зміст названої програми та рівень підготовки випускників (<https://kiu.pnu.edu.ua/договори-з-роботодавцями-та-відгуки-н/>). Вони задіяні в атестації студентів, надають базу для проходження різних видів практик згідно з навч. планом, залучаються до проведення лекційних занять та ін. Наразі відбувається моніторинг думки роботодавців щодо оновлення змісту ОП, а також рівня підготовки здобувачів вищої освіти за результатами виробничих практик.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

У червні 2020 р. готується перший випуск здобувачів за ОП 014 «Середня освіта (Історія)», практика збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників напрацьовується. До 07.06.2017 був чинним Порядок працевлаштування випускників вищих навчальних закладів, підготовка яких здійснювалася за державним замовленням, що було

затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 22.08.1996 (№ 992). В університеті до цього часу існував Відділ сприяння працевлаштуванню студентів і випускників, що здійснював аналіз працевлаштування, особливо пільгових категорій – дітей-сиріт, осіб, які вступили на навчання за цільовими напрямками та ін. Після скасування відділу 30.04.2017 (наказ ректора № 896) моніторинг кар'єрного шляху і траєкторій працевлаштування випускників ОП здійснюється на факультеті історії, політології і міжнародних відносин, зокрема силами випускової кафедри історії України і методики викладання історії.

Викладачі підтримують особисті контакти з випускниками магістратури ОП «Середня освіта (Історія)», перший випуск якої відбувся в кінці 2017 р.: через періодичні зустрічі-семінари з освітянами, вони задіяні в процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП, зокрема шляхом анонімного опитування.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

Ректор систематично здійснює процедури внутрішнього забезпечення якості надання освітніх послуг структурними навчальними підрозділами. Моніторинг якості надання освітніх послуг структурними навчальними підрозділами університету (Наказ ректора № 575 від 17.10.2013 «Про організацію моніторингу якості надання освітніх послуг»). Моніторинг якості надання освітніх послуг структурними навчальними підрозділами університету (Наказ ректора № 635 від 21.10.2014 «Про організацію моніторингу якості роботи навчальних структурних підрозділів університету»). Створено Постійну комісію Вченої ради з моніторингу якості надання освітніх послуг (Наказ ректора № 672 від 03.11.2014 «Про склад постійних комісій Вченої ради університету»). Ухвалою Вченої ради «Про систему внутрішнього забезпечення якості освіти» від 29.11.2017 затверджено Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в університеті. У рамках системи забезпечення якості ЗВО працює новостворений Центр забезпечення якості (наказ ректора № 896 від 27.12.2019).

Внутрішній аудит діяльності кафедр з питань навчально-методичного забезпечення освітнього процесу в університеті регулюється розпорядженням ректора № 5-р від 09.02.2017. Серед студентів спеціальності регулярно проводяться зрізи залишкових знань студентів, періодичні перевірки ведення документообігу на кафедрі, проведення аудиторних занять та ін. Для перевірки готовності навчальних структурних підрозділів до акредитації на виконання Закону України «Про освіту», «Про вищу освіту» вийшов наказ ректора № 584 від 06.10.2017 «Про заходи щодо підготовки до акредитації університету» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Nakaz-%e2%84%96-584-vid-06.10.2017-g.-Pro-zakhody-shchodo-pidhotovky-do-akredytatsii-universytetu.pdf>). Останній аудит відбувся 29.01.2020 відповідно до наказу ректора № 802 «Про заходи щодо внутрішнього аудиту системи якості освіти в університеті» від 27.11.2019, зі змінами (наказ № 874 від 17.12.2019), на виконання Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом МОН України від 11.07.2019 (№ 977). За результатами систематичних внутрішніх аудитів суттєвих недоліків не виявлено.

У зв'язку з першим випуском фахівців спеціальності 014 «Середня освіта (Історія)» у 2020 р. та зміною гаранта цієї ОП в грудні 2019 р. на випусковій кафедрі передбачено обговорення змін до ОП за результатами моніторингу думки випускників, студентів і роботодавців. Зокрема, заплановано окремі курси з вибіркового дисциплін перенести в обов'язковий цикл професійної підготовки, збільшити термін літньої педагогічної практики, ввести курс «Вікова психологія» замість «Психологія», навчальну практику в закладах освіти (ознайомлюючу) перенести з 1-го в 2-й семестр та ін. Пропоновані зміни буде обговорено студентами, випускниками, роботодавцями, представниками академічної спільноти.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

ОП 014 «Середня освіта (Історія)» акредитується вперше, але факультет має давні традиції підготовки кваліфікованих учителів історії і суспільствознавства, методистів з виховної роботи (з 1940 р.). З метою покращення можливостей для реалізації ОП обладнано аудиторний приміщення мультимедійними засобами навчання, видаються навчально-методичні посібники за спеціальністю, виставлено на сайті дистанційного навчання лекції з курсів, що читаються студентам спеціальності, та електронні «хрестоматії», фонд бібліотеки регулярно поповнюється новою літературою та ін. Для оптимізації якості навчально-виховного процесу і наукової роботи кафедра історії України і методики викладання історії налагодила співпрацю з вітчизняними центрами університетської освіти та науково-дослідними установами відповідного спрямування – з працівниками Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова, Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка тощо.

Під час удосконалення цієї ОП взято до уваги зауваження та пропозиції з останньої акредитації ОП «Середня освіта (Історія)» зі спеціальності 014 «Середня освіта (Історія)» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (грудень 2019 р.). Так, у звіті експертів (голова комісії – професор М.В.Бармак, член – професор І.А.Коляда) констатовано потребу активізувати науково-дослідницьку роботу кафедр щодо підготовки і публікації статей у фахових вітчизняних виданнях педагогічного спрямування, збільшити кількість годин, передбачених для проведення практичних занять з педагогічних дисциплін. На виконання цих рекомендацій у 2019 р. було опубліковано кілька статей викладачів у фахових виданнях з методики викладання історії. Після першого випуску здобувачів ОП «Середня освіта (Історія)» першого (бакалаврського) рівня у 2020 р. заплановано оновлення змісту ОП.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Учасники академічної спільноти, викладачі профільних кафедр, експертні групи (науково-методична рада факультету) залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП: здійснюють реалізацію компонентів програми, беруть участь в її обговоренні на засіданнях кафедр та Вченої ради. Запроваджена система консультацій з викладачами Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова, Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського, Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка, Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка та ін.

У рамках ОП 014 «Середня освіта (Історія)» залучаються до аудиторних занять професіонали-практики, представники роботодавців: завідувач відділу суспільно-філологічних дисциплін Івано-Франківського ОІППО к. і. н. В. Островський, директор Івано-Франківського обласного державного центру туризму і краєзнавства учнівської молоді к.п.н. М.Косило, вчитель історії ЗОШ №7 к. і. н. Н. Сидорик; до складу Екзаменаційної комісії входить директор Української гімназії № 1 І.Дейчаківський. Студентам спеціальності читають лекції закордонні запрошені вчені (професори з Польщі Адам Бальцер, з Чеської Республіки Вітєслав Вілімек та ін.).

<http://agentyzmin.pnu.edu.ua/ua/event/hlava%20mon%20-%20u%20nas%20v%20hostiakh>

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

На державному рівні діє Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. На рівні університету – Постійна комісія Вченої ради ПНУ з моніторингу якості надання освітніх послуг (створена наказом ректора № 672 від 03.11.2014 «Про склад постійних комісій Вченої ради університету», затверджено новий склад комісії наказом ректора № 186 26.03.2019 «Про затвердження складу постійних комісій Вченої ради університету»); Навчально-метод. відділ («Положення про навчально-методичний відділ університету» від 11.03.2014); Центр дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності (<https://cee.pnu.edu.ua>); Центр забезпечення якості. На рівні факультету: комісія науково-методичної ради факультету з питань якості освітнього процесу. На рівні кафедри історії України і методики викладання історії науково-методична комісія. Ухвала Вченої ради «Про систему внутрішнього забезпечення якості освіти» від 29.11.2017 затвердила Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в університеті. У рамках системи забезпечення якості ЗВО працює новостворений Центр забезпечення якості (наказ ректора № 896 від 27.12.2019). Схема управління якістю освіти в університеті наведена за посиланням <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/pages/scheme-suyau-fullpage.html>

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

На ОП визначені чіткі, зрозумілі правила і процедури щодо прав, обов'язків усіх учасників освітнього процесу, вони є доступними; їх дотримуються під час реалізації ОП. Документи, що регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу (<https://pnu.edu.ua/документи>) : Статут ЗВО, Положення про принципи діяльності навчально-наукових підрозділів ЗВО, Положення про винагороди студентам, Положення про підготовче відділення для іноземних громадян, Положення про запобігання академічного плагіату у ЗВО, Кодекс честі ЗВО, Положення про стажування та підвищення кваліфікації наукових, педагогічних і науково-педагогічних працівників, Перелік пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і розробок ЗВО на 2016–2020 роки, Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/> та інші. Всі нормативні документи оприлюднені на сайті університету. Відповідно до Положення «Про забезпечення доступу до публічної інформації у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника» відбувається розгляд звернень, скарг і заяв, що надходять до ЗВО, шляхом особистого прийому громадян керівництвом університету у встановлені дні та години відповідно до графіку прийому, який розміщено на офіційному веб-сайті (https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/08/pol_dil.pdf) На сайті Факультету є рубрика "Публічна інформація університету" <https://ipmv.pnu.edu.ua/публічна-інформація-університету/>

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

<https://kiu.pnu.edu.ua/наукові-заходи/>

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

<https://kiu.pnu.edu.ua/наукові-заходи/>

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Підготовка фахівців відповідного профілю – вчителів історії і суспільствознавчих предметів – відбувається на Прикарпатті тільки в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника». Завдяки набутим компетентностям випускники ОП отримають ґрунтовну основу для продовження навчання за магістерськими програмами, мають перспективи для успішного працевлаштування в закладах середньої освіти на посадах вчителя історії і суспільствознавчих предметів, керівника гурткової роботи, ін. Серед сильних сторін ОП – наявність значної частини навч. предметів циклу проф. підготовки за вільним вибором студента, навч.-методичне забезпечення дисциплін на сайті дистанційного навчання, що в найближчій перспективі буде заповнено повністю, регулярний моніторинг думки здобувачів вищої освіти на предмет виявлення рівня якості викладання навч. дисциплін тощо. Серед дисциплін є унікальні, які відповідають сучасним вимогам підготовки вчителя, зокрема «Сучасні освітні технології», «Компетентнісний підхід у професійній підготовці вчителя історії», використання можливостей Pnu-Ecosystem, що дають унікальні можливості для підготовки вчителів за новітніми освітніми методиками. Частина викладачів, які читають на ОП, пройшли стажування і прочитали серію лекцій у Жешувському, Варшавському і Ягеллонському університетах (Польща), Університеті ім. Яна Коменського у м. Братиславі (Словаччина), Остравському університеті (Чеська Республіка), брали участь у міжнародн. конференціях і мають наукові зв'язки з авторитетними вченими за межами України. До сильних сторін віднесемо 4 види практики, залучення до освітнього процесу практиків, співпрацю з фаховими установами, участь викладачів і студентів у благодійній діяльності. До слабких сторін ОП, у нашому розумінні, слід віднести недостатнє використання наявних можливостей для інтернаціоналізації освітнього процесу, зокрема через мобільність студентів і викладачів, необхідність посилення наукових зв'язків з академічними установами в Україні педагог. профілю, в т. ч. шляхом збільшення кількості публікацій у фахових виданнях з методики викладання історії, стажувань викладачів у провідних закладах АПН України та педагог. університетах системи МОН України та ін. Навч. час для самостійної роботи студента, повинен становити не менше 1/3 та не більше 2/3 загального навч. часу студента, відведеного для вивчення конкретної навч. дисципліни, але вказані нормативи не дотримані в 6 дисциплінах ОП (п. 86–88, 94–96) у співвідношенні аудиторного обсягу навантаження студентів та часу, виділеного на самостійну роботу. Випускова кафедра моніторить думку студентів щодо обсягу навантаження студентів, недоліки будуть враховані при оновленні змісту ОП. За результатами моніторингу думки випускників, студентів і роботодавців планується оновлення змісту ОП після першого випуску бакалаврів влітку 2020 р., що збільшить у навч. плані вагу дисциплін, пов'язаних з

методикою викладання історії і суспільствознавчих предметів, педагогіки, пед. практики та ін.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Перспективи розвитку ОП 014 «Середня освіта (Історія)» упродовж найближчих 3 років полягають, насамперед, в оновленні змісту програми відповідно до сучасних вимог для підготовки фахівців кваліфікації «Історик, вчитель історії і суспільствознавчих предметів». За результатами моніторингу першого випуску спеціальності, з урахуванням пропозиції роботодавців, випускників і студентів, передбачається внести зміни в навчальний план (зокрема, перенести з дисциплін вільного вибору студента в обов'язковий предмет «Теорія і методика навчання суспільствознавчих дисциплін», у дисципліні вільного вибору студента ввести курс «Шкільний курс правознавства та методика його навчання», «Вікова фізіологія та шкільна гігієна» та ін., дещо збільшити кількість годин на вивчення іноземної мови, педагогічну практику в школах, ввести курс «Вікова психологія» замість «Психологія» тощо); широко запроваджувати в дисципліні, що викладаються в рамках ОП, інформаційно-комунікаційні технології; здійснювати більш активний пошук освітніх грантів для розширення інтернаціоналізації освітнього процесу, насамперед через європейські грантові програми; розширити наукову співпрацю з академічними установами в Україні педагогічного профілю, зокрема з Академією педагогічних наук; постійно оновлювати навчально-методичні комплекси навчальних дисциплін, систему дистанційного навчання в університеті, програми практичної підготовки (виробничої, навчальної практик) тощо. Особливу увагу планується звернути на інтернаціоналізацію ОП 014 «Середня освіта (Історія)» через посилення мобільності викладачів і студентів, залучення європейського інтелектуального потенціалу до освітнього процесу за даною ОП на основі укладання реально діючих двосторонніх та багатосторонніх угод між вищими навчальними закладами-партнерами, здійснення гармонізації освітніх стандартів вищих навчальних закладів-партнерів у рамках реалізації програм академічної мобільності, розширення практики запрошення іноземних лекторів для викладання студентам спеціальності та ін. Перспективи розвитку ОП передбачають потребу активізації в парадигмі освіти студентоцентричного навчання, розширення участі кола зацікавлених сторін, особливо стейкхолдерів, випускників і студентів, у процесі коректування і подальшої реалізації програми.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Цепенда Ігор Євгенович

Дата: 13.02.2020 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	MD5- хеш файла	
Джерела з історії України в шкільній освіті	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Джерела-з-історії-України-в-шкільній-освіті.pdf</i>	IX1VpvQ3txPzi55MGOomOzGLHRTCbmAXlCnidvsC2U=	Навчальна лабораторія спеціальних історичних дисциплін ауд. 614 корпусу № 3 (таблиці, зразки, схеми, каталоги).
Методика виховної роботи	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Методика-виховної-роботи.pdf</i>	OExHL+fHYUAOQCPI4jZ3y5+j6imNcPZdLFLjytI9lqM=	Проектор ViewSonic PJD5155 DLP Projector (переносний), введений в дію у 2016 р.; проектор DLP Picture by Taxes Instruments s/n PDF 51795000 (стаціонарний в ауд. 618 корпусу № 3), введений у дію в 2015 р.; проекційний екран Model: tripod 96" (1.72*1.72 m) 1 : 1 на тринозі, настінно-стельовий; ПК ACER. Aspire F515-51, N17C4., ведений у дію в 2017 р.; Центр інноваційних освітніх технологій «PNU-EcoSystem», що створений в університеті в рамках реалізації грантового проекту програми ERASMUS+ KA 2: «MOPED» – «Модернізація педагогічної вищої освіти з використання інноваційних інструментів викладання».
Основи антропології	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Основи-антропології.pdf</i>	RUNZ8zpGzDO90dHWc6uawQIWQghbZBI2g5NiwsbZt8o=	Проектор Epson EB – S62 Multimedia Projector (переносний), введений в дію у 2009 р.; проекційний екран переносний (ауд. 619 корпусу № 3); ПК Hewlett-Packard ProBook 4530s; Pentium IV, ведений у дію в 2014 р.; кабінет «Музей археології Прикарпаття», ауд. 619 (24,3 кв. м). Експонати археологічної колекції, стенди, макети, таблиці.
Слов'яни і європейська цивілізація	навчальна дисципліна	<i>Силлабус-Слов`яни-і-європейська-цивілізація.pdf</i>	LFM+DmPCUB+IsnQIMvYf01eJUr7Xmqg1e6HIQJFQZSQ=	Інтерактивний комплекс, рік випуску 2005 р., інвентарний номер 104238795 Кабінет історії слов'ян ауд. 609 (66 кв. м.) корпусу 3. Карти, експонати, таблиці, стенди, портрети.
Суспільно-культурні процеси в слов'янських країнах у XIX – поч. ХХІ ст. на уроках історії	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Суспільно-культурні-процеси-в-слов`янських-країнах-ХІХ-поч.-ХХІ-ст.-на-уроках-історії.pdf</i>	/3lyXLOjKssWQ8Xkp9PtR3/LhvO8sgD76isQp0F21yo=	Інтерактивний комплекс, рік випуску 2005 р., інвентарний номер 104238795 Кабінет історії слов'ян ауд. 609 (66 кв. м.) корпусу 3. Карти, експонати, таблиці, стенди, портрети.
Актуальні проблеми Української революції 1914–1923 рр. у шкільному курсі історії	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Актуальні-проблеми-української-революції-1914-1923-рр.-у-шкільному-курсі-історії.pdf</i>	ndQqdytp+YvEYrJlIRblzDhT6jK67dgcxxkfnqfgl=	ПК: HP Stream Notebook PC-13; Model6 13-c110nr ProDiD: P3U33UA# ABA; S/N: 5CD5465Y65 Warranty: 1y1yOy . введений в дію 2017 р.; Проектор ViewSonic PJD5155 DLP Projector (переносний), введений в дію у 2016 р.; проектор DLP Picture by Taxes Instruments s/n PDF 51795000 (стаціонарний в ауд. 618 корпусу № 3), введений у дію в 2015 р.; проекційний екран Model: tripod 96" (1.72*1.72 m) 1 : 1 на тринозі, настінно-стельовий.
Історіографія: теорія і методологія	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Історіографія.-Теорія-і-методологія.pdf</i>	RO4EZ+vFr+Cc6w/8iKPB9Gr01tpq4CWoS0isfBDw/eQ=	-
Теоретичні і методичні аспекти викладання історії стародавнього світу в середній школі	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Теоретичні-і-методичні-аспекти-викладання-історії-стародавнього-світу-в-середній-школі.pdf</i>	TXZ/Z1ErTzhWX833DiBraCk4V4qMU8Yf+pshozQQSDM=	ПК; 2800/2x256/120/vide введений в дію 1.09.2003 р.; Графопроектор М – 1750 введений в дію 1.09.2003 р.; Екран Draper Luma Matt 178*178 введений в дію 1.09.2003 р. ауд. 708 корпусу № 3. Стенди, макети, таблиці.
Загальна етнологія	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Загальна-етнологія.pdf</i>	6NunrqLDwhj1dS7l/2rRkOvL3tz/NtY80WZu6GhLwGY=	Графопроектор М – 1750 введений в дію 1.09.2013 р.; Екран Draper Luma Matt 178*178 введений в дію 1.09.2013 р., аудиторія 605 корпусу № 3. ПК: Gigabyte model № Q2005 series № NKM1110QWQ01K00177. Введений у дію в 2013 р.
Історичні портрети політичних та громадських діячів слов'янських країн на уроках історії в школі	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Історичні-портрети-політичних-та-громадських-діячів-слов`янських-країн-на-уроках-історії-в-школі.pdf</i>	YtjvZayvmNFGM4tEoWBBG75K67pATpnMoWFBpxhn4Ks=	Інтерактивний комплекс, рік випуску 2005 р., інвентарний номер 104238795 Кабінет історії слов'ян ауд. 609 (66 кв. м.) корпусу 3. Карти, експонати, таблиці, стенди, портрети.
Використання інформаційних ресурсів у процесі вивчення історії в середній школі	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Використання-інформаційних-ресурсів-у-процесі-вивчення-історії-в-середній-школі.pdf</i>	P8N/bgYEIEjJigvM+QtWzBP8jMi7nm7VvqnOzzUUcoM=	Інтерактивний комплекс, рік випуску 2005 р., інвентарний номер 104238795 Кабінет історії слов'ян ауд. 609 (66 кв. м.) корпусу 3. Карти, експонати, таблиці, стенди, портрети.
Соціологія	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Соціологія.pdf</i>	4Ns35+C+czisv7Wyn1kQctj7U85GrTdTMUgclP+I6Wc=	-

Історична географія на уроках історії в середній школі	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Історична-географія-на-уроках-історії-в-середній-школі.pdf</i>	FkbpCS7APwfnjAitFS0SRGFRboP+7BKkYcG5piLYL64=	Навчальна лабораторія спеціальних історичних дисциплін ауд. 614 корпусу № 3 (таблиці, нумізматичні: колекції, зразки, схеми, каталоги). Лабораторія 309 Інформаційно-обчислювального центру (60 м2), в якій містяться 16 персональних комп'ютерів, Pentium IV. Термін експлуатації – 6 років. Найменування пакетів прикладних програм (у тому числі ліцензованих) – Microsoft Office 2010, КСДН Moodle. В навчальній лабораторії є наявними канали доступу до Інтернету
Історія українського козацтва	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Історія-українського-козацтва.pdf</i>	4QVP1nc0aPZZc7dM1MBm3rZgk4KfV6UzXmZn0AemLd4=	Експонати, таблиці, стенди, портрети кабінету історії українського війська ауд. 616 (13,5 м2) корпусу 3.
Науковий семінар по кафедрі всесвітньої історії	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Науковий-семінар-по-кафедрі-всесвітньої-історії.pdf</i>	eJ6wF0A8RbCgm7Ka8Kaszy+bgadgmZoPXFYUvohYM=	ПК; 2800/2x256/120/vide введений в дію 1.09. 2003 р.; Графопроектор М – 1750 введений в дію 1.09. 2003 р.; Екран Draper Luma Matt 178*178 введений в дію 1.09.2003 р. ауд. 708 корпусу № 3. Стенди, макети, таблиці.
Науковий семінар по кафедрі історії України	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Науковий-семінар-по-кафедрі-історії-України.pdf</i>	C3TEkADzvWGowz4NI+PlkMGJN8S18mjBtChvr2ptwzA=	Проектор ViewSonic PJ5155 DLP Projector (переносний), введений в дію у 2016 р.; проектор DLP Picture by Taxes Instruments s/n PDF 51795000 (стаціонарний в ауд. 618 корпусу № 3), введений у дію в 2015 р.; проекційний екран Model: tripod 96" (1.72*1.72 m) 1 : 1 на тринозі, настінно-стельовий; ПК Hewlett-Packard ProBook 4530s; Pentium IV, введений у дію в 2014 р.
Науковий семінар по кафедрі етнології і археології	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Науковий-семінар-по-кафедрі-етнології-і-археології.pdf</i>	6beAbWYWi2RmWPRLU/+Zoel44ZDeDWIFouTIG8uzwk=	ПК: Gigabyte model № Q2005 series № NKM1110QWQO1K00177. Введений у дію в 2013 р.
Науковий семінар по кафедрі історії слов'ян	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Науковий-семінар-по-кафедрі-історії-слов'ян.pdf</i>	i8v/fEcEvjA3Q2tkhDpaJUZn6q/c53II6boeoa5LHYKg=	Інтерактивний комплекс, рік випуску 2005 р., інвентарний номер 104238795 Кабінет історії слов'ян ауд. 609 (66 кв. м.) корпусу 3. Карти, експонати, таблиці, стенди, портрети.
Науковий семінар по кафедрі історіографії і джерелознавства	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Науковий-семінар-по-кафедрі-історіографії-і-джерелознавства.pdf</i>	vPoDPo7lyxgazAHKc7PhCRLLOf2rgEJoGEowA7xqmQ=	Навчальна лабораторія спеціальних історичних дисциплін ауд. 614 корпусу № 3 (таблиці, нумізматичні: колекції, зразки, схеми, каталоги).
Історія ЦСЄ новітнього часу	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Історія-ЦСЄ-новітнього-часу.pdf</i>	rOjn9lz47dFtY8lBmg4WVROBSB0qG09p4DiQB1/41dg=	Інтерактивний комплекс, рік випуску 2005 р., інвентарний номер 104238795 Кабінет історії слов'ян ауд. 609 (66 кв. м.) корпусу 3. Карти, експонати, таблиці, стенди, портрети.
Історія ЦСЄ нового часу	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Історія-ЦСЄ-нового-часу.pdf</i>	eSpz1WfPiXriDzkytVHV0PuT19RUCzEnivs8aCZlhFw=	Інтерактивний комплекс, рік випуску 2005 р., інвентарний номер 104238795 Кабінет історії слов'ян ауд. 609 (66 кв. м.) корпусу 3. Карти, експонати, таблиці, стенди, портрети.
Русько-угорські відносини IX - XIV ст.	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Русько-угорські-відносини-IX-XIV-ст..pdf</i>	UxbWJFG7mLmBhYADFZL83FY4FevMeV4H3i6bjxfp04M=	ПК; 2800/2x256/120/vide введений в дію 1.09.2003 р.; Графопроектор М – 1750 введений в дію 1.09. 2003 р.; Екран Draper Luma Matt 178*178 введений в дію 1.09.2003 р. ауд. 708 корпусу № 3. Експонати археологічної колекції, стенди, макети, таблиці.
Зброєзнавство і уніфікація на уроках історії	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Зброєзнавство-і-уніфікація-на-уроках-історії.pdf</i>	0a1LMDrXx/azJUz0YeFQELDHZqjMvH3YAdwBXQpQ8=	Експонати, таблиці, стенди, портрети кабінету історії українського війська ауд. 616 (13,5 м2) корпусу 3.
Українознавство в шкільному курсі історії	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Українознавство-в-шкільному-курсі-історії.pdf</i>	WeH9YMBZxquyQ5b99rcziPwyARKXVuts3hCkeMzh3us=	Графопроектор М – 1750 введений в дію 1.09.2013 р.; Екран Draper Luma Matt 178*178 введений в дію 1.09.2013 р., аудиторія 605 корпусу № 3. ПК: Gigabyte model № Q2005 series № NKM1110QWQO1K00177. Введений у дію в 2013 р.
Методика викладання народознавства в школі	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Методика-викладання-народознавства-в-школі.pdf</i>	d+Q9KvbzVW5oG3OP5CegAIEkwyUerz5QYYg7M7ftW74=	Графопроектор М – 1750 введений в дію 1.09.2013 р.; Екран Draper Luma Matt 178*178 введений в дію 1.09.2013 р., аудиторія 605 корпусу № 3. ПК: Gigabyte model № Q2005 series № NKM1110QWQO1K00177. Введений у дію в 2013 р.
Теорія і методика навчання суспільнознавчих дисциплін	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Теорія-і-методика-викладання-суспільнознавчих-дисциплін.pdf</i>	DK2Xu8Y51Kmmj1/rfBxGhRldSHpbVsBV0cZCh0BwaA=	Проектор ViewSonic PJ5155 DLP Projector (переносний), введений в дію у 2016 р.; проектор DLP Picture by Taxes Instruments s/n PDF 51795000 (стаціонарний в ауд. 618 корпусу № 3), введений у дію в 2015 р.; проекційний екран Model: tripod 96" (1.72*1.72 m) 1 : 1 на тринозі, настінно-стельовий; ПК ACER. Aspire F515-51, N17C4., введений у дію в 2017 р.; Центр інноваційних освітніх технологій «PNU-EcoSystem», що

				створений в університеті в рамках реалізації грантового проекту програми ERASMUS+ KA 2: «MOPED» - «Модернізація педагогічної вищої освіти з використанням інноваційних інструментів викладання».
Історія повсякденності у шкільних курсах історії	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Історія-повсякденності-у-шкільних-курсах-історії.pdf</i>	rs8/7BhMrVxamafSgRTbx+LOO6S/j2IRF2yWuv9Ed2Q=	Проектор ViewSonic PJD5155 DLP Projector (переносний), введений в дію у 2016 р.; проекційний екран Model: tripod 96" (1.72*1.72 м) 1 : 1 на тринозі, настінно-стельовий; ПК Hewlett-Packard ProBook 4530s; Pentium IV, введений у дію в 2014 р.; лабораторія 309 Інформаційно-обчислювального центру (60 м2), в якій містяться 16 персональних комп'ютерів, Pentium IV. Термін експлуатації - 6 років. Найменування пакетів прикладних програм (у тому числі ліцензованих) - Microsoft Office 2010, КСДН Moodle. В навчальній лабораторії є наявними канали доступу до Інтернету.
Організація позакласної гурткової роботи в школі	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Організація-позакласної-гурткової-роботи-в-школі.pdf</i>	tEV3C5OFqgYu1kUwjnhs8iuurj/YOUXWrdljpy/vOtl=	Проектор ViewSonic PJD5155 DLP Projector (переносний), введений в дію у 2016 р.; проектор DLP Picture by Taxes Instruments s/n PDF 51795000 (стаціонарний в ауд. 618 корпусу № 3), введений у дію в 2015 р.; проекційний екран Model: tripod 96" (1.72*1.72 м) 1 : 1 на тринозі, настінно-стельовий; ПК Hewlett-Packard ProBook 4530s; Pentium IV, введений у дію в 2014 р.
Історія міжнародних відносин (XX - початок XXI ст.) у всесвітньо-історичному циклі шкільної програми	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Історія-міжнародних-відносин-(XX-поч.-XXI-ст.)-у-всесвітньо-історичному-циклі-шкільної-програми.pdf</i>	lTeqk1aWMX/KxTL93q9taW8Dmwf60SA8FjBctCMkBIe=	ПК; 2800/2x256/120/виде введений у дію 1.09.2003 р.; Графопроектор М - 1750 введений у дію 1.09. 2003 р.; Екран Draper Luma Matt 178*178 введений у дію 1.09.2003 р. ауд. 708 корпусу № 3. Стенди, макети, таблиці.
Західна Україна 1920-1930-х рр. в суспільному й етнополітичному вимірах: джерела та історіографія	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Західна-Україна-в-1920-1930-х-рр.-Джерела-та-історіографія.pdf</i>	oiftXQRxlBxAaVbMpzP5PyRBircwsWE+YKsSRTqbcMM=	Навчальна лабораторія спеціальних історичних дисциплін ауд. 614 корпусу № 3 (схеми, каталоги).
Усна історія в сучасній школі	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Усна-історія-в-сучасній-школі.pdf</i>	NoHaZk3deyx95d9V1rDQZO4T77czf8SgTe2HOPNpxxo=	ПК; Gigabyte model № Q2005 series № NKM1110QWQO1K00177. Введений у дію в 2013 р.
Методичні аспекти викладання історії України XIX - поч. XX ст. у школі	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Методичні-аспекти-викладання-історії-України-в-XIX-поч.-XX-ст.-в-школі.pdf</i>	lQYtLAT/GrAwsI5B2jxaCx4lb2ymCQICaBjcupfksj4=	Проектор ViewSonic PJD5155 DLP Projector (переносний), введений в дію у 2016 р.; проектор DLP Picture by Taxes Instruments s/n PDF 51795000 (стаціонарний в ауд. 618 корпусу № 3), введений у дію в 2015 р.; проекційний екран Model: tripod 96" (1.72*1.72 м) 1 : 1 на тринозі, настінно-стельовий; ПК Hewlett-Packard ProBook 4530s; Pentium IV, введений у дію в 2014 р.
Громадянська освіта як фактор формування загальних компетентностей	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Громадянська-освіта-як-фактор-формування-загальних-компетентностей.pdf</i>	G8Ngd+Oo1IVfNXL3xOT/ow+mam4EPdbm/ka/r7zhal=	Проектор ViewSonic PJD5155 DLP Projector (переносний), введений в дію у 2016 р.; проектор DLP Picture by Taxes Instruments s/n PDF 51795000 (стаціонарний в ауд. 618 корпусу № 3), введений у дію в 2015 р.; проекційний екран Model: tripod 96" (1.72*1.72 м) 1 : 1 на тринозі, настінно-стельовий; ПК Hewlett-Packard ProBook 4530s; Pentium IV, введений у дію в 2014 р.
Українське національне відродження XIX - поч. XX ст.	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Українське-національне-відродження-XIX-поч.-XX-ст..pdf</i>	8fShmWmKRXKjYuLNgHzKe2X8GpXpfe4qlpsAmp+DYSw=	Проектор ViewSonic PJD5155 DLP Projector (переносний), використовується в будь-якій аудиторії), введений в дію у 2016 р.; проекційний екран Model: tripod 96" (1.72*1.72 м) 1 : 1 на тринозі, ПК Hewlett-Packard ProBook 4530s; Pentium IV. Введений у дію в 2014 р.
Сучасні підходи до вивчення ранньомодерної історії України у школі	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Сучасні-підходи-до-вивчення-ранньомодерної-історії-України-у-школі.pdf</i>	yiK8+scMtuoZ00TxLSmWS8ZD/YKUKvgquRNTxvVRFME=	Експонати, таблиці, стенди, портрети кабінету історії України ауд. 618 (90 м2) і кабінету історії українського війська ауд. 616 (13,5 м2) корпусу 3.
Історія ЦСЄ ранньомодерного часу	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Історія-ЦСЄ-ранньомодерного-часу.pdf</i>	tzj6xsnsYZ/MuMo1TM0SmNhAZ76HvzUi6/8NntzLNsw=	Інтерактивний комплекс, рік випуску 2005 р., інвентарний номер 104238795 Кабінет історії слов'ян ауд. 609 (66 кв. м.) корпусу 3. Карти, експонати, таблиці, стенди, портрети.
Суспільно-політичні процеси у слов'янських країнах у міжвоєнний період в шкільній програмі історії	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Суспільно-політичні-процеси-у-слов'янських-країнах-у-міжвоєнний-період-у-шкільній-програмі-історії.pdf</i>	iExA09b5354zXP3si1BfbhwLp25Ofs1jnvUt2V0U5CQ=	Інтерактивний комплекс, рік випуску 2005 р., інвентарний номер 104238795 Кабінет історії слов'ян ауд. 609 (66 кв. м.) корпусу 3. Карти, експонати, таблиці, стенди, портрети.
Імперська політика Росії у шкільному курсі історії	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Імперська-політика-Росії-у-шкільному-курсі-</i>	emuKklwbHsM+N6GHo4iaxo14XUOLpqq5LXDIUDFoheE=	Інтерактивний комплекс, рік випуску 2005 р., інвентарний номер 104238795 Кабінет історії

		<i>історії.pdf</i>		слов'ян ауд. 609 (66 кв. м.) корпусу 3. Карти, експонати, таблиці, стенди, портрети.
Джерела з історії міжнародних відносин нового і новітнього часу на уроках історії у школі	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Джерела-з-історії-міжнародних-відносин-нового-і-новітнього-часу-на-уроках-історії-у-школі.pdf</i>	q0vWbVbVTU/u8muUmZmnNElgzqXfHXmG66F06nyof54g=	ПК; 2800/2x256/120/виде введений в дію 1.09.2003 р.; Графопроектор М – 1750 введений в дію 1.09.2003 р.; Екран Draper Luma Matt 178*178 введений в дію 1.09.2003 р. ауд. 708 корпусу № 3. Колекції, стенди, макети, таблиці.
Методичні аспекти викладання давньої і середньовічної історії України у школі	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Методичні-аспекти-викладання-давньої-і-середньовічної-історії-України-у-школі.pdf</i>	SISMIRuvkmk/W9aqSjr/AV4um05HTnti9H2/lsyQYrw=	Проектор ViewSonic PJD5155 DLP Projector (переносний), введений в дію у 2016 р.; проектор DLP Picture by Taxes Instruments s/n PDF 51795000 (стаціонарний в ауд. 618 корпусу № 3), введений у дію в 2015 р.; проекційний екран Model: tripod 96" (1.72*1.72 m) 1 : 1 на тринозі, настінно-стельовий; ПК Hewlett-Packard ProBook 4530s; Pentium IV, введений у дію в 2014 р.; Центр інноваційних освітніх технологій «PNU-EcoSystem», що створений в університеті в рамках реалізації грантового проекту програми ERASMUS+ KA 2: «МОРЕД» – «Модернізація педагогічної вищої освіти з використання інноваційних інструментів викладання».
Українська діаспора в країнах Західної Європи і Америки (XIX – початок ХХ ст.)	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Українська-діаспора-в-країнах-Західної-Європи-і-Америци.pdf</i>	iDe1CH7kKBeUzjaYGG9Z2pfUmjZAflaftuYBnwk0Wos=	ПК; 2800/2x256/120/виде введений в дію 1.09. 2003 р.; Графопроектор М – 1750 введений в дію 1.09. 2003 р.; Екран Draper Luma Matt 178*178 введений в дію 1.09.2003 р. ауд. 708 корпусу № 3. Стенди, макети, таблиці.
Історія українського війська в шкільних курсах історії	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Історія-українського-війська-в-шкільних-курсах-історії.pdf</i>	549kd5KIMCnUO3naMCHgqVCpyuO0DBmhHdk1XcOqifW=	Проектор ViewSonic PJD5155 DLP Projector (переносний), використовується в будь-якій аудиторії), введений в дію у 2016 р.; проекційний екран Model: tripod 96" (1.72*1.72 m) 1 : 1 на тринозі, ПК Hewlett-Packard ProBook 4530s; Pentium IV. Введений у дію в 2014 р. Експонати, таблиці, стенди, портрети кабінету історії українського війська ауд. 616 (13,5 м2) корпусу 3.
Історія світової культури на уроках історії і суспільствознавчих предметів	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Історія-світової-культури-на-уроках-історії-і-суспільствознавчих-предметів.pdf</i>	QG5gXszel48/AjillyVI6Hx7aMC1KHUU+bGLZuctZL8=	Інтерактивний комплекс, рік випуску 2005 р., інвентарний номер 104238795 Кабінет історії слов'ян ауд. 609 (66 кв. м.) корпусу 3. Карти, експонати, таблиці, стенди, портрети.
Міжнародні відносини та геополітика 2 пол. ХХ – поч. ХХІ ст.: персоналії	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Міжнародні-відносини-та-геополітика-2-пол.-ХХ-початку-ХХІ-ст.-Персоналії.pdf</i>	Bf40QRQRabc9tMYi6p0yoyUT2Jktk4SWVt8oaDzldDo=	ПК; 2800/2x256/120/виде введений в дію 1.09. 2003 р.; Графопроектор М – 1750 введений в дію 1.09. 2003 р.; Екран Draper Luma Matt 178*178 введений в дію 1.09.2003 р. ауд. 708 корпусу № 3. Стенди, макети, таблиці.
Основи шкільного краєзнавства	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Основи-шкільного-краєзнавства.pdf</i>	LhENsQiinNe5rDIK2sW6drcoH87PN/FStUk9c2WUTyM=	Проектор ViewSonic PJD5155 DLP Projector (переносний), введений в дію у 2016 р.; проектор DLP Picture by Taxes Instruments s/n PDF 51795000 (стаціонарний в ауд. 618 корпусу № 3), введений у дію в 2015 р.; проекційний екран Model: tripod 96" (1.72*1.72 m) 1 : 1 на тринозі, настінно-стельовий; ПК Hewlett-Packard ProBook 4530s; Pentium IV, введений у дію в 2014 р.
Методичні аспекти викладання нової і новітньої історії у шкільному курсі всесвітньої історії	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Методичні-аспекти-викладання-нової-і-новітньої-історії-у-шкільному-курсі-всесвітньої-історії.pdf</i>	eTmKUsA7kEbSTMefhF207JqymGepuz5VzX/eVHx64XA=	ПК; 2800/2x256/120/виде введений в дію 1.09. 2003 р.; Графопроектор М – 1750 введений в дію 1.09. 2003 р.; Екран Draper Luma Matt 178*178 введений в дію 1.09.2003 р. ауд. 708 корпусу № 3. Стенди, макети, таблиці.
Компетентнісний підхід у професійній підготовці вчителя історії	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Компетентнісний-підхід-у-професійній-підготовці-вчителя-історії.pdf</i>	bcy/flxSB95vyT09oQbnAF5QqG1H9VXNeVD3sqcDUy8=	Проектор ViewSonic PJD5155 DLP Projector (переносний), введений в дію у 2016 р.; проектор DLP Picture by Taxes Instruments s/n PDF 51795000 (стаціонарний в ауд. 618 корпусу № 3), введений у дію в 2015 р.; проекційний екран Model: tripod 96" (1.72*1.72 m) 1 : 1 на тринозі, настінно-стельовий; ПК ACER. Aspire F515-51, N17C4., ведений у дію в 2017 р.
Тенденції розвитку української національної ідеї XVI – XVIII ст.	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Тенденції-розвитку-української-національної-ідеї-у-XVI-XVIII-ст..pdf</i>	3Xayje3TJzhBvaFdfKjirbXPf55NQ0lcaql6Xgw76Cs=	Експонати, таблиці, стенди, портрети кабінету історії України ауд. 618 (90 м2) і кабінету історії українського війська ауд. 616 (13,5 м2) корпусу 3.
Історія ЦСЄ в давні часи і середньовіччя	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Історія-ЦСЄ-в-давні-часи-і-середньовіччя.pdf</i>	1qNwMzFjW4N8P4e9461WzZpxURBHyр+0HgX2StUsNGk=	Інтерактивний комплекс, рік випуску 2005 р., інвентарний номер 104238795 Кабінет історії слов'ян ауд. 609 (66 кв. м.) корпусу 3. Карти, експонати, таблиці, стенди, портрети.

Вступ до спеціальності	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Вступ-до-спеціальності.pdf</i>	ENFRYp5md401uU4F5BF/UtRqWcARgT8TueAeW83WTo=	Проектор ViewSonic PJD5155 DLP Projector (переносний), введений в дію у 2016 р.; проектор DLP Picture by Taxes Instruments s/n PDF 51795000 (стаціонарний в ауд. 618 корпусу № 3), введений у дію в 2015 р.; проєкційний екран Model: tripod 96" (1.72*1.72 m) 1 : 1 на тринозі, настінно-стельовий; ПК ACER. Aspire F515-51, N17C4., введений у дію в 2017 р.
Безпека життєдіяльності і цивільний захист	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Безпека-життєдіяльності-і-цивільний-захист.pdf</i>	5SjzncdPTq+cuD/WlxR2uhxKcYMidOVURb0XXLScgiQ=	Лабораторія 309 Інформаційно-обчислювального центру (60 м2), в якій містяться 16 персональних комп'ютерів, Pentium IV. Термін експлуатації – 6 років. Найменування пакетів прикладних програм (у тому числі ліцензованих) – Microsoft Office 2010, КСДН Moodle. В навчальній лабораторії є наявними канали доступу до Інтернету (проведення підсумкового тестування).
Педагогіка	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Педагогіка.pdf</i>	05lqKX/qI7bnT651FCGseXbtEJZONp+cMJe3e9ZqDjs=	-
Психологія	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Психологія.pdf</i>	infelyju7eLkPxjeXcxe+Pzl5kVFR1JSXWzZCY+DX00=	-
Археологія	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Археологія.pdf</i>	QNYKYcTbw0trj595vTlljgoWxSjUI+KVMGGIWU6pQQ=	Проектор Epson EB – S62 Multimedia Projector (переносний), введений в дію у 2009 р.; проєкційний екран настінно-стельовий (ауд. 609, 708 корпусу № 3); ПК Hewlett-Packard ProBook 4530s; Pentium IV, введений у дію в 2014 р.; кабінет «Музей археології Прикарпаття», ауд. 619 (24,3 кв. м). Експонати археологічної колекції, стенди, макети, таблиці.
Історія середніх віків	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Історія-Середніх-віків.pdf</i>	HFJEifKcInXt7a3QEZirj7SiWRUeLn+SPkyKnbj0+IQ=	ПК; 2800/2x256/120/nide введений в дію 1.09.2003 р.; Графопроектор M – 1750 введений в дію 1.09.2003 р.; Екран Draper Luma Matt 178*178 введений в дію 1.09. 2003 р. ауд. 708 корпусу № 3. Експонати археологічної колекції, стенди, макети, таблиці.
Історія стародавнього Сходу	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Історія-Стародавнього-Сходу.pdf</i>	5k8hq3lktqCp/fqqqPUIblNkWFUvc9+CgM0ZrfiPQ=	Графопроектор M – 1750 введений в дію 1.09.2013 р.; Екран Draper Luma Matt 178*178 введений в дію 1.09.2013 р., аудиторія 605 корпусу № 3. ПК: Gigabyte model № Q2005 series № NKM1110QWQ01K00177. Введений у дію в 2013 р.
Історія стародавніх Греції і Риму	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Історія-стародавніх-Греції-і-Риму.pdf</i>	R+GmF6aoM69ZqTJHGNEdklYmr97I3qRZ0WcAMHqquYw=	Графопроектор M – 1750 введений в дію 1.09.2013 р.; Екран Draper Luma Matt 178*178 введений в дію 1.09.2013 р., аудиторія 605 корпусу № 3. ПК: Gigabyte model № Q2005 series № NKM1110QWQ01K00177. Введений у дію в 2013 р.
Історія первісного суспільства	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Історія-первісного-суспільства.pdf</i>	7C/EF1qCe2ZdqPmvCrp0KBW0fs9kLBCHqCXb7wMY1hg=	Графопроектор M – 1750 введений в дію 1.09.2013 р.; Екран Draper Luma Matt 178*178 введений в дію 1.09.2013 р., аудиторія 605 корпусу № 3. ПК: Gigabyte model № Q2005 series № NKM1110QWQ01K00177. Введений у дію в 2013 р.
Іноземна (перша) мова	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Іноземна - (перша)-мова.pdf</i>	hDfqLbn8AicNcdB5dOS+wtwn3AalzaaDEJTSBUdGds=	Фонолaboratorія, 204 аудиторія, вул. Чорновола, 1; монітор «Samsung S19A100N» – 15 шт.; системний блок «Asus 0306 -2» – 15 шт.; навушники «Cosonic CD-723MV» – 15 шт.
Культурологія	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Культурологія.pdf</i>	he2dtLDGvJhXddncQfiAhhSDVT2f0AiD0Ghvc6Zx70=	Проектор ViewSonic PJD5155 DLP Projector (переносний), введений в дію у 2016 р.; проєкційний екран Model: tripod 96" (1.72*1.72 m) 1 : 1 на тринозі, настінно-стельовий; ПК Hewlett-Packard ProBook 4530s; Pentium IV, введений у дію в 2014 р.; лабораторія 309 Інформаційно-обчислювального центру (60 м2), в якій містяться 16 персональних комп'ютерів, Pentium IV. Термін експлуатації – 6 років. Найменування пакетів прикладних програм (у тому числі ліцензованих) – Microsoft Office 2010, КСДН Moodle. В навчальній лабораторії є наявними канали доступу до Інтернету.
Філософія освіти і науки	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Філософія-освіти-і-науки.pdf</i>	FguZcijSS8SvqYOFIC38BA/BI35nW0E02GQmFfLa0Q=	-
Сучасні освітні технології	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Сучасні-освітні-технології.pdf</i>	uul+ixP8i964R6r4nM5eVSQeEAcPovPrsu3QxuoIRg=	Проектор ViewSonic PJD5155 DLP Projector (переносний), введений в дію у 2016 р.; проєкційний екран Model: tripod 96" (1.72*1.72 m) 1 : 1 на тринозі, настінно-стельовий; ПК Hewlett-Packard ProBook 4530s; Pentium IV,

				ведений у дію в 2014 р.; лабораторія 309 Інформаційно-обчислювального центру (60 м2), в якій містяться 16 персональних комп'ютерів, Pentium IV. Термін експлуатації – 6 років. Найменування пакетів прикладних програм (у тому числі ліцензованих) – Microsoft Office 2010, КСДН Moodle. В навчальній лабораторії є наявними канали доступу до Інтернету. Центр інноваційних освітніх технологій «PNU-EcoSystem», що створений в університеті в рамках реалізації грантового проекту програми ERASMUS+ KA 2: «MOPED» – «Модернізація педагогічної вищої освіти з використання інноваційних інструментів викладання».
Економічна теорія	навчальна дисципліна	Силабус-Економічна-теорія.pdf	8nXL/wkLHUN/7L73OjcsToszbMZMbopDhCTRmS9HX8o=	Проектор DLP Picture by Taxes Instruments s/n PDF 51795000 (стаціонарний в ауд. 618 корпусу № 3), введений у дію в 2015 р.; проекційний екран Model: tripod 96" (1.72*1.72 m) 1 : 1 на тринозі, настінно-стельовий; ПК Hewlett-Packard ProBook 4530s.
Правознавство	навчальна дисципліна	Силабус-Правознавство.pdf	/rGgHbWcShz7ujjYXIZkPpmNjbQIIJKYEbuXUWGvEXZ0=	-
Основи риторики	навчальна дисципліна	Силабус-Основи-риторики.pdf	cUxux4FIVyuHDbsPo4ELvAUqpmZDXRQ5qLyPiXO8LE=	Проектор ViewSonic PJD5155 DLP Projector (переносний), введений в дію у 2016 р.; проекційний екран Model: tripod 96" (1.72*1.72 m) 1 : 1 на тринозі, настінно-стельовий.
Латинська мова	навчальна дисципліна	Силабус-Латинська-мова.pdf	mXSGqwz2Bg6EsCkB5U6Y+gwZEv1wNhx2sy7BaBy8BE0=	-
Старослов'янська мова	навчальна дисципліна	Силабус-Старослов'янська-мова.pdf	Q9CZxHrwHunN2p3aOghTdg5jfyDDqcf9UD7Vs2puTw=	Проектор ViewSonic PJD5155 DLP Projector (переносний), введений в дію у 2016 р.; проекційний екран Model: tripod 96" (1.72*1.72 m) 1 : 1 на тринозі, настінно-стельовий.
Іноземна мова (англійська)	навчальна дисципліна	Силабус-Іноземна-мова-англійська.pdf	ljv/lF3oTidTY6Thpy5oplHaFo0Gk7pzCr60TrwX7Yw=	Фонолaboratorія, 204 аудиторія, вул. Чорновола, 1; монітор «Samsung S19A100N» – 15 шт.; системний блок «Asus 0306 -2» – 15 шт.; навушники «Cosonic CD-723MV» – 15 шт.
Фізична культура	навчальна дисципліна	Силабус-Фізична-культура.pdf	YciZVxWWP9AIQVmnR3xefqlvOZ7zCKK3JkD8TQFGXtA=	Спортивний комплекс «Олімп», вул. Сахарова, 38, витяг з державного реєстру речових прав № 70451363; стадіон «Наука», вул. Мазепи, 144 а., № 80490249.
Політологія	навчальна дисципліна	Силабус Політологія.pdf	CqpDsAt0jIdY8YfHhLd3q5ExrTDDJLxoZnVezcLlhU=	-
Українська мова (за професійним спрямуванням)	навчальна дисципліна	Силабус-Українська-мова-за-професійним-спрямуванням.-Стефурак-Р.І.-об'єднано.pdf	iQ8/vk2F55eNR8EXfXUtR1EOeWga9hMI6Ls0s/6tLE=	-
Філософія	навчальна дисципліна	Силабус-Філософія.-Терешкун-О.Ф.-об'єднано.pdf	NamlkWSxpBp5ahtZsxhrrL17Qjz88Kf3UM0YugNTM1c=	Проектор ViewSonic PJD5155 DLP Projector (переносний), введений в дію у 2016 р.; проектор DLP Picture by Taxes Instruments s/n PDF 51795000 (стаціонарний в ауд. 618 корпусу № 3), введений у дію в 2015 р.; проекційний екран Model: tripod 96" (1.72*1.72 m) 1 : 1 на тринозі, настінно-стельовий; ПК Hewlett-Packard ProBook 4530s; Pentium IV, введений у дію в 2014 р.
Історія української культури	навчальна дисципліна	Силабус-Історія-української-культури-Єгрешій-О.І.-об'єднано (1).pdf	pSsmMfSjOv5YEqen2xcmqumdkD87/f342R7DQCEeK0=	Проектор ViewSonic PJD5155 DLP Projector (переносний), введений в дію у 2016 р.; проекційний екран Model: tripod 96" (1.72*1.72 m) 1 : 1 на тринозі, настінно-стельовий; ПК Hewlett-Packard ProBook 4530s; Pentium IV, введений у дію в 2014 р.; лабораторія 309 Інформаційно-обчислювального центру (60 м2), в якій містяться 16 персональних комп'ютерів, Pentium IV. Термін експлуатації – 6 років. Найменування пакетів прикладних програм (у тому числі ліцензованих) – Microsoft Office 2010, КСДН Moodle. В навчальній лабораторії є наявними канали доступу до Інтернету.
Менеджмент і маркетинг	навчальна дисципліна	Силабус-Менеджмент-і-маркетинг.pdf	3tMxbD20zaWocddegHsYn7FtNNSYVka4Y9Fu4odt5Jl=	Проектор DLP Picture by Taxes Instruments s/n PDF 51795000 (стаціонарний в ауд. 618 корпусу № 3), введений у дію в 2015 р.; проекційний екран Model: tripod 96" (1.72*1.72 m) 1 : 1 на тринозі, настінно-стельовий; ПК Hewlett-Packard ProBook 4530s
Держави Азії, Африки та Латинської Америки у шкільному	навчальна дисципліна	Силабус-Держави-Азії-Африки-та-Латинської-Америци-у-шкільному-	uH7nZ0qcEuZTixTMSiHPMIIPVX9XY/G4kiWPWN1RTHE=	Навчальна лабораторія спеціальних історичних дисциплін ауд. 614 корпусу № 3

курси історії		<i>курси-історії.pdf</i>		(таблиці, нумізматичні: колекції, зразки, схеми, каталоги). Лабораторія 309 Інформаційно-обчислювального центру (60 м ²), в якій містяться 16 персональних комп'ютерів, Pentium IV. Термін експлуатації – 6 років. Найменування пакетів прикладних програм (у тому числі ліцензованих) – Microsoft Office 2010, КСДН Moodle. В навчальній лабораторії є наявними канали доступу до Інтернету
Курсова робота з психолого-педагогічних дисциплін	курслова робота (проект)	<i>Силабус-Курсова-робота-з-психолого-педагогічних-дисциплін.pdf</i>	c3rvN/AeyMtmogvVeVsdkmPHdptu/NviUPea4wAvhOw=	Проектор DLP Picture by Taxes Instruments s/n PDF 51795000 (стаціонарний в ауд. 618 корпусу № 3), введений у дію в 2015 р.; проєкційний екран Model: tripod 96" (1.72*1.72 m) 1 : 1 на тринозі, настінно-стельовий; ПК Hewlett-Packard ProBook 4530s.
Давня і середньовічна історія України	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Давня-і-середньовічна-історія-України.pdf</i>	569zISJozuVoe64APr3nQMs9FvAp7KmqELW6j2bOsT4=	Проектор ViewSonic PJD5155 DLP Projector (переносний), введений в дію у 2016 р.; проєктор DLP Picture by Taxes Instruments s/n PDF 51795000 (стаціонарний в ауд. 618 корпусу № 3), введений у дію в 2015 р.; проєкційний екран Model: tripod 96" (1.72*1.72 m) 1 : 1 на тринозі, настінно-стельовий; ПК Hewlett-Packard ProBook 4530s; Pentium IV, введений у дію в 2014 р.; Центр інноваційних освітніх технологій «PNU-EcoSystem», що створений в університеті в рамках реалізації грантового проєкту програми ERASMUS+ KA 2: «МОРЕД» – «Модернізація педагогічної вищої освіти з використання інноваційних інструментів викладання».
Сучасні інформаційні технології	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Сучасні-інформаційні-технології.pdf</i>	tf1ZBsG3YjxmDPf27i7IKNZ0Rn7YBBMNa3DJuzjQKdE=	Лекційна ауд. 306 корпусу № 1. Стаціонарний проєктор ViewSonic PJD5132 DLP. Комп'ютерний клас № 112 корпусу № 3 Інформаційно-обчислювального центру (площа 50м ²), 25 персональних комп'ютерів: Intel (R) Core (TM) 2 Duo CPU E8400 / 3.00 Ghz / 3 Gb / 250 Gb (10 шт.). Intel (R) Pentium (R) Dual-Core CPU E5700 / 3.00 GHz / 2 Gb / 250 Gb (15 шт.). Термін експлуатації – 11 років. Пакет прикладних програм – Libre office. В наявності є канали доступу до Інтернету.
Атестація (комплексний державний іспит)	підсумкова атестація	<i>Силабус-Атестація-(комплексний-державний-іспит).pdf</i>	QpWJqwkSx06DUfbrEnbTuoPXB6YM3sYkK0a/eRTRWM=	Проектор ViewSonic PJD5155 DLP Projector (переносний), введений в дію у 2016 р.; проєктор DLP Picture by Taxes Instruments s/n PDF 51795000 (стаціонарний в ауд. 618 корпусу № 3), введений у дію в 2015 р.; проєкційний екран Model: tripod 96" (1.72*1.72 m) 1 : 1 на тринозі, настінно-стельовий; ПК ACER. Aspire F515-51, N17C4., введений у дію в 2017 р.
Атестація (дипломна робота)	підсумкова атестація	<i>Силабус-Атестація-(дипломна-робота).pdf</i>	iZlBdnLjWnHnqjZOBZwvBRSjIKDj7FGH/P/Kx6RyQ2Q=	Проектор ViewSonic PJD5155 DLP Projector (переносний), введений в дію у 2016 р.; проєктор DLP Picture by Taxes Instruments s/n PDF 51795000 (стаціонарний в ауд. 618 корпусу № 3), введений у дію в 2015 р.; проєкційний екран Model: tripod 96" (1.72*1.72 m) 1 : 1 на тринозі, настінно-стельовий; ПК ACER. Aspire F515-51, N17C4., введений у дію в 2017 р.
Археологічна (навчальна) практика	практика	<i>Силабус-Археологічна-(навчальна)-практика.pdf</i>	A79cgYFOU1bfPplgVMBem2lJKQFEN6kjYPQtGb9FKjY=	Технічні засоби баз практик.
Літня педагогічна практика	практика	<i>Силабус-Літня-педагогічна-практика.pdf</i>	oFnRLfh5FhSfsB+ubDQtckE+iPm/dsiEy3pF9vZQgvQ=	Технічні засоби баз практик.
Виробнича цільова педагогічна практика в школі	практика	<i>Силабус-Виробнича-цільова-педагогічна-практика-в-школі.pdf</i>	ByfI9C3Ta3w5ncm12/32S6k2rHlz/GBJ5Qre77hEslj=	Технічні засоби баз практик.
Навчальна практика в закладах освіти (ознайомлююча)	практика	<i>Силабус-Навчальна-практика-в-закладах-освіти-(ознайомлююча).pdf</i>	Yr63FuGFDC2ZxQbGku/989hk53TxBUS9aSFEKAUL48=	Технічні засоби баз практик.
Підготовка дипломної роботи	підсумкова атестація	<i>Методичні-рекомендації-до-написання-та-захисту-дипломної-роботи.pdf</i>	AFfPTK740VQVRLcCpb0vw8rjINi6+rqNLEGi6G2PeAs=	Проектор DLP Picture by Taxes Instruments s/n PDF 51795000 (стаціонарний в ауд. 618 корпусу № 3), введений у дію в 2015 р.; проєкційний екран Model: tripod 96" (1.72*1.72 m) 1 : 1 на тринозі, настінно-стельовий; ПК Hewlett-Packard ProBook 4530s.
Курсова робота	курслова робота (проект)	<i>Силабус-Курсова-робота.pdf</i>	3PhD7sGt+JmcBQE1juvdxrFfs8WjxfJgJTwuwuSxy4=	Проектор DLP Picture by Taxes Instruments s/n PDF 51795000 (стаціонарний в ауд. 618 корпусу № 3), введений у дію в 2015 р.; проєкційний екран Model: tripod 96" (1.72*1.72 m) 1 : 1 на тринозі,

Теорія і методика наукових досліджень	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Теорія-і-методика-наукового-дослідження.pdf</i>	WLT7dGj6YlXmKaAbL2t+Gt18RbcV1i7Wsnj6ynLDfoA=	настінно-стельовий; ПК Hewlett-Packard ProBook 4530s; Лабораторія 309 Інформаційно-обчислювального центру (60 м2), в якій містяться 16 персональних комп'ютерів, Pentium IV. Термін експлуатації – 6 років. Найменування пакетів прикладних програм (у тому числі ліцензованих) – Microsoft Office 2010, КСДН Moodle. В навчальній лабораторії є наявними канали доступу до Інтернету.
Методика викладання історії і суспільствознавчих предметів	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Методика-викладання-історії.pdf</i>	bUgyWzqal3hxHHkaZMeT/8BQm3X6WFrW1n6FLBX/qnw=	Проектор ViewSonic PJD5155 DLP Projector (переносний), введений в дію у 2016 р.; проєктор DLP Picture by Taxes Instruments s/n PDF 51795000 (стаціонарний в ауд. 618 корпусу № 3), введений у дію в 2015 р.; проєкційний екран Model: tripod 96" (1.72*1.72 m) 1 : 1 на тринозі, настінно-стельовий; ПК ACER. Aspire F515-51, N17C4., ведений у дію в 2017 р.; Центр інноваційних освітніх технологій «PNU-EcoSystem», що створений в університеті в рамках реалізації грантового проєкту програми ERASMUS+ KA 2: «MOPED» – «Модернізація педагогічної вищої освіти з використання інноваційних інструментів викладання».
Джерелознавство і архівознавство	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Джерелознавство-і-архівознавство.pdf</i>	H6RXMSK9f+FjPaqyn0k2kOto24Fw0WeYfVw0oMoxmZQ=	Навчальна лабораторія спеціальних історичних дисциплін ауд. 614 корпусу № 3 (таблиці, нумізматичні: колекції, зразки, схеми, каталоги). Лабораторія 309 Інформаційно-обчислювального центру (60 м2), в якій містяться 16 персональних комп'ютерів, Pentium IV. Термін експлуатації – 6 років. Найменування пакетів прикладних програм (у тому числі ліцензованих) – Microsoft Office 2010, КСДН Moodle. В навчальній лабораторії є наявними канали доступу до Інтернету.
Історія країн Західної Європи і Америки (XX – поч. XXI ст.)	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Історія-країн-Зах.-Європи-і-Америци-(XX-поч.-XXI-ст.).pdf</i>	n4p92tKHgl+rGFC6RuN40toQY1Vebng9rXjrf01Z8Wc=	ПК; 2800/2x256/120/vide введений в дію 1.09.2003 р.; Графопроектор М – 1750 введений в дію 1.09. 2003 р.; Екран Draper Luma Matt 178*178 введений в дію 1.09.2003 р. ауд. 708 корпусу № 3. Стенди, макети, таблиці.
Історія країн Західної Європи і Америки (XIX – поч. XX ст.)	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Історія-країн-Зах.-Європи-і-Америци-(XIX-поч.-XX-ст.).pdf</i>	OBjzxtSgc0yEl0zrEzroSxwqVtuDSFAmP/ctBGgW1Q=	ПК; 2800/2x256/120/vide введений в дію 1.09.2003 р.; Графопроектор М – 1750 введений в дію 1.09. 2003 р.; Екран Draper Luma Matt 178*178 введений в дію 1.09.2003 р. ауд. 708 корпусу № 3. Стенди, макети, таблиці.
Історія країн Західної Європи і Америки (XVI – поч. XIX ст.)	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Історія-країн-Західної-Європи-і-Америци-(XVI-поч.-XIX-ст.).pdf</i>	00vi2dtZYbE2VjrybL7FNHqgEdYbQMcpSr3xulUeJQ=	ПК; 2800/2x256/120/vide введений в дію 1.09.2003 р.; Графопроектор М – 1750 введений в дію 1.09.2003 р.; Екран Draper Luma Matt 178*178 введений в дію 1.09.2003 р. ауд. 708 корпусу № 3. Стенди, макети, таблиці.
Історичне краєзнавство, музеєзнавство	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Історичне-краєзнавство-музеєзнавство.pdf</i>	76dKGQBPIWy16pStHjAFNRXWply4vz1H1+9cp/Z9nRA=	Проектор ViewSonic PJD5155 DLP Projector (переносний), введений в дію у 2016 р.; проєктор DLP Picture by Taxes Instruments s/n PDF 51795000 (стаціонарний в ауд. 618 корпусу № 3), введений у дію в 2015 р.; проєкційний екран Model: tripod 96" (1.72*1.72 m) 1 : 1 на тринозі, настінно-стельовий; ПК Hewlett-Packard ProBook 4530s; Pentium IV, введений у дію в 2014 р.; лабораторія 309 Інформаційно-обчислювального центру (60 м2), в якій містяться 16 персональних комп'ютерів, Pentium IV. Термін експлуатації – 6 років. Найменування пакетів прикладних програм (у тому числі ліцензованих) – Microsoft Office 2010, КСДН Moodle. В навчальній лабораторії є наявними канали доступу до Інтернету.
Спеціальні історичні дисципліни	навчальна дисципліна	<i>Силабус-Спеціальні-історичні-дисципліни.pdf</i>	InfkY7l+yI/dRaP/gzaSyh8xIOnZGHh+ifN44wg3GU8=	Навчальна лабораторія спеціальних історичних дисциплін ауд. 614 корпусу № 3 (таблиці, нумізматичні: колекції, зразки, схеми, каталоги). Лабораторія 309 Інформаційно-обчислювального центру (60 м2), в якій містяться 16 персональних комп'ютерів, Pentium IV. Термін експлуатації – 6 років. Найменування пакетів прикладних програм (у тому числі ліцензованих) – Microsoft Office 2010, КСДН Moodle. В навчальній лабораторії є

Історія України II пол. XX – поч. XXI ст.	навчальна дисципліна	Силабус-Історія-України-II-пол.-XX-поч.-XXI-ст..pdf	RKKlumj3qIGujHeiwdnyrYRN09Kr5rPIKHyWGezO4Dc=	наєвними канали доступу до Інтернету. Проектор ViewSonic PJ5155 DLP Projector (переносний), введений в дію у 2016 р.; проектор DLP Picture by Taxes Instruments s/n PDF 51795000 (стаціонарний в ауд. 618 корпусу № 3), введений у дію в 2015 р.; проекційний екран Model: tripod 96" (1.72*1.72 m) 1 : 1 на тринозі, настінно-стельовий; ПК ACER. Aspire F515-51, N17C4., ведений у дію в 2017 р.; Центр інноваційних освітніх технологій «PNU-EcoSystem», що створений в університеті в рамках реалізації грантового проекту програми ERASMUS+ KA 2: «MOPED» – «Модернізація педагогічної вищої освіти з використання інноваційних інструментів викладання».
Історія України I пол. XX ст.	навчальна дисципліна	Силабус-Історія-України-I-пол.-XX ст..pdf	09bNzmjNHTjr/db+XpH9TxBhMhZ5IjCi9r+bTTutcY=	Проектор ViewSonic PJ5155 DLP Projector (переносний), введений в дію у 2016 р.; проектор DLP Picture by Taxes Instruments s/n PDF 51795000 (стаціонарний в ауд. 618 корпусу № 3), введений у дію в 2015 р.; проекційний екран Model: tripod 96" (1.72*1.72 m) 1 : 1 на тринозі, настінно-стельовий; ПК ACER. Aspire F515-51, N17C4., ведений у дію в 2017 р.; Центр інноваційних освітніх технологій «PNU-EcoSystem», що створений в університеті в рамках реалізації грантового проекту програми ERASMUS+ KA 2: «MOPED» – «Модернізація педагогічної вищої освіти з використання інноваційних інструментів викладання».
Історія України XIX – поч. XX ст.	навчальна дисципліна	Силабус-Історія-України-XIX-початку-XX-ст..pdf	i0i/Wble37Eu0wwhQloRr4/GRiit5at7epQQkPxfyZ0=	Проектор ViewSonic PJ5155 DLP Projector (переносний), введений в дію у 2016 р.; проектор DLP Picture by Taxes Instruments s/n PDF 51795000 (стаціонарний в ауд. 618 корпусу № 3), введений у дію в 2015 р.; проекційний екран Model: tripod 96" (1.72*1.72 m) 1 : 1 на тринозі, настінно-стельовий; ПК Hewlett-Packard ProBook 4530s; Pentium IV, введений у дію в 2014 р.
Історія України ранньомодерної доби (сер. XVII – XVIII ст.)	навчальна дисципліна	Силабус-Історія-України-ранньомодерного-часу.pdf	4tXKbNaaRKDG24wLgunNQXN0tjcuJyLOaulyb8gi10=	Експонати, таблиці, стенди, портрети кабінету історії України ауд. 618 (90 м2) і кабінету історії українського війська ауд. 616 (13,5 м2) корпусу 3.
Історія України пізнього середньовіччя (XIV – сер. XVII ст.)	навчальна дисципліна	Силабус-Історія-України-пізнього-середньовіччя.pdf	eNYWMts1rjY2/kq2E7oGOe7y+z7IMjs00xa6QLpgmd4=	Експонати, таблиці, стенди, портрети кабінету історії України ауд. 618 (90 м2) і кабінету історії українського війська ауд. 616 (13,5 м2) корпусу 3.
Історія країн Азії і Африки в нові і новітні часи	навчальна дисципліна	Силабус-Історія-країн-Азії-і-Африки-в-нові-і-новітні-часи.pdf	o40Ict6F4IHrHtAVkpeimsC675ZQ/Omp5yOxZe/yDro=	Навчальна лабораторія спеціальних історичних дисциплін ауд. 614 корпусу № 3 (таблиці, нумізматики: колекції, зразки, схеми, каталоги). Лабораторія 309 Інформаційно-обчислювального центру (60 м2), в якій містяться 16 персональних комп'ютерів, Pentium IV. Термін експлуатації – 6 років. Найменування пакетів прикладних програм (у тому числі ліцензованих) – Microsoft Office 2010, КСДН Moodle. В навчальній лабораторії є наявними канали доступу до Інтернету.
Релігієзнавство	навчальна дисципліна	Religiyeznavstvo.pdf	iOU4Zi6e9YXZeDJZychwzEdMGGKni3BfMDeJfzDkE4=	-

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ID викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
163274	Вітенко Микола Дмитрович	Доцент				Історія ЦСЄ в давні часи і середньовіччя	Навчально-методичні посібники, рекомендації: Вітенко М. Історія Центрально-Східної Європи у давні часи і середньовіччя. Навчально-методичний посібник для студентів, які навчаються за спеціальністю «Середня освіта (Історія)» (денна форма навчання). Івано-Франківськ, 2016. 92 с. Вітенко М. Історія слов'янської цивілізації у давні часи і середньовіччя. Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2016. 78 с. Вітенко М. Історія Росії. Від найдавніших часів до наших днів : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Івано-Франківськ : Плай, 2013. 330 с. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (лист № 1/11-17369 від 13 листопада 2013 р.). Вітенко М. Д. Історія Центрально-Східної Європи в новітній

						<p>час. Навчально-методичний посібник для студентів заочної форми навчання. Івано-Франківськ, 2017. 92 с.</p> <p>Вітенко М. Д. Історичні портрети видатних діячів слов'янських країн. Навчально-методичний посібник. – Івано-Франківськ, 2017. 78 с.</p> <p>Вітенко М. Історія слов'янської цивілізації у давні часи і середньовіччі. Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2016. 78 с.</p> <p>Публікації: Вітенко М.Д. Велика Російська революція: український та російський дискурси. Історична панорама. 2017. Вип. 25. С. 30–42.</p> <p>Західно-Українська Народна Республіка 1918–1923. Енциклопедія : До 100-річчя утворення Західно-Української Народної Республіки. Т. 1: А–Ж. Івано-Франківськ : Манускрипт-Львів, 2018. (координатор проекту, співавтор передмови і понад 200 статей).</p> <p>Член журі III етапу (2015–2019) і IV етапу (2016, 2019) Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії. Член журі II етапу Малої академії наук (2015–2019).</p> <p>Співупорядник, координатор і співавтор видань: Український національно-визвольний рух на Прикарпатті у XX ст. (2009–2015; видано 5 книг 1-2 томів). Український Євромайдан. Прикарпатський вимір (2016). Західно-Українська Народна Республіка. 1918 – 1923. Енциклопедія (2018–2020; видано 1 та 2 томи).</p>
139218	Засипко Мар'яна Віталівна	Асистент			<p>Історія країн Західної Європи і Америки (XIX – поч. XX ст.)</p> <p>Публікації: 1. Засипко М. Розвиток мануфактурного виробництва в період гетьманування Д. Апостола. Галичина. Всеукраїнський науковий культурно-просвітній і краєзнавчий часопис. Івано-Франківськ, 2013. Вип. 22–23. С. 154–158.</p> <p>2. Засипко М. Формування суспільно-політичних поглядів миргородського полковника Данила Апостола. Вісник Прикарпатського університету. Історія. Івано-Франківськ, 2013. Вип. 23–24. С. 322–325.</p> <p>3. Засипко М. Українсько-російські відносини періоду гетьманування Данила Апостола. Науковий вісник Чернівецького університету. Історія. Політологія. Міжнародні відносини. Чернівці: Чернівецький університет, 2014. Вип. 684–685. С. 89–93.</p> <p>4. Засипко М. Етапи формування української діаспори в Бельгії. Вісник Прикарпатського університету. Історія. 2014. Вип. 27.– С. 80–83.</p> <p>Навчально-методичні посібники, рекомендації: Засипко М. Методичний посібник з курсу «Історія країн Західної Європи і Північної Америки XIX – початок XX ст.» для студентів третього курсу спеціальності 014 Середня освіта (Історія). Івано-Франківськ, 2018. 65 с.</p> <p>Засипко М. Методичний посібник з курсу «Українська діаспора в країнах Західної Європи і Америки наприкінці XIX – початку XXI ст.» для студентів третього курсу спеціальності 014 Середня освіта (Історія). Івано-Франківськ, 2018. 45 с.</p>	
175714	Бурачок Лілія Василівна	Доцент			<p>Історія країн Західної Європи і Америки (XX – поч. XXI ст.)</p> <p>Публікації: 1. Бурачок Л. Громадсько-політична діяльність Осипа Назарука у роки Першої світової війни. Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. Львів, 2015. Вип. 26. С. 175–183.</p> <p>2. Бурачок Л., Яцків О. Участь українських миротворців у місях ООН у Таджикистані. Вісник Прикарпатського університету. Історія. 2015. № 26. С. 75–86.</p> <p>3. Бурачок Л., Яцків О. Миротворча діяльність ООН на початковому етапі «холодної війни». Вісник Прикарпатського університету. Історія. 2013. Вип. 23–24. С. 207–212.</p> <p>4. Бурачок Л. Роль Осипа Назарука в діяльності Союзу визволення України та Загальної Української Ради. Вісник Прикарпатського університету. Історія. 2012. Вип. 20. С. 50–57.</p> <p>Навчально-методичні посібники, рекомендації: 1. Бурачок Л. Новітня історія країн Західної Європи і Америки: Методичний посібник для студентів спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія) факультету історії, політології і міжнародних відносин. Івано-Франківськ, 2019. 95 с.</p> <p>2. Бурачок Л.В. Атестація (дисципліни спеціалізації/захист курсової роботи): Методичний посібник для студентів факультету історії, політології і міжнародних відносин. Івано-Франківськ: ВДВ ЦІТ Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2019. 18 с.</p> <p>3. Бурачок Л. Науковий семінар: Методичний посібник для студентів факультету історії, політології і міжнародних відносин. Івано-Франківськ, 2019. 17 с.</p> <p>4. Бурачок Л. Методичні аспекти викладання нової і новітньої історії у шкільному курсі всесвітньої історії. Методичний посібник для студентів спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія) факультету історії, політології і міжнародних відносин. Івано-Франківськ, 2019. 91 с.</p> <p>5. Бурачок Л. Джерела з історії міжнародних відносин нового і новітнього часу на уроках. Методичний посібник для студентів спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія) факультету історії, політології і міжнародних відносин. Івано-Франківськ, 2019. 55 с.</p> <p>6. Бурачок Л. Історія міжнародних відносин XX – поч. XXI ст. у всесвітньо-історичному циклі шкільної програми: плани семінарських занять, програмові вимоги, самостійна робота. Методичний посібник для студентів спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія) Факультету історії, політології і міжнародних відносин, денна та заочна форма навчання – Івано-Франківськ, 2019. 92 с.</p> <p>Член журі II етапу Малої академії наук (2015–2019).</p>	
126864	Марущенко Олександр Володимирович	Завідувач кафедри			<p>Історія країн Азії і Африки в нові і новітні часи</p> <p>Публікації: 1. Марущенко О. Хаменеї Сейед Алі Хосейні. Історія політичної думки: навч. енцикл. словник-довідник для студентів вищ. навч. закл. Львів: Новий світ. 2000, 2014. С. 674–676.</p> <p>2. Марущенко О. Коное Фумімаро. Історія політичної думки: навч. енцикл. словник-довідник для студентів вищ. навч. закл. Львів: Новий світ, 2000, 2014. С. 326–328.</p>	

						<p>3. Марущенко О. Цзян Цземінь. Історія політичної думки: навч. енцикл. словник-довідник для студентів вищ. навч. закл. Львів: Новий світ, 2000, 2014. С. 690-692.</p> <p>4. Марущенко О.В. Термінологічний словник-довідник з історії країн Азії і Африки в нові і новітні часи. Навчально-методичне видання для студентів спеціальностей «Історія та археологія», «Середня освіта. Історія» Івано-Франківськ, 2019. 25 с.</p> <p>Навчально-методичні посібники, рекомендації: 1. Марущенко О. Історія країн Азії і Африки в нові і новітні часи. Методичні рекомендації для студентів денної і заочної форми навчання спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія). Івано-Франківськ, 2019. 52 с. 2. Марущенко О. Держави Азії, Африки та Латинської Америки у шкільному курсі історії. Методичні рекомендації для студентів спеціальності 014 Середня освіта (Історія). Івано-Франківськ, 2019. 48 с.</p> <p>Експерт-консультант III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії (2015-2019).</p> <p>Член журі II етапу Малої академії наук (2015-2019).</p> <p>Відзнаки, нагороди: Нагрудний знак Міністерства освіти і науки України «Відмінник освіти України» (2005) (№ 80992). «Заслужений працівник освіти України» (Указ Президента України від 21.01.2020 р. № 18/2020).</p>
18139	Стефанюк Галина Василівна	Доцент			Джерелознавство і архівознавство	<p>Публікації: 1. Стефанюк Г., Клоновський Ю. Діяльність Ордену єзуїтів у Станиславові (1715-1946 рр.). Галичина: науковий і культурно-просвітний краєзнавчий часопис. Івано-Франківськ, 2015. Ч. 27. С. 249-256. 2. Стефанюк Г. Оподаткування населення Галичини та Волині в роки німецької окупації (1941-1944 рр.). Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Історичні науки. 2019. № 9 (393). 48 с. 3. Стефанюк Г. Соціально-економічні аспекти державотворчих ідей ОУН(Б) у 40-50-х рр. XX ст. Галичина: науковий і культурно-просвітний краєзнавчий часопис. Івано-Франківськ, 2017. Ч. 29. С. 66-71.</p> <p>Навчально-методичні посібники: 1. Стефанюк Г. Джерелознавство і архівознавство: опорні конспекти лекцій, глосарій. Навчально-методичний посібник для студентів денної і заочної форми навчання спеціальності 014 «Середня освіта (Історія)». Івано-Франківськ, 2019. 142 с. 2. Стефанюк Г. Джерелознавство і архівознавство: інструктивно-методичні матеріали до самостійної роботи для студентів спеціальностей 014 «Середня освіта (Історія)» та 032 «Історія та археологія». Івано-Франківськ, 2019. 40 с. 3. Стефанюк Г. Історична географія на уроках історії в середній школі: опорні конспекти лекцій, глосарій, самостійна робота. Навчально-методичний посібник зі спецкурсу для студентів спеціальності «Середня освіта (Історія)» денної і заочної форм навчання. Івано-Франківськ, 2017. 128 с. 4. Стефанюк Г. Джерела з історії України: опорні конспекти лекцій та самостійна робота. Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 014 Середня освіта (Історія) Факультету історії, політології і міжнародних відносин денної і заочної форм навчання. Івано-Франківськ, 2018. 96 с. 5. Стефанюк Г. Розвиток логічного та історичного мислення учнів на уроках історії. Івано-Франківськ, 2018. 56 с. 6. Стефанюк Г.В. Методичні рекомендації до виконання дипломної роботи за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти спеціальностей 014 «Середня освіта (Історія)» та 032 «Історія та археологія». Івано-Франківськ, 2018. 45 с.</p> <p>Заступник голови науково-методичної комісії Факультету історії, політології і міжнародних відносин (2016-2019).</p> <p>Робота в школі: Гарасимівський ЗЗСО, Тлумацький р-н, Івано-Франківська обл. (На постійній основі з 28.08.1990 р. (Наказ райво № 206-А від 27.08.1990 р.) до 31.08.2004 р. (Наказ № 54 від 20.09.2004 р.). За сумісництвом з 20.09.2004 р. (Наказ райво № 180-К від 20.09.2004 р.) до сьогодні).</p> <p>Наукове консультування вчителів-істориків I та II кваліфікаційних категорій Гарасимівської ЗОШ I-III ст. Тлумацького району.</p> <p>Нагороди і відзнаки: Подяка Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника за сумлінну працю, високий професіоналізм з нагоди 25-річчя з часу створення на базі Івано-Франківського державного педагогічного інституту Прикарпатського університету імені Василя Стефаника (наказ №152-л від 12.05.2017 р.). Подяка Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника за підготовку переможців та призерів Всеукраїнських конкурсів та олімпіад у 2015-2016 н. р., багаторічну сумлінну працю з підготовки висококваліфікованих спеціалістів, особливий внесок у справу виховання студентської молоді (2016).</p> <p>Керівництво студентами - призерами II етапу Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт (2015-2017).</p>
6699	Дріль Богдан Михайлович	Доцент			Сучасні інформаційні технології	<p>Публікації: 1. Дріль Б., Дудка О., Власій О. Особливості організації елементів дистанційного навчання в сучасній школі. Гірська школа Українських Карпат. Наукове фахове видання з педагогічних наук. 2017. № 16-17. С. 80-92. 2. Дріль Б., Поліщук А. Методика розробки мультимедійних засобів навчання. Освітній простір України. Наукове фахове видання з педагогічних наук. 2019. № 16-17. С. 80-92.</p> <p>Навчально-методичні посібники, рекомендації: 1. Дріль Б. PL/pgSQL - SQL процедурна мова [ел. ресурс.]</p>

						Івано-Франківськ: ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2015. 61 с. 2. Дрінь Б. Конспект лекцій для студентів першого курсу спеціальності «Політологія», «Історія» [ел. ресурс.]. Івано-Франківськ, 2016 р. 211 с.
119520	Дебенко Василь Зіновійович	Доцент			Історія ЦСЄ ранньомодерного часу	Публікації: 1. Дебенко В. Династичні проекти Петра I в Північній Німеччині. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Суспільні науки: проблеми та досягнення сучасних наукових досліджень». Одеса, 2015. С. 14-17. 2. Debenko V. The peculiarities of formation and power prerogatives of the republican authorities of the Novgorod land in the XII – the first half of the XIII ct. Питання стародавньої та середньовічної історії, археології й етнології: Збірник наукових праць. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2017. Том 2 (44). С. 110-122. 3. Дебенко В. Англо-російське протистояння на Балтійському морі в 20-30-х . XVIII ст. Матеріали Третьої Міжнародної наукової конференції «Співпраця між Україною і Литвою в умовах російської загрози». Івано-Франківськ, 2015. С. 20-24. 4. Дебенко В. Історичні витоки імперії Кремля: Новгородська республіка та Кримське ханство у загарбницькій політиці Івана III та Івана IV. Російська окупація і деокупація України: історія, сучасні загрози та виклики сьогодення. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. К., 2016. С. 49-58. 5. Дебенко В. Дослідження витоків імперської ідеї московських правителів у працях російських істориків. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні тенденції розвитку суспільних наук і України». К., 2017. С. 8-12. Навчально-методичні посібники, рекомендації: 1. Дебенко В. Історія Центрально-Східної Європи ранньомодерного часу. Навчально-методичний посібник для студентів, які навчаються за спеціальністю 014 «Середня освіта (Історія)». Івано-Франківськ, 2017. 48 с. 2. Дебенко В. Історія Центрально-Східної Європи ранньомодерного часу. Навчально-методичний посібник для студентів, які навчаються за спеціальністю 014 «Середня освіта (Історія)» (заочна форма навчання). Івано-Франківськ, 2017. 36 с. 3. Дебенко В. Історія Росії з найдавніших часів до кінця XVIII ст. Навчально-методичний посібник з самостійної роботи для студентів, які навчаються за спеціальностями «Історія і археологія», «Середня освіта (Історія)». Івано-Франківськ, 2016. 48 с. Член Івано-Франківської обласної організації Наукового товариства імені Т. Шевченка. Член редакційної комісії часопису Івано-Франківського обласного Наукового товариства імені Т. Шевченка. Член журі III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії (2015–2019).
28803	Комар Володимир Леонович	завідувач кафедру			Історія ЦСЄ нового часу	Публікації: 1. Komar V., Komar I., Eastern Europe in Polish Political Conceptions during 20-30-s of the 20th century. Skhid, Historical Sciences. Kyiv 2019, №4(162). P. 41-46. (Online) http://skhid.kubg.edu.ua/issue/view/10648 2. Комар В. Юзеф Пілсудський і його соратники в боротьбі за незалежність Польщі напередодні Першої світової війни. Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. Львів 2015. Вип. 26. С. 133-139. 3. Комар В. Діяльність польських радянських центрів у Вільно в 30-х роках XX століття. Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. Львів, 2015. Вип. 27: Ювілейний збірник на пошану Юрія Сливки. С. 226-232. 3. Комар В. «Бюлетень польсько-український» у суспільно-політичному житті Галичини в 1932-1938 роках. Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. Львів, 2017. Вип. 29: Primum agere. Ювілейний збірник на пошану Миколи Литвина. С. 406-414. 4. Комар В. Молодіжна політика в санатійній Польщі 1930-х років. Наукові зошити історичного факультету Львівського університету. Збірник наукових праць. 2018-2019. Випуск 19-20. Ювілейний збірник на пошану Степана Качараби. С. 98-112. 5. Комар В., Шиманович А. Козацькі військові формування в політиці іноземних держав 1918-1945 рр. Київські історичні студії. Науковий журнал 2019. №1(8). С. 17-26. Участь у науково-освітніх проектах: Прочитано курс лекцій польською мовою у Жешувському університеті (РП) у рамках програми Еразмус + Робота у складі Акредитативної комісії щодо Акредитативі Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського в 2015 р. Акредитативі історичного факультету Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини в 2016 р. Керівництво школярами, які зайняли призові місця II-III етапів Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів - членів Національного центру «Мала академія наук України» (2017-2019). Член Івано-Франківської обласної організації Наукового товариства імені Т. Г. Шевченка (НТШ). Навчально-методичні посібники, рекомендації: 1. Комар В., Кобильник Р., Історія Центрально-Східної Європи нового часу. Методичні рекомендації для студентів денної і заочної форми навчання, які навчаються за спеціальністю 014 «Середня освіта (історія)». Івано-Франківськ, 2019. 36 с.
294314	Сіреджук Петро Степанович	Професор			Історія ЦСЄ новітнього часу	Публікації: 1. Сіреджук П. Перша російська окупація. Галицька Гуцульщина у Великій війні 1914-1918 рр. Косів: Писаний Камінь, 2016. С. 81-111. 2. Сіреджук П. Друга Гуцульська сотня: сторінки історії. Галицька Гуцульщина у Великій війні 1914-1918 рр. Косів:

						<p>Писаний Камінь, 2016. С. 182–211.</p> <p>3. Сіреджук П. Ліквідація неписьменності й малограмотності серед гуцулів. Карпати: людина, етнос, цивілізація. Івано-Франківськ, 2016. С. 114–122.</p> <p>4. Сіреджук П. Карпатська Україна та її вплив на політичну ситуацію в Галицькій Гуцульщині (До 80-річчя проголошення Карпатської України). Народознавчі зошити. 2017. № 4. С. 784–791.</p> <p>Монографія: Сіреджук П. Лицарі Визвольної війни 1918 – 1919 рр. (Родом з Галицької Гуцульщини). Косів: Писаний Камінь, 2018. 415 с.</p> <p>Участь у науково-освітніх проектах: Міжнародна наукова конференція «Виховання дорослих у Польщі і Україні». Інститут Педагогіки Вроцлавського університету (2014). Регіональна краєзнавча науково-практична конференція «Національно-практичне, природно-екологічне та морально-правове виховання населення Гуцульського регіону – важливий вклад у збереження цілісності України, її природних ресурсів та історико-культурної спадщини: стан, проблеми, шляхи їх розв'язання» (2015). II міжнародна науково-практична конференція «Виховання в родині: історичні контексти і сучасність» в Єленей Гуре-Шклярській Порембі (2012).</p> <p>Навчально-методичні посібники, рекомендації: Вітенко М. Д. Історія Центрально-Східної Європи в новітній час. Навчально-методичний посібник для студентів заочної форми навчання. Івано-Франківськ, 2017. 92 с.</p>
96711	Кучера Ірина Василівна	Доцент			Соціологія	<p>Публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кучера І. Мова як чинник формування етнічної ідентичності особистості. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Культурологія». Острого: Видавництво національного університету «Острозька академія», 2015. Вип. 16. С. 369–372. 2. Кучера І. Роль мови в конструюванні етнічної ідентичності. Вісник Прикарпатського університету. Філософські і психологічні науки. 2015. Вип. 19. С. 150–154. 3. Кучера І. Мовний маркер етнічної самоідентифікації особистості. Людина віртуальна: нові горизонти: зб. наукових праць. Частина 2. Монреаль: СПМ «ASF», 2017. С. 115–117. 4. Кучера І. Міграційні процеси населення Східної Галичини в 1914-1915 рр.: історико-соціологічний аналіз. Збірник центру наукових публікацій «Велес» за матеріалами IV міжнародної науково-практичної конференції. 2 частина: «Наука і сучасність: виклики глобалізації». К.: Центр наукових публікацій, 2018. С. 89–96. <p>Навчально-методичні посібники, рекомендації: Кучера І.В Соціологія: навчальний посібник [Електронний ресурс]. Івано-Франківськ, 2017. 96 с.</p> <p>Член журі II етапу Малої академії наук (2019-2020).</p> <p>Член соціологічної асоціації України.</p> <p>Участь у міжнародних науково-дослідних освітніх проектах: Навчальний тренінг з підвищення кваліфікації в рамках проекту програми ЄС Еразмус + «Модернізація педагогічної вищої освіти з використанням інноваційних технологій викладання – MoPED», Івано-Франківськ, 29–31 травня 2019 р.</p>
168343	Костючок Петро Леонтійович	Доцент			Загальна етнологія	<p>Публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Костючок П. Витоки та формування етнонаціональної свідомості русинів-українців Карпат в XIX – на початку XX ст. Вісник Прикарпатського університету. Історія. Івано-Франківськ, 2016. Вип. 28. С. 86–95. 2. Костючок П. Політичні маркери національної ідентичності. Вісник Прикарпатського університету. Історія. Івано-Франківськ, 2016. С.103-108 3. Kostyuchok P. Ethnic and national identity: theoretical analysis attempt / P. Kostyuchok // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. - 2014. - № 3. - С. 14-20. 4. Костючок П., Магомета А. Особливості територіального перерозподілу в Центрально-Східній Європі напередодні Другої світової війни: чехословацький вектор. Вісник Прикарпатського університету Історія. 2014. Вип. 26. С. 138–144. 5. Костючок П. Трансформація національної ідентичності українців Карпат у роки Першої світової війни. Вісник Прикарпатського університету. Історія. Івано-Франківськ, 2014. Вип. 25. С. 163–170. 6. Kostyuchok P. Joint heritage and anthropology of memory: practical experience of its preservation // Publication of Scientific Papers of the International Scientific Conference «Cross-border heritage as a basis of Polish-Belarusian-Ukrainian Cooperation». Warsaw, 2018. S. 81–97. 4. Костючок П. Антропологія пам'яті Гуцульщини. Гуцульщина – слов'янська Атлантида: історія, культура, туризм, персоналістика: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Краків; Івано-Франківськ; Космач: Wierchy, 2019. С. 108–121 <p>Навчально-методичні посібники, рекомендації: Костючок П. Методичні рекомендації для семінарських занять та самостійної роботи з дисципліни «Загальна етнологія» для студентів III курсу спеціальності 014.03 «Середня освіта (Історія)». Івано-Франківськ, 2019. 56 с. Костючок П. Методичні рекомендації для семінарських занять та самостійної роботи з дисципліни «Українознавство в шкільному курсі історії» для студентів III курсу спеціальності 014.03 «Середня освіта (Історія)». Івано-Франківськ, 2019. 56 с.</p> <p>Участь у науково-освітніх проектах: Міжнародна науково-практична конференція «Культурна спадщина пограниччя», (м. Івано-Франківськ, 2018). International Scientific Conference «Cross-border heritage as a basis of Polish-Belarusian-Ukrainian Cooperation» (Ivano-Frankivsk, 2018).</p>

38419	Щербін Лілія Василівна	Доцент				Теоретичні і методичні аспекти викладання історії стародавнього світу в середній школі	<p>Член журі III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії (2015-2019). Член журі II етапу Малої академії наук (2014-2020).</p> <p>Навчально-методичні посібники, рекомендації: Щербін Л. Методичні рекомендації для семінарських занять і самостійної роботи з курсу «Теоретичні і методичні аспекти викладання історії стародавнього світу в середній школі» для студентів денної форми навчання спеціальності 014 Середня освіта (Історія), перший (бакалаврський) рівень вищої освіти. Івано-Франківськ, 2019. 50 с. Щербін Л. Методичні рекомендації для семінарських занять і самостійної роботи з курсу «Громадянська освіта як фактор формування загальних компетентностей» для студентів денної форми навчання спеціальності 014 Середня освіта (Історія), перший (бакалаврський) рівень вищої освіти. Івано-Франківськ, 2019. 60 с.</p> <p>Член журі III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії (2015-2019). Член журі II етапу Малої академії наук (2014-2020).</p> <p>Участь у науково-освітніх проектах: Учасниця історичного семінару організації Centropa у м. Краків (2016 р., сертифікат). Учасниця семінару «Усна історія як метод і джерело» (2017 р., сертифікат). Участь в навчально-практичному семінарі «Сприяння розвитку інститутів громадянського суспільства. Взаємодія інститутів громадянського суспільства з органами виконавчої влади» (2017).</p>
42052	Довган Юрій Любомирович	Доцент				Історіографія: теорія і методологія	<p>Публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Довган Ю. Дослідження українського питання на Паризькій мирній конференції в українській історіографії. Гілея: науковий вісник. Київ, 2014. Вип. 82 (№ 3). С. 119-124. 2. Довган Ю. Вітчизняна й українська зарубіжна історіографія про військово-стратегічні плани держав Антанти щодо України (літо 1917 - січень 1918 рр.). Вісник Прикарпатського університету. Історія. Івано-Франківськ, 2014. № 25. С. 140-148. 3. Довган Ю. Сучасна українська історіографія про реакцію держав Антанти на видання Маніфесту щодо федеративного союзу Української Держави та Росії. Вісник Прикарпатського університету. Історія. Івано-Франківськ, 2014. № 26. С. 140-149. 4. Довган Ю. Бойовий одяг Легіону Січових Стрільців в роки Першої світової війни. Лицарі рідного краю: січово-стрілецька традиція в історії, культурі та мистецтві України XX століття. Коломия: Вік, 2007. С. 137-145. 5. Довган Ю. озброєння галицьких воїнів у XII ст.: загальна характеристика. Principalities in Lands of Galicia and Volhynia in International Relations in the 11th - 14th Centuries. Kraków, 2012. P. 71-79. 6. Довган Ю. Вітчизняна й українська зарубіжна історіографія про військово-стратегічні плани держав Антанти щодо України (літо 1917 - січень 1918 рр.). Вісник Прикарпатського університету. Історія. Івано-Франківськ, 2014. № 25. С. 140-148. 7. Довган Ю. Дослідження українського питання на Паризькій мирній конференції в українській історіографії. Гілея: науковий вісник. Київ, 2014. Вип. 82 (№ 3). С. 119-124. 8. Дипломатичні зв'язки представників УНР і ЗУНР з державами-переможцями на останньому етапі національно-визвольних змагань (серпень 1919 р. - листопада 1920 р.): історіографія проблеми. Гілея: науковий вісник. Київ, 2014. Вип. 90 (№ 11). С. 122-127. <p>Навчально-методичні посібники, рекомендації: Довган Ю. Л. «Історіографія: теорія та методика: Навчально-методичний посібник для підготовки студентів за спеціальністю 014 «Середня освіта (Історія)» (навчальна програма, плани семінарських занять, конспекти лекцій, програмові вимоги та тестові завдання) Івано-Франківськ, 2019. 62 с. Довган Ю. «Основи зброєзнавства і уніфікації країн світу»: Навчально-методичний посібник для підготовки студентів за спеціальністю 014 «Середня освіта (Історія)» (навчальна програма, плани семінарських занять, програмові вимоги та тестові завдання Івано-Франківськ: ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2019. 24 с. Довган Ю. Етнополітичні процеси на Західній Україні в 1920-1930 рр.: джерела та історіографія»: Навчально-методичний посібник для підготовки студентів за спеціальністю 014 «Середня освіта (Історія)» (навчальна програма, плани семінарських занять, програмові вимоги та тестові завдання) Івано-Франківськ, 2019. 26 с.</p>
319091	Пилипів Ігор Васильович	професор				Актуальні проблеми Української революції 1914-1923 рр. у шкільному курсі історії	<p>Публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пилипів І. Галицьке бюро при ЦК КП(б)У (Галбюро). Західно-Українська Народна Республіка 1918-1923. Енциклопедія: До 100-річчя утворення Західно-Української Народної Республіки. У 3-х томах. Т. 1: А-Ж. Івано-Франківськ: Манускрипт-Львів, 2018. С. 318. 2. Пилипів І. Галицьке бюро при ЦК РКП(б). Західно-Українська Народна Республіка 1918-1923. Енциклопедія: До 100-річчя утворення Західно-Української Народної Республіки. У 3-х томах. Т. 1: А-Ж. Івано-Франківськ: Манускрипт-Львів, 2018. С. 319. 3. Пилипів І., Делятинський Р. Бурдяк Онуфрій-Теодор. Західно-Українська Народна Республіка 1918-1923. Енциклопедія: До 100-річчя утворення Західно-Української Народної Республіки. У 3-х томах. Т. 1: А-Ж. Івано-Франківськ: Манускрипт-Львів, 2018. С. 210. 4. Пилипів І., Горан Т. Матеріальне становище греко-католицького парафіяльного духовенства Перемишльської єпархії (1919-1939 рр.). Схід: Аналітично-інформаційний журнал. 2016. № 5 (145) (вересень - жовтень). С. 87-96. 5. Пилипів І., Горан Т. Благодійницька діяльність Греко-Католицької Церкви у 20 - 30-ті роки ХХ ст. Науковий вісник Івано-Франківського богословського університету УГКЦ «Добрый Пастир». Богослов'я. Івано-Франківськ: ІФБУ, 2015. Вип. 9. С. 140-147. <p>Монографія: 1. Пилипів І. Греко-католицька церква в суспільно-політичному житті Східної Галичини (1918-1939 рр.) :</p>

						монографія. Тернопіль : Економічна думка THEU, 2011. 440 с. Заслужений працівник освіти України (2009).
107263	Кобильник Роман Васильович	старший викладач			Слов'яни і європейська цивілізація	Публікації: 1. Кобильник Р., Адамович С., Щербін Л. Нереабілітована пам'ять. Ч. 1. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2018. 207 с. 2. Кобильник Р. Український і польський націоналізм 20 – 30-х рр. XX ст.: початок протистояння. Галичина. Науковий і культурно-просвітній краєзнавчий часопис. 2017. Ч. 29–30. С. 58–62. 3. Кобильник Р. Українське питання в політиці Безпартійного Блоку співпраці з урядом (1927–1935 рр.). Вісник Прикарпатського університету. Історія. 2013. Вип. 23–24. С. 200–207. 4. Кобильник Р. Україна і «українське питання» у концепціях польської Національної партії (20–30-і рр. XX ст.). Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Суспільні науки: проблеми та досягнення сучасних наукових досліджень». Одеса, 2015. С. 24–27. 5. Кобильник Р. Політика польських санайційних партій щодо українців в 20 – 30-х рр. XX ст. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні тенденції розвитку суспільних наук і Україні». К., 2017. С. 12–16. Участь у конференціях 1. Гуцульщина – слов'янська Атлантида: історія, етнокультура, персоналістика, туризм. Міжнародна наукова конференція (Івано-Франківськ – Космач, 2019). 2. Україна-Ватикан: контекст конфесійних ідентичностей і релігійних трансформацій у світі та Україні. Міжнародна наукова конференція. (Івано-Франківськ, 2019). 3. Виселення українців з етнічних земель Лемківщини, Надсяння, Холмщини, Підляшшя, Любачівщини, Західної Бойківщини в 1944–1951 рр.: досвід та уроки. Всеукраїнська наукова конференція (Івано-Франківськ, 2019) Навчально-методичні матеріали, рекомендації: Кобильник Р.В. Слов'яни і європейська цивілізація. Методичні рекомендації для студентів, які навчаються за спеціальністю 014 «Середня освіта (Історія)». Івано-Франківськ, 2018. 32 с. Кобильник Р. Суспільно-політичні процеси у слов'янських країнах у міжвоєнний період в шкільній програмі історії. Методичні рекомендації для студентів, які навчаються за спеціальністю 014 «Середня освіта (Історія)». Івано-Франківськ, 2018. 36 с.
47699	Ковальчук Віра Миколаївна	Доцент			Методика виховної роботи	Навчально-методичні посібники, рекомендації: 1. Ковальчук В. Методика соціально-виховної роботи в сучасних умовах, методичні рекомендації для самостійної роботи студентів. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2014. 83 с. 2. Ковальчук В. Педагогічна майстерність. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів Івано-Франківськ: Місто НВ, 2016 48 с. 3. Ковальчук В. Педагогіка. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2017. 91 с. 4. Ковальчук В. Методика соціально-виховної роботи в сучасних умовах, методичні рекомендації для самостійної роботи студентів. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2014. 83 с. 5. Ковальчук В. Педагогічна майстерність. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів Івано-Франківськ: Місто НВ, 2016. 48 с. 6. Ковальчук В. Педагогіка. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2017. 91 с. Публікації: 1. Ковальчук В. Національне виховання дітей та молоді засобами родинної педагогіки. Обрії. 2018. С. 119–121. 2. Ковальчук В. Педагогічні умови формування та розвитку творчої особистості. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Збірник наукових праць. Київ, 2019. № 15 (77). Том 1. С. 45–49.
43405	Боян-Гладка Світлана Петрівна	Доцент			Методика викладання народознавства в школі	Навчально-методичні посібники, рекомендації: 1. Боян-Гладка С. Навчально-методичні рекомендації з курсу «Методика викладання народознавства в школі» (анотація лекційного курсу, плани семінарських занять, індивідуальна робота, програмові вимоги та самостійна робота): для підготовки фахівців за спеціальністю 014.03 Середня освіта (історія) освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр». Івано-Франківськ, 2019. 87 с. 2. Боян-Гладка С. Навчально-методичні рекомендації з Наукового семінару «Методика польових народознавчих досліджень» для студентів III курсу спеціальності 014.03 Середня освіта (історія) освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр». Івано-Франківськ, 2019. 42 с. Відповідальний секретар фахового часопису «Карпати: людина, етнос, цивілізація» (2015–2018).
141915	Міщук Андрій Іванович	Доцент			Історія українського війська в шкільних курсах історії	Публікації. 1. Український національно-визвольний рух на Прикарпатті в ХХ столітті. Документи і матеріали / Відповідальний редактор професор Микола Кугутяк. Упорядн.: І. Андрухів, М. Вітенко, Т. Галицька-Дідух, А. Міщук та ін. Том. 1. Книга 1 (1919–1929). Івано-Франківськ: КПФ «ЛІК», 2012. 600 с. (особистий внесок 20 %) 2. Український національно-визвольний рух на Прикарпатті в ХХ столітті. Документи і матеріали / Відповідальний редактор професор Микола Кугутяк. Упорядн.: І. Андрухів, М. Вітенко, Т. Галицька-Дідух, А. Міщук та ін. Том. 1. Книга 2 (1929–1939). Івано-Франківськ: КПФ «ЛІК», 2014. 600 с. (особистий внесок 20 %) 3. Міщук А., Міщук М. Ігор Дмитрів – герой Калуської сотні. Євромайдан. Прикарпатський вимір. Івано-Франківськ, 2015. С. 125–128. 4. Міщук А., Міщук М. Участь Ю. Целевича в роботі національно-культурних товариств Східної Галичини другої половини ХІХ ст. Вісник Прикарпатського університету. Історія. 2015. Вип. 27. С. 11–18. 5. Міщук А., Міщук М. Історико-краєзнавчі дослідження Галичини в творчому доробку Юліана Целевича. Вісник Прикарпатського університету. Історія. 2016. Вип. 28. С. 10–16. 6. Міщук А., Міщук М. Юліан Целевич: культурно-освітня

						<p>діяльність. Галичина. Науковий і культурно-просвітній краєзнавчий часопис. 2013. Ч. 22-23. С. 411-416.</p> <p>7. Райківський І., Міщук А. Українське національне відродження 1848-1914 років. Галичина. Західно-Українська Народна Республіка. 1918-1923: Ілюстрована історія. Львів Івано-Франківськ : Манускрипт-Львів, 2008. С.38-55.</p> <p>Член журі II етапу Малої академії наук (2018-2019).</p> <p>Навчально-методичні посібники, рекомендації: 1. Міщук А. Методичні рекомендації для семінарських занять та самостійної роботи з дисципліни «Історія українського війська в шкільних курсах з історії» для студентів IV курсу спеціальності 014.03 «Середня освіта (Історія)». Івано-Франківськ, 2018. 40 с.</p>
172681	Ціжма Юрій Іванович	Доцент			Економічна теорія	<p>Публікації: 1. Ціжма Ю. Новітні підходи до класифікації форм структури зайнятості населення. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. Науковий журнал. Випуск 11. Т. 1. Івано-Франківськ, 2015. С. 178-187. 2. Ціжма Ю., Ціжма А., Шеленко Д. Організаційно-правові форми господарювання як чинник підвищення зайнятості населення сільських територій. Вісник Прикарпатського університету. Економіка. Випуск 13. Івано-Франківськ, 2018. С. 178-187. 3. Ціжма Ю., Ціжма О. Трансформація фінансового забезпечення трудового потенціалу крізь призму реформування системи охорони здоров'я. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону : науковий журнал. Івано-Франківськ, 2019. Вип. 15. Т. 1. С. 159-168. 4. Ціжма Ю., Ціжма О. Концептуальні підходи до формування джерел фінансування трудового потенціалу. Вісник Прикарпатського університету. Економіка. 2019. Вип. XIV. С. 227-227. 5. Ціжма Ю., Алексеєнко Л., Кулина Г. Ринок страхових послуг: основні імперативи стратегічного розвитку. Формування ринкової економіки в Україні. 2019. Вип. 41. С. 3-10</p> <p>Навчально-методичні посібники, рекомендації: 1. Ціжма Ю. Основи економічної теорії : навч.-метод. посіб. для студ. пед. спец. до вивч. дисципліни за кредит.-модул. системою. Івано-Франківськ, 2012. 212 с. 2. Фінансовий облік: навчальний посібник / за ред. І. Баланиюка, Н. Пилипів, Т. Гнатюка та колективу авторів. Електронне видання. Івано-Франківськ : ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2019. 650 с.</p> <p>Нагороди, відзнаки: Грамота Івано-Франківської обласної державної адміністрації та Івано-Франківської обласної ради за сумлінну працю, високий професіоналізм, вагомий особистий внесок у розвиток освіти на Прикарпатті.</p> <p>Участь у науково-освітніх проектах: 1. Ціжма Ю., Звіришин М. Брендинг територій як інструмент забезпечення соціально-економічного розвитку регіону. Актуальні проблеми соціально-економічного розвитку: регіональні особливості та світові тенденції: Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції студентів та молодих вчених. – Івано-Франківськ, 2019. С. 191-194. 2. Ціжма Ю. Територіальний маркетинг як інноваційний інструмент розвитку в постіндустріальній економіці. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми формування та розвитку інноваційної інфраструктури: виклики постіндустріальної економіки». Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. С. 879. 3. Ціжма Ю. Особливості методики визначення гнучкості зайнятості населення. Проблеми та перспективи соціально-економічного розвитку регіонів: матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. Івано-Франківськ: Видавець Віктор Дяків, 2015. С. 52-54. 4. Ціжма Ю. Шляхи забезпечення реалізації державної політики у сфері зайнятості населення регіону. Економічний розвиток держави, регіонів і підприємств: проблеми та перспективи: матеріали міжнародної науково-практичної конференції молодих учених. Львів, 2015 С. 352-354.</p>
320648	Прокопів Любов Миколаївна	Доцент			Сучасні освітні технології	<p>Публікації: 1. Довбенко С., Прокопів Л. Впровадження педагогіки партнерства в Карпатському освітньому просторі. Український педагогічний журнал. 2019. № 1. С. 118-128. 2. Прокопів Л. Концептуальні основи інтеграції освітнього простору сучасної сільської малочисельної школи України на основі традицій діяльності малокомплектних шкіл другої половини ХХ – початку ХХІ ст. Молодь і ринок. 2019. № 6 (173) червень. С. 30-35. 3. Галярник М., Прокопів Л. Проблеми дистанційної освіти у сучасній науці. Інформаційний бюлетень кафедри педагогіки імені Богдана Ступарика. 2019. № 31. С. 55-58. 4. Прокопів Л., Корчига Є. Інноваційні технології у вивченні іноземної мови. Матеріали Всеукраїнської інтернет конференції «Розвиток вищої освіти в Україні: виклики ХХІ століття (7 березня 2019 р.) URL: https://conference.pu.if.ua/forum/viewforum.php?f=222» 5. Прокопів Л., Судук Н. Ефективність мотивації до навчання як елемент підвищення професійної компетентності. Матеріали Всеукраїнської інтернет конференції «Розвиток вищої освіти в Україні: виклики ХХІ століття (7 березня 2019 р.) URL: https://conference.pu.if.ua/forum/viewforum.php?f=222»</p> <p>Навчально-методичні посібники, рекомендації: 1. Прокопів Л. Інноваційні технології навчання і виховання у ВНЗ: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017. 166 с. 2. Карпенко О., Прокопів Л. Вища освіта у контексті євроінтеграції: навчально-методичний посібник. Дрогобич 148 с.</p> <p>Член журі II етапу Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт (2017-2019) з галузі 01 Освіта/Педагогіка.</p> <p>Участь у науково-освітніх проектах, тренінгах: Учасник тренінгу для викладачів у в рамках проекту</p>

						<p>програми ЄС Еразмус+ «Модернізація педагогічної вищої освіти з використанням інноваційних технологій викладання – МоРЕД» (№586098-EPP-1-2017-1-UA-EPPKA2-SBNE-JP) (29 по 31 травня 2019 р.).</p> <p>Учасник регіонального семінару-тренінгу «Додатки Google в освітній діяльності», м. Івано-Франківськ, 4-6 листопада 2019 р.</p> <p>Участь у конференціях:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Всеукраїнська науково-практична конференція «Українська освіта в контексті інтеграції та технологізації» (м. Дрогобич, 11-12 квітня). 2. Учасник Міжнародних конференцій з інноваційних технологій у т. ч. Міжнародної науково-практичної конференції «Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика (м. Харків, 2019).
295011	Паска Богдан Валерійович	асистент			Теорія і методика навчання суспільнознавчих дисциплін	<p>Публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Паска Б., Паска Т. Формування національно-культурної ідентичності дітей та молоді Надвирнянщини засобами музейної педагогіки. Галичина. Науковий і культурно-просвітній краєзнавчий часопис. 2018. Ч. 31. С. 185-193. <p>Член журі IV і III етапів Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії (2016-2019).</p> <p>Член журі II етапу Малої академії наук (2018-2019).</p> <p>Навчально-методичні посібники, рекомендації:</p> <p>Паска Б. Навчально-методичний посібник зі спецкурсу «Теорія і методика навчання суспільнознавчих дисциплін» для спеціальності 014.03 «Середня освіта (історія)», бакалаврат. Плани семінарських занять, методичні рекомендації та програмові вимоги до курсу. Івано-Франківськ, 2020. 55 с.</p> <p>Паска Б., Галицька-Дідух Т., Островський В. Олімпіадні завдання з історії. К. : Ред. газет гуманіт. циклу, 2014. 128 с.</p> <p>Член Івано-Франківської обласної національної спілки краєзнавців України.</p>
144164	Борчук Степан Миколайович	професор			Історія країн Західної Європи і Америки (XVI – поч. XIX ст.)	<p>Публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Borchuk S. The first completed Ukrainian Encyclopedia of modern Ukrainian encyclopaedic tradition of the 20th century. Danubius, XXXV. Supliment, Galati, 2017. P. 129-140. (Scopus). 2. Borchuk S. Ukrainian encyclopaedic tradition of the 20th century. Codrul Cosminului, XXIII, 2017, No. 2. P. 275-292. (Scopus). 3. Борчук С.М. «Українська загальна енциклопедія»: від ідеї до її впровадження. Гілея. Науковий вісник. Випуск 125 (№10). К., 2017. С. 98-104. 4. Борчук С. М. «Енциклопедія українознавства»: мотивація виникнення, тематичне наповнення. Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. Львів. 2017. № 29. С. 529-534. 5. Борчук С. М. «Енциклопедія українознавства»: підвалини та передумови написання. Науковий часопис національного педагогічного університету імені М. Драгоманова. Серія 6. Історичні науки. Випуск 14. К., 2016. С. 91-102. 6. Борчук С. М. Степан Бандера: кохання, родина. Штрихи до портрета: науково-популярний нарис до 110-річчя від дня народження та 60-річчя трагічної загибелі. Історія в рідній школі. 2018. №9. С. 25-38. 7. Борчук С. М. Військова тематика на сторінках «Української Загальної Енциклопедії». Людина і техніка у визначних битвах світових воєн XX століття. Міжнародна наукова конференція. 3. Борчук С. М. Збірний портрет українського учасника бойових дій періоду II Світової війни. Анатолій Олексійович Копилов Особистість у вимірі епохи. Спогади. Дослідження. Збірник матеріалів науково-практичної конференції. Випуск 2. <p>Навчально-методичні посібники, рекомендації:</p> <p>Борчук С. Навчально-методичний посібник з курсу «Історія країн Західної Європи і Північної Америки XV – кінця XVIII ст.» для студентів третього курсу спеціальності 014 Середня освіта (Історія). Івано-Франківськ, 2018. 55 с.</p> <p>Борчук С. Навчально-методичний посібник для самостійної роботи з курсу «Міжнародні відносини та геополітика другої половини XX – початку XXI ст.: персоналії» для студентів третього курсу спеціальності 014 Середня освіта (Історія). Івано-Франківськ, 2018. 40 с.</p> <p>Член Івано-Франківської обласної організації Національної спілки краєзнавців України.</p>
140280	Королько Андрій Зіновійович	Доцент			Історичне краєзнавство, музеєзнавство	<p>Публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Королько А. Історико-краєзнавча робота у вищій школі як складова частина популяризації вивчення історії м. Івано-Франківська. Питання історії України. Чернівці : ЧНУ, 2018. Т. 20. С. 92-96. 2. Королько А. VI з'їзд українських музеологів Галичини в Коломиї 1938 року: передумови, хід та результати проведення. Сучасні акценти музейництва. Історія, здобутки, перспективи. Івано-Франківськ, 2018. С. 5-18. 3. Korolko A., Fedoryshyn I. The activity of the society «Ridna shkola» («Native school») in Tysmenytsia town (1906 – 1939). Схід. Аналітично-інформаційний журнал. 2019. № 6 (164). С. 5-11. 4. Korolko A. Activity of the ukrainian fire-fighting and gymnastic society «Sokil» in Pokuttia (1902-1914). Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. Львів, 2017. С. 23-34. 5. Королько А. Проектування та будівництво Руського (Українського) народного дому в м. Коломиї (кін. XIX – поч. XX ст.). Пам'ятки Прикарпаття: стан збереження та популяризація. Івано-Франківськ, 2018. С. 64-78. 6. Королько А., Марчук В. Наукові дослідження з вивчення Покуття в рамках фольклорно-етнографічних фестивалів «Покутські джерела» (2018-2018 рр.). Покуття – колиська українського національного державотворення. Тисмениця ; Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2018. С. 81-98. <p>Науковий редактор збірника: Сучасний контент. Музейна галузь. Історія, здобутки та перспективи. Коломия : Вік, 2016. 390 с.</p>

						<p>Навчально-методичні посібники, рекомендації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Королько А. Навчально-методичні рекомендації з курсу «Історичне краєзнавство, музеєзнавство» (анотація лекційного курсу, плани семінарських занять, індивідуальна та самостійна робота, програмові вимоги) для студентів I курсу спеціальності 014.03 «Середня освіта (Історія)». Івано-Франківськ, 2017. 92 с. 2. Королько А., Райківський І. Як виконувати курсову роботу. Методичні рекомендації для студентів спеціальності 014.03 «Середня освіта (Історія)» ОР «Бакалавр». Івано-Франківськ, 2018. 56 с. 3. Королько А. Методичні рекомендації для семінарських занять та самостійної роботи з дисципліни «Основи шкільного краєзнавства» для студентів IV курсу спеціальності 014.03 «Середня освіта (Історія)». Івано-Франківськ, 2019. 78 с. <p>Член Івано-Франківської обласної організації Національної спілки краєзнавців України.</p> <p>Нагороди, відзнаки. Звання «Почесний краєзнавець України» (2015). Лауреат Івано-Франківської обласної премії імені Володимира Полека у галузі краєзнавства за (2015).</p> <p>Членство в журі: Член журі IV і III етапів Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії (2015–2019). Член журі II етапу Малої академії наук (2015–2019). Член журі Всеукраїнської краєзнавчої акції учнівської молоді «Українська революція: 100 років надії і боротьби» (2020).</p> <p>Вчений секретар спеціалізованої вченої ради Д 20.051.05 зі спеціальностей 07.00.01 – історія України, 07.00.05 – етнологія (2015–2019).</p> <p>Участь у науково-освітніх проектах: Участь у конференціях: «Сучасні музеї – центри збереження і використання історико-культурної спадщини» (2019); «Досвід та перспективи впровадження громадянської освіти та методики її навчання у освітній процес для педагогічних спеціальностей закладів вищої освіти» (2019). Сертифікат учасника Всеукраїнського семінару МОН України «Громадянська освіта та методика її навчання» (2019). Участь у методичному семінарі для вчителів історії ЗЗСО «Історико-краєзнавчі студії Прикарпаття» (2019). Участь у семінарі-конференції вчителів історії (спеціалісти вищої категорії) «Науково-дослідна робота учнів у контексті історичного краєзнавства» (2017). Участь у міждисциплінарній науково-практичній конференції «Текст у медіакультурному просторі» (2018). Учасник курсів методистів та керівників гуртків туристсько-краєзнавчого та військово-патріотичних напрямів (2020).</p> <p>Програма гуртка: 1. Королько А. Програма «Історичне краєзнавство» (для студентів закладів вищої освіти). Основний рівень. Програми з позашкільної освіти туристсько-краєзнавчого та військово-патріотичного напрямів. Збірник програм. Івано-Франківськ: Фоліант, 2018. С. 77–94. (схвалена для використання в позашкільних навчальних закладах (протокол засідання науково-методичної комісії з позашкільної освіти Науково-методичної ради з питань освіти МОН України від 15.03.2019 р. № 1; лист Інституту модернізації закладів освіти від 27.03.2019 р. № 22.1/12-Г-136).).</p> <p>Рецензії на навчально-методичні видання: Рецензія на електронне видання «Історія Прикарпаття. Веб-книга для вчителя» / За ред. В. Островського Івано-Франківськ : ІФОІППО, 2015». URL: https://www.ippo.if.ua/predmety/istoriya/index.php?r=site/stattya&id=1419</p> <p>[Рецензія на програму гуртка туристсько-краєзнавчого напрямку для закладів позашкільної освіти «Релігійне краєзнавство». Програми з позашкільної освіти туристсько-краєзнавчого та військово-патріотичного напрямів. Збірник програм. Івано-Франківськ: Фоліант, 2018. С. 535.</p>
182591	Кошель Володимир Іванович	Завідувач кафедри, доцент			Безпека життєдіяльності і цивільний захист	<p>Публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Koshel V., Poplavskiy O., Dzundza B., Saviuk H., Matkivskiy O., Poplavskiy I. Method of Determination of Risk Caused by Industrial Danger. XVII International Freik Conference on Physics and Technology of Thin Films and Nanosystems (ICPTTFN-XVII). Ivano-Frankivsk, 2019. 355 p. 2. Koshel V., Poplavskyy O., Dzundza B., Poplavskyy I. Some Aspects of Minimizing of Professional Risks for Working with Nanomaterials. International Conference of Physics and Technology of Thin Films and Nanosystems (ICPTTFN-XVI). Ivano-Frankivsk. 214 p. 3. Koshel V., Dzundza B. Assessment Problems of the Health Risk for Employees, Who Works With Nanomaterials. International Conference of Physics and Technology of Thin Films and Nanosystems (ICPTTFN-XV). Івано-Франківськ, 2015. С. 178. 4. Кошель В., Дзундза Б., Поплавський О., Поплавський І. Проблеми оцінки ризику для здоров'я працюючих з наноматеріалами. XIV міжнародна науково-методична конференція «Безпека життя і діяльності людини – освіта, наука, практика». Харків, 2015. С. 68–69. 5. Koshel V., Poplavskyy O., Poplavskyy I. Nanosafety in the Manufacture And Study of Semiconductive Nanomaterials. International Conference of Physics and Technology of Thin Films and Nanosystems (ICPTTFN-XV). Івано-Франківськ, 2015. С. 177. <p>Методичні рекомендації та посібники:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кошель В., Поплавський О. Безпека життєдіяльності і цивільний захист. Методичний посібник до практичних і самостійних робіт з дисципліни «Безпека життєдіяльності і цивільний захист». Івано-Франківськ, 2019. 55 с. 2. Безпека життєдіяльності: Навчально-методичний посібник. / [Укладачі: В.І. Кошель, Г.П. Сав'юк, Б.С. Дзундза]. Івано-Франківськ: НАІР, 2018. – 163 с. 3. Кошель В., Поплавський О., Сав'юк Г., Дзундза Б.

						<p>Безпека життєдіяльності і цивільний захист. Методичні рекомендації до самостійної роботи. Для студентів вищих навчальних закладів. Івано-Франківськ: НАІР, 2016. 92 с.</p> <p>4. Кошель В., Сав'юк Г., Дзундза Б. Безпека життєдіяльності: Навчально-методичний посібник. – Івано-Франківськ: НАІР, 2015. – 160 с.</p> <p>5. Кошель В., Дзундза Б., Поплавський О., Поплавський І. Проблеми оцінки ризику для здоров'я працюючих з наноматеріалами. Комунальне господарство міст. Серія: безпека життя і діяльності людини – освіта, наука, практика. 2015. Випуск 120, № 1. С. 88-90.</p> <p>Член редколегії Всеукраїнського науково-популярного журналу «Безпека життєдіяльності» (м. Київ).</p> <p>Член постійно діючої комісії Міністерства з перевірки знань з питань безпеки життєдіяльності посадових осіб Міністерства освіти і науки вищих навчальних закладів I–IV рівнів акредитації, підприємств і установ, що належать до сфери управління МОН.</p> <p>Член науково-методичного об'єднання з питань цивільного захисту та безпеки життєдіяльності в Івано-Франківській області (наказ №174 від 20.03.2019 р.).</p>
136762	Райківський Ігор Ярославович	Завідувач кафедри			Історія України XIX – поч. XX ст.	<p>Публікації:</p> <p>Rajkiwskyj I. Ukraińska socjaldemokracja w II Rzeczypospolitej (1928–1939). Pamięć i Sprawiedliwość. Pismo naukowe poświęcone historii najnowszej. Warszawa, 2019. № 1 (33). S. 302–326. (Web of Science)</p> <p>Райківський І. Ідея української соборності в підавстрійській Галичині (XIX – початок XX століття). Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2016. 392 с.</p> <p>Райківський І. Взаємини українських діячів Галичини і підросійської України на початку XX століття. Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. Львів, 2015. Вип. 26. С. 117–132.</p> <p>Райківський І. Відображення національного руху та українсько-польських відносин у Галичині на сторінках преси українських громадівців на підросійській Україні (60-і рр. XIX – початок XX ст.). Galicja. Studia i materiały. Rzeszów, 2015. N 1. S. 153–175.</p> <p>Райківський І. Володимир Антонович і Галичина. Галичина. Науковий і культурно-просвітний краєзнавчий часопис. Івано-Франківськ, 2016. № 28. С. 73–90.</p> <p>Райківський І. Відображення українського національного руху Галичини в журналі «Киевская старина» (1882–1906 рр.). Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Історичні науки. Луцьк, 2017. Вип. 5 (354). С. 43–51.</p> <p>Rajkiwskyj I. Ideja nacionalnog jedinstva Ukrajine u javnom životu Prykarpattja (od 19. st. do početka 20. st.). Prikarpataska Galicija (prijevodi s ukrajinskoga). Priredili J.Pašenko i T.Fuderer. Zagreb, 2017. S. 185–190.</p> <p>Райківський І. Перехід галицької УСДП у комуністичний табір на початку 1920-х рр. Komunizm: system – ludzie – dokumentacja. Rocznik naukowy. Lublin, 2015. Nr 4. S. 31–52.</p> <p>Райківський І. Українська соціал-демократія на Дрогобицькій краєзнавчий збірник. Спеціальний випуск III. – Дрогобич, 2017. – С. 150–170 та ін.</p> <p>Райківський І. Ідейні погляди ченця Гошівської обителі Володимира (Іполита) Терлецького. Карпати: людина, етнос, цивілізація. Науковий журнал з проблем карпатознавства. Івано-Франківськ, 2017–2018. Вип. 7–8. С. 97–124.</p> <p>Навчально-методичні посібники, рекомендації: Історія України XIX – початку XX ст. Навчально-методичні рекомендації з нормативного курсу для студентів третього курсу спеціальності 014.03 «Середня освіта (Історія)». Івано-Франківськ, 2019. 124 с.</p> <p>Відзнаки, пов'язані з педагогічною діяльністю: Подяка Міністерства освіти і науки України за підписом міністра С.М. Квіта (2015).</p> <p>Член спеціалізованих вчених рад Д 20.051.05 в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В.Стефаника» зі спеціальностей 07.00.01 – історія України, 07.00.05 – етнологія (2015–2019) та Д 35.051.12 у Львівському національному університеті ім. І.Франка зі спеціальностей 07.00.01 – історія України, 07.00.02 – всесвітня історія (2017–2020).</p> <p>Член редколегії наукового і культурно-просвітнього краєзнавчого часопису «Галичина», визнаного фаховим в Україні (м. Івано-Франківськ, 2015–2019).</p> <p>Член редколегії видання «Студентські історичні зошити» (2015–2019).</p> <p>Член Івано-Франківської обласної організації Національної спілки краєзнавців України. Лауреат Івано-Франківської обласної премії імені Володимира Полека у галузі краєзнавства за (2019).</p> <p>Навчально-методичні посібники, рекомендації: Королько А., Райківський І. Як виконувати курсову роботу. Методичні рекомендації для студентів спеціальності 014.03 «Середня освіта (Історія)» ОР «Бакалавр». Івано-Франківськ, 2018. 56 с.</p> <p>Методичні аспекти викладання історії України XIX – початку XX ст. у школі. Навчально-методичні рекомендації з вибіркового курсу для студентів четвертого курсу (7 семестр) спеціальності 014.03 «Середня освіта (Історія)». Івано-Франківськ, 2019. 71 с.</p> <p>Член науково-методичної комісії з гуманітарних наук та богослов'я сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (2016–2019). Член Івано-Франківської обласної організації Національної спілки краєзнавців України.</p>
99388	Єгрешій Олег Ігорович	Доцент			Історія української культури	<p>Публікації:</p> <p>1. Королько А., Єгрешій О. Діяльність осередків товариства «Просвіта» на Коломиїщині наприкінці XIX – початку XX ст. (за матеріалами української газетної періодики). Коломия та Покуття у вирі державотворення ЗУНР. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції присвяченої 100-річчю української революції.</p>

						<p>Івано-Франківськ: НАІР, 2018. С. 43–81.</p> <p>2. Єгрешій О., Марчук В. Релігійно-церковне життя на Покутті в ретроспективі: спроба історичного нарису. Покуття – край звитяг і боротьби. Матеріали науково-практичної конференції. Снятин, Чернівці, 2016. С. 184–192.</p> <p>3. Єгрешій О. Церква і Євромайдан: громадянський чин і душпастирська місія. Український Євромайдан. Прикарпатський вимір. Івано-Франківськ: Манускрипт-Львів, 2016. С. 655–673.</p> <p>4. Єгрешій О. Суперечності навколо відкриття пам'ятника митрополиту А. Шептицькому у Львові, 2015 р.: організаційне непорозуміння чи ідеологічне протистояння? Науковий вісник Івано-Франківського богословського університету УГКЦ «Добрий Пастир». Збірник наукових праць. Богослов'я. Вип. 8. Івано-Франківськ: ІФБУ, 2015. С. 273–282.</p> <p>5. Єгрешій О., Делятинський Р., Соловка Л. «Від Голгофи через катакомби до Воскресіння»: до 70-ліття Львівського псевдо-собору 1946 р. Науковий вісник Івано-Франківського богословського університету УГКЦ «Добрий Пастир». Збірник наукових праць. Богослов'я. Вип. 9. Івано-Франківськ: ІФБУ, 2016. – С.32–77.</p> <p>6. Єгрешій О. Ювенальна юстиція як новітній виклик перед християнством. Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Суспільство, держава і церква у спектрі міждисциплінарних досліджень». Хмельницький, 2018. С. 38–40.</p> <p>7. Єгрешій О. Сакральні архетипи: спроба традиціоналістського погляду на історичну ретроспективу./ О.Єгрешій. Карпати. Всеукраїнський науковий і культурно-просвітній часопис. 2014. № 5 С. 343–356.</p> <p>8. Єгрешій О. «Гендерна політика» і «гендерна ідеологія»: омоніми чи синоніми? Емінак: науковий щоквартальник. 2017. № 1 (17) (січень-березень). С. 82–89.</p> <p>Навчально-методичні посібники, рекомендації: Єгрешій О.І. Методичний посібник з курсу «Історія української культури» для студентів другого курсу спеціальності 014 Середня освіта (Історія). Івано-Франківськ, 2017. 85 с. Єгрешій О. Методичний посібник з курсу «Історія повсякденності в шкільних курсах з історії» для студентів третього курсу спеціальності 014 Середня освіта. (Історія). Івано-Франківськ, 2019. 85 с.</p> <p>Член Івано-Франківської обласної організації Національної спілки краєзнавців України.</p> <p>Рецензія на програму варіативного курсу (гуртка) «Історія рідного краю» для учнів 5, 8 класів вчителя Гаврилівського ліцею Переріслянської сільської ради об'єднаної територіальної громади.</p> <p>Член журі III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії (2015–2019). Член журі II етапу Малої академії наук (2015–2019).</p> <p>Учасник науково-освітніх проєктів. Учасник всеукраїнських і регіональних конференцій, круглих столів з історії повсякденності у Луганську (2009), Переяславі-Хмельницькому (2012). Львові (2014), Івано-Франківську (2009–2019).</p>
11264	Терешкун Оксана Федорівна	Доцент			Філософія	<p>Публікації:</p> <p>1. Терешкун О. Філософія техніки Х. Ортеги-і-Гассета. Антропологічні виміри філософських досліджень: збірник наукових праць. Дніпропетровськ, 2015. Вип. 7. – С. 111–123. (Web of Science).</p> <p>2. Терешкун О. Антична парадигма техніки. Антропологічні виміри філософських досліджень: збірник наукових праць. Дніпропетровськ, 2016. Вип. 9. С. 78–88. (Web of Science).</p> <p>3. Терешкун О. Архаїчна парадигма техніки. Науковий вісник Чернівецького університету: Збірник наукових праць. Вип. 754. Філософія. Чернівецький національний університет, 2015. С. 119–125.</p> <p>4. Терешкун О. Філософія техніки Х. Ортеги-і-Гассета. Антропологічні виміри філософських досліджень: збірник наукових праць. Дніпропетровськ, 2015. Вип. 7. С. 111–123.</p> <p>5. Терешкун О. Особливості середньовічної парадигми техніки. Вісник Черкаського університету: Серія Філософія. Черкаси, 2017. № 1. С. 88–97. (Index Copernicus (ICV 2015:49.60) та Google Scholar).</p> <p>Монографії:</p> <p>1. Терешкун О. Гуманітарно-наукові парадигми техніки. Монографія. – Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2016. 354 с.</p> <p>Навчально-методичні посібники:</p> <p>1. Терешкун О., Гоян І. Філософія: збірник тестових завдань. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. 124 с.</p> <p>Міжнародний науково-дослідний освітній проєкт:</p> <p>1. Терешкун О. Філософська рефлексія техніки у працях Ортеги-і-Гассета. Хосе Ортега-і-Гасет: життя, історичний розум і ліберальна демократія: монографія / Заг. ред.: М. Марчук, Х. Боладо. Чернівці: ЧНУ, 2017. С. 435–452 (міжнародний науковий проєкт з кафедрою філософії Мадридського університету: міжнародна колективна монографія).</p> <p>Робота у складі організаційного комітету/журі на I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади (2017–2019).</p>
71091	Стефурак Роксолана Іванівна	Доцент			Українська мова (за професійним спрямуванням)	<p>Публікації:</p> <p>1. Стефурак Р. Функціональне навантаження етноейдем у художньому тексті Василя Стефаника. Рідне слово в етнокультурному вимірі : зб. наук. праць. Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка. Дрогобич : Посвіт, 2015. С. 236–245.</p> <p>2. Стефурак Р. Лінгвостилістична інтерпретація новели Марка Черемшини «За мачуху молоденьку». Прикарпатський вісник НТШ. Слово. 2018. № 4 (48). С. 18–24.</p> <p>3. Стефурак Р. Асоціативно-образне поле номінації «світ» у поетичному тексті Ольги Слоновьської. Прикарпатський вісник НТШ. Слово. 2019. № 2 (54). С. 44–50.</p>

						<p>Член журі I і II етапів Міжнародного Мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка, Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика (2015-2019) та II етапу Всеукраїнського конкурсу науково-дослідницьких робіт учнів МАН України з української мови (2018).</p> <p>Нагороди, відзнаки: Грамота за підготовку VIII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка (2017). Викладач-методист циклової комісії загальноосвітній та соціально економічних дисциплін Івано-Франківського музичного училища імені Дениса Січинського (Атестаційний лист від 1 березня 2016 р.).</p> <p>Навчально-методичні матеріали: Стефурак Р. Навчальний потенціал тестових завдань з лексикології та фразеології в загальноосвітній школі (Частина I) // Українська мова. 2011. № 8. С. 31-35.</p>
28819	Москалюк Михайло Федорович	Доцент			Політологія	<p>Публікації: 1. Москалюк М. Інститут президентства в Україні та Чеській Республіці: порівняльний аналіз. Політичне життя. 2017. № 4. С. 36-42. 2. Москалюк М. Президентство в Україні: проблеми інституційного становлення, розвитку та функціонування. Прикарпатський вісник Наукового товариства ім. Шевченка. Думка. 2017. № 5-6 (41-42). С. 79-89. 3. Москалюк М. Інститут президентства в сучасних політичних системах: конституційно-правові, статусно-рольові та владно-функціональні характеристики. Прикарпатський вісник Наукового товариства ім. Шевченка. Думка. 2018. № 5 (49). С. 72-84. 4. Москалюк М. Інститут президентства України в контексті політичних криз 2004 та 2013-2014 рр.: фактори впливу і трансформації. Прикарпатський вісник Наукового товариства ім. Шевченка. Думка. 2018. № 6 (50). С. 112-123. 5. Москалюк М. Моделі президентського правління: світова практика та українські реалії. Вісник Прикарпатського університету. Політологія. 2018. Вип. 12. С. 114-124.</p> <p>Відзнаки, пов'язані з педагогічною діяльністю: «Відмінник освіти України» (2007).</p> <p>Навчально-методичні посібники, рекомендації: Інститут глави держави: Навчально-методичний посібник для студентів. Напрямок підготовки 052 Політологія. Івано-Франківськ, 2017. 63 с.</p>
196013	Файчак Роман Іванович	завідувач кафедру			Фізична культура	<p>Публікації: 1. Mytckan B., Verbovyi V., Chovhan R., Zemka N., Kryzaniivskaya O., Bublik S., Mocherniuk V., Faichak R., Pjatinchuk G., Popel' S., Baskevich O. Influence of physical activity of the maximum aerobic power on hemodynamic and morpho-biochemical of change of erythrocytes of female volleyball players. Pedagogics, psychology, medicalbiological problems of physical training and sports. 2018. 22(5). P. 272-279. (Scopus). 2. Fayichak R., Popel' S., Mytckan B. Mechanism of changing adaptation potential and morpho-biochemical parameters of erythrocytes in students with different modes of daily activity after physical loading Regulatory Mechanisms in Biosystems. 2017. Vol. 8(2). P. 124-135. (Scopus). 3. Файчак Р., Бублик С., Крижанівська О. Моніторинг толерантності до фізичних навантажень студентської молоді з проявами вегетативної дисфункції Вісник Прикарпатського університету. Серія Фізична культура. 2017. Вип. 27-28. С. 43-48. 4. Faichak R., Baskevich O., Duma Z., Popel S. The development of functional reserves of cardiovascular system during the combined influence of aerobic-anaerobic physical training and breathing exercises of lycée students. Newsletter of Precarpathian University. Physical culture. 2015. Issue 21. P. 99-105. 5. Файчак Р., Баскевич О., Дума З., Попель С. Розвиток функціональних резервів серцево-судинної системи при поєднаному впливі аеробно-анаеробних фізичних навантажень і дихальної гімнастики у ліцеїстів. Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура. 2015. Вип. 21. С. 99-105.</p> <p>Навчально-методичні посібники, рекомендації: Файчак Р., Левченко В., Вакалюк І., Бублик С., Сарабай Д. Фізична реабілітація при захворюваннях і травмах опорно-рухової системи. Івано-Франківськ: НАІР, 2015. 352 с. Файчак Р., Бублик С., Крижанівська О., Човган Р. Правила безпеки на практичних заняттях з фізичного виховання зі студентами ВНЗ. Навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ: Видавель Кушнір В.М., 2018. 48 с.</p> <p>Наукове консультування «Фізико-технічний ліцей обласної ради Івано-Франківської області» (2015-2019)</p>
167740	Савчак Ірина Василівна	Доцент			Іноземна мова (англійська)	<p>Публікації: 1. Melnychuk, I., Drozdova, I., Savchak, I., & Bloschchynskiy, I. (2019). Higher School Instructors' Pedagogical Skills Improvement as a Basis of Educational Strategy for Development of Students' Professional Training. Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala, 11(4 Supl.1), 170-184. doi:10.18662/rrem/184 (Web of Science). 2. Савчак І. Teaching international relations experts English dialogue communication. Прикарпатський вісник НТШ. Слово. Івано-Франківськ, 2019. Випуск 3 (55). С. 221-231. 3. Савчак І. В. Особливості реалізації комунікативних стратегій у дипломатичному дискурсі. Наукові записки ТНПУ ім. В. Гнатюка. Серія: педагогіка. 2017. № 4. С. 191-198. 4. Савчак І. В. Лінгвокультурологічний підхід до навчання іноземної мови фахівців з міжнародних відносин. Наукові записки ТНПУ ім. В. Гнатюка. Серія: педагогіка. 2016. № 4. С. 108-115.</p> <p>Навчально-методичні посібники: 1. Савчак І. History of Ukrainian Culture : методичні вказівки до курсу лекцій з навчальної дисципліни «Історія української культури» англійською мовою. Івано-Франківськ, 2019. 68 с.</p>

						2. Савчак І. Learning Ukrainian History: навчальний посібник для студентів історичних факультетів вищих навчальних закладів України. Івано-Франківськ, 2017. 80 с. Публікації: Melnyk Ya., Matiyash I. The evolution of the semantic structure of the lexeme «HUSBAND» in the british linguistic world smage. The USA journal of Applied Sciences. Stuttgart: ORT Publishing, 2016. № 4. P. 3-6. Мельник Я., Дяків Т. Пейоративна лексика у східнослов'янській картині світу: еволюційний аспект. Вісник Прикарпатського університету. Філологія. Івано-Франківськ, 2015. Вип. 44-45. С. 30-37. Мельник Я. Социолінгвістический компонент лексеми «товарищ» в мовній картині мира восточных славян. Проблеми сучасної лінгвістики та лінгводидактики. Умань, 2016. С. 29-34. Melnyk Ya., Gribovych A., Kondur O. Actualization of Leadership as a Key Category of Neoeconomical Community: Socio-Cultural and Educational Aspects. Journal of Vasyl Stefanyk Precarathian National University. 2019. Vol. 6. N. 1. P. 50-60. Мельник Я. Риторика та неориторика: конфлікт методологій. Вісник Прикарпатського університету. Філологія. Івано-Франківськ, 2015. Вип. 44-45. С. 174-179. Мельник Я. Лінгвофункціональні параметри функціонування звертання, привітання та адресації в руському комунікативному просторі: на матеріалі епістолярії ХІХ – початку ХХ в. Функціональна лінгвістика. Георусистика. Лінгводидактика. Москва, 2015. 364 с. Мельник Я. Лексико-семантичні та комунікативні засоби експлікації психоаномальних станів: на матеріалі української малої прози кінця ХІХ – поч. ХХ ст. Вісник Прикарпатського університету. Філологія. Івано-Франківськ, 2018. Вип. 46. С. 21-27. Мельник Я. Проблема толерантності у сучасному європейському полікультурному просторі: християнсько-етичний та культурно-комунікативний аспекти. Studia Ucrainica Warsoviensia. 6. Uniwersytet Warszawa, 2019. № 7. S. 248-256. Мельник Я. Сценарії комунікативної поведінки в українському мовно-культурному просторі (на матеріалі української народної пісні). Етнос і культура. 2016. № 12-13. С. 132-142. Мельник Я. Неправда, обман у сценаріях комунікативної поведінки (на матеріалі української народної пісні). Філологічні діалоги. Ізмаїл, 2017. Вип. 4. С. 120-129. Участь у науково-освітніх проєктах: Участь у ХІІІ Міжнародній науковій конференції «Семантика мови і тексту» (Івано-Франківськ, 2018) (сертифікат). Участь у ІІІ Міжнародній науковій конференції «Social-cultural, economic and environmental factors regional development» (Івано-Франківськ, 2016) (сертифікат). Нагороди, відзнаки: Відмінник освіти України (2008). Почесна грамота МОН України за значний особистий внесок у розвиток вищої освіти, досягнення успіхів в організації навчальної, науково-методичної, науково-дослідної та виховної роботи (2009). Медаль святих преподобних Іова і Феодосія Манявських (2017). Навчально-методичні посібники, рекомендації: 1. Мельник Я. Спічрайтинг: методичні матеріали. Івано-Франківськ, 2019. 140 с. 2. Мельник Я. Помилки у системі традиційної логіки. Івано-Франківськ, 2019. 180 с. 3. Мельник Я. Лірика П. Грабовського (досвід нетрадиційної хрестоматії). Івано-Франківськ, 2017. 80 с.
66455	Мельник Ярослав Григорович	Професор			Старослов'янська мова	
61500	Паньків Уляна Любомирівна	Доцент			Латинська мова	Публікації: 1. Паньків У. Proverbia et sententiae. Словник латинських паремій. Івано-Франківськ, 2018. 90 с. 2. Паньків У. Номінативне поле концепту щастя в латинській мові. Закарпатські філологічні студії. 2019. Вип. 12. Навчально-методичні посібники, рекомендації: 1. Паньків У. Lingua Latina. Навчальний посібник. Івано-Франківськ, 2015. 78 с. 2. Паньків У. Lectura Latina. Збірник текстів для перекладу. Івано-Франківськ, 2017. 64 с. 3. Паньків У. Латинська мова. Збірник завдань для самостійної роботи студентів філологів. Івано-Франківськ, 2018. 48 с. 4. Паньків У. Legimus Latine. Хрестоматія з латинської мови для студентів гуманітарних спеціальностей. Івано-Франківськ, 2019. 62 с.
319263	Питльована Вікторія Павлівна	доцент			Правознавство	Публікації: 1. Питльована В. Повноваження і діяльність місцевого управління та судочинства в Галичині у складі Австрії (1775-1848 рр.). Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України. 2011. Вип. 27. С. 35-40. 2. Питльована В. Правові основи взаємодії центральних і місцевих органів Австрійської імперії (кінець ХVІІІ – початок ХІХ ст.). Науковий вісник Херсонського державного університету. 2013. Серія Юридичні науки. Випуск 4. Том 1. С. 22-25. 3. Питльована В. Організація роботи Галицького станового сейму (1775-1848рр.). Вдосконалення правового регулювання прав та основних свобод людини і громадянина. Матеріали щорічної Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених та аспірантів. Івано-Франківськ, 2014. С. 9-11. 4. Питльована В. Судочинство в Галичині у складі Австрії (1775-1848 рр.). «Ольвійський форум-2014: стратегії країн Причорноморського регіону в геополітичному просторі». Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2014. С. 61-62. 5. Питльована В.П «Структура та основні напрями діяльності губернського правління на Галичині в складі Австрії (кінець ХVІІ – поч. ХІХ ст.)». «Ольвійський форум-2015: стратегії країн Причорноморського регіону в геополітичному просторі». Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили. С. 61-62. Навчально-методичні посібники, рекомендації: 1. Питльована В. Методичні вказівки для підготовки

						<p>семінарських занять студентам денної форми навчання з навчальної дисципліни «Ораторське мистецтво» спеціальності: «Право» Івано-Франківськ, 2019. 34 с.</p> <p>2. Питльована В. Методичні вказівки для самостійної роботи студентам денної форми навчання з навчальної дисципліни «Ораторське мистецтво», Навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаніка, Івано-Франківськ, 2019. 25 с.</p>
128914	Міщиха Лариса Петрівна	професор			Психологія	<p>Публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міщиха Л. Креативність через призму міжстатевих відмінностей. Virtus, 2017. № 16. С. 35–38. 2. Міщиха Л. Творче мислення особистості: психологічний дискурс. Науковий вісник Херсонського державного університету. Херсон, 2018. Вип. 3. С. 79–84. 3. Міщиха Л. Мудрість як форма інтелектуальної зрілості. Збірник наукових праць: психологія. Івано-Франківськ, 2019. Вип. 23. С. 128–135. 4. Міщиха Л. Креативні психотехнології як умова розвитку творчого мислення особистості студента. Теорія і практика сучасної психології. 2019. № 5. С. 110–115. <p>Член редколегії журналів: Актуальні проблеми психології. Психологія творчості. Збірник наукових праць Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України. Збірник наукових праць: Психологія. Івано-Франківськ, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаніка.</p> <p>Член спеціалізованої вченої ради Д 20.051.04 в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаніка» зі спеціальності «Педагогічна та вікова психологія» (19.00.07), «Соціальна психологія; соціальна робота» (19.00.05).</p> <p>Участь у науково-освітніх проєктах: Учасник Сьомого всеукраїнського наукового семінару «Методологічні проблеми психології особистості» 2019 р. Івано-Франківськ. Учасник Восьмого всеукраїнського наукового семінару «Методологічні проблеми психології особистості» 27–28 вересня 2019р. Івано-Франківськ. Учасник лонгitudної науково-практичної сесії, присвяченої 120-річчю з дня народження Г. С. Костюка. Київ, грудень 2019.</p> <p>Навчально-методичні посібники: 1. Міщиха Л. Психологія творчості. Навчальний посібник. Івано-Франківськ: Гостинець, 2007. 448 с.</p> <p>Навчально-методичні рекомендації: 1. Міщиха Л. Феномен креативності: психологічний дискурс. MODERN SCIENTIFIC CHALLENGES AND TRENDS (June, 2018). Warsaw: Sp. z o. o. «iScience», 2018. С. 130–134. 2. Міщиха Л. Психологічні особливості творчої діяльності особистості з різними когнітивними стилями. XVIII Всеукраїнська науково-практична конференція «Психологічні проблеми сприймання» 26 травня 2018 року. Київ.</p>
102596	Копчак Юрій Степанович	Доцент			Менеджмент і маркетинг	<p>Публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kopchak Y., Kopchak L., Kondur O., Role of the tourism sector in sustainable development of the Carpathian region: social, educational and economic aspects. Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University. № 2, 3. Ivano-Frankivsk., 2015. S. 119–122. 2. Копчак Ю., Кульчак Л. Економічна сутність та роль власного капіталу. Розвиток національної економіки: теорія і практика. Ч.3. Івано-Франківськ., 2015. С. 255–256. 3. Копчак Ю., Шеленко Д., Баланюк С. Особливості регулювання земельних відносин в Україні. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. Івано-Франківськ., 2015. Випуск 11. С. 195–200. 4. Копчак Ю., Баланюк І., Ткач О. Маркетинговий менеджмент у діяльності підприємств. Науковий збірник Ужгородського університету, Серія «Економіка». 2016. Випуск I, том 3. С. 291–297. 5. Копчак Ю., Копчак Л., Никорак Я. Педагогічна мобільність у добу змін та трансформацій. Гірська школа Українських Карпат. Наукове фахове видання з педагогічних наук. 2016. № 15. С. 49–53. <p>Наявність монографії 1. Копчак С. Екологічні фактори сталого розвитку України: національний і регіональний контексти Конвергенція та інтеграція регіонів України в Європейській економічній простір: зміст, формування та перспективи розвитку / колективна монографія за ред. проф. Ткача О.В – Івано-Франківськ, 2015. 2. Копчак С., Угорчак Ю., Перепічка Н. Первинна профспілкова організація працівників Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаніка. Сторінки історії. Івано-Франківськ, 2019. 200 с.</p> <p>Навчально-методичні посібники, рекомендації: 1. Копчак Ю., Баланюк І., Ткач С., Баланюк С. Методологія та організація маркетингового менеджменту на сучасному підприємстві. Вісник Прикарпатського університету. Серія: Економіка. Івано-Франківськ: Плай, 2017. Вип. 12. С. 202–209.</p>
56061	Даниляк Ростислав Петрович	Доцент			Філософія освіти і науки	<p>Публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Даниляк Р. Помилки та квазіпомилки автора. Збірник центру наукових публікацій «Велес» за матеріалами IV науково-практичної конференції 2 частина: «Наука і сучасність: виклики глобалізації», м. Київ: збірник статей (рівень стандарту, академічний рівень). К. : Центр наукових публікацій, 2018. С. 124–126. <p>Навчально-методичні посібники, рекомендації: 1. Даниляк Р.П. Написання курсової роботи : Методичні рекомендації для студентів напрямку підготовки 033 – «Філософія». Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2016. 44 с. 2. Даниляк Р.П. Філософія науки : методичні рекомендації для студентів спеціальностей 014 «Середня освіта (інформатика)» та 113 «Прикладна математика». Івано-</p>

						Франківськ : Симфонія форте, 2018. 32 с. Голова журі II етапу Малої академії наук (2017). Участь у науково-освітніх проектах: Участь у IV міжнародній науково-практичній конференції «Наука і сучасність : виклики глобалізації» (2018). Участь у VI міжнародній науково-практичній конференції «Наука як рушійна антикризова сила» (2019).
55294	Шологон Лілія Іванівна	Професор			Спеціальні історичні дисципліни	Публікації: 1. Шологон Л. Джерела з історії національно-культурного руху українців Галичини (1848-1914 рр.). Івано-Франківськ: Симфонія-форте, 2015. 460 с. 2. Шологон Л. Загальна характеристика актуалізованих джерел з історії національно-культурного руху українців Галичини другої половини XIX – початку XX ст. Галичина. Науковий і культурно-просвітній краєзнавчий часопис. 2016. Ч. 28. С. 188-195. 3. Шологон Л. Форми актуалізації документів і матеріалів офіційного характеру з історії національно-культурного руху українців Галичини другої половини XIX – початку XX ст. Науковий вісник Чернівецького університету імені Юрія Федьковича: Історія. Чернівці: Чернівецький університет. 2018. № 2. С. 6-13. 4. Шологон Л. Особливості актуалізації джерел особового походження з історії національно-культурного руху українців Галичини (1848-1914 рр.). Київські історичні студії. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2018. № 2 (7). С. 104-110. Навчально-методичні посібники, рекомендації: Шологон Л.І. Спеціальні історичні дисципліни. Навчально-методичний посібник для студентів другого курсу спеціальності «Середня освіта (історія)». Івано-Франківськ, 2017. 50 с.
79647	Богачевська Лілія Орестівна	Доцент			Іноземна (перша) мова	Публікації: 1. Богачевська Л. Художнє осмислення проблеми освіти та виховання в творч. Ч. Діккенса та І. Франка (компаративний аспект). Мова та література у полікультурному просторі. Львів: ГО «Наукова філологічна організація «Логос», 2017. С. 12-15. 2. Богачевська Л. «Девід Копперфілд» Ч. Діккенса та «Художник» Т. Шевченка: рецепція, типологія. Літературознавчі студії: компаративний аспект. Збірник статей Випуск 5. Івано-Франківськ, 2017. С. 6-14. 3. Богачевська Л. Огляд рецепції творчості Ч. Діккенса літературознавцем І. Франком і типологічні особливості їх художніх творів (компаративний аспект) Південний архів. Філологічні науки: Збірник наукових праць. Випуск LXVI. Харків: ХДУ, 2018. С. 188-193. 4. Богачевська Л. Typological Comparative Analysys of Satirical Depiction in Ch. Dickens and Les Martovuyck Litarry Works. Наука і техніка сьогодення: пріоритетні напрямки розвитку України та Польщі. Університет міжнародного та регіонального співробітництва імені Зигмунта Глогера 19-20 жовтня 2018 р. Воломін, 2018. С. 167-171. Навчально-методичні посібники, рекомендації: Богачевська Л. Навчально-методичний посібник: «Worldwide Organizations». Івано-Франківськ: Просвіта, 2017. 100 с. Богачевська Л. Навчально-методичний посібник: «The way to communicate in English». Івано-Франківськ: Просвіта, 2018. 100 с.
28811	Дрогомирецька Людмила Романівна	Доцент			Давня і середньовічна історія України	Публікації: 1. Дрогомирецька Л. Духовні святині Прикарпаття середньовічної доби. Історія України (Шкільний світ). 2012. № 5/6. С. 10-14. 2. Дрогомирецька Л. Досвід діяльності західноукраїнських політичних партій у сфері кооперації (1920-1930-ті рр.). Галичина. Науковий і культурно-просвітницький часопис. 2015. Ч. 27. С. 116-133. 3. Дрогомирецька Л. Співпраця українських кооперативних організацій Східної Галичини з товариством «Сільський господар» у 20-30-х рр. XX ст. Галичина. Науковий і культурно-просвітницький часопис. 2016. Ч. 28. С. 26-33. 4. Дрогомирецька Л. Остап Луцький - ідеолог та організатор українського кооперативного руху. Галичина. Науковий і культурно-просвітницький часопис. 2017. Ч.29-30. С. 176-183. 5. Дрогомирецька Л. Кооперація в програмних документах і діяльності Організації Українських Націоналістів (1929-1939). Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. Вип.30: Львів, 2017. С. 97-103. Участь у науково-освітніх проектах: Участь у конференція: «Сучасні музеї – центри збереження і використання історико-культурної спадщини» (2019); «Досвід та перспективи впровадження громадянської освіти та методики її навчання у освітній процес для педагогічних спеціальностей закладів вищої освіти» (2019). Сертифікат учасника Всеукраїнського семінару МОН України «Громадянська освіта та методика її навчання» (2019). Навчально-методичні матеріали, рекомендації: 1. Дрогомирецька Л. Робоча навчальна програма, плани семінарських занять та методичні рекомендації до курсу «Давня і середньовічна історія України». Івано-Франківськ: ПНУ, 2015. 63 с. 2. Дрогомирецька Л. «Давня і середньовічна історія України»: методичний супровід навчальної дисципліни. Івано-Франківськ: ПНУ, 2020. 125 с. 3. Дрогомирецька Л. Методичні аспекти викладання давньої і середньовічної історії України в школі: рекомендації щодо підготовки до семінарських занять і організації самостійної роботи студентів спеціальності 014.03 «Середня освіта (історія)» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр». Івано-Франківськ: ПНУ, 2020. 78 с. Участь у науково-освітніх проектах: Участь у конференція: «Сучасні музеї – центри збереження і використання історико-культурної спадщини» (2019);

						«Досвід та перспективи впровадження громадянської освіти та методики її навчання у освітній процес для педагогічних спеціальностей закладів вищої освіти» (2019). Сертифікат учасника Всеукраїнського семінару МОН України «Громадянська освіта та методика її навчання» (2019).
199658	Нагачевська Зіновія Іванівна	професор			Педагогіка	<p>Публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нагачевська З. Ім'я і творча спадщина Тараса Шевченка на сторінках української педагогічної преси кінця XIX – початку XX століть. Обрії: Науково-педагогічний журнал Івано-Франківського ОІПОПП. Івано-Франківськ, 2015. № 1. С. 30–33. 2. Нагачевська З. Становлення і розвиток системи професійної підготовки та підвищення кваліфікації учителів у Східній Галичині. Обрії: Науково-педагогічний журнал Івано-Франківського ОІПОПП. Івано-Франківськ, 2016. № 1. С. 21–26. 3. Нагачевська З. Внесок видатних педагогів Західної України кінця XIX – початку XX ст. у розвиток теорії та методики викладання історії. Освітній простір України. 2016. Вип. 8. С. 22–27. 4. Нагачевська З. Технологічна культура керівника загальноосвітнього навчального закладу як педагогічна проблема. Сучасний викладач у студентоцентричній моделі освітнього процесу університету: Збірник матеріалів Міжнародного проекту «Інноваційний університет та лідерство ...». Івано-Франківськ, 2016. С. 35–38. 5. Нагачевська З. Проблеми української школи у педагогічних студіях жінок Східної Галичини 1920-х – 1930-х рр. Етнодизайн у контексті українського національного відродження та європейської інтеграції. Кн. 1. Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2018. С. 122–127. <p>Монографії:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нагачевська З. Українське довкілля в освітньому просторі Східної Галичини (кінець XIX ст. – 1939 р.): монографія. Івано-Франківськ: НАІР, 2015. 254 с. 2. Нагачевська З. Тарас Шевченко: погляд з третього тисячоліття: кол. моногр. Івано-Франківськ, 2015. С. 134–147 (розділ монографії). 3. Нагачевська З. Професійна підготовка фахівців у вимір нових освітніх реалій: український і зарубіжний досвід: кол. моногр. / за заг. ред. Євтуха М.Б. Івано-Франківськ: НАІР, 2019. С. 76–93 (розділ монографії). <p>Участь у науково-освітніх проєктах: Участь у Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю «Християнська педагогіка в іменах і освітньо-виховних ідеях» (Івано-Франківськ, 2019) (сертифікат). Участь у семінарі-практикумі з елементами тренінгу «Технології інклюзивного навчання» (Київ, 2019) (сертифікат). Участь у міжнародній науковій конференції «Теоретичні та практичні аспекти формування освітнього простору інституційного рівня: світовий та вітчизняний вимір» (Львів, 2019) (сертифікат). Участь у II Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні стратегії педагогічної освіти в контексті розбудови суспільства сталого розвитку та євроінтеграції» (Київ, 2019) (сертифікат). Участь у Всеукраїнському науково-методичному семінарі «Нова українська школа: співпраця закладів загальної середньої та вищої освіти як підґрунтя підвищення якості професійної підготовки учителів» (Івано-Франківськ, 2019). Участь у українсько-польському науково-методичному семінарі «Пріоритетні напрями модернізації системи освіти в Україні та Польщі: досвід, реалії, перспективи» (Івано-Франківськ, 2017).</p> <p>Головний редактор фахового педагогічного журналу «Обрії» (2015–2019).</p> <p>Член фахової предметної комісії зі вступу в аспірантуру, спеціальність 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки (2018–2019).</p> <p>Грамоти, відзнаки: Грамота МОН України за багаторічну сумлінну працю, вагомий особистий внесок у підготовку, висококваліфікованих спеціалістів та плідну науково-педагогічну діяльність (2015). Подяка товариства «Союз українок» за плідну високопрофесійну співпрацю та співпрацю в організації першого в Україні Музею історії українського жіночого руху (2017).</p> <p>Навчально-методичні посібники, рекомендації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нагачевська З. та ін. Історія педагогіки. Методичне забезпечення самостійної роботи студентів ОКР «бакалавр»: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: НАІР, 2015. 188 с. 2. Нагачевська З. Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність викладача. Івано-Франківськ: НАІР, 2017. 72 с. 3. Педагогіка : навчально-методичний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (спеціалізація історія). Івано-Франківськ, 2020. 142 с.
61756	Сигидин Михайло Васильович	Доцент			Історія України ранньомодерної доби (сер. XVII – XVIII ст.)	<p>Публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сигидин М. Українська церква в період Руїни. Карпати: людина, етнос, цивілізація. 2014. Вип. 5. С. 210–216. 2. Сигидин М. Петро Арсенич – дослідник історії національно-визвольного руху на Прикарпатті. Історико-культурна спадщина Прикарпаття. Івано-Франківськ, Лілея-НВ, 2015. С. 29–36. 3. Sygydyn M. Prykarpattje u sastavu Poljske (od sredine 14 st. do 1772 godine). Prikarpatska Galicija. Zagreb, 2017. S. 37–45. 4. Сигидин М. Коротка історія Прикарпаття до 1772 року. Ділова Івано-Франківщина. Презентаційний альманах. Івано-Франківська область. Рейтингове видання. Івано-Франківськ. РВ «Ділова Івано-Франківщина», 2017. С. 10–21. 5. Сигидин М., Єгреші О. Матеріали особового

						<p>походження з приватної колекції професора Володимира Грабовецького. Галичина. Науковий і культурно-просвітній краєзнавчий часопис. 2018. № 31. С. 14-27.</p> <p>Участь у наукових конференціях. Участь у Всеукраїнській науковій конференції «Другі Грабовецькі історичні читання» з нагоди 90-річчя академіка Володимира Грабовецького з темою «Проблеми ранньомодерної історії України у творчій спадщині академіка Володимира Грабовецького (2018).</p> <p>Навчально-методичні посібники, рекомендації: 1. Сигидин М. Навчально-методичний посібник для студентів історичних факультетів «Історія України середини XVII-XVIII ст.». Івано-Франківськ, 2016. 75 с. 2. . Сигидин М. Самостійна робота студентів історичних спеціальностей при вивченні навчального курсу «Історія українського козацтва». Івано-Франківськ, 2018. 42 с. 3. Навчально-методичний посібник для студентів історичних спеціальностей до навчального курсу «Тенденції розвитку української державної ідеї в XVI – XVIII ст.». Івано-Франківськ, 2015. 41 с.</p> <p>Участь у науково-освітніх проєктах. Організатор Всеукраїнської наукової конференції «Українське козацтво і Галичина: історія, культурна спадщина, традиції» (до 400-річчя першого походу запорожців на Прикарпаття) (2013). Участь у VI Міжнародній науковій конференції «Покуття: український та європейський вимір» з темою «Козаки на Покутті: до постановки проблеми» (2017).</p> <p>Нагороди, відзнаки: Лауреат премії імені Д. Яворницького Національної спілки краєзнавців України (2016). «Почесний краєзнавець України» (2015); лауреат Івано-Франківської обласної премії імені Володимира Полека у галузі краєзнавства за 2014 р.; грамота Івано-Франківської обласної ради (2017).</p> <p>Участь у наукових конференціях: Участь у Міжнародній науковій конференції «Гошівська обитель у духовному і культурно-історичному житті України: феномен українського греко-католицького чернецтва». До 400-річчя чину Василя Великого. Тема: «Гошівський Ясногірський монастир в історичній долі Галичини». (2017). Участь у XIV Всеукраїнській науковій історико-краєзнавчій конференції «Українське краєзнавство в соціокультурному просторі: історичні ретроспекції та виклики сучасності» до 160-річчя від дня народження Івана Франка та 150-річчя від дня народження Михайла Грушевського. (2016).</p>
102222	Галицька-Дідух Тамара Вячеславівна	Доцент			<p>Методика викладання історії і суспільствознавчих предметів</p> <p>Публікації: 1. Співавтор книги «Світ грошей». Член авторського колективу (польсько-український освітній проєкт). URL: https://mon.gov.ua/ua/news/vikladachi-pnu-prezentuvali-dityachu-knigu-z-finansovoyi-gramotnosti-yiyi-poshiryvatimut-sered-shkil-regionu 2. Галицька-Дідух Т. Національно-патріотичне виховання студентів в умовах застосування кейс-технології під час вивчення новітньої історії України. URL: https://drive.google.com/file/d/1vfc3vcmG9qqcaU0HAZGBQ5s-PXvkaYXN/view 3. Halytska-Didukh T. Formation of competence "initiative and entrepreneurship" in lessons of history of Ukraine (10th grade)., 7(1), 2020. (в друці). 4. Галицька-Дідух Т. Маріонеткові радянські республіки у політиці більшовицького уряду Росії періоду Української національно-демократичної революції (1917–1921 рр.). Гілея: науковий вісник. 2019. Вип. 150. Ч. 1. Історичні науки. С. 27–37. 5. Галицька-Дідух Т. Східногалицька проблема як об'єкт міжнародної політики (вересень – грудень 1920 р.). Гілея: науковий вісник. 2016. Вип. 114 (11). С. 46–54. 6. Галицька-Дідух Т. Галицьке представництво на Ризькій мирній конференції. Гілея: науковий вісник. 2018. Вип. 140. Ч. 3. Історичні науки. С. 110–118. 7. Галицька-Дідух Т. Боротьба УВО і ОУН з ліворадикальним рухом у 1921–1934 рр. Галичина. Науковий і культурно-просвітній краєзнавчий часопис. Івано-Франківськ, 2012. Ч. 20–21. С. 227–237. 8. Галицька-Дідух Т. Інформаційно-пропагандистська політика радянської влади в західних областях УРСР 1944–1947 рр. (на прикладі Станіславської області). Гілея: науковий вісник. 2017. Вип. 126 (11). С. 57–62. 9. Галицька-Дідух Т. Військове й ідеологічне протистояння УПА та ОУН (б) і радянських каральних структур у 1944–1945 рр. (на прикладі Станіславської області). Галичина. Науковий і культурно-просвітній краєзнавчий часопис. 2013. Ч. 22–23. С. 252–263.</p> <p>Членство в журі, конкурсах: Голова і співголова журі III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії (2016–2020). Голова журі конкурсу «Вчитель року (історія)» (2016), наказ департаменту освіти і науки Івано-Франківської обласної державної адміністрації від 16.10.2015 р. № 437 «Про проведення обласного етапу Всеукраїнського конкурсу "Учитель року-2016"». Член журі конкурсу «Вчитель року (історія)» (2020), наказ департаменту освіти і науки Івано-Франківської обласної державної адміністрації від 16.09.2019 р. № 522 «Про проведення обласного етапу Всеукраїнського конкурсу «Учитель року-2020»». Голова журі I етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з історії (2016–2019). Підготувала переможців II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з історії (2014–2019).</p> <p>Участь у науково-освітніх проєктах: Спільні зі школами чи Інститутом післядипломної освіти науково-практичні конференції: Участь у методичному семінарі вчителів суспільствознавчих дисциплін, м. Івано-Франківськ, 25 жовтня 2019 р. «Економічна компетентність на уроках історії». Участь у інтернет-конференції, проведеної Івано-Франківським обласним інститутом післядипломної освіти «Громадянські й духовні цінності – основа національно-патріотичного виховання дітей та молоді» (2019). Участь у міжнародних чи українських освітніх проєктах з</p>	

					<p>історії (за наявності): «Прикарпатська мовна школа» (українсько-турецький освітній проект) https://mon.gov.ua/ua/news/vivchennya-ukrayinskoyi-movi-kulturi-ta-tradicij-u-pnu-zavershila-prikarpataska-movna-litnya-shkola-dlya-studentiv-inozemciv</p> <p>Експертні висновки: Експертний висновок оригінал-макета (або рукопису) підручника «Історія України» підручник для 8 класу загальноосвітніх навчальних закладів (автор Власов В.С.), обсяг – 250 с. відповідно до наказу МОН України №1361 «Про затвердження Положення про конкурсний відбір проектів підручників для учнів ЗНЗ» від 25 грудня 2015 р. і наказу Міністерства освіти і науки України від 02.03.2016 № 210 про затвердження складу експертів для здійснення експертизи електронних версій кожного проекту підручника.</p> <p>Рецензування підручників, посібників для школи: Інформаційний анотований каталог передового педагогічного досвіду вчителів суспільствознавчих предметів Івано-Франківщини / Г. Стрільчик, В. Островський, С. Бондаренко; за заг. ред. Г. Стрільчик. Івано-Франківськ, 2016. 76 с. Михайлів Т.А., Михайлів Т.В. Історія державності та правові пам'ятки України. Вип. 12 Харків: Вид. група «Основа», 2013. 93 с. Михайлів Т.А., Михайлів Т.В. Видатні постаті українського державотворення. Вип. 1. Харків: Вид. група «Основа», 2014. 125 с. Островський В. Готуємося до зовнішнього незалежного оцінювання: зб. тестових завдань з іст. України - 2-ге вид., допов. Тернопіль: Мандрівець, 2010. 424 с.</p> <p>Сертифікати, нагороди, відзнаки. 1. Участь у навчальних тренінгах для викладачів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника в рамках проекту ЄС Еразмус + «Модернізація педагогічної вищої освіти з використанням інноваційних технологій викладання – MoPED (№586098-ERP-1-2017-1-UA-ERP-KA2-SVNE-JP) (2019). 2. «Прикарпатська мовна школа» (українсько-турецький освітній проект) https://mon.gov.ua/ua/news/vivchennya-ukrayinskoyi-movi-kulturi-ta-tradicij-u-pnu-zavershila-prikarpataska-movna-litnya-shkola-dlya-studentiv-inozemciv 3. Подяка Міністерства освіти і науки України за багаторічну сумлінну працю, вагомий особистий внесок у підготовку висококваліфікованих спеціалістів та плідну науково-педагогічну діяльність (2015). 4. Знак «Ушинський К.Д.» Національної академії педагогічних наук України (2018). 5. Грамота за сумлінну працю, вагомий внесок у розвиток студентської мистецької творчості (2016). 6. Грамота за сумлінну працю, високий професіоналізм, вагомий внесок у розвиток освіти (2016). 7. Подяка за багаторічну сумлінну, плідну працю з підготовки висококваліфікованих спеціалістів, особистий внесок у справу виховання студентської молоді та з нагоди святкування Дня науки (2016.)</p> <p>Навчально-методичні посібники, рекомендації: 1. Галицька-Дідух Т. Методичні рекомендації для семінарських занять та самостійної роботи з дисципліни «Методики викладання історії і суспільствознавчих предметів» для студентів IV курсу спеціальності «014 Середня освіта (історія)». Івано-Франківськ, 2016. 56 с. 2. Галицька-Дідух Т., Паска Б., Островський В. Олімпіадні завдання з історії. К.: Ред. газет гуманіт. циклу, 2014. 128 с. 3. Галицька-Дідух Т. Методичні рекомендації до семінарських занять і самостійної роботи з «Історії України I пол. XX ст.» для студентів спеціальності 014 «Середня освіта (історія)». Івано-Франківськ, 2018. 60 с. 4. Галицька-Дідух Т. Національно-патріотичне виховання студентів в умовах застосування кейс-технології під час вивчення новітньої історії України. Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/1vfc3vcmG9qqcaU0HAZGBQ5s-PXvkaYXN/view 5. Галицька-Дідух Т. Наскрізна програма практик ОР «бакалавр» спеціальності «Середня освіта (історія)» Факультету історії, політології і міжнародних відносин. Івано-Франківськ, 2016. 32 с. 6. Галицька-Дідух Т. Навчальна (ознайомча) практика: навчально-методичні рекомендації для студентів I курсу спеціальності «014 Середня освіта (історія)». Івано-Франківськ, 2016. 40 арк.</p>
92315	Кочкін Ігор Тарасович	старший викладач		Археологія	<p>Публікації: 1. Kochkin I., Makarowicz P., Goslar T., Niebieszczański J., Swaliński M., Romaniszyn J., Lysenko S., Wazny T. Middle Bronze Age societies and barrow line chronology. A case study from the Bukivna 'necropolis', Upper Dniester Basin, Ukraine. Journal of Archaeological Science. Volume 95, July 2018. P. 40-51. 2. Kochkin I., Hildebrandt-Radke I., Makarowicz M., Matviishyna Z., Parkhomenko A. Lysenko S. Late Neolithic and Middle Bronze Age barrows in Bukivna, Western Ukraine as a source to understand soil evolution and its environmental significance. Journal of Archaeological Science : Reports. Volume 27, October 2019. P. 1-11. 3. Kochkin I., Makarowicz P., Niebieszczański J., Swaliński M., Romaniszyn J., Rud V. Barrows in action. Late Neolithic and Middle Bronze Age Barrow Landscapes in the Upper Dniester Basin, Ukraine. Praehistorische Zeitschrift. 2019, 94(1). P. 92-115. 4. Кочкін І. Трипільські пам'ятки Північно-Східного Передкарпаття. Історія України. Шкільний світ. Київ: Шкільний світ, 2012. № 5/6. С. 36. 5. Кочкін І., Панахид Г. Стан і перспективи Карпатської археології. Карпати: людина, етнос, цивілізація. 2016. Вип. 6. С. 8-16.</p> <p>Монографії: 1. Kochkin I. Catalogue of Komarów Culture Barrow Cemeteries in the Upper Dniester Drainage Basin (former Stanisławów province). - Poznań: Adam Mickiewicz University in Poznań, 2016. (Archaeologia Bimaris, Monographies, vol. 8). 532 p. (у співавт. Makarowicz P. та інші всього 15). 2. Кочкін І. Каталог курганних могильників комарівської культури в басейні Верхнього Дністра (колишнє Станіславське воєводство) (у співавт. з П. Макаровичем та ін., всього 15 авторів). Обсяг 532 с. e-book. Режим</p>

						<p>доступу: https://nowosad.github.io/katalog/</p> <p>3. Кочкін І., Ткачук Т., Щодровський Р. Багатотарове поселення Більшівці (урочище Кути) на Верхньому Подністров'ї. Збори П. Перекліти. Дослідження 1999 р. Т. І. Галич ; Івано-Франківськ. 2017. 140 с.</p> <p>4. Кочкін І., Ткачук Т., Щодровський Р. Багатотарове поселення Більшівці (урочище Кути) на Верхньому Подністров'ї. Дослідження 2000 р. Т. ІІ. Галич ; Івано-Франківськ, 2018. 141 с.</p> <p>Навчально-методичні посібники, рекомендації:</p> <p>1. Кочкін І. Навчально-методичні вказівки з курсу «Археологія» (анотація лекційного курсу, плани семінарських занять та самостійної роботи, програмові вимоги) для студентів І курсу спеціальності 014.03 «Середня освіта (Історія)». Івано-Франківськ, 2015. 40 с.</p> <p>Член журі ІІ етапу Малої академії наук (2015-2019).</p> <p>Член Івано-Франківської обласної організації Національної спілки краєзнавців України.</p>
170285	Томенчук Богдан Петрович	завідувач кафедри			Історія стародавніх Греції і Риму	<p>Навчально-методичні посібники, рекомендації:</p> <p>Томенчук Б., Щербін Л. Методичні рекомендації для семінарських занять і самостійної роботи з курсу «Історія стародавніх Греції та Риму» для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності 014 Середня освіта (Історія). Івано-Франківськ, 2019.</p> <p>Томенчук Б., Щербін Л. Методичні рекомендації для семінарських занять і самостійної роботи з курсу «Стародавнього Сходу» для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності 014 Середня освіта (Історія). Івано-Франківськ, 2019.</p> <p>Томенчук Б., Кочкін І. Археологічна практика. Навчально-методичні вказівки для студентів І курсу спеціальності 014 Середня освіта (Історія). Івано-Франківськ, 2016. 28 с.</p>
34970	Дрогобицька Оксана Ярославівна	Доцент			Історія первісного суспільства	<p>Публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дрогобицька О. Релігійні проці у повсякденному житті галицьких селян (кінець XIX – 30-ті рр. XX ст.). Карпати: людина, етнос, цивілізація. 2017/2018. Вип. 7-8. С. 179-188. 2. Дрогобицька О. Вшанування пам'яті героїв національно-визвольних змагань під час Зелених свят у Галичині (20-ті-30-ті рр. XX ст.). Галичина. Науковий і культурно-просвітній краєзнавчий часопис. 2019. Вип. 32. С. 175-185. 3. Дрогобицька О. Санітарно-епідеміологічна ситуація на Станіславщині у 1918 – 1923 рр. W obliczu nowej rzeczywistości: Stanisławów i Ziemia Stanisławowska w latach 1918 – 1923. Т. ІІ. Administracja – Kultura. Warszawa ; Івано-Франківськ, 2018. С. 113-127. 4. Дрогобицька О. День матері у святково-обрядовій культурі українського населення Галичини (1929 – 1939). Народна творчість та етнологія. 2019. № 2. С. 48-55. 5. Дрогобицька О. Участь сільського духовенства у передвиборчій боротьбі у галицькому селі (кінець XIX-30-ті рр. XX ст.). Інтелігенція і влада. Серія: Історія. 2019. Вип. 40. С. 151-158. <p>Навчально-методичні посібники, рекомендації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кочкін І., Дрогобицька О. Методичні рекомендації для семінарських занять та самостійної роботи з дисципліни «Історія первісного суспільства» для студентів І курсу спеціальності «014.03 Середня освіта (історія)». Івано-Франківськ, 2016. 60 с. 2. Дрогобицька О. Методичні рекомендації для семінарських занять та самостійної роботи з дисципліни Науковий семінар «Візуальна історія в шкільних курсах» для студентів ІV курсу спеціальності «014.03 Середня освіта (історія)». Івано-Франківськ, 2019. 35 с. 3. Дрогобицька О. Методичні рекомендації для семінарських занять та самостійної роботи з дисципліни «Усна історія в сучасній школі» для студентів ІV курсу спеціальності «014.03 Середня освіта (історія)». Івано-Франківськ, 2019. 60 с. <p>Участь у журі ІІ етапу Всеукраїнського конкурсу науково-дослідницьких робіт учнів МАН України (2015 р.)</p> <p>Участь у науково-освітніх проектах.</p> <p>Участь у Всеукраїнській науково-практичній конференції «Християнська педагогіка в іменах та освітньо-виховних ідеях», (11 лютого 2019 р.).</p> <p>Участь у міжнародній науково-практичній конференції «Родина в суспільному і національно-культурному просторі України і світу: історія та сучасність» (до 170-річчя від дня народження українського етнографа Володимира Шухевича) (29 червня 2019 р.).</p> <p>Участь у міжнародній науковій конференції «Гуцульщина – слов'янська Атлантида: історія, етнокультура, персоналістика, туризм» (22 листопада 2019 р.).</p> <p>Участь у журі ІІ етапу Всеукраїнського конкурсу науково-дослідницьких робіт учнів МАН України (2015).</p>
156960	Волощук Мирослав Михайлович	професор			Історія середніх віків	<p>Публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Волощук М. М. «Русь» в Угорському королівстві (XI – друга половина XIV ст.): суспільно-політична роль, майнові стосунки, міграції. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2014. 496 с. 2. Волощук М. М. Середньовічна Литва та литовці очима угорського актового документу XIV ст. Ukraina Lithuanica: студії з історії Великого князівства Литовського. Київ : Інститут історії України НАН України, 2015. Т. 3. С. 261-273. 3. Velykochyi V., Voloshchuk M. The catholicization of Pokutia: ethno-confessional and historical myth of the Ukrainian historiography. Codrul Cosminului. 2017. Vol. XXIII. № 2. P. 319-342. (Scopus). 4. Волощук М. Галицькі князі та знать у відносинах із Литвою XII–XIV ст. Український історичний журнал. 2018. № 4. С. 4-19. (Web of science). 5. Волощук М., Паршин І. Johann de Ladimiria: до проблеми етнічного походження капелана сілезького князя Генріха VI Доброго. Галичина: науковий і культурно-просвітній краєзнавчий часопис. Івано-Франківськ, 2018. Вип. 31. С. 50-63. <p>Навчально-методичні посібники, рекомендації:</p> <p>Волощук М. Методичні рекомендації з курсу історії Середніх віків. Івано-Франківськ, 2017.</p>

						<p>1. Волощук М. Методичні рекомендації спецкурсу «Русько-угорські відносини IX-XIV ст.». Івано-Франківськ, 2017.</p> <p>Науково-освітні проекти: Участь у III Конгресі зарубіжних дослідників історії Польщі 11-14 жовтня 2017, Краків, Польща. Участь у VI Конгресі польських медієвістів, 20-22 вересня 2018 р., Вроцлав, Польща</p> <p>Голова редколегії: «Галичина: науковий і культурно-просвітній краєзнавчий часопис» (з 2019), а також збірника наукових праць «Галич» (з 2016) та «Студентських історичних зошитів»</p> <p>Участь у науково-освітніх проектах: Участь у щорічних Міжнародних конференціях серії Colloquia Rusica (листопад 2015 р., м. Краків, Польща; листопад 2016 р. м. Плзень, Чехія; травень 2017 р., м. Івано-Франківськ, Україна; грудень 2017 р., м. Львів, Україна; грудень 2018 р. м. Перемишль, Польща; жовтень 2019 р. Краків, м. Польща).</p> <p>Член спеціалізованої вченої ради Д 20.051.05 в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника» зі спеціальностей 07.00.01 – історія України, 07.00.05 – етнологія (2015–2019).</p> <p>Нагороди, відзнаки: Урядова нагорода Угорської Республіки Pro Cultura Hungarica (2016).</p>
154108	Геник Любов Ярославівна	Доцент			Релігієзнавство	<p>Монографія: 1. Геник Л., Егрешій О., Ігнатюк О., Огірко О. Християнська етика – могутній засіб виховання української молоді. Колективна монографія для вчителів. Івано-Франківськ: Плай, 2016. 438 с.</p> <p>Публікації: 1. Геник Л. Основні богословські питання в екуменічній діяльності єпископа і митрополита Андрея Шептицького. Спадщина Андрея Шептицького: Духовність, діяльність мораль. Івано-Франківськ: Місто-НВ, 2015. С. 14-28. 2. Геник Л. Поняття про церковне правило та його джерела. Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство. 2015. Вип. 30-31. С. 115-120. 3. Геник Л. Доктор права – Софрон Мудрий (ЧСВВ) – дослідник історії українського християнства. Карпати: людина, етнос, цивілізація. 2017-2018. № 7-8. С. 305-326. 4. Геник Л., Ігнатюк Б. Перша світова та інші війни й новела Василя Стефаника «Сини». W obliczu nowej rzeczywistości. Stanisławów i Zemia Stanisławowska w latach 1918-1923. Tom II: Administracja – Kultura. Warszawa; Iwano-Frankiwnsk: Fundacja «Wolnost i demokracja», 2018. S. 182-208.</p> <p>Навчально-методичні посібники, рекомендації: Геник Л. Методика використання релігієзнавчих тем на уроках всесвітньої історії. Українська греко-католицька церква: історія і сучасність. Івано-Франківськ; Делятин, 2019. С. 90-110.</p>

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	Методи навчання	Форми оцінювання
<i>Джерела з історії України в шкільній освіті</i>		
Знати основні концепції сучасного джерелознавства, здійснювати джерелознавчий аналіз зібраної інформації, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості; основні групи джерел з історії України; основні публікації джерел та їх місцезнаходження; класифікацію історичних джерел; термінологію навчальної дисципліни (D 3).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, підсумковий контроль
Організувати комплексний пошук, неупереджений аналіз та інтерпретацію історичних джерел (D 19).	проблемно-пошуковий метод	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Самостійно організувати освітній процес із врахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, вибираючи продуктивні методи, прийоми, форми та засоби навчання (D 12).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний контроль
<i>Методика виховної роботи</i>		
Самостійно організувати навчально-виховний процес із врахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, вибирати та застосовувати продуктивні технології, методи та засоби навчання (D 12).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний контроль
Здатність керувати і спрямовувати навчально-виховний процес, спираючись на здобуті знання, психологічні особливості різних вікових і соціальних груп учнів, зокрема в учнівських колективах (D 29).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Здатність діяти на основі сформованих ціннісних орієнтирів; з повагою і розумінням ставитися до інших світоглядних позицій, усвідомлювати рівні можливості кожного члена суспільства та педагогічного й учнівського колективів, враховувати гендерний підхід, проводити громадянсько-патріотичне виховання (D31).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль

Організувати ефективну міжособистісну взаємодію суб'єктів освітнього процесу (в тому числі здатність спілкуватися з учнями різних вікових категорій, представниками інших професійних груп різного рівня), базовану на здобутих знаннях, демократичних переконаннях і гуманістичних цінностях (D 28).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	усний контроль
Знати і володіти навичками забезпечення охорони життя та здоров'я під час проходження різного роду практик в середній школі і оздоровчих таборах, зокрема, уміння надати першу медичну допомогу тощо (D 27).	словесні методи (розповідь, бесіда, консультації), наочні методи, практичні методи	усний контроль
Аналізувати, генерувати та поширювати передовий педагогічний досвід, або генерувати інноваційні рішення для відомих проблем або ситуацій, критично оцінювати результати власної педагогічної діяльності, впроваджувати інтерактивні методи навчання, інноваційні навчально-виховні технології, нові ідеї (D 24).	активні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Використовувати знання, уміння і навички із дисциплін вікової і загальної психології для розв'язання конкретних завдань у професійній діяльності учителя історії та спеціаліста з позакласної, зокрема гурткової роботи (D 15).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Знати основи теорії і методології освіти, необхідні для професійної діяльності, проектувати і здійснювати освітній процес з урахуванням сучасної соціокультурної ситуації і рівня розвитку особистості (D 7).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
<i>Основи антропології</i>		
Розробляти наочно-дидактичний матеріал з антропології для роботи з учнями; об'єктивно аналізувати праці вітчизняних і зарубіжних вчених із проблемних питань антропології в навчальних закладах середньої освіти (D 18).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Вміти роз'яснити закони мінливості людського організму в просторі (проблеми расогенезу і расових відмінностей сучасного людства) і часі (проблеми антропогенезу, грані між людиною і твариною, фактори антропологічних процесів і рушійні сили цих явищ); використовувати методи палеоантропологічних і соматологічних досліджень в археологічних і етнологічних пошуках, тощо; виділяти за даними палеоантропологічних і соматологічних досліджень певні антропологічні типи стародавнього і сучасного населення України (D 17).	практичні методи, наочні методи (демонстрування, ілюстрація та ін.)	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Знати проблеми розвитку антропологічної науки; методи палеоантропологічних досліджень (краніометрія, краніоскопія, остеометрія і остеоскопія); методи визначення віку і статі людини на основі опрацювання палеоантропологічного матеріалу; сучасний стан розв'язання проблем антропогенезу, а також расогенезу; антропологічний склад народів світу; проблеми історичної антропології та антропологічний склад сучасного населення України (D 5).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
<i>Слов'яни і європейська цивілізація</i>		
Самостійно оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні та світі, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості (D22).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Аналізувати, синтезувати, порівнювати історичну інформацію, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки (D 11).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Характеризувати історичні постаті різних епох, розуміти роль і місце людини в історичному процесі (D 6).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, підсумковий контроль
Найважливіші факти, події та процеси світової історії, необхідні для роботи в навчальних закладах середньої освіти (D 2).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
<i>Суспільно-культурні процеси в слов'янських країнах у XIX – поч. XXI ст. на уроках історії</i>		
Знати культурну спадщину українського народу в контексті світової культури, поважати різноманіття та мультикультурність світу; керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва (D 30).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Самостійно оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні та світі,	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка

дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості (D 22).	методи (демонстрація ін.), практичні методи	
Самостійно організувати освітній процес із врахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, вибираючи продуктивні методи, прийоми, форми та засоби навчання	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний контроль
Знати найважливіші факти, події та процеси світової історії, необхідні для роботи в навчальних закладах середньої освіти (D 2).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Застосовувати наукові знання, уміння і навички із дисциплін фундаментальної підготовки для розв'язання конкретних задач у діяльності вчителя історії і суспільствознавчих предметів (D 17).	практичні методи, наочні методи (демонстрування, ілюстрація та ін.)	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
<i>Актуальні проблеми Української революції 1914-1923 рр. у шкільному курсі історії</i>		
Самостійно оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції української революції 1914-1923 рр., дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості (D 22).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка
Застосовувати наукові знання, уміння і навички із дисциплін фундаментальної підготовки для розв'язання конкретних задач у діяльності вчителя історії і суспільствознавчих предметів (D 17).	практичні методи, наочні методи (демонстрування, ілюстрація та ін.)	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Самостійно організувати освітній процес із врахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, вибираючи продуктивні методи, прийоми, форми та засоби навчання (D 12).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний контроль
Володіти ґрунтовними знаннями з актуальних проблем української революції 1914-1923 рр. з метою перенесення їх у площину навчального предмета «Історія України» (D 1).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
<i>Історіографія: теорія і методологія</i>		
Здійснювати наукові дослідження в галузі історії, історичного краєзнавства, опираючись на знання теорії і методології історіографії (D 25).	проблемно-пошуковий метод	усний та письмовий контроль
Розуміти термінологію та наукову періодизацію історіографії (D 5).	проблемно-пошуковий метод	усний та письмовий контроль
Знати основні магістральні і другорядні напрямки розвитку історичної думки від часу виникнення її як наукової дисципліни, і аж до наших днів; причини світоглядних еволюцій у розумінні історичного процесу; усвідомлювати причинно - наслідкові зв'язки, що зумовлювали зміну способу історичної думки; здійснювати історіографічний аналіз зібраної інформації; дотримуватися принципів наукової об'єктивності та неупередженості (D 3).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
<i>Теоретичні і методичні аспекти викладання історії стародавнього світу в середній школі</i>		
Організувати ефективну міжособистісну взаємодію суб'єктів освітнього процесу (в тому числі здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня), базовану на здобутих знаннях, демократичних переконаннях і гуманістичних цінностях; застосувати оптимальну стратегію діяльності і приймати обґрунтовані рішення у складних і часом непередбачуваних професійних і життєвих ситуаціях, що потребує застосування нових підходів і прогнозування та усвідомлення власної відповідальності (D 29).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	усний контроль
Володіти способами перевірки та оцінювання результатів навчання історії і суспільствознавчих предметів, методичну роботу учителя; способи мотивації навчання і прагнення до успіху (D 17).	практичні методи, наочні методи (демонстрування, ілюстрація та ін.)	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Розуміти види пізнавальних умінь і можливостей учнів з історії стародавнього світу, способи вивчення пізнавального інтересу учнів, методичні принципи і прийоми активізації пізнавальної діяльності учнів (D 12).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний контроль
Знати теоретичні і практичні основи методики навчання історії стародавнього світу, орієнтуватися на їх сучасні досягнення; структуру шкільного курсу історії стародавнього світу (D 2).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
<i>Загальна етнологія</i>		
Знати термінологію та сучасний стан розробки теорії етносу, нації, етнічності; проблему співвідношення етнічного і культурного, етнічного і релігійного; сутність і типологію етнічних конфліктів; значення звичаїв і ритуалів в житті того чи іншого представника	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль

етносу (D 5)		
Знати культурну спадщину українського народу в контексті світової культури, поважати різноманіття та мультикультурність світу; керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва (D30).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Здатність діяти на основі сформованих ціннісних орієнтирів; з повагою і розумінням ставитися до інших світоглядних позицій, усвідомлювати рівні можливості кожного члена суспільства та педагогічного й учнівського колективів, враховувати гендерний підхід, проводити громадянсько-патріотичне виховання (D 31).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Володіти теоретичними і практичними основами загальної етнології та можливостями використання їх у навчальних закладах середньої освіти (D 18).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
<i>Історичні портрети політичних та громадських діячів слов'янських країн на уроках історії в школі</i>		
Самостійно організувати освітній процес на уроках всесвітньої історії із врахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів (D 12).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	усний контроль
Знати інформацію про ключові персоналії в історії слов'янських народів; характеризувати історичні постаті слов'янських народів, розуміти роль і місце людини в історичному процесі (D 6).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання	усний та письмовий контроль
Знати персоніфіковану історію слов'янських народів, яка необхідна для роботи в навчальних закладах середньої освіти (D 2).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Використовувати знання і вміння і навички складання історичних портретів політичних та громадських діячів слов'янських країн для розв'язання конкретних завдань у діяльності вчителя історії (D 17).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	усний контроль
<i>Використання інформаційних ресурсів у процесі вивчення історії в середній школі</i>		
Знати сучасні інтерактивні методи навчання учнів, форми організації навчання та специфіку впровадження новітніх освітніх технологій в загальноосвітній школі; використовувати сучасні інформаційно-технологічні ресурси і вміти впроваджувати ІКТ в освітній процес (D 20).	наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний контроль
Вміти здійснювати аналіз та синтез отриманих результатів, мати сформоване критичне мислення; використовувати знання, уміння і навички із дисциплін фундаментальної та професійної підготовки для розв'язання конкретних задач у професійній діяльності учителя історії і суспільствознавчих предметів (D 19).	проблемно-пошуковий метод	усний та письмовий контроль
<i>Соціологія</i>		
Знати основні парадигми та напрямки сучасної соціології; етапи розвитку соціологічної науки; понятійно-категоріальний апарат соціології; методологічні і методичні підходи до організації соціологічних досліджень (D 5).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Вміти інтерпретувати вивчений матеріал; застосовувати одержані знання у навчальній та професійній діяльності; в процесі розв'язання складних соціальних проблем українського суспільства (D 22).	Вміти інтерпретувати вивчений матеріал; застосовувати одержані знання у навчальній та професійній діяльності; в процесі розв'язання складних соціальних проблем українського суспільства (D 22).	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка
Розуміти особливості соціологічного підходу до вивчення особистості, сім'ї, культури, освіти, релігії, реклами, економіки та праці (D 9).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
<i>Історична географія на уроках історії в середній школі</i>		
Знати та володіти навичками забезпечення охорони життя та здоров'я під час навчально-виховного процесу (D 27).	практичні методи, наочні методи (демонстрування, ілюстрація та ін.)	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Знати теоретичні основи історичної географії як складової спеціальних історичних дисциплін, можливості їх використання у шкільній освіті; просторову локалізацію історичних подій та явищ – від виникнення людського суспільства до наших днів – у взаємодії суспільства з природою; роль природно-географічних чинників в історичному процесі; відтворювати знання з історичної географії, необхідними для професійної підготовки вчителя історії; давати самостійний критичний та аргументований аналіз картографічних матеріалів; показати роль природного середовища в етногенезі та соціально-	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль

економічному і культурному розвитку суспільства; розкрити конкретну просторову локалізацію історичного процесу (D18).		
Формувати просторову компетентність учнів засобами історії в школі; використовувати знання, уміння і навички з історичної географії для розв'язання конкретних задач у професійній діяльності учителя історії і суспільствознавчих предметів (D 17).	практичні методи, наочні методи (демонстрування, ілюстрація та ін.)	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Знати ключові терміни і поняття із дисципліни; виокремлювати головні етапи формування територіальних меж та регіональний розподіл політичних, етнічних та суспільно-економічних утворень у різні історичні епохи (за хронологічним принципом); володіти категоріально-понятійним апаратом (D5).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
<i>Історія українського козацтва</i>		
Поважати різноманіття та мультикультурність світу, керуватися у своїй діяльності принципами толерантності та діалогу (D 30).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль
Здійснювати аналіз, синтез ін., мати сформоване критичне мислення (D 11).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
□ Характеризувати історичні постаті українського козацтва, зокрема Д.Вишневецького, С.Наливайка, П.Сагайдачного, М.Дорошенка, Т.Федоровича, І.Сулими, Б.Хмельницького, І.Виговського, Ю.Хмельницького, П.Тетері, І.Брюховецького, П.Дорошенка, Д.Многогрішного, І.Самойловича, І.Сірка, І.Мазепи, К.Гордієнка, П.Орлика, І.Скоропадського, П.Полуботка, Д.Апостола, К.Розумовського, П.Калнишевського (D6).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання	усний та письмовий контроль
Знати хронологію основних подій, їх сутність і причинно-наслідковий характер; предмет, джерельну базу, історіографію основних проблем; характерні ознаки козацької моделі державності та втілення її у процесах формування Війська Запорозького відродження традицій козацтва на сучасному етапі; відродження традицій козацтва на сучасному етапі (D 1).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Володіти термінологією, зокрема «козацькі клейноди», «паланка»; розуміти передумови виникнення та історичні етапи розвитку українського козацтва (D 5).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
<i>Науковий семінар по кафедрі всесвітньої історії</i>		
Здійснювати евристичну роботу, а також наукові і науково-педагогічні дослідження в галузі всесвітньої історії, методики викладання історії і суспільствознавчих предметів; застосувати застосовувати міждисциплінарний підхід (D 25).	проблемно-пошуковий метод	усний та письмовий контроль
Під час написання кваліфікаційної роботи самостійно давати оцінку суспільно-політичним явищам, подіям, фактам, процесам і тенденціям у країні та світі, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості, а також освітні проблеми, пропонувати способи їх вирішення, що дасть в умовах недостатньої інформації інтегрувати знання для розв'язання власних та суспільних проблем; формувати політичну культуру, ініціативу і підприємливість (D 22).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка
Організувати комплексний пошук, неупереджений аналіз та інтерпретацію інформації методичного характеру, зокрема із використанням інформаційно-комунікаційних технологій (D 19).	проблемно-пошуковий метод	усний та письмовий контроль
Аналізувати здобуту інформацію в ході освітнього процесу, генерувати необхідну історичну інформацію для професійної діяльності вчителя історії і суспільствознавчих предметів, а також періодично покращувати професійну кваліфікацію через навчання і знання принципів академічної доброчесності впродовж життя (D 11).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль
Найважливіші факти, події та процеси світової історії, необхідні для роботи в навчальних закладах середньої освіти (D 2).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка
<i>Науковий семінар по кафедрі історії України</i>		
Використовувати знання, уміння і навички із дисциплін фундаментальної та професійної підготовки для розв'язання конкретних задач у	проблемно-пошуковий метод	усний та письмовий контроль

професійній діяльності учителя історії і суспільствознавчих предметів (D 25).		
Вміти під час написання кваліфікаційної роботи самостійно оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції у державі та світі, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості, а також освітні проблеми, пропонувати способи їх розв'язання, що дозволить в умовах неповної (недостатньої) інформації інтегрувати знання для розв'язання власних та суспільних проблем; формувати політичну культуру, ініціативу і підприємливість (D 22).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка
Вести пошукову роботу, здійснювати наукові і науково-педагогічні дослідження в галузі історії, методики викладання історії, історичного краєзнавства, застосовуючи міждисциплінарний підхід (D 19).	проблемно-пошуковий метод	усний та письмовий контроль
Вдосконалювати здобуті під час навчання компетенції, аналізувати дійсність, усвідомлювати призначення професійної діяльності вчителя історії і суспільствознавчих предметів, а також потреби систематично підвищувати професійну кваліфікацію через навчання і знання принципів академічної доброчесності впродовж життя (D 11).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль
Знати основні засади предметної області майбутньої професії, необхідними для роботи в навчальних закладах середньої освіти, зокрема належним чином вести наукове керівництво учнівськими науково-дослідницькими роботами; концепції і підходи у написанні студентських і учнівських науково-дослідницьких робіт, спрямованих на здобуття вмінь і навичок теоретичних і практичних основ навчання і науково-дослідної роботи на посаді вчителя історії і суспільствознавчих предметів, орієнтуватися на сучасні досягнення; термінологію і наукову періодизацію, шляхи інституалізації впровадження політики академічної доброчесності у написанні кваліфікаційних робіт, впровадження цього досвіду у розв'язанні стандартних і нестандартних комплексних задач у професійній педагогічній діяльності в навчальних закладах середньої освіти, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов (D 1).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка
<i>Науковий семінар по кафедрі етнології і археології</i>		
Вести пошукову роботу, а також здійснювати наукові і науково-педагогічні дослідження в галузі візуальної історії та методики викладання історії; застосовувати міждисциплінарний підхід (D 25).	проблемно-пошуковий метод	усний та письмовий контроль
Знати основні тенденції і закономірності історичного поступу України в XX – на початку XXI ст.; проблематику ролі й місця людини в історичному процесі, діяльність історичних осіб. Самостійно оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції у державі та світі, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості, а також освітні проблеми; формувати політичну культуру, ініціативу і підприємливість (D 22).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка
Організовувати комплексний пошук, неупереджений аналіз та інтерпретацію візуальних історичних джерел або інформації методичного характеру, зокрема із використанням інформаційно-комунікаційних технологій (D 19).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль
Аналізувати основні концепції, теорії та етапи розвитку історичної науки, теоретичні основи візуальної історії, теоретичні і практичні основи навчання історії і суспільствознавчих предметів ін.; орієнтуватися на їх сучасні досягнення (D 18).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка
<i>Науковий семінар по кафедрі історії слов'ян</i>		
Здійснювати наукові і науково-педагогічні дослідження в галузі історії, методики викладання історії і суспільствознавчих предметів, історичного краєзнавства; застосовувати міждисциплінарний підхід (D 25).	проблемно-пошуковий метод	усний та письмовий контроль
Організовувати комплексний пошук, неупереджений аналіз та інтерпретацію історичних джерел або інформації методичного характеру (D 19).	проблемно-пошуковий метод	усний та письмовий контроль
Аналізувати, синтезувати, порівнювати історичну інформацію, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки (D 11).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль

Найважливіші факти, події та процеси світової історії, необхідні для роботи в навчальних закладах середньої освіти; основні етапи написання курсових, бакалаврських, магістерських робіт як кваліфікаційних досліджень; наукові, науково-популярні, навчально-методичні та громадсько-політичні періодичні видання (D 2).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка
Самостійно оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні та світі, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості (D 22).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка
<i>Науковий семінар по кафедрі історіографії і джерелознавства</i>		
Знати концепції і підходи у написанні студентських і учнівських науково-дослідницьких робіт, спрямованих на здобуття вмінь і навичок теоретичних і практичних основ навчання і науково-дослідної роботи на посаді вчителя історії і суспільствознавчих предметів, орієнтуватися на сучасні досягнення в галузі історичного краєзнавства (D 25).	проблемно-пошуковий метод	усний та письмовий контроль
Організовувати комплексний пошук, неупереджений аналіз та інтерпретацію історичних джерел або інформації методичного характеру, зокрема із використанням інформаційно-комунікаційних технологій (D 19).	проблемно-пошуковий метод	усний та письмовий контроль
Знати основні засади предметної області майбутньої професії, необхідними для роботи в навчальних закладах середньої освіти, зокрема належним чином вести наукове керівництво учнівськими науково-дослідницькими роботами в сфері історіографії і джерелознавства (D 3).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка
<i>Історія ЦСЄ новітнього часу</i>		
Самостійно об'єктивно аналізувати явища суспільно-політичного життя, у країнах Центрально-Східної Європи новітнього періоду (D 22).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи стимулювання і мотивації.	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Вміти аналізувати історичні факти, події та процеси, синтезувати необхідну інформацію з історії країн Центрально-Східної Європи новітнього періоду (D11).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи.	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Здійснювати характеристику ключових історичних постатей історії країн Центрально-Східної Європи новітнього періоду, зокрема Юзефа Пілсудського, Томаша Масарика, Міклоша Горті, Кароля II, Бориса III, Олександра I Карагеоргієвича, Тодора Живкова, Йосипа Броз Тіто, Олександра Дубчека, Ніколае Чаушеску, Імре Надя, Леха Валенси, Вацлава Гавела, Віктора Орбана, Іона Ілієску, Желю Желева, Слободана Мілошевича, Франьо Туджмана та ін (D 6).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання.	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Володіти періодизацією історії Центрально-Східної Європи в новітній період; наукову термінологію з навчального курсу, зокрема «білорусизація», «пакт Молотова – Ріббентропа», «санація», «холодна війна», «працька весна» та ін. (D 5).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи.	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Знати найважливіші факти, події та процеси з історії країн Центрально-Східної Європи новітнього періоду (D2)	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи.	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
<i>Історія ЦСЄ нового часу</i>		
Самостійно аналізувати явища суспільно-політичного життя у країнах ранньомодерного періоду (D 22).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи стимулювання і мотивації.	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Розбивати історичну інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки в логіці міркувань, виявляти помилки, фальсифікації та стереотипи; а також вміти складати таблиці, схеми, графіки; синтезувати історичну інформацію, щоб одержати ціле з новою системною властивістю, користуючись структурно-логічними схемами (D 11).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Порівнювати й оцінювати діяльність історичних осіб із позиції загальнолюдських та національних цінностей; визначати роль людського фактора в історії, розкривати внутрішні мотиви й зовнішні чинники діяльності історичних осіб, соціальних груп (D 6).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Володіти термінологією і науковою періодизацією предмету; володіти категоріально-понятійним апаратом (D 5).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи.	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль

Знати політичні, соціокультурні, економічні процеси історичного розвитку народів Центрально-Східної Європи в даний період; вплив загальноєвропейських та світових чинників на результати національного відродження та державотворчі процеси народів Центрально-Східної Європи; чітко і логічно відтворювати базові історичні знання з історії Центрально-Східної Європи нового часу, оцінювати нові відомості, факти, події та інтерпретації в контексті формування цілісної історичної картини розвитку країн Центрально-Східної Європи (D 2).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи.	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
<i>Русько-угорські відносини IX – XIV ст.</i>		
У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен: володіти знаннями із предметної області майбутньої професії, необхідними для роботи в навчальних закладах середньої освіти. Знати і розуміти основні концепції, теорії та етапи розвитку історії, в цілому, середньовічної історії та історії русько-угорських відносин доби середньовіччя (D 2).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Характеризувати історичні постаті, пов'язані з історією русько-угорських відносин в період середньовіччя (D 6).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Аналізувати, синтезувати та порівнювати історичну інформацію із проблематики (D 11).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
<i>Зброєзнавство і уніформістика на уроках історії</i>		
Знати термінологію та наукову періодизацію фахових предметів (D 5).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Використовувати знання, уміння і навички зі зброєзнавства та уніформістики для розв'язання конкретних задач у професійній діяльності учителя історії і суспільствознавчих предметів (D17).	практичні методи, наочні методи (демонстрування, ілюстрація та ін.)	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Знати джерела зі зброєзнавства і уніформістики; володіти теоретичними і практичними основами зброєзнавства та уніформістики, можливостями їх використання у шкільній освіті (D 18).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
<i>Українознавство в шкільному курсі історії</i>		
Знати та володіти навичками забезпечення охорони життя та здоров'я під час навчально-виховного процесу (D27).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Застосовувати наукові знання, уміння і навички із дисциплін фундаментальної підготовки для розв'язання конкретних задач у діяльності вчителя історії і суспільствознавчих предметів (D17).	практичні методи, наочні методи (демонстрування, ілюстрація та ін.)	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Здатність діяти на основі сформованих ціннісних орієнтирів; з повагою і розумінням ставитися до інших світоглядних позицій, усвідомлювати рівні можливості кожного члена суспільства та педагогічного й учнівського колективів, враховувати гендерний підхід, проводити громадянсько-патріотичне виховання (D 31).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Знати культурну спадщину українського народу в контексті світової культури, поважати різноманіття та мультикультурність світу; керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва (D 30)	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
<i>Методика викладання народознавства в школі</i>		
Здатність діяти на основі сформованих ціннісних орієнтирів; з повагою і розумінням ставитися до інших світоглядних позицій, усвідомлювати рівні можливості кожного члена суспільства та педагогічного й учнівського колективів, враховувати гендерний підхід, проводити громадянсько-патріотичне виховання (D 31).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Брати участь у командній роботі, застосовувати оптимальну стратегію діяльності і приймати обґрунтовані рішення у складних і часом непередбачуваних професійних і життєвих ситуаціях, що потребує застосування нових підходів і прогнозування, усвідомлення власної відповідальності (D 29).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Знати теоретичні і практичні основи методики викладання народознавства, орієнтуватися на їх часні досягнення (D 8).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Самостійно організовувати освітній процес із врахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів,	практичні методи, наочні методи (демонстрування, ілюстрація та ін.)	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль

вибираючи продуктивні методи, прийоми, форми та засоби навчання (D 12).		
Здійснювати планування, організацію та реалізацію сучасних інноваційних технологій навчання історії і суспільствознавчих предметів на основі особистісно-орієнтованого та компетентнісного підходів (D 13).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Застосовувати наукові знання, уміння і навички із дисциплін фундаментальної підготовки для розв'язання конкретних задач у діяльності вчителя історії і суспільствознавчих предметів (D 17).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Знати та володіти навичками забезпечення охорони життя та здоров'я під час навчально-виховного процесу (D 27).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	усний контроль
<i>Теорія і методика навчання суспільствознавчих дисциплін</i>		
Вдосконалювати з високим рівнем автономності здобуті під час освітнього процесу компетентності, усвідомлювати роль професійної діяльності вчителя історії і суспільствознавчих дисциплін, а також потреби систематично підвищувати професійну кваліфікацію через навчання впродовж життя (D 32).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Здатність приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтирів; поважати інші світоглядні позиції, усвідомлювати рівні можливості кожного учня, враховувати гендерний підхід (D 31).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Брати участь у груповій роботі, приймати продумані та виважені рішення у складних життєвих ситуаціях, що потребує використання нових підходів і прогнозування, усвідомлення своєї відповідальності (D29).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний контроль
Організовувати ефективну міжособистісну взаємодію суб'єктів освітнього процесу, базовану на здобутих знаннях, демократичних переконаннях і гуманістичних цінностях; застосувати оптимальну стратегію діяльності і приймати обґрунтовані рішення у складних і часом непередбачуваних професійних і життєвих ситуаціях, що потребує застосування нових підходів і прогнозування та усвідомлення власної відповідальності (D 28).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	усний контроль (групова робота)
□ Самостійно оцінювати освітні проблеми, пропонувати способи їх розв'язання, що дозволить в умовах неповної (недостатньої) інформації інтегрувати знання для розв'язання власних та суспільних проблем; вміти планувати навчальну діяльність, застосовувати найбільш раціональні способи навчальної праці, проводити рефлексію, самооцінку та коригування пізнавальної діяльності; формувати ініціативу (D24).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Виховувати правову свідомість і культуру в учнів на уроках предмету «Правознавство» (D 23).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи, методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, підсумковий контроль
□ Розуміти та використовувати засвоєний матеріал з дисципліни в усній та письмовій формах різного обсягу й складності, дотримуючись грамотності (D15).	наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний контроль
Володіти методикою проведення різних форм організації навчального процесу, використовувати методи формування навичок самостійної роботи й розвиток творчих здібностей і логічного мислення учнів; володіти технологіями оцінювання рівнів навчальних досягнень учнів з історії і суспільствознавчих предметів (використовуючи індивідуальний і диференційований підхід), вести педагогічне спостереження; формувати загальні і предметні компетентності в учнів; способи мотивації навчання і прагнення до успіху (D 14).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний контроль
Знати теоретичні і практичні основи методики навчання історії і суспільствознавчих предметів, орієнтуватися на їх сучасні досягнення; тенденції розвитку сучасної освіти; сучасні підходи до цілей і структури шкільних курсів історії і суспільствознавчих предметів; критерії відбору і принципи структурування змісту навчальних курсів у загальних закладах середньої освіти; закономірності, принципи, методи, форми і засоби навчання та виховання учнівської молоді; особливості організації та проведення навчально-виховної роботи у навчальних закладах	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль

середньої освіти відповідно до положень нормативно-правової бази національної системи освіти і сучасної педагогічної науки; • види пізнавальних умінь і можливостей учнів з історії і суспільствознавчих предметів, способи вивчення пізнавального інтересу учнів, методичні принципи і прийоми активізації пізнавальної діяльності учнів (D8).		
• Володіти сучасними інтерактивними методами навчання учнів, форми організації навчання та специфіку впровадження новітніх освітніх технологій в загальноосвітній школі (D10)	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, підсумковий контроль
Самостійно проводити уроки, визначаючи мету, форму, вид, план уроку, етапи уроку, їх тривалість, зміст; вибирати продуктивні технології, методи, прийоми і засоби навчання, відбирати і готувати навчальні матеріали (D 12).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний контроль
Аналізувати і генерувати передовий педагогічний досвід, що вивчається у дисципліні, генерувати інноваційні вирішення для відомих проблем або ситуацій, критично оцінювати результати власної педагогічної діяльності, впроваджувати інтерактивні методи навчання, інноваційні навчально-виховні технології, нові ідеї під час підготовки (план-конспект) і під час симуляції уроку (D13).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, підсумковий контроль
<i>Історія повсякденності у шкільних курсах історії</i>		
Застосовувати знання, уміння і навички із дисципліни «Історія повсякденності у шкільних курсах історії» у викладанні предмету, організації навчально-виховного процесу, розробці навчально-методичного забезпечення дисципліни, при аналізі поточних суспільних процесів в Україні і світі, при веденні дискусії (D 12).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний контроль
Аналізувати, досліджувати та презентувати педагогічний досвід навчання учнів з названої дисципліни у загальноосвітній школі, застосовувати набуті знання закономірностей повсякденного життя українського суспільства XX ст. на практиці в школі; екстраполювати історичні епохи, проводити історичні паралелі, аналізувати історичне минуле у контексті соціальної історії XX ст.; зокрема сприяти визначенню учнями навчальних закладів середньої освіти місця і ролі «пересічних» («маленьких») людей в подіях історичного минулого України новітньої доби (D 17).	практичні методи, наочні методи (демонстрування, ілюстрація та ін.)	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Зіставляти набуті учнями шкіл знання з історії повсякденного життя зі знаннями з історії України XX ст.; зіставляти набуті учнями навчальних закладів середньої знання з історії української культури зі знаннями з історії української культури; керуватися у своїй діяльності принципами толерантності, поліконфесійності, плюралізму (D 30).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Формувати високу історичну й громадянську свідомість, національну гідність та історичну національну пам'ять, провадити громадянсько-патріотичне виховання серед молоді (D 31).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Стати командною людиною, застосовувати оптимальну стратегію діяльності і приймати обґрунтовані рішення у складних ситуаціях (D 29).	практичні методи, наочні методи (демонстрування, ілюстрація та ін.)	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
<i>Організація позакласної гурткової роботи в школі</i>		
Знати теоретичні та практичні основи педагогіки і психології, особливості організації та проведення навчально-виховної роботи відповідно до положень нормативно-правової бази національної системи освіти (D 7).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Організовувати музейну, пам'ятко-охоронну, народознавчу, туристично-краєзнавчу роботу, спрямовану на збереження і використання історико-культурної спадщини з навчальною, науковою і просвітницькою метою (D 26).	практичні методи, наочні методи (демонстрування, ілюстрація та ін.)	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Організовувати ефективну міжособистісну взаємодію суб'єктів освітнього процесу, яка ґрунтується на здобутих знаннях, демократичних і гуманістичних цінностях (D 28).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Брати участь у командній роботі, застосовувати оптимальну стратегію діяльності і приймати обґрунтовані рішення у складних і часом непередбачуваних професійних і життєвих ситуаціях, що потребує застосування нових підходів і прогнозування, усвідомлення власної	практичні методи, наочні методи (демонстрування, ілюстрація та ін.)	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль

відповідальності (D 29).		
<i>Історія міжнародних відносин (XX – початок XXI ст.) у всесвітньо-історичному циклі шкільної програми</i>		
Самостійно організувати освітній процес із предмету «Всесвітня історія» у 10-11 класах, вибираючи продуктивні методи, прийоми та форми навчання (D 12).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	усний контроль
Застосовувати наукові знання, уміння і навички, що стосуються історії міжнародних відносин XX – початку XXI ст., для розв'язання конкретних завдань у діяльності вчителя історії і суспільствознавчих предметів (D 17).	практичні методи, наочні методи (демонстрування, ілюстрація та ін.)	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Знати найважливіші факти, події, процеси з історії міжнародних відносин XX – початку XXI ст., необхідні для роботи в навчальних закладах середньої освіти (D 2).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
<i>Західна Україна 1920–1930-х рр. в суспільному й етнополітичному вимірах: джерела та історіографія</i>		
Володіти основними концепціями сучасного українського джерелознавства та історіографії; здійснювати аналіз історичних джерел з історії західноукраїнських земель під владою Польщі, Румунії та Чехословаччини у міжвоєнний період; проводити історіографічний аналіз вказаного історичного періоду (D 3).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Знати основні тенденції суспільного та етнополітичного життя на території Західної України у 1920-1930-х рр. крізь призму історичних джерел та історіографії (D1).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Вміти синтезувати, аналізувати і порівнювати ключові історіографічні праці із вказаної проблематики (D11).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Організувати комплексний пошук, аналіз та інтерпретацію основних джерельних пам'яток та праць істориків про становище на Західній Україні в міжвоєнний період (D19).	проблемно-пошуковий метод	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
<i>Усна історія в сучасній школі</i>		
Знати усну культурну спадщину українського народу в контексті світової культури, поважати різноманіття та мультикультурність світу; керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва (D 30).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Організувати комплексний пошук, неупереджений аналіз та інтерпретацію історичних джерел усного характеру (D 19).	проблемно-пошуковий метод	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Використовувати наукові знання, уміння і навички із дисциплін фундаментальної підготовки для розв'язання конкретних завдань у діяльності вчителя історії і суспільствознавчих предметів (D 17).	практичні методи, наочні методи (демонстрування, ілюстрація та ін.)	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Здатність діяти на основі сформованих ціннісних орієнтирів; з повагою і розумінням ставитися до різних світоглядних позицій, усвідомлювати рівні можливості кожного члена суспільства та педагогічного й учнівського колективів, враховувати гендерний підхід, проводити громадянсько-патріотичне виховання на основі демократичних цінностей (D 31).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Розуміти та інтерпретувати вивчений матеріал в усній і письмовій формах різного обсягу й складності, дотримуючись правил грамотності і вимог до написання наукових та навчальних текстів (D 15).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, підсумковий контроль
Знати термінологію та сучасні методи усно історичних досліджень, методичку підготовки, проведення та аналізу інтерв'ю, правила роботи із респондентами (D 5).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
<i>Методичні аспекти викладання історії України XIX – поч. XX ст. у школі</i>		
Застосовувати наукові знання, уміння і навички із дисциплін фундаментальної підготовки для розв'язання конкретних задач у діяльності вчителя історії і суспільствознавчих предметів (D 17).	практичні методи, наочні методи (демонстрування, ілюстрація та ін.)	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Самостійно організувати освітній процес із врахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, вибираючи продуктивні методи, прийоми, форми та засоби навчання (D 12);	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	усний контроль
Термінологію та наукову періодизацію фахових предметів (D 5);	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Володіти ґрунтовними знаннями з вітчизняної історії з метою перенесення їх у площину навчального предмета “Історія України” (D 1);	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль

Громадянська освіта як фактор формування загальних компетентностей

Виховувати в учнів правову свідомість і культуру; розуміти основні теорії розвитку держави і права (D23).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), методи стимулювання і мотивації.	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Самостійно оцінювати глобальні суспільні явища, використовуючи принципи об'єктивності та неупередженості (D22).	практичні методи, наочні методи (демонстрування, ілюстрація та ін.)	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Використовувати ефективні методи контролю знань, умінь і навичок учнів із предмету «Громадянська освіта» (D 14).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Здійснювати планування, організацію та реалізацію сучасних інноваційних технологій навчання предмету «Громадянська освіта» на основі особистісно-орієнтованого та компетентнісного підходів (D13).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Організовувати освітній процес із предмету «Громадянська освіта» із врахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, застосовуючи правильні прийоми і засоби навчання (D12).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	усний контроль
Знати визначення та суть поняття громадянська освіта; сутність, особливості, проблеми та тенденції розвитку громадянської освіти у світі та в Україні; сучасний стан громадянської освіти в Україні, його структуру; понятійний апарат із даного курсу, користуватися літературою та довідковим матеріалом із даної проблематики; сформувати у студентів первинні практичні навички щодо застосування одержаних теоретичних знань для аналізу поточних змін у розвитку громадянської освіти в Україні (D4).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
<i>Українське національне відродження XIX – поч. XX ст.</i>		
Знати основні та актуальні проблеми тематики даного курсу важливі дати та події Українського національного відродження XIX-поч. XX ст. з метою перенесення їх у площину навчального шкільного предмету «Історія України» (D 1).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Характеризувати історичні постаті різних епох, розуміти роль і місце людини в Українському національному відродженні XIX-поч. XX ст. (D 6).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи.	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, підсумковий контроль
Вміти аналізувати, генерувати, зіставляти необхідну історичну інформацію, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки (D 11).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи.	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Самостійно оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Українському національному відродженні XIX-поч. XX ст., дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості (D 22).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Знати культурну спадщину українського народу в період українського національного відродження в контексті світової культури, поважати різноманіття та мультикультурність світу; керуватися у своїй діяльності сучасними демократичними принципами толерантності, діалогу і співробітництва (D 30).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	усний контроль
<i>Сучасні підходи до вивчення ранньомодерної історії України у школі</i>		
Володіти ґрунтовними знаннями з історії України ранньомодерної доби з метою перенесення їх у площину навчального предмета «Історія України» (D 1).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Характеризувати історичні постаті ранньомодерної доби історії України, розуміти роль і місце людини в історичному процесі (D 6).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Самостійно організовувати освітній процес із врахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, вибираючи продуктивні методи, прийоми, форми та засоби навчання (D 12).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації.	усний контроль
Застосовувати наукові знання, уміння і навички із дисциплін фундаментальної підготовки для розв'язання конкретних задач у діяльності вчителя історії і суспільствознавчих предметів (D 17).	практичні методи, наочні методи (демонстрування, ілюстрація та ін.)	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
<i>Історія ЦСЄ ранньомодерного часу</i>		
Орієнтуватися в історичному часі і просторі, розглядати історичні явища в розвитку та в конкретно-історичних умовах певного часу, співвідносити історичні події та явища в історії народів Центрально-Східної Європи і всесвітньої історії, використовувати	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи стимулювання і мотивації.	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль

міждисциплінарний підхід (D 22).		
Систематизувати різносторонню історичну інформацію на основі власних уявлень про спільні закономірності історичного процесу; аналізувати історичну інформацію, надану у різних знакових системах (текст, карта, таблиця, схема); синтезувати історичну інформацію, щоб одержати ціле з новою системною властивістю, користуючись структурно-логічними схемами (D 11).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи.	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Знати найважливіші факти, явища, процеси, поняття і терміни, що характеризують цілісність історичного процесу минулого Центрально-Східної Європи; взаємозв'язок і особливості історії держав Центрально-Східної Європи та України; сучасні версії і трактування найважливіших проблем історії Центрально-Східної Європи; чітко і логічно відтворювати базові історичні знання з історії Центрально-Східної Європи ранньомодерного часу, оцінювати нові відомості, факти, події та інтерпретації в контексті формування цілісної історичної картини (D 2).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Володіти періодизацією історії регіону; термінологією навчального курсу (D 5).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Порівнювати й оцінювати діяльність історичних осіб із позиції загальнолюдських та національних цінностей; визначати роль людського фактора в історії, розкривати внутрішні мотиви й зовнішні чинники діяльності історичних осіб, соціальних груп (D 6).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
<i>Суспільно-політичні процеси у слов'янських країнах у міжвоєнний період в шкільній програмі історії</i>		
Знати основні теорії та концепції сучасної історіографії, джерелознавства, здійснювати джерелознавчий та історіографічний аналіз зібраної інформації; термінологію і наукову періодизацію; політичні, соціокультурні, економічні процеси історичного розвитку слов'янських народів в міжвоєнний період; вплив загальноєвропейських та світових чинників на результати державотворчих та суспільно-політичних процесів в слов'янських країнах Центрально-Східної Європи; діяльність історичних осіб (D 2).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Використовуючи сучасні інтерактивні методи навчання учнів, впроваджуючи новітні освітні технології в загальноосвітній школі, відтворювати базові історичні знання з історії країн Центрально-Східної Європи новітнього часу, оцінювати нові відомості, факти, події та інтерпретації в контексті формування цілісної історичної картини розвитку країн Центрально-Східної Європи (D 12).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	усний контроль
Самостійно на основі сформованих ціннісних орієнтирів оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в країнах Центрально-Східної Європи, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості, пропонувати способи розв'язання суспільних проблем, що дозволить в умовах неповної (недостатньої) інформації інтегрувати знання для розв'язання власних та суспільних проблем, для розв'язання конкретних завдань у діяльності вчителя історії і суспільствознавства (D 17).	практичні методи, наочні методи (демонстрування, ілюстрація та ін.)	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Оцінювати суспільно-політичні явища і процеси в світі, зокрема в слов'янських країнах, дотримуючись принципів наукової об'єктивності та неупередженості (D 22).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
<i>Імперська політика Росії у шкільному курсі історії</i>		
Використовувати наукові знання, уміння і навички з історії імперської ідеї Росії у розв'язанні конкретних завдань вчителя історії (D17).	практичні методи, наочні методи (демонстрування, ілюстрація та ін.)	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Самостійно і об'єктивно оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції, пов'язані з історією українсько-російських взаємовідносин в контексті зародження та розвитку імперської ідеї Росії (D22).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи стимулювання і мотивації.	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Вміти самостійно організувати освітній процес на уроках із предмету «Всесвітня історія» із тематики історії Росії із врахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів; вибирати продуктивні методи, прийоми і форми навчання історії Росії в школі (D12).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації.	усний контроль
Знати найважливіші факти, події та процеси світової історії, необхідні для роботи в навчальних закладах	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль

середньої освіти. факти, явища, процеси, поняття і терміни, що характеризують цілісність історичного процесу минулого Російської держави; особливості історичного, соціологічного, економічного, політологічного та культурологічного аналізу подій, явищ і процесів російської, європейської і світової історії взаємозв'язок і особливості історії Росії та України сучасні версії і трактування найважливіших проблем історії імперської ідеї Росії особливості історичного шляху Російської держави, її роль у світовому товаристві (D2).	методи.	
<i>Джерела з історії міжнародних відносин нового і новітнього часу на уроках історії у школі</i>		
Організовувати комплексний пошук історичних джерел з історії міжнародних відносин нового та новітнього часу; здійснювати неупереджений аналіз та інтерпретацію цих джерел (D19).	проблемно-пошуковий метод	усний та письмовий контроль
Застосовувати знання про джерела з історії міжнародних відносин нового і новітнього періодів історії під час проведення уроків із предмету «Всесвітня історія» у закладах середньої освіти; застосовувати знання про джерела з історії міжнародних відносин нового і новітнього періодів історії під час проведення уроків із предмету «Історія України» у закладах середньої освіти (D17).	практичні методи, наочні методи (демонстрування, ілюстрація та ін.)	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Знати основні концепції сучасного джерелознавства, здійснювати джерелознавчий аналіз зібраної інформації, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості; основні групи джерел з історії міжнародних відносин; основні публікації джерел та їх місцезнаходження; класифікацію історичних джерел; термінологію навчальної дисципліни (D3).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультація), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
<i>Методичні аспекти викладання давньої і середньовічної історії України у школі</i>		
Брати участь у командній роботі, застосовувати оптимальну стратегію діяльності і приймати обґрунтовані рішення у складних і часом непередбачуваних професійних і життєвих ситуаціях, що потребує застосування нових підходів і прогнозування, усвідомлення власної відповідальності (D 29).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультація), методи стимулювання і мотивації	усний контроль
Застосовувати методи та методичні прийоми, засоби навчання давньої і середньовічної історії у школі (D 17).	практичні методи, наочні методи (демонстрування, ілюстрація та ін.)	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Здійснювати планування, організацію та реалізацію сучасних інноваційних технологій навчання історії і суспільствознавчих предметів на основі особистісно-орієнтованого та компетентнісного підходів (D 13).	практичні методи, наочні методи (демонстрування, ілюстрація та ін.)	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Самостійно організовувати освітній процес із врахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, вибираючи продуктивні методи, прийоми, форми та засоби навчання (D 12).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультація), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний контроль
Знати зміст навчального матеріалу історії України давньої і середньовічної доби та сучасні підходи до цілей і структури шкільних курсів історії України даного періоду; володіти ґрунтовними знаннями з історії України давньої і середньовічної доби з метою перенесення їх у площину навчального предмета «Історія України» (D 1).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультація), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
<i>Українська діаспора в країнах Західної Європи і Америки (XIX – початок XX ст.)</i>		
Знати культурну спадщину західної української діаспори; керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва, поважати різноманіття та мультикультурність світу (D 30).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультація), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Аналізувати, синтезувати, порівнювати історичну інформацію, встановлювати причинно-наслідкові знання з історії західної української діаспори (D 11).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультація), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Видатні історичні постаті з середовища української діаспори; характеризувати ключові історичні постаті з середовища української діаспори, розуміти роль і місце людини в історичному процесі (D6).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультація), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Володіти фактами, подіями та процесами з історії країн Західної Європи і Америки, пов'язаними з українською діаспорою (D 2).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультація), практичні методи	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Знати факти, події та процеси вітчизняної історії, які стосуються становлення та розвитку української діаспори у країнах Західної Європи і Америки (D 1).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультація), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль

Історія українського війська в шкільних курсах історії

Застосовувати наукові знання, уміння і навички із дисципліни історія українського війська для розв'язання конкретних задач у діяльності вчителя історії і суспільствознавчих предметів (D 17).	практичні методи, наочні методи (демонстрування, ілюстрація та ін.)	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Знати основні та актуальні проблеми тематики даного курсу; важливі дати та події з історії українських військових формацій з метою перенесення їх у площину навчального шкільного предмету «історія України» (D 1).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Характеризувати історичні постаті різних епох, розуміти роль і місце людини в історії українського війська (D 6).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, підсумковий контроль
Самостійно організувати навчально-виховний процес із врахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, вибираючи інноваційні методи, прийоми, форми та методи навчання (D 12).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний контроль
<i>Історія світової культури на уроках історії і суспільствознавчих предметів</i>		
Знати найважливіші факти, події та процеси світової історії, необхідні для роботи в навчальних закладах середньої освіти (D 2) .	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Застосовувати наукові знання, уміння і навички із дисциплін фундаментальної підготовки для розв'язання конкретних задач у діяльності вчителя історії і суспільствознавчих предметів (D 17).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Самостійно оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції світової культури, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості (D 22).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи стимулювання і мотивації.	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Знати культурну спадщину українського народу в контексті світової культури, поважати різноманіття та мультикультурність світу керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва (D 30).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	усний контроль
Самостійно організувати освітній процес із врахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, вибираючи продуктивні методи, прийоми, форми та засоби навчання (D 12).	практичні методи, наочні методи (демонстрування, ілюстрація та ін.)	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
<i>Міжнародні відносини та геополітика 2 пол. XX – поч. XXI ст.: персоналії</i>		
Самостійно оцінювати суспільно-політичні явища та процеси європейської історії зламу тисячоліть (D 22).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи.	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Аналізувати факти з пропонованого спецкурсу синтезувати інформацію, екстраполювати логіку історичних подій на сучасність (D 11).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи.	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Знати вагомі факти, події та розуміти ключові процеси світової історії другої половини XX ст. – поч. XXI ст., основні теорії та концепції сучасної історіографії, джерелознавства, здійснювати джерелознавчий та історіографічний аналіз зібраної інформації; термінологію і наукову періодизацію дисципліни (D 2).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи.	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Давати фахову оцінку історичним постатям, які залишили вагомий слід в історії європейської цивілізації зазначеної історичної пори (D 6).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи.	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
<i>Основи шкільного краєзнавства</i>		
Здійснювати наукові й науково-педагогічні дослідження в галузі історії, методики викладання історії і суспільствознавчих предметів, історичного краєзнавства; застосовувати міждисциплінарний підхід (D 25).	проблемно-пошуковий метод	усний та письмовий контроль
Аналізувати, генерувати, порівнювати необхідну історичну інформацію, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки з курсу (D 11).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Характеризувати видатні історичні постаті різних епох, розуміти роль і місце людини в історичному процесі (D 6).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Самостійно організувати навчально-виховний процес із врахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, вибираючи продуктивні методи, прийоми, форми та засоби навчання (D 12).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	усний контроль
Розуміти та інтерпретувати вивчений матеріал у письмовій і усній формі різного обсягу й складності, дотримуючись правил грамотності і	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль

вимог до написання наукових та навчальних текстів для освітнього процесу (D 15).		
Організувати музейну, пам'ятко-охоронну, народознавчу, туристично-краєзнавчу роботу, спрямовану на збереження і використання історико-культурної спадщини з навчальною, науковою і просвітницькою метою (D 26).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Володіти навичками забезпечення охорони життя та здоров'я під час навчально-виховного процесу (D27)	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Знати культурну спадщину українського народу в контексті світової культури, поважати різноманіття та мультикультурність світу; керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва (D 30).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	усний контроль
<i>Методичні аспекти викладання нової і новітньої історії у шкільному курсі всесвітньої історії</i>		
Застосовувати наукові знання, уміння і навички із дисциплін фундаментальної підготовки для розв'язання конкретних задач у діяльності вчителя історії і суспільствознавчих предметів (D 17).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, підсумковий контроль
Знати теоретичні і практичні основи методики навчання історії, орієнтуватися на їх сучасні досягнення; самостійно організувати освітній процес із врахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, вибираючи продуктивні методи, прийоми, форми та засоби навчання (D 12).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
<i>Компетентнісний підхід у професійній підготовці вчителя історії</i>		
Вдосконалювати з високим рівнем автономності здобути під час навчання компетенції, усвідомлювати призначення професії «вчитель», а також потреби систематично підвищувати професійну кваліфікацію через навчання в університеті і впродовж життя (D32).	словесні методи, методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, захист індивідуальних робіт, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Діяти на основі сформованих ціннісних орієнтирів; з повагою і розумінням ставитися до інших світоглядних позицій, усвідомлювати рівні можливості кожного члена педагогічного й учнівського колективів, враховувати гендерний підхід, проводити громадянсько-патріотичне виховання (D31).	словесні методи, методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль, захист індивідуальних робіт, «симуляції» уроків
Брати участь у командній роботі, застосовувати оптимальну стратегію діяльності і приймати обґрунтовані рішення, що потребує застосування нових підходів і прогнозування, усвідомлення власної відповідальності (D 29).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання: ділові, рольові ігри (інсценування), «мозковий шторм», інтелект-карти ін. методи стимулювання і мотивації.	усний контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль, захист індивідуальних робіт, «симуляції» уроків
Організувати ефективну міжособистісну взаємодію суб'єктів освітнього процесу, яка ґрунтується на здобутих знаннях, демократичних і гуманістичних цінностях, використовувати компетентнісний підхід для практичного розв'язання життєвих проблем, пошуку свого «Я» в професії, в соціальній структурі, формувати політичну культуру, ініціативу і підприємливість; застосовувати найбільш ефективні методи і прийоми у навчально-виховному процесі (D 28).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання: ділові, рольові ігри (інсценування), «мозковий шторм», інтелект-карти ін. методи стимулювання і мотивації.	усний контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль, захист індивідуальних робіт, «симуляції» уроків
Оцінювати, пояснювати та аналізувати освітні проблеми, пропонувати способи їх розв'язання (D 24).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання: проблемна лекція, «мозковий шторм», інтелект-карти ін. методи стимулювання і мотивації,	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль, захист індивідуальних робіт, «симуляції» уроків
Знати ефективні види та методи контролю знань, умінь і навичок учнів в умовах компетентнісного підходу; застосовувати в освітньому процесі ефективні види та методи контролю знань, умінь і навичок учнів в умовах компетентнісного підходу (D14).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи активного навчання: проблемна лекція, «мозковий шторм», інтелект-карти ін.	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль, захист індивідуальних робіт, «симуляції» уроків
Здійснювати планування, організацію та реалізацію сучасних інноваційних технологій навчання історії і суспільствознавчих предметів на основі особистісно-орієнтованого та компетентнісного підходів, використовувати різні моделі (пасивна, активна, інтерактивна) навчання в умовах компетентнісного підходу (D 13).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи активного навчання: проблемна лекція, «мозковий шторм», інтелект-карти ін. методи стимулювання і мотивації,	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль, захист індивідуальних робіт, «симуляції» уроків
Самостійно організувати навчально-виховний процес із врахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, вибирати та застосовувати продуктивні технології, методи та засоби навчання, володіти стратегією компетентнісного підходу (D 12).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.),	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль, захист індивідуальних робіт, «симуляції» уроків

Знати концепції, ключові положення та проблематику сучасних освітніх технологій, сучасні підходи до компетентнісного підходу, необхідні для роботи в навчальних закладах середньої освіти, сучасні інтерактивні методи навчання учнів, форми організації навчання та специфіку впровадження новітніх освітніх технологій в загальноосвітній школі, в яких реалізується компетентнісний підхід (D 10).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи активного навчання: проблемна лекція, «мозковий штурм», інтелек-карти ін. методи стимулювання і мотивації,	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль, захист індивідуальних робіт, «симуляції» уроків
Розуміти теоретичні і практичні основи методики викладання історії і суспільствознавчих предметів, орієнтуватися на їх сучасні досягнення (D 8).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи активного навчання: проблемна лекція, «мозковий штурм», інтелек-карти ін. методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль, захист індивідуальних робіт, «симуляції» уроків
Знати термінологію («компетентнісний підхід», «загальні і предметні компетентності», «дитиноцентризм» ін.), знати класифікацію компетентностей, характеристики загальних і предметної компетентностей ін., необхідні для професійної діяльності (D5).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи активного навчання: проблемна лекція, «мозковий штурм», інтелек-карти ін.	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, підсумковий контроль
<i>Тенденції розвитку української національної ідеї XVI – XVIII ст.</i>		
• Самостійно оцінювати явища, процеси і тенденції, пов'язані з історією розвитку української національно-державної ідеї у XVI-XVIII ст.; дотримуватися принципів наукової об'єктивності та неупередженості (D 22).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Аналізувати, синтезувати і порівнювати інформацію із ранньомодерної історії України; встановлювати причинно-наслідкові зв'язки з історії розвитку української національно-державної ідеї у XVI-XVIII ст. (D 11).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи.	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
• Знати чинники, що зумовили виникнення і формування державної ідеї, її наріжні принципи; сутність ідеї Руського князівства та причини невдачі її реалізації, боротьбу за збереження державної автономії Гетьманщини в останній чверті XVII – початку XVIII ст. та її наслідки; основні етапи згасання ідеї автономізму у Гетьманщині в 20-60-х рр. XVIII ст.; знати термінологію, зокрема «українська національно-державна ідея», «козацький сепаратизм», періодизацію розвитку української національно-державної ідеї (D 5).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи.	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
<i>Історія ЦСЄ в давні часи і середньовіччя</i>		
Знайти найважливіші факти, події та процеси з історії країн Центрально-Східної Європи стародавнього періоду та середньовіччя (D2).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Вміти здійснювати характеристику ключових історичних постатей історії країн Центрально-Східної Європи стародавнього та середньовічного періодів, зокрема Симеона, Стефана Душана, Болеслава I Хороброго, Іштвана I, Казимира III Великого, Івана Асеня II, Владислава II Ягайла, Яна Гуса та ін. (D6).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Вміти аналізувати історичні факти, події та процеси, синтезувати та порівнювати історичну інформацію з історії країн Центрально-Східної Європи стародавнього та середньовічного періодів (D11).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Самостійно аналізувати явища суспільно-політичного життя у країнах Центрально-Східної Європи стародавнього та середньовічного періодів (D22).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Володіти найважливішими фактами, подіями та процесами з історії країн Центрально-Східної Європи стародавнього періоду та середньовіччя; науковою термінологією з навчального курсу, зокрема «венеди», «законник», «Велике переселення народів» та ін (D5).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
<i>Вступ до спеціальності</i>		
Знати термінологію («вчитель», «індивідуальна освітня траєкторія», «соціальні навички», «студентоцентризм» та ін.) (D 5).	словесні методи	усний та письмовий контроль, тестовий контроль
Навчитися писати конспекти та виступати, писати конспекти і реферати, вірно структурувати текст, дотримуючись грамотності і вимог до	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації)	усний та письмовий контроль

написання наукових та навчальних текстів, практично реалізувати набуті знання у дискусіях, обговореннях та ін. (D15).		
Організувати пошук інформації методичного та історичного характеру (D19).	проблемно-пошуковий метод, методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Пояснювати та аналізувати освітні проблеми, пропонувати способи їх розв'язання, що дозволить в умовах неповної (недостатньої) інформації інтегрувати знання для розв'язання власних та суспільних проблем (D24).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання: проблемна лекція, «мозковий штурм», інтелект-карти ін. методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль, захист індивідуальних робіт, «симуляції» уроків
Організувати ефективну міжособистісну взаємодію суб'єктів освітнього процесу, яка ґрунтується на здобутих знаннях, демократичних і гуманістичних цінностях, розвивати соціальні навички (D28).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання: ділові, рольові ігри (інсценування), «мозковий штурм», інтелект-карти ін. методи стимулювання і мотивації	усний контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль, захист індивідуальних робіт, «симуляції» уроків
Розуміти структуру, зміст, характер і специфіку професійної діяльності вчителя історії і суспільствознавчих предметів, зміст та основні форми навчання у вищому закладі освіти, види і форми перевірки й оцінки знань, умінь та навичок студентів; раціональні форми і методи самостійної роботи студентів; форми ефективної організації навчальної праці; організаційні основи і структуру університету, основні нормативні документи ПНУ, особливості навчання на факультеті, свої права і обов'язки студента, основи професійного самовиховання і самоосвіти майбутніх педагогів; основи наукової роботи студентів у системі їхньої професійної підготовки, шляхи оптимізації педагогічного спілкування та формування педагогічно доцільного індивідуального стилю спілкування, ІОТ; вміння планувати навчальну діяльність, застосовувати найбільш раціональні способи навчальної праці, проводити рефлексію, самооцінку та коригування пізнавальної діяльності; вміння розв'язувати проблеми, долати труднощі, самостійно здобувати знання, може проектувати індивідуальні освітні траєкторії, вдосконалювати з високим рівнем автономності здобуті під час навчання компетентності, усвідомлювати призначення професійної діяльності вчителя історії і суспільствознавчих предметів, а також потреби систематично підвищувати професійну кваліфікацію через навчання протягом життя (D 32).	словесні методи, методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, захист індивідуальних робіт, есе, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
<i>Безпека життєдіяльності і цивільний захист</i>		
Організувати ефективну міжособистісну взаємодію суб'єктів освітнього процесу на основі здобутих знань із безпеки життєдіяльності і цивільного захисту (D28).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль
Знати основні навички забезпечення охорони життя і здоров'я під час освітнього процесу в навчальних закладах середньої освіти; здійснювати забезпечення охорони життя та здоров'я під час навчально-виховного процесу в школі (D27).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль
<i>Педагогіка</i>		
Вдосконалювати з високим рівнем автономності здобуті під час освітнього процесу компетентності, усвідомлювати призначення професійної діяльності вчителя історії і суспільствознавчих предметів, а також необхідності систематично підвищувати професійну кваліфікацію через навчання протягом життя (D 32).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Брати участь у груповій роботі, застосовувати правильну стратегію діяльності і приймати обґрунтовані рішення у складних і часом непередбачуваних професійних і життєвих ситуаціях, що потребує застосування нових підходів і прогнозування, усвідомлення власної відповідальності (D 29).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний контроль
Організувати ефективну міжособистісну взаємодію суб'єктів навчально-виховного процесу, яка базується на здобутих знаннях, демократичних і гуманістичних цінностях (D 28).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	усний контроль
Володіти необхідними навичками забезпечення охорони життя та здоров'я під час освітнього процесу (D27).	словесні методи (розповідь, бесіда, консультації), наочні методи, практичні методи	усний контроль
Аналізувати, продукувати та поширювати передовий інноваційний досвід, критично оцінювати результати власної педагогічної діяльності (D21).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Розуміти використовувати в освітньому процесі ефективні види та методи	практичні методи, наочні методи (демонстрування, ілюстрація та ін.)	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль

контролю знань, умінь і навичок учнів (D14)		
Самостійно організувати освітній процес із врахуванням вікових та індивідуальних особливостей кожного члена учнівського колективу, вибираючи інноваційні методи, прийоми, форми та засоби навчання (D 12).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний контроль
Володіти теоретичними і практичними основами педагогіки та психології, особливості організації і проведення освітнього процесу відповідно до положень нормативно-правової бази національної системи освіти (D7).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Знати термінологію та наукову спадщину визначних педагогів минулого й сучасності (зарубіжний і вітчизняний контексти) (D5).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
<i>Психологія</i>		
Самостійно організувати освітній процес із врахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, вибираючи продуктивні методи, прийоми, форми та засоби навчання (D 12).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний контроль
Розуміти основні досягнення теоретичних та експериментальних досліджень визначення структури особистості, її особливостей та проведення навчально-виховної роботи відповідно до положень нормативно-правової бази національної системи освіти (D 7).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Знати термінологію та закономірності формування психічних пізнавальних процесів особистості основними положеннями, принципами та категоріями педагогічної психології; основними теоріями навчання та виховання (D 5).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
<i>Археологія</i>		
Вивчаючи археологію необхідно дотримуватися демократичних цінностей: потрібно з повагою і розумінням ставитися до інших світоглядних позицій, враховувати гендерний підхід, усвідомлювати рівні можливості кожного члена педагогічного і учнівського колективів. (D 31)	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Знати українську археологічну спадщину в контексті світової археології, яка є цінним джерелом інформації, вони дають правдиве уявлення про історію та людей, які творили її повсякденним життям. Вивчаючи археологічні культури України та світу, необхідно керуватися сучасними принципами толерантності і співробітництва (D 30).	проблемно-пошуковий метод	усний та письмовий контроль
Організувати комплексний пошук, об'єктивний аналіз та інтерпретацію археологічних джерел (D 19).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Знати термінологію та наукову періодизацію і хронологію археології України (D5).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Володіти теоретичними і практичними основами археології та можливостями використання їх під час освітнього процесу у навчальних закладах середньої освіти (D 18).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
<i>Історія середніх віків</i>		
Знати найважливіші факти, події та процеси історії Середніх віків, які необхідні для роботи в навчальних закладах середньої освіти (D 2).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Характеризувати основні тенденції і закономірності історичного поступу людства різних епох, розуміти роль і місце людини в історії Середніх віків (D 6).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Вміти аналізувати та синтезувати, необхідну історичну інформацію, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між подіями та явищами з курсу історія середніх віків (D11).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Розуміти та інтерпретувати вивчений матеріал у вербальній і невербальній формах різного обсягу й складності, дотримуючись грамотності і вимог до написання наукових та навчальних текстів (D15).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Самостійно давати оцінку суспільно-політичним явищам, процесам та тенденціям з історії Середніх віків, при цьому дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості (D 22).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Володіти необхідною науковою	словесні методи (лекція, розповідь,	усний та письмовий контроль,

термінологією та історичною хронологією з курсу історія середніх віків (D 5).	бесіда, консультації), практичні методи	підсумковий контроль
<i>Історія стародавнього Сходу</i>		
Знати найважливіші факти, події та процеси історії Стародавнього Сходу, необхідні для роботи в навчальних закладах середньої освіти (D 2).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Володіти термінологією та науковою періодизацією історії Стародавнього Сходу (D 5).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Характеризувати видатні історичні постаті фараона Аменхотеп IV, фараона Тутмоса III, царя Навуходоносора II, царя Соломана, Будду, Конфуція, імператора Цинь Ши Хуан-ді та ін.; розуміти роль і місце людини в історії Стародавнього Сходу (D 6).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Аналізувати, синтезувати, порівнювати історичні джерела з курсу історії Стародавнього Сходу (D 11).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Вміти розуміти та розтлумачити вивчений матеріал у письмовій та усній формі різного обсягу й складності, дотримуючись грамотності і вимог до написання наукових та навчальних текстів в ході освітнього сторону у загальних закладах середньої освіти (D 15).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Самостійно оцінювати суспільні явища, факти, події, процеси і тенденції історії Стародавнього Сходу, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості (D 22).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
<i>Історія стародавніх Греції і Риму</i>		
Самостійно висловлювати судження щодо суспільно-політичних явищ, процесів і тенденцій історії Стародавньої Греції та Риму, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості (D 22).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Розуміти та розтлумачити опрацьований матеріал в усній і письмовій формі різного обсягу й складності, дотримуючись грамотності і вимог до написання наукових та навчальних текстів в ході освітнього процесу в закладах середньої освіти (D 15).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Вміти аналізувати, синтезувати порівнювати важливу історичну інформацію, яка необхідна для освітнього процесу в навчальних закладах середньої освіти (D 11).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Характеризувати основні тенденції і закономірності історичного поступу людства різних епох, розуміти роль і місце людини в історії Стародавньої Греції та Риму (D 6).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Знати найважливіші факти, події та процеси історії Стародавньої Греції та Риму, необхідні для роботи в навчальних закладах середньої освіти (D 2).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Володіти термінологією та науковою періодизацією історії Стародавньої Греції та Риму (D 5).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
<i>Історія первісного суспільства</i>		
Знати найважливіші факти, події та процеси історії первісного суспільства, необхідні для роботи в навчальних закладах середньої освіти (D 2).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Характеризувати основні тенденції і закономірності історичного поступу людства різних епох, розуміти роль і місце людини в первісній історії людства (D 6).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Вміти аналізувати та синтезувати необхідну історичну інформацію, яка необхідна задля вивчення історії первісного суспільства; розуміти причинно-наслідкові зв'язки, які мали вплив на становлення і еволюцію первісного суспільства (D 11).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Використовувати вивчений матеріал у письмовій та усній формах різного обсягу й складності, дотримуючись необхідних правил грамотності і вимог до написання наукових та навчальних текстів, які потрібні для освітнього процесу (D15).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Самостійно оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції історії первісного суспільства, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості (D 22).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Володіти необхідною термінологією та	словесні методи (лекція, розповідь,	усний та письмовий контроль,

науковою періодизацією з історії первісного суспільства (D 5).	бесіда, консультації), практичні методи	підсумковий контроль
<i>Іноземна (перша) мова</i>		
Розуміти та інтерпретувати вивчений матеріал у вербальній і невербальній формах різного обсягу й складності, дотримуючись грамотності і вимог до написання наукових та навчальних текстів іноземною мовою (D 15).	словесні методи (розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Вміти використовувати іноземну мову на рівні необхідному для професійної діяльності (D 16).	практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Організувати ефективну міжособистісну взаємодію суб'єктів освітнього процесу, яка ґрунтується на здобутих знаннях, демократичних і гуманістичних цінностях (D 28)	практичні методи, наочні методи	усний контроль
Здатність діяти на основі сформованих ціннісних орієнтирів; з повагою і розумінням ставитися до інших світоглядних позицій, усвідомлювати рівні можливості кожного члена суспільства та педагогічного й учнівського колективів, враховувати гендерний підхід, проводити громадянсько-патріотичне виховання (D 31).	усний, проблемно-пошуковий метод	усний та письмовий контроль
<i>Культурологія</i>		
Розуміти багатогранність і багатство здобутків української культури в контексті світової культури; цивілізаційні вигоди і детермінанти сучасної світової культури (D 30).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Знати симптоматичні тенденції, які притаманні сучасній культурі: концепція «інформаційного суспільства», цивілізаційні процеси глобалізації, теорії «масового суспільства», концепції «толерантності» та «міжкультурного діалогу» (D 31).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Володіти процесами та подіями, які зумовлювали зміну умонастроїв та перехід від однієї культурної епохи до іншої впродовж загальнолюдського поступу, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості (D 22).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Вміти застосовувати набуті знання закономірностей культурного розвитку світового суспільства в різні історичні періоди на практиці в навчальних закладах середньої освіти (D 17).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Знати головні етапи розвитку світової культури: (первісна культура, культура Стародавніх Цивілізацій, культура античного світу, культура Середньовіччя, культура доби Відродження, культура Нового часу та доби Просвітництва, Новітня культура); основні підходи до розуміння феномену культури як предмету культурології, а також основні культурологічні парадигми визначення та зміст ключових культурологічних понять (D 9).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
<i>Філософія освіти і науки</i>		
Вміти вести ефективну міжособистісну комунікацію з іншими суб'єктами освітніх процесів, критично мислити (D 31).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	усний контроль
Знати зміст найважливіших теоретичних підходів до освітніх явищ; основи наукової методології (D 5).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Володіти особливостями наукового підходу до вирішення теоретичних та практичних освітніх проблем (D 7).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Розуміти структуру наукової пізнавальної діяльності та зв'язки між її елементами, застосовувати одержані знання у навчальній та професійній діяльності, приймати науково обґрунтовані рішення (D 17).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Аналізувати освітні процеси, знати особливості соціокультурної ситуації, в якій функціонують освітні інституції, проектувати та здійснювати освітній процес з огляду на розуміння сучасної соціокультурної ситуації (D 24).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
<i>Сучасні освітні технології</i>		
Володіти концепціями, ключовими положеннями та проблематикою сучасних освітніх технологій (D 10).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Знати теоретичні засади використання технологічного підходу у професійній освіті (D 7).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль

Самостійно організувати освітній процес із врахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, вибираючи комплекс програмно-технічних засобів, методик та організаційних заходів, які дозволяють ефективно реалізувати принципи сучасного навчання (D 12).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний контроль
Здійснювати планування, організацію та реалізацію сучасних інноваційних технологій навчання історії і суспільствознавчих предметів на основі особистісно-орієнтованого та компетентнісного підходів (D 13).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Знати і застосовувати в освітньому процесі ефективні види та методи контролю знань, умінь і навичок учнів за допомогою сучасних освітніх технологій (D 14).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Аналізувати, продукувати та поширювати інноваційний педагогічний досвід, критично оцінювати результати власної педагогічної діяльності (D 21).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Брати участь у груповій роботі, застосовувати вдалу стратегію діяльності і приймати продумані рішення у непростих і часом непередбачуваних професійних і життєвих ситуаціях, що потребує використання нових підходів і прогнозування, усвідомлення власної відповідальності (D 29).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
<i>Економічна теорія</i>		
Володіти особливостями функціонування економічної теорії на сучасному етапі розвитку суспільства; теоретичні концепції походження економічних явищ і процесів; провідних вчених-економістів, котрі розглядають певні економічні проблеми, а також їх взаємозв'язок з сучасністю; етапи розвитку економічної теорії в Україні (D 4).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Володіти знаннями із предметної області в умовах роботи вчителем в процесі пошуку, самостійного відбору та якісного оброблення та аналізу економічної інформації з різних джерел для формування цілісного уявлення про сучасну економічну систему (D 17)	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Використовувати сучасні інформаційно-технологічні ресурси, володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень (D 20).	наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний контроль
Знати термінологію та наукову періодизацію фахових предметів та розуміння нормативно-правового регулювання економічних процесів у сфері суспільно-економічних відносин (D 5).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
<i>Правознавство</i>		
Знати систему державно-правових понять і категорій, у тому числі: поняття держави, типів і видів держав, суті і форм держави, функцій, апарату та механізму держави; функції та завдання права, його роль серед інших соціальних інструментів (D 4).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Самостійно оцінювати сучасні тенденції та перспективи розвитку державно-правових явищ в Україні та в зарубіжних країнах (D 22).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Розуміти поняття правовідносин, правомірної поведінки, правопорушення і юридичної відповідальності тощо (D 5).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Володіти основами цивільного, сімейного, конституційного, трудового та ін. законодавства (D 23).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Вміти діяти відповідно до закону у складних і часом непередбачуваних професійних і життєвих ситуаціях (D 29).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
<i>Основи риторики</i>		
Знати основні періоди розвитку риторики; основний термінологічний апарат дисципліни та суміжних гуманітарних наук; основні філософські тенденції у формуванні риторики як особливої системи знань; роль і місце риторики у системі державотворчих процесів; характерні особливості для риторики давньогрецького періоду; розвиток видів та жанрів публічного слова у епоху Давнього Риму; основи римського права; основні віхи розвитку візантійської культури; публічне слово у Східній Європі у XI-XVI ст.; вияви	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль

європейської культури та європейської традиції публічного слова у XIII–XIX ст.; риторичку епохи Відродження; риторичку та її види і жанри у XIX ст.; прояви публічного слова у XX ст.; концепцію Дейла Карнегі; відродження риторички у сер. XX ст. засади неориторички впродовж XXI ст.; публічне слово у епоху глобалізації (D 9).		
Розуміти засади гомілетики, вміти збирати та синтезувати інформацію; складати план виступу; визначитися з прагматикою та пріоритетами у процесі оприлюднення інформації; аналізувати свій виступ та виступи політиків чи ін. діячів культури і знаходити необхідний комплекс аргументів для формування раціонального інформаційного простору (D15).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Виважено вести дискусію на різну тематику; логічно мислити та вибудовувати оповідь, даючи можливість коректно висловлюватись опоненту; володіти інформацією щодо проблем сучасності і використовувати у якості аргументів у дискусії (D 31).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
<i>Латинська мова</i>		
Уміти працювати з матеріалом суміжних освітньо-наукових сфер (філософія, політологія, філологія, культурологія, соціологія тощо) під час вирішення навчальних і наукових завдань, мати синтетичне мислення (D 9).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Розуміти та інтерпретувати вивчений матеріал з дисципліни «Латинська мова» у вербальній і невербальній формах різного обсягу й складності, знати і використовувати термінологічний апарат дисципліни у науково-освітній сфері, дотримуючись грамотності (D 15).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Використовувати іноземну мову на рівні необхідному для професійної діяльності, зокрема в навчальних закладах середньої освіти (D16).	практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
<i>Старослов'янська мова</i>		
Знати історію створення кирилиці, специфіку інших графічних систем (глаголиці), особливості основних графічних систем світу та місце фінкійського фонетичного письма; особливості функціонування старокириличної та індійсько-арабської системи чисел; історію книгодрукування у Європі та слов'ян зокрема; особливості графічної традиції: заставки, літери-ініціали, орнаментування, надрядкові знаки; основні зміни у системі голосних; основні зміни у системі приголосних (D 9).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Здатність розпізнавати редакції текстів на старослов'янській мові, визначати основні хронологічні особливості старослов'янських текстів; виявляти історіографічну та культурологічну цінність тексту (D 16)	практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Вміти орієнтуватися у текстовому просторі; прив'язувати тексти до часового та географічного простору; прагнути використовувати набуті знання до міжособистісного спілкування; декодувати тексти та виявляти їх культурно-історичну цінність (D 15).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
<i>Іноземна мова (англійська)</i>		
Організувати ефективну міжособистісну взаємодію суб'єктів освітнього процесу іноземною мовою (в тому числі здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня); здійснювати чіткі та детальні повідомлення на різні професійні теми та аргументувати свою позицію щодо обговорюваної проблеми здатність розуміти основні ідеї тексту як на конкретні, так і на абстрактні теми, у тому числі, дискусії за фахом; читати автентичні тексти з професійної тематики та здійснювати пошук інформації з прочитаного тексту (D 15).	словесні методи (розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Фактичний матеріал який стосується предметної області майбутньої професії, необхідний для роботи в навчальних закладах середньої освіти; вміти використовувати іноземну мову на рівні необхідному для професійної діяльності; отримувати і передавати професійну інформацію іноземною мовою; усно спілкуватися іноземною мовою, використовуючи термінологію та змістовні аспекти професії історика (D 16).	практичні, активні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Спілкуватись із носіями мови, чітко, детально висловлюватись з широкого кола тем, висловлювати свою думку з	практичні методи, наочні методи	усний контроль

певної проблеми, наводячи різноманітні аргументи за і проти (D 28).		
Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо (D 30).	проблемно-пошуковий метод	усний та письмовий контроль
<i>Фізична культура</i>		
Організувати командні форми занять та підбирати правильні засоби, які б сприяли ефективній міжособистісній взаємодії суб'єктів навчального процесу (D 28).	практичні методи, наочні методи	усний контроль
Вміти пропагувати здоровий спосіб в суспільстві та у своєму майбутньому трудовому колективі (D 29).	практичні методи, наочні методи	усний контроль
Знати фізіо-біологічні та практичні основи фізичного виховання і здорового способу життя; систему практичних вмінь і навичок, які забезпечують збереження та зміцнення здоров'я, психологічної стійкості та якостей особистості (D 27).	словесні методи (розповідь, бесіда, консультації), наочні методи, практичні методи	усний контроль
<i>Політологія</i>		
Аналізувати основні політологічні концепції та теорії; вміти застосувати знання з політології як в інтересах українського суспільства (в освітній і соціальній сферах суспільного життя), так і для самореалізації особистості; розуміти проблематику ролі й місця людини в політичному процесі (D 23).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Використовувати знання, вміння та навички з політології у шкільних курсах правознавства і громадянської освіти (D 9).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Застосовувати отримані теоретичні знання на практиці, зокрема в педагогічній діяльності, аналізуючи сучасні актуальні проблеми політичного життя України та інших країн світу (D 22).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Знати історію зародження і розвитку політології; предмет та структуру політичної науки; зміст основних політологічних шкіл та концепцій; сутність та зміст політичного життя, місце та роль політики в житті сучасного суспільства; тенденції розвитку світового політичного процесу та зміст глобальних проблем сучасності; вміло користуватися джерелами та фаховою політологічною літературою (D 4).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Розуміти інструментарій політології: понятійно-категоріальний апарат, володіти поняттями і термінами сучасної політичної науки (D 5).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
<i>Українська мова (за професійним спрямуванням)</i>		
Розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що потребують інтеграції знань і прийняття рішень у практиці викладання історії в навчальних закладах середньої освіти та у процесі навчання за спеціальністю, що передбачає набуття відповідних навичок з української мови за професійним спрямуванням і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі (D 9).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Здатність письмово й усно спілкуватися (комунікувати) українською – державною мовою; реагувати мовними засобами на повний спектр соціальних і культурних явищ – у навчанні і на практиці, отримувати і передавати професійну інформацію усіма засобами рідної мови; уміння посередницької діяльності та міжкультурного спілкування; розуміти та інтерпретувати вивчений матеріал у вербальній і невербальній формах різного обсягу й складності, дотримуючись грамотності (досконало володіти орфографічними нормами сучасної української мови) (D 15)	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Розуміти значення української мови в умовах глобалізаційних процесів, з повагою та толерантністю ставитися до інших мов світу (D 30).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Проводити освітній процес, враховуючи рівні можливості кожного члена педагогічного й учнівського колективів та громадсько-патріотичне виховання, яке повинно ґрунтуватися на демократичних цінностях (D 31).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
<i>Філософія</i>		

Знати сутність основних філософських категорій; характерні риси та тенденції розвитку основних періодів історії філософії; основні теоретичні положення з онтології, феноменології, діалектики, соціальної філософії, гносеології (D 5).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Розуміти процес становлення різних типів, рівнів, форм світогляду; механізми розвитку та взаємодії природних, соціальних та пізнавальних процесів; критерії класифікації соціальних явищ суспільного розвитку (D 9).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Застосовувати набуті знання у процесі наукової та практичної (професійної) діяльності; орієнтуватися в першоджерелах та основній сучасній філософській літературі, здійснювати реферування необхідної літератури, першоджерел (D 19).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Логічно формулювати та обґрунтовувати свою світоглядну позицію; аналізувати проблеми та процеси, що пов'язані з суспільним життям; володіти прийомами ведення дискусії, полеміки, діалогу; формувати власну позицію щодо актуальних проблем сучасності; здійснювати прогнози щодо подальшого розвитку соціальних, правових, політичних, економічних та ін. процесів; апріорно синтезувати набуті знання із фахових та гуманітарних дисциплін у цілісне світосприйняття та світорозуміння (D 22).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
<i>Історія української культури</i>		
Адаптовувати понятійний та термінологічний апарат навчальної дисципліни, знання історичної персоналістики до програм предметів гуманітарного циклу навчальних закладів середньої освіти; сприяти визначенню учнями навчальних закладів середньої освіти місця і ролі видатних діячів культурного життя України на певному історичному етапі; визначати роль людського фактора в історії, розкривати внутрішні мотиви й зовнішні чинники діяльності історичних осіб (D 6).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Самостійно узагальнювати й аналізувати набуті знання з історії української культури; аналізувати явища духовного життя; розуміти та інтерпретувати вивчений матеріал, володіючи сучасними методами історичного дослідження, у вербальній і невербальній формах різного обсягу й складності; розбивати історичну інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки в логіці міркувань, виявляти помилки, фальсифікації та стереотипи; а також вміти складати таблиці, схеми, графіки; синтезувати історичну інформацію, щоб одержати ціле з новою системною властивістю, користуючись структурно-логічними схемами (D 11).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
На основі сформованих ціннісних орієнтирів оцінювати суспільно-культурні явища і процеси в Україні, пропонувати способи розв'язання суспільних проблем, що дозволить в умовах недостатньої інформації інтегрувати знання для розв'язання власних та суспільних проблем, а також будувати переконливу аргументацію (D 22).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Зіставляти набуті учнями навчальних закладів середньої освіти знання з історії української культури зі знаннями з історії світової культури, всесвітньої історії, розрізняти світобачення і світорозуміння кожної культурно-історичної епохи; орієнтуватися у багатому світі духовної культури; поважати різноманіття та мультикультурність світу; керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва (D 30).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль, усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Знати цивілізаційні витоки і детермінанти української культури; особливості розвитку соціокультурних та релігійно-конфесійних процесів в умовах перебування України під владою інших держав; специфіку ідеологічних впливів Заходу та Сходу; класифікацію основних джерел, які слугують основою для вивчення процесів і явищ у сфері української культури (D 1).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, колоквиум, підсумковий контроль
<i>Менеджмент і маркетинг</i>		
Застосовувати наукові знання та уміння з дисципліни «Менеджмент і маркетинг» задля формування базових навичок підприємницького практикування (D 17).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Використовувати сучасні інформаційно-	наочні методи (демонстрація,	усний контроль

технологічні ресурси під час занять з дисципліни «Менеджмент і маркетинг» (D 20).	ілюстрування ін.), практичні методи	
Знати і розуміти основи правової та економічної наук (D 4).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Володіти глосарієм, понятійним та категоріальним словником, науковою періодизацією дисципліни (D 5).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
<i>Держави Азії, Африки та Латинської Америки у шкільному курсі історії</i>		
Чітко і логічно відтворювати базові історичні знання з історії країн Азії, Африки та Латинської Америки, оцінювати факти, явища, процеси, події та інтерпретації; інтегрувати теоретичні знання з історії країн Азії, Африки та Латинської Америки у практичну діяльність у закладах загальної середньої освіти (D 17).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Володіти прийомами самореалізації і розвитку індивідуальності у межах професії, виявляти готовність до професійного зростання: правильно коментувати, анутовати або редагувати тексти і документи; спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, вміння правильно розмовляти та писати різними комунікативними стилями, а саме неофіційним, офіційним та науковим (D 15).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Використовувати в майбутній професійній діяльності знання з історії країн Азії, Африки та Латинської Америки; відповідно до мети уроку та змісту навчального матеріалу організувати освітній процес із врахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, обираючи продуктивні методи, прийоми та засоби навчання; підготувати та провести урок з історії країн Азії, Африки та Латинської Америки різних типів і в різних (традиційних та нетрадиційних) формах (D 12).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	усний контроль
Знати зміст навчального матеріалу історії країн Азії, Африки та Латинської Америки та сучасні підходи до цілей і структури шкільних курсів всесвітньої історії; методи та методичні прийоми, засоби навчання історії країн Азії, Африки та Латинської Америки у школі (D 2).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
<i>Курсова робота з психолого-педагогічних дисциплін</i>		
Знати теоретичні і практичні основи педагогіки і психології, особливості організації та проведення навчально-виховної роботи відповідно до положень нормативно-правової бази національної системи освіти (D 7).	словесні методи (оглядова лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	самоконтроль і самооцінка, публічний захист
Розуміти теоретичні і практичні основи методики викладання історії і суспільствознавчих предметів, орієнтуватися на їх сучасні досягнення в ході освітньої діяльності в навчальних закладах середньої освіти (D 8).	словесні методи (оглядова лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	самоконтроль і самооцінка, публічний захист
Вміти розуміти та розтлумачити вивчений матеріал у письмовій та усній формі різного обсягу й рівня складності, дотримуючись необхідних правил грамотності, і вимог до написання наукових та навчальних текстів для освітнього процесу в загальних закладах середньої освіти (D 15).	практичні методи, наочні методи (демонстрування, ілюстрація та ін.)	усний контроль, публічний захист
Аналізувати, продукувати та поширювати інноваційний педагогічний досвід, вимогливо оцінювати результати власної педагогічної діяльності (D 21).	практичні методи, наочні методи (демонстрування, ілюстрація та ін.)	усний контроль, публічний захист
Здійснювати наукові й науково-педагогічні дослідження в галузі історії, методики викладання історії і суспільствознавчих предметів, історичного краєзнавства та музеєзнавства; застосовувати міждисциплінарний підхід в ході освітнього процесу в навчальних закладах середньої освіти (D 25).	проблемно-пошуковий метод	усний контроль, публічний захист
<i>Давня і середньовічна історія України</i>		
Володіти ґрунтовними знаннями з вітчизняної історії, щоб перенести їх у площину навчальної дисципліни «Історія України» (D 1).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Знати історичні факти, події, явища, персоналії, історичні закономірності розвитку українського суспільства від найдавніших часів до середини XIV ст.; тенденції політичного, економічного, соціального та етнокультурного розвитку людського суспільства на теренах України в давню і середньовічну добу; поняття і	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, підсумковий контроль

терміни, що характеризують цілісність історичного процесу минулого України періоду давньої і середньовічної доби; основні першоджерела та історичні праці, що висвітлюють історію України		
Характеризувати видатні історичні постаті, зокрема князів Аскольда і Діра, Олега, Ігоря, Володимира Великого, Ярослава Мудрого, Володимира Мономаха, короля Данила Романовича, Нестора-літописця, Антонія Печерського та ін. і розуміти роль та місце людини в історичному процесі (D 6).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, підсумковий контроль
Вміти аналізувати, синтезувати порівнювати необхідну історичну інформацію і розуміти причинно-наслідкові зв'язки, які мали вплив на процеси, явища і тенденції з давньої та середньовічної історії України (D 11).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Використовувати вивчений матеріал у письмовій та усній формі різного обсягу й складності, дотримуючись необхідних правил грамотності і вимог до написання наукових та навчальних текстів, які потрібні для освітнього процесу в навчальних закладах середньої освіти (D15).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Брати участь у командній роботі, застосовувати оптимальну стратегію діяльності і приймати обґрунтовані рішення у складних і часом непередбачуваних професійних і життєвих ситуаціях, що потребує застосування нових підходів і прогнозування, усвідомлення власної відповідальності (D29).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, підсумковий контроль
Самостійно висловлювати власні судження щодо суспільно-політичних явищ, процесів і тенденцій в Україні та світі, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості (D 22).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, підсумковий контроль
<i>Сучасні інформаційні технології</i>		
Знати правила використання мережі Інтернет для пошуку, обробки, аналізу і обміну навчальною, науковою, історичною (історія населеного пункту, району, області, країни тощо) інформацією (D19).	проблемно-пошуковий метод	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Володіти принципами організації сучасних інформаційних процесів, систем та технологій; правилами опрацювання текстових, табличних, графічних даних та створення ділових документів у текстовому процесорі; основами створення web-сторінок із використанням мови html; застосовувати у своїй майбутній професійній діяльності набуті знання з використання системного і прикладного програмного забезпечення згідно базових блоків вказаних у анотації до курсу; залучати учнів до використання інформаційно-комунікаційних технологій при вивченні шкільних предметів (D 20).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
<i>Атестація (комплексний державний іспит)</i>		
Застосовувати в освітньому процесі ефективні види та методи контролю знань, умінь і навичок учнів; види та методи контролю знань, умінь і навичок учнів (D 14).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	екзамен
Знати культурну спадщину українського народу в контексті світової культури, поважати різноманіття та мультикультурність світу (D30).	словесні методи (оглядова лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.)	екзамен
Оцінювати, пояснювати та аналізувати освітні проблеми, пропонувати способи їх розв'язання (D 24).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	екзамен
Аналізувати основні концепції, теорії та етапи розвитку держави і права, реалізовувати положення законодавства в конкретних життєвих ситуаціях (D 23).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	екзамен
Самостійно оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції, дотримуватися принципів наукової об'єктивності й неупередженості (D 22).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання	екзамен
Аналізувати, генерувати та поширювати передовий педагогічний досвід (D 21).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання	екзамен
Володіти теоретичними і практичними основами археології, загальної етнології, спеціальних історичних дисциплін та можливостями використання їх у шкільній освіті (D 18).	словесні методи (оглядова лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.)	екзамен
Розуміти та інтерпретувати вивчений матеріал у вербальній і невербальній формах різного обсягу й складності (D 15).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), методи стимулювання і мотивації	екзамен
Вдосконалювати з високим рівнем	словесні методи (лекція, розповідь,	екзамен

автономності здобути під час навчання компетентності, усвідомлювати призначення професійної діяльності вчителя історії і суспільствознавчих предметів, а також потреби систематично підвищувати професійну кваліфікацію через навчання протягом життя (D 32).	бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	
Діяти на основі сформованих ціннісних орієнтирів: з повагою і розумінням ставитися до інших світоглядних позицій, усвідомлювати рівні можливості кожного члена суспільства та педагогічного й учнівського колективів, враховувати гендерний підхід, проводити громадянсько-патріотичне виховання (D 31).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	екзамен
Аналізувати, синтезувати, порівнювати історичну інформацію, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки (D 11).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи стимулювання і мотивації.	екзамен
Знати концепції, ключові положення та проблематику сучасних освітніх технологій (D 10).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), методи стимулювання і мотивації.	екзамен
Розуміти основи та інструментарій суміжних гуманітарних наук (D9).	словесні методи (оглядова лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.)	екзамен
Знати теоретичні і практичні основи методики викладання історії і суспільствознавчих предметів, орієнтуватися на їх сучасні досягнення (D 8).	словесні методи (оглядова лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ін.	екзамен
Розуміти теоретичні і практичні основи педагогіки і психології, особливості організації та проведення навчально-виховної роботи (D7).	словесні методи (розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.	екзамен
Характеризувати історичні постаті, розуміти роль і місце людини в історичному процесі (D6).	словесні методи (оглядова лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	екзамен
Знати термінологію та наукову періодизацію фахових предметів (D 5).	словесні методи (оглядова лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.)	екзамен
Знати факти, події і процеси з вітчизняної історії з метою перенесення їх у площину навчального предмета «Історія України» (D 1).	словесні методи (оглядова лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.)	екзамен
Знати найважливіші факти, події та процеси світової історії, необхідні для роботи в навчальних закладах середньої освіти (D 2).	словесні методи (оглядова лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.)	екзамен
Розуміти основні концепції історіографії, джерелознавства в контексті дипломної роботи; здійснювати джерелознавчий аналіз зібраної інформації з тематики дипломної роботи, дотримуватися принципів наукової об'єктивності та неупередженості (D 3).	словесні методи, наочні методи (демонстрація ін.)	екзамен
Володіти теоретичними основами правознавства, політології та економіки, необхідні для вчителя суспільствознавчих предметів (D 4).	словесні методи (оглядова лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.)	екзамен
<i>Атестація (дипломна робота)</i>		
Знати концепції, ключові положення та проблематику сучасних освітніх технологій, дотичних до тематики дипломної роботи (D 10).	словесні методи (оглядова лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ін.), практичні методи	публічний захист
Вміти аналізувати, синтезувати, порівнювати у ході написання та захисту дипломної роботи історичну інформацію, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки (D11).	практичні методи, наочні методи (демонстрування, ілюстрація та ін.)	публічний захист
Володіти фактами, подіями та процесами світової історії, потрібні для роботи в школі (D 2).	словесні методи (розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	публічний захист
Організовувати комплексний пошук, неупереджений аналіз та інтерпретацію історичних джерел або інформації методичного характеру в контексті підготовки дипломної роботи (D19).	проблемно-пошуковий метод	публічний захист
Використовувати сучасні інформаційно-технологічні ресурси під час написання дипломної роботи і вміти впроваджувати ІКТ в освітній процес (D 20).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання	публічний захист
Аналізувати, генерувати та поширювати передовий педагогічний досвід крізь призму дипломної роботи (D 21).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	публічний захист
Самостійно оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції, дотримуватися під час написання дипломної роботи принципів наукової об'єктивності й неупередженості (D 22).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання	публічний захист

Аналізувати основні концепції, теорії та етапи розвитку держави і права, реалізовувати положення законодавства в конкретних життєвих ситуаціях, виховувати правову свідомість і культуру (D 23).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	публічний захист
Оцінювати, пояснювати та аналізувати освітні проблеми, пропонувати в контексті підготовки дипломної роботи способи їх розв'язання, що дозволить в умовах неповної (недостатньої) інформації інтегрувати знання для розв'язання власних та суспільних проблем (D 24).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання	публічний захист
Здійснювати наукові й науково-педагогічні дослідження в галузі історії, методики викладання історії і суспільствознавчих предметів; застосовувати під час написання дипломної роботи міждисциплінарний підхід (D 25).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	публічний захист
Діяти на основі сформованих ціннісних орієнтирів; з шанобою і розумінням ставитися до інших думок, усвідомлювати рівні можливості кожного члена суспільства та педагогічного й учнівського колективів, враховувати гендерний підхід, проводити громадянсько-патріотичне виховання (D 31).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	публічний захист
Вдосконалювати з високим рівнем автономності здобуті під час освітнього процесу компетентності, усвідомлювати призначення професійної діяльності вчителя історії і суспільствознавчих предметів, а також необхідність постійно підвищувати професійну кваліфікацію через навчання впродовж життя (D 32).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання	публічний захист
Знати культурну спадщину українського народу в контексті світової культури, поважати різноманіття та мультикультурність світу; керуватися у науковій та науково-педагогічній діяльності сучасними демократичними і гуманітарними цінностями, принципами толерантності, діалогу і співробітництва (D 30).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання	публічний захист
Застосовувати наукові знання, уміння і навички із дисциплін фундаментальної підготовки для розв'язання конкретних задач у діяльності вчителя історії і суспільствознавчих предметів (D 17).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи стимулювання і мотивації	публічний захист
Розуміти та інтерпретувати матеріал дипломної роботи у вербальній і невербальній формах різного обсягу й складності, дотримуючись грамотності і вимог до написання наукових та навчальних текстів (D15).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), методи стимулювання і мотивації	публічний захист
Здійснювати планування, організацію та реалізацію сучасних інноваційних технологій навчання історії і суспільствознавчих предметів (D 13).	проблемно-пошуковий метод	публічний захист
теоретичні і практичні основи методики викладання історії і суспільствознавчих предметів в контексті дипломної роботи, орієнтуватися на їх сучасні досягнення (D 8).	словесні методи (оглядова лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	публічний захист
Знати факти, події і процеси з вітчизняної історії з метою перенесення їх у площину навчального предмета «Історія України» (D 1).	словесні методи (розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	публічний захист
Розуміти основні концепції історіографії, джерелознавства в контексті дипломної роботи; здійснювати джерелознавчий аналіз зібраної інформації з тематики дипломної роботи, дотримуватися принципів наукової об'єктивності та неупередженості (D 3).	словесні методи (розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	публічний захист
Знати термінологію та наукову періодизацію з тематики дипломної роботи (D 5).	словесні методи (розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	публічний захист
Характеризувати історичні постаті в контексті дипломної роботи, розуміти роль і місце людини в історичному процесі (D 6).	активні методи	публічний захист
Застосовувати в освітньому процесі ефективні види та методи контролю знань, умінь і навичок учнів (D 14).	наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	публічний захист
<i>Археологічна (навчальна) практика</i>		
Розуміти та інтерпретувати вивчений матеріал із археології у вербальній і невербальній формі (D 15).	словесні, наочні методи	Усний контроль, самоконтроль і самооцінка, захист індивідуальних звітів, підсумковий контроль.
Застосовувати наукові знання, уміння і навички з археології для розв'язання конкретних задач у діяльності вчителя історії (D 17).	словесні, наочні і практичні методи, методи стимулювання і мотивації (почуття обов'язку і відповідальності, заохочення в діяльності)	Усний контроль, самоконтроль і самооцінка, захист індивідуальних звітів, підсумковий контроль
Знати теоретичні і практичні основи археології; поняття про культурний шар і специфіку його залягання в	словесні, наочні і практичні методи, методи стимулювання і мотивації (почуття обов'язку і відповідальності,	Усний контроль, самоконтроль і самооцінка, захист індивідуальних звітів, підсумковий контроль

залежності від різних історично-природничих факторів, а також вивчити різні аспекти дослідження культурних шарів та археологічних об'єктів, а саме : методику різних стадій розкопок, фіксація і документація об'єктів і пам'яток, складання інвентарного польового опису, виготовлення креслень і малюнків, методи консервації пам'яток (D18).	заохочення в діяльності)	
Організувати комплексний пошук, аналіз та інтерпретацію археологічних джерел (D19).	пошуково-дослідний	самоконтроль і самоаналіз, підсумковий контроль
Діяти на основі сформованих ціннісних орієнтирів; поважати інші переконання, проводити громадянсько-патріотичне виховання (D 31).	словесні, методи стимулювання і мотивації (почуття обов'язку і відповідальності, заохочення в діяльності)	самоконтроль і самоаналіз, підсумковий контроль
<i>Літня педагогічна практика</i>		
Проводити громадянсько-патріотичне виховання (D 31).	словесний метод	Усний контроль, самоконтроль і самооцінка, захист індивідуальних звітів, підсумковий контроль.
Організувати ефективну міжособистісну взаємодію суб'єктів виховного процесу, яка ґрунтується на здобутих знаннях, демократичних і гуманістичних цінностях, формувати і розвивати інтелектуальну й емоційну сферу особистості вихованця, його пізнавальні інтереси; вирішувати завдання морального, культурного, естетичного, гуманістичного виховання; розвивати інтереси вихованців (D 28).	словесний метод	Усний контроль, самоконтроль і самооцінка, захист індивідуальних звітів, підсумковий контроль.
Забезпечувати охорону життя і здоров'я вихованців у виховному процесі (D 27).	словесний метод	Усний контроль, самоконтроль і самооцінка, захист індивідуальних звітів, підсумковий контроль
Оцінювати, пояснювати та аналізувати освітні проблеми, пропонувати способи їх розв'язання що дозволить в умовах неповної інформації інтегрувати знання для розв'язання власних та суспільних проблем (D 24).	словесні, наочні і практичні методи, Проблемно-пошуковий метод.	Усний і письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка
Проводити у закладі діяльність, спрямовану на збереження і використання історико-культурної спадщини (D 26).	словесний, проблемно-пошуковий	Усний контроль, самоконтроль і самооцінка
Знати теоретичні і практичні основи педагогіки і психології, особливості організації та проведення навчально-виховної роботи відповідно до положень нормативно-правової бази національної системи освіти, враховуючи вікові та індивідуальні особливості розвитку особистості (D 7).	Проблемно-пошуковий: робота з нормативними документами ін.	усний контроль, самоконтроль і самооцінка
Самостійно організувати виховний процес із врахуванням вікових та індивідуальних особливостей вихованців, вибирати та застосовувати продуктивні технології, методи та засоби виховання (D 12).	словесні, наочні і практичні методи, методи стимулювання і мотивації (почуття обов'язку і відповідальності, заохочення в діяльності)	Усний і письмовий контроль, захист індивідуальних звітів, підсумковий контроль.
Грамотно складати план і сценарій виховного заходу, грамотно спілкуватися із вихованцями (D 15).	словесні, наочні і практичні методи, методи стимулювання і мотивації (почуття обов'язку і відповідальності, заохочення в діяльності)	Усний і письмовий контроль, захист індивідуальних звітів, підсумковий контроль.
Використовувати сучасні інформаційно-технологічні ресурси і вміти впроваджувати ІКТ у виховний процес (D 20).	словесні, наочні і практичні методи, Проблемно-пошуковий метод.	Усний і письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка
<i>Виробнича цільова педагогічна практика в школі</i>		
Знати вітчизняну історію з метою перенесення їх у площину навчальних предметів (D 1).	Проблемно-пошуковий: робота з підручником, дослідницький, методи стимулювання і мотивації (почуття обов'язку і відповідальності, заохочення в діяльності)	усний контроль, самоконтроль і самооцінка, захист індивідуальних звітів, підсумковий контроль
Знати світову історію з метою перенесення їх у площину навчальних предметів (D 2).	Проблемно-пошуковий: робота з підручником, дослідницький, методи стимулювання і мотивації (почуття обов'язку і відповідальності, заохочення в діяльності)	усний контроль, самоконтроль і самооцінка, захист індивідуальних звітів, підсумковий контроль
Розуміти матеріал з правознавства і політології, необхідні для вчителя суспільствознавчих предметів (D 4).	Проблемно-пошуковий: робота з підручником, дослідницький, методи стимулювання і мотивації (почуття обов'язку і відповідальності, заохочення в діяльності)	усний контроль, самоконтроль і самооцінка, захист індивідуальних звітів, підсумковий контроль
Володіти сутнісними характеристиками понять «педагогічна майстерність» і «педагогічна техніка» ін. термінологію (D 5).	Проблемно-пошуковий: робота з підручником, методи стимулювання і мотивації (почуття обов'язку і відповідальності, заохочення в діяльності)	усний контроль, самоконтроль і самооцінка
Характеризувати історичні постаті різних епох, розуміти роль і місце людини в історичному процесі (D 6).	Проблемно-пошуковий: робота з підручником, методи стимулювання і мотивації (почуття обов'язку і відповідальності, заохочення в діяльності)	усний контроль, самоконтроль і самооцінка
Знати найважливіші законодавчо-нормативні освітні документи, теоретичні і практичні основи педагогіки і психології, тенденції розвитку сучасної освіти, провідні концепції виховання і навчання, вікові та індивідуальні особливості розвитку особистості, норми і критерії	Проблемно-пошуковий: робота з нормативними документами та ін.	усний контроль, самоконтроль і самооцінка

оцінювання знань учнів; методичні принципи і прийоми активізації пізнавальної діяльності учнів; методи формування навичок самостійної роботи й розвиток творчих здібностей і логічного мислення учнів (D 7).		
Знати і використовувати основи та інструментарій суміжних гуманітарних наук з метою глибокого розуміння соціально-політичних і соціально-культурних процесів сучасного світу (D 9).	Проблемно-пошуковий: робота з підручником, дослідницький, методи стимулювання і мотивації (почуття обов'язку і відповідальності, заохочення в діяльності)	усний контроль, самоконтроль і самооцінка
Володіти сучасними інтерактивними методами навчання учнів, форми організації навчання та специфіку впровадження новітніх освітніх технологій в загальноосвітній школі (D 10).	Проблемно-пошуковий: робота з підручником, дослідницький, методи стимулювання і мотивації (почуття обов'язку і відповідальності, заохочення в діяльності)	усний контроль, самоконтроль і самооцінка, захист індивідуальних звітів
Аналізувати, синтезувати, порівнювати історичну інформацію, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки з метою підготовки якісних панів-конспектів (D 11).	Проблемно-пошуковий: робота з підручником, дослідницький, методи стимулювання і мотивації (почуття обов'язку і відповідальності, заохочення в діяльності)	усний контроль, самоконтроль і самооцінка
Самостійно організувати навчально-виховний процес із врахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, вибирати та застосовувати продуктивні технології, методи та засоби навчання; застосовувати основні методи об'єктивної діагностики знань учнів з предмету, вносити корективи в процес навчання з урахуванням даних діагностики; скласти плани-конспекти окремих уроків та серії уроків за темою з урахуванням різних умов навчання і рівня підготовки учнів; визначати цілі та завдання кожного уроку з урахуванням етапу навчання; скласти план і сценарій позакласного заходу і виховного заходу; формувати і розвивати інтелектуальну й емоційну сферу особистості учня, його пізнавальні інтереси; вирішувати завдання морального, культурного, естетичного, гуманістичного виховання учнів; розвивати інтереси учнів і мотивацію навчання (D 12).	словесні і практичні методи, методи стимулювання і мотивації (почуття обов'язку і відповідальності, заохочення в діяльності)	Усний і письмовий контроль, захист індивідуальних звітів, підсумковий контроль
Планувати і застосовувати сучасні інноваційні технології навчання історії і суспільствознавчих предметів на основі особистісно-орієнтованого та компетентнісного підходів, формувати в учнів загальні і предметну компетентність (D 13).	словесні, наочні і практичні методи, методи стимулювання і мотивації (почуття обов'язку і відповідальності, заохочення в діяльності)	Усний і письмовий контроль, захист індивідуальних звітів, підсумковий контроль
Застосовувати в освітньому процесі ефективні види та методи контролю знань, умінь і навичок учнів, визначати об'єкти контролю діяльності учнів і добирати відповідні їм методичні прийоми, в тому числі тестові завдання; виправляти помилки учнів, розуміти їх характер та використовувати спосіб виправлення (перепитування, зорова вербальна та схематична наочність тощо) (D 14).	словесні, наочні і практичні методи, методи стимулювання і мотивації (почуття обов'язку і відповідальності, заохочення в діяльності)	Усний і письмовий контроль, захист індивідуальних звітів, підсумковий контроль
Розуміти теоретичні і практичні основи методики викладання історії і суспільствознавчих предметів, шляхи вдосконалення майстерності вчителя й способи самовдосконалення (D 8).	Проблемно-пошуковий: робота з підручником, дослідницький, методи стимулювання і мотивації (почуття обов'язку і відповідальності, заохочення в діяльності)	усний контроль, самоконтроль і самооцінка, захист індивідуальних звітів, підсумковий контроль
Викладати матеріал у вербальній і невербальній формах різного обсягу й складності, дотримуючись грамотності; забезпечувати мовленнєву діяльність учнів на уроках (D 15).	словесні, наочні і практичні методи, методи стимулювання і мотивації (почуття обов'язку і відповідальності, заохочення в діяльності)	Усний і письмовий контроль, захист індивідуальних звітів, підсумковий контроль
Використовувати знання, уміння і навички із дисциплін фундаментальної та професійної підготовки для розв'язання конкретних задач у професійній діяльності учителя історії і суспільствознавчих предметів (D 17).	словесні, наочні і практичні методи, методи стимулювання і мотивації (почуття обов'язку і відповідальності, заохочення в діяльності)	Усний і письмовий контроль, захист індивідуальних звітів, підсумковий контроль.
Використовувати сучасні інформаційно-технологічні ресурси і вміння впроваджувати ІКТ в освітній процес, зокрема, через презентації (D 20).	словесні, наочні і практичні методи, Проблемно-пошуковий метод.	Усний і письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка
З метою якісної підготовки до уроків організувати комплексний пошук, неупереджений аналіз інформації методичного характеру, зокрема із використанням інформаційно-комунікаційних технологій (D 19).	словесні, наочні і практичні методи, Проблемно-пошуковий метод.	Усний і письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка
Генерувати та поширювати передовий педагогічний досвід, засвоєний від учителів-методистів, критично оцінювати результати власної педагогічної діяльності з метою її покращення (D 21).	словесні, наочні і практичні методи, Проблемно-пошуковий метод.	Усний і письмовий контроль, захист індивідуальних завдань, підсумковий контроль, самоконтроль і самооцінка
Виховувати правову свідомість і культуру, зокрема на уроках «Правознавства» і «Громадянської освіти» (D 23).	словесний метод.	самоконтроль і самооцінка, захист індивідуальних звітів, підсумковий контроль.
В умовах педагогічної практики оцінювати, пояснювати та аналізувати проблеми в галузі освіти, пропонувати і реалізовувати способи їх розв'язання (D 24).	словесний метод.	Усний контроль, самоконтроль і самооцінка, захист індивідуальних звітів, підсумковий контроль

Проводити у школі діяльність, спрямовану на збереження і використання історико-культурної спадщини в навчальних і просвітницьких цілях, організувати екскурсії (D 26).	словесний, проблемно-пошуковий	Усний контроль, самоконтроль і самооцінка
Забезпечувати охорону життя і здоров'я учнів в освітньо-виховному процесі (D 27).	словесний метод	Усний контроль, самоконтроль і самооцінка, захист індивідуальних звітів, підсумковий контроль
Організувати ефективну міжособистісну взаємодію суб'єктів освітнього процесу, вміти спілкуватися із вчителями і дирекцією школи, проводити спостереження та комплексний аналіз відвіданих уроків з теоретичним обґрунтуванням різних сторін навчальної діяльності (D 28).	словесний метод	Усний контроль, самоконтроль і самооцінка, захист індивідуальних звітів, підсумковий контроль
Працювати у команді, брати на себе відповідальність, дослухатися до методистів від кафедр і бази практики (D 29).	словесний метод	Усний контроль, самоконтроль і самооцінка
Бачити унікальність дитини, враховуючи рівні можливості, гендерний підхід, активно проводити громадянсько-патріотичне виховання у позаурочних заходах, проводити виховні заходи на актуальні суспільні та історичні теми (D 31).	словесний метод	Усний контроль, самоконтроль і самооцінка, захист індивідуальних звітів, підсумковий контроль
Вдосконалювати з високим рівнем автономності здобуті під час практики компетенції, усвідомлювати призначення професійної діяльності вчителя історії і суспільствознавчих предметів, яка потребує вдосконалення протягом життя (D 32).	словесний метод	Усний контроль, самоконтроль і самооцінка, захист індивідуальних звітів, підсумковий контроль.
Здійснювати педагогічну діяльність, керуючись принципами толерантності, діалогу і співробітництва, з розумінням і повагою ставитися до дітей (D 30).	словесний метод	Усний контроль, самоконтроль і самооцінка, захист індивідуальних звітів, підсумковий контроль
<i>Навчальна практика в закладах освіти (ознайомлююча)</i>		
Самостійно організувати освітній процес із врахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, вибираючи раціональні методи, прийоми та засоби навчання (D 12).	словесні, практичні методи методи стимулювання і мотивації (почуття обов'язку і відповідальності, заохочення в діяльності)	Усний і письмовий контроль
Організувати туристично-краєзнавчу роботу (D 26).	словесний, проблемно-пошуковий	Усний контроль, підсумковий контроль
Оцінювати, пояснювати та аналізувати освітні проблеми (D 24).	словесний метод.	Усний контроль, самоконтроль і самооцінка, захист індивідуальних звітів, підсумковий контроль.
Аналізувати передовий педагогічний досвід на основі спостереження (D 21).	словесні, практичні методи, спостереження.	Усний і письмовий контроль. захист індивідуальних завдань, підсумковий контроль, самоконтроль і самооцінка
Розуміти та інтерпретувати вивчений матеріал у вербальній і невербальній формах різного обсягу й складності, дотримуючись грамотності і вимог до написання наукових та навчальних текстів, зокрема весті щоденник спостережень (D 15).	словесні, практичні методи, методи стимулювання і мотивації (почуття обов'язку і відповідальності, заохочення в діяльності)	Усний і письмовий контроль, захист індивідуальних звітів, підсумковий контроль
Використовувати знання, уміння і навички із дисципліни «Вступ до спеціальності» для ведення спостереження за діяльністю учителя (D 17).	словесні, практичні методи, спостереження методи стимулювання і мотивації (почуття обов'язку і відповідальності, заохочення в діяльності)	Усний і письмовий контроль, захист індивідуальних звітів, підсумковий контроль.
Знати характеристику поняття «педагогічна майстерність» (D 5).	Проблемно-пошуковий: робота з підручником, методи стимулювання і мотивації (почуття обов'язку і відповідальності, заохочення в діяльності)	усний контроль, самоконтроль і самооцінка
Знати особливості організації та проведення навчально-виховної роботи відповідно до положень нормативно-правової бази національної системи освіти, загальну структуру навчального закладу в цілому; функціональні обов'язки окремих посадових осіб, зокрема вчителя історії і суспільствознавчих предметів; етапи уроку, форми, засоби і методи навчання; навчальну документацію вчителя історії (D 7).	Проблемно-пошуковий: робота з нормативними документами, спостереження ін.	усний контроль, самоконтроль і самооцінка
<i>Підготовка дипломної роботи</i>		
Вміти аналізувати, синтезувати, порівнювати історичну інформацію (D 11).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний контроль
Володіти ґрунтовними знаннями з метою перенесення їх у площину наукового семінару (D1).	словесні методи (бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	самоконтроль і самооцінка
Знати найважливіші факти, параметри володіти потрібними навичками, необхідними для роботи в навчальних закладах середньої освіти (D 2).	словесні методи (оглядова лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль
Знати основні концепції сучасної історіографії, здійснювати відповідний критичний аналіз зібраної інформації, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості (D 3).	словесні методи (оглядова лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль
Знати термінологію та наукову	словесні методи (оглядова лекція,	усний та письмовий контроль,

періодизацію фахових предметів (D 5).	розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	самоконтроль і самооцінка
Розуміти роль і місце людини в історичному процесі, визначати людський фактор як ключовий при підготовці науково-дослідних робіт (D 6).	словесні методи (оглядова лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка
Розуміти та інтерпретувати вивчений матеріал у вербальній і невербальній формах різного обсягу й складності, дотримуючись грамотності і вимог до написання наукових та навчальних текстів (D 15).	проблемно-пошуковий метод	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Організувати комплексний пошук, неупереджений аналіз та інтерпретацію історичних джерел або інформації методичного характеру (D 19).	практичні методи, наочні методи (демонстрування, ілюстрація та ін.)	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Здійснювати наукові й науково-педагогічні дослідження в галузі історії, методики викладання історії і суспільствознавчих предметів, історичного краєзнавства; застосовувати міждисциплінарний підхід (D 25).	практичні методи, наочні методи (демонстрування, ілюстрація та ін.)	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
<i>Курсова робота</i>		
Розуміти та інтерпретувати матеріал курсової роботи у вербальній і невербальній формах різного обсягу й складності, дотримуючись грамотності і вимог до написання наукових та навчальних текстів (D 15).	практичні методи, наочні методи (демонстрування, ілюстрація та ін.)	самоконтроль і самооцінка, усний контроль, публічний захист
Організувати комплексний пошук, неупереджений аналіз та інтерпретацію історичних джерел з тематики курсової роботи (D19).	проблемно-пошуковий метод	самоконтроль і самооцінка, публічний захист
Здійснювати наукові й науково-педагогічні дослідження в галузі історії, історичного краєзнавства (D25).	словесні методи (розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	публічний захист
Аналізувати, синтезувати, порівнювати історичну інформацію з тематики курсової роботи, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки (D 11).	словесні методи (оглядова лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (ілюстрування ін.), практичні методи	словесні методи (оглядова лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (ілюстрування ін.), практичні методи
Знати найважливіші факти, події та процеси світової історії, потрібні для роботи в навчальних закладах середньої освіти (D 2).	словесні методи (бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	самоконтроль і самооцінка, публічний захист
Володіти основними концепціями сучасної історіографії, джерелознавства, здійснювати джерелознавчий та історіографічний аналіз зібраної інформації (D 3).	словесні методи (бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	самоконтроль і самооцінка, публічний захист
Знати факти, події та процеси вітчизняної історії, необхідні для роботи в навчальних закладах середньої освіти (D1).	словесні методи (бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	самоконтроль і самооцінка, публічний захист
<i>Теорія і методика наукових досліджень</i>		
Знати основні принципи дослідження в науці загалом та історії, зокрема; принципи, етапи підготовки і проведення наукових досліджень; дотримуватися наукової об'єктивності і неупередженості характеристики основних методів наукового пізнання (D 3).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Володіти понятійним апаратом (основні поняття, терміни, загальні аспекти науки) (D 5).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Організувати пошук, аналіз та інтерпретацію джерел дослідження (D 19).	проблемно-пошуковий метод	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Проводити наукові дослідження в галузі історії, методики викладання історії і суспільствознавчих предметів (D 25).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Здійснювати діяльність на основі сформованих ціннісних орієнтирів, з повагою ставитися до інших наукових поглядів (D 31).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
<i>Методика викладання історії і суспільствознавчих предметів</i>		
Діяти на основі сформованих ціннісних орієнтирів; з повагою і розумінням ставитися до інших світоглядних позицій, усвідомлювати рівні можливості кожного члена суспільства та педагогічного й учнівського колективів (D 31).	словесні методи, методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль, захист індивідуальних робіт, «симуляції» уроків
Вдосконалювати з високим рівнем автономності здобуті під час навчання компетентності, усвідомлювати призначення професійної діяльності вчителя історії і суспільствознавчих предметів, а також потреби систематично підвищувати професійну майстерність через навчання протягом навчання в університеті і життя (D 32)	словесні методи, методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, захист індивідуальних робіт, есе, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Діяти у груповій роботі, застосовувати	словесні методи (лекція, розповідь,	усний контроль, самоконтроль і

оптимальну стратегію діяльності і приймати обґрунтовані рішення у складних і непередбачуваних професійних ситуаціях, що потребує застосування нових підходів і прогнозування, усвідомлення власної відповідальності (D 29).	бесіда, консультації), методи активного навчання: ділові, рольові ігри (інсценування), «мозковий штурм», інтелект-карти ін. методи стимулювання і мотивації	самооцінка, підсумковий контроль, захист індивідуальних робіт, «симуляції» уроків
Організовувати ефективну міжособистісну взаємодію суб'єктів освітнього процесу, яка ґрунтується на здобутих знаннях, демократичних і гуманістичних цінностях (D 28)	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання: ділові, рольові ігри (інсценування), «мозковий штурм», інтелект-карти ін. методи стимулювання і мотивації	усний контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль, захист індивідуальних робіт, «симуляції» уроків
Пояснювати та аналізувати освітні проблеми, пропонувати способи їх розв'язання, розуміти проблеми впровадження інтегрованого курсу історії (D 24).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання: проблемна лекція, «мозковий штурм», інтелект-карти ін. методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль, захист індивідуальних робіт, «симуляції» уроків
Використовувати музейний і народознавчий матеріал для позааудиторних заходів (D 26)	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль, захист індивідуальних робіт, «симуляції» уроків
Знати термінологію, зокрема терміни «педагогічна майстерність», «інноваційні технології», «професіограма» ін. (D 5).	словесні методи	усний та письмовий контроль, тестовий контроль
Володіти ключовими положеннями та проблематикою сучасних освітніх технологій з історії, сучасними інтерактивними методами навчання учнів, формами організації навчання та специфікою впровадження новітніх освітніх технологій в загальноосвітній школі (D 10).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи активного навчання: проблемна лекція, «мозковий штурм», інтелект-карти ін. методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль, захист індивідуальних робіт, «симуляції» уроків
Вміти самостійно організовувати освітній процес із врахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, вибираючи продуктивні методи, прийоми, форми та засоби навчання, визначати мету, форму, вид, план уроку, етапи уроку, їх тривалість, зміст; використовувати методи формування навичок самостійної роботи й розвитку творчих здібностей і логічного мислення учнів; володіти технологіями оцінювання рівнів навчальних досягнень учнів з історії і суспільствознавчих предметів, вести педагогічне спостереження; формувати загальні і предметні компетентності в учнів; способи мотивації навчання і прагнення до успіху, вміти критично аналізувати зміст підручників, визначати їх якість, готувати методичний матеріал (D 12).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання: ділові, рольові ігри (інсценування), «мозковий штурм», інтелект-карти ін. методи стимулювання і мотивації	усний контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль, захист індивідуальних робіт, «симуляції» уроків
□ Планувати та організовувати сучасні інноваційних технологій навчання історії і суспільствознавчих предметів на основі особистісно-орієнтованого та компетентнісного підходів (D13).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання: проблемна лекція, «мозковий штурм», інтелект-карти ін. методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль, захист індивідуальних робіт, «симуляції» уроків
застосовувати в освітньому процесі ефективні види та методи контролю знань, умінь і навичок учнів з історії, «Правознавства» і «Громадянської освіти» (D14).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.)	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль, захист індивідуальних робіт, «симуляції» уроків
Грамотно писати плани-конспекти, методичний матеріал, а також спілкуватися, вести дискусії ін. (D 15).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.)	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль, захист індивідуальних робіт, «симуляції» уроків
Виховувати правову свідомість і культуру (D 23).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи активного навчання: проблемна лекція, «мозковий штурм», інтелект-карти ін. методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль, захист індивідуальних робіт, «симуляції» уроків
• Розуміти теоретичні і практичні основи методики навчання історії і суспільствознавчих предметів, орієнтуватися на їх сучасні досягнення; сучасні підходи до цілей і структури шкільних курсів історії і суспільствознавчих предметів; критерії відбору і принципи структурування змісту навчальних курсів у загальних закладах середньої освіти; закономірності, принципи, методи, форми і засоби навчання та виховання учнівської молоді; особливості організації та проведення навчально-виховної роботи у загальноосвітніх навчальних закладах відповідно до положень нормативно-правової бази національної системи освіти і сучасної педагогічної науки, методичні принципи і прийоми активізації пізнавальної діяльності учнів (D8).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи активного навчання: проблемна лекція, «мозковий штурм», інтелект-карти ін.	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, підсумковий контроль
<i>Джерелознавство і архівознавство</i>		
Знати основні типи історичних джерел та їх місцезнаходження; основні публікації джерел та їх місцезнаходження; класифікацію історичних джерел; методологічні та	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль

методичні принципи джерелознавства і архівознавства; основні стадії роботи дослідника над джерелом; - відтворювати знання з джерел з історії України, необхідними для професійної підготовки вчителя історії і суспільствознавчих предметів (D 3).		
Володіти категоріально-понятійним апаратом з джерелознавства та архівознавства; термінологією навчальної дисципліни (D 5).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Організувати комплексний пошук та інтерпретацію історичних джерел давати самостійний критичний та аргументований аналіз джерельних (документальних) матеріалів (D 19).	проблемно-пошуковий метод	усний та письмовий контроль
<i>Історія країн Західної Європи і Америки (XX - поч. XXI ст.)</i>		
Самостійно аналізувати явища суспільно-політичного життя у країнах Західної Європи та Північної Америки протягом XX - початку XXI ст. (D22).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Вміти реалізувати аналіз, синтез та порівняння історичної інформації з новітньої історії Західної Європи та Північної Америки (D11).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Розуміти вивчений матеріал з курсу Історії країн Західної Європи і Америки XX- поч. XXI ст. та інтерпретувати його у письмовій та усній формах, дотримуючись при цьому грамотності, об'єктивності вимог до написання наукових текстів (D15).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Знати найважливіші факти, події та процеси з історії Західної Європи та Північної Америки XX - початку XXI ст. (D2).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Володіти періодизацією всесвітньої історії XX - початку XXI ст.; наукову термінологію, зокрема «Новий курс», «Голокост», «холодна війна» та ін. (D5).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Здійснювати характеристику ключових історичних постатей новітньої історії Західної Європи і Північної Америки, зокрема Ф. Д. Рузвельта, В Черчілля, Ш. де Голля, А. Гітлера, Б. Муссоліні, Ф.Франко, М. Тетчер, Дж. Кеннеді, Р.Рейгана, К. Аденауера та ін. (D6).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
<i>Історія країн Західної Європи і Америки (XIX - поч. XX ст.)</i>		
Знати найважливіші факти, події та процеси з історії Західної Європи та Північної Америки XIX - початку XX ст. (D2).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Володіти періодизацією всесвітньої історії XIX - початку XX ст. наукову термінологію, зокрема «весна народів», «рісорджименто» «аболіціонізм» та ін. (D5)	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Аналізувати, синтезувати та порівнювати історичну інформацію із нової історії Західної Європи та Північної Америки (D11).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Розуміти вивчений матеріал з курсу Історії країн Західної Європи і Америки, дотримуючись граматичних та стилістичних вимог при написанні наукових текстів (D15).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Самостійно аналізувати явища суспільно-політичного життя у країнах Західної Європи та Північної Америки впродовж XIX - початку XX ст. (D22).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Характеризувати ключових історичних постатей нової історії Західної Європи і Північної Америки, зокрема Наполеона Бонапарта, О. фон Бісмарка, Дж.Гарібальді, А. Лінкольна та ін. (D6).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
<i>Історія країн Західної Європи і Америки (XVI - поч. XIX ст.)</i>		
Знати найважливіші факти, події та процеси світової історії країн Західної Європи і Америки XVI - поч. XIX ст., необхідні для роботи в навчальних закладах середньої освіти (D2).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Володіти термінологією та науковою періодизацією історії країн Західної Європи і Америки XVI - поч. XIX ст. (D5).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Характеризувати історичні постаті країн Західної Європи і Америки XVI - поч. XIX ст., розуміти роль і місце людини в історичному процесі (D 6).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Аналізувати, синтезувати, порівнювати необхідну історичну інформацію, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки з історії країн Західної Європи і Америки XVI-поч. XIX ст. (D 11).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Розуміти та розтлумачувати вивчений матеріал у письмовій та усній формах	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка,

різного обсягу й складності, дотримуючись правил грамотності і вимог до написання наукових та навчальних текстів (D 15).	методи (демонстрація ін.), практичні методи	підсумковий контроль
Самостійно оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в країнах Західної Європи і Америки XVI – поч. XIX ст., дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості (D 22).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
<i>Історичне краєзнавство, музеєзнавство</i>		
Знати і застосовувати основи та інструментарій історичного краєзнавства і музеєзнавства, що формують фахову професійність (D 9).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Характеризувати видатних історичних діячів різних періодів, розуміти роль, місце та значення людини в історичному процесі (D 6).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Володіти теоретичними і практичними основами історичного краєзнавства для розв'язання конкретних задач у професійній діяльності учителя історії і суспільствознавчих предметів, зокрема, володіти методикою проведення різних форм організації шкільної та позашкільної краєзнавчої роботи, використовувати методи формування навичок самостійної роботи й розвитку творчих здібностей і логічного мислення учнів (D 18).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Здійснювати наукові й науково-педагогічні дослідження в галузі історичного краєзнавства та музеєзнавства; застосовувати міждисциплінарний підхід (D 25).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Організовувати музейну, пам'ятко-охоронну, народознавчу, туристично-краєзнавчу роботу, спрямовану на збереження і використання історико-культурної спадщини з навчальною, науковою і просвітницькою метою в ході освітнього процесу (D 26).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Знати культурну спадщину українського народу в контексті світової культури, поважати різноманіття та мультикультурність світу; керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва, а також проводити діяльність, спрямовану на збереження і використання історико-культурної спадщини в навчальних і просвітницьких цілях (D 30).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
<i>Спеціальні історичні дисципліни</i>		
Знати термінологію палеографії, епіграфіки, філігранології, кодикології, дипломатики, неографії, історичної хронології, історичної метрології, генеалогії, ономастики та їх наукову періодизацію (D 5).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Володіти теоретичними і практичними основами спеціальних історичних дисциплін та можливостями використання їх у навчальних закладах середньої освіти (D 18).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Організовувати комплексний пошук, неупереджений аналіз та інтерпретацію історичних джерел або інформації методичного характеру опираючись на базові історичні знання із спеціальних історичних дисциплін (D 19).	проблемно-пошуковий метод	усний та письмовий контроль
Знати основні концепції сучасної історіографії, джерелознавства, здійснювати джерелознавчий та історіографічний аналіз зібраної інформації, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості (D 3).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
<i>Історія України II пол. XX – поч. XXI ст.</i>		
Володіти термінологією і наукову періодизацію з курсу («дисидентство», «еволюційний тоталітаризм», «неосталінізм», «непотизм» ін.) (D5).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.).	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Діяльність історичних осіб, розуміти їх роль і місце в національно-визвольному русі 2-ої XX – поч. XXI ст., революцій періоду незалежності, Героїв Небесної Сотні, героїв АТО ін. (D6).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання: ділові, рольові ігри (інсценування), проблемна лекція, «мозковий штурм», «банк ідей», метод «круглого столу», кейс-метод.	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, кейс-проект, підсумковий контроль
Розвивати історичну інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки в логіці міркувань, виявляти помилки, фальсифікації та стереотипи; а також вміти складати таблиці, схеми, графіки; синтезувати історичну інформацію, щоб одержати ціле з новою системною властивістю, користуючись структурно-логічними схемами; орієнтуватися в історичному часі і просторі, розглядати суспільні	проблемно-пошуковий метод, методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, кейс-проект, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль

явища в розвитку та в конкретно-історичних умовах певного часу, співвідносити історичні події, явища в історії України і всесвітній історії, використовувати міждисциплінарний підхід (D11).		
Правильно коментувати, анутовати або редагувати тексти і документи; спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, вміння правильно розмовляти та писати різними комунікативними стилями, а саме неофіційним, офіційним та науковим (D15).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи активного навчання: ділові, рольові ігри (інсценування), проблемна лекція, семінар-конференція, «мозковий штурм», «банк ідей», кейс-метод.	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, кейс-проект, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні 2-ої пол. XX – поч. XXI ст., дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості, будувати переконливу аргументацію (D22).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації, методи активного навчання: ділові, рольові ігри (інсценування), «мозковий штурм», кейс-метод.	усний контроль (групова робота), кейс-проект
Брати участь у груповій роботі, розвивати соціальні навички, застосовувати оптимальну стратегію діяльності і приймати обґрунтовані рішення, усвідомлювати власну відповідальність і поважати думку інших (D29).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації, методи активного навчання: ділові, рольові ігри (інсценування), «мозковий штурм», кейс-метод.	усний контроль (групова робота), кейс-проект
Знати політичні, соціокультурні, економічні процеси історичного розвитку українського народу в даний період, вплив зовнішньополітичних чинників на результати українського державотворення; основні тенденції і закономірності історичного поступу України в 1939-2019 рр.; чітко і логічно відтворювати базові історичні знання з новітньої історії України 2-ої пол. XX ст. – початку XXI ст., оцінювати нові відомості, факти, події та інтерпретації в контексті формування цілісної історичної картини України (D1).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи активного навчання: проблемна лекція, «мозковий штурм», кейс-метод ін.	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, кейс-проект, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Знати українську культуру, бачити внесок інших національностей у її розвиток поважати різноманіття та мультикультурність світу і керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва (D30).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, кейс-проект, підсумковий контроль
<i>Історія України I пол. XX ст.</i>		
Знати українську культуру, бачити внесок інших національностей у її розвиток поважати різноманіття та мультикультурність світу і керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва (D 30).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, кейс-проект, підсумковий контроль
Оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні 1-ої пол. XX ст., бачити вплив окупаційних режимів на поступ України, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості, будувати переконливу аргументацію (D 22).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації, методи активного навчання: «мозковий штурм», кейс-метод.	усний контроль (групова робота), кейс-проект
Брати участь у груповій роботі, застосовувати оптимальну стратегію діяльності і приймати обґрунтовані рішення, усвідомлювати власну відповідальність і поважати думку інших (D 29).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи стимулювання і мотивації, методи активного навчання: «мозковий штурм», кейс-метод	усний контроль (групова робота), кейс-проект
Знати політичні, соціокультурні, економічні процеси історичного розвитку українського народу в даний період, вплив зовнішньополітичних чинників на результати українського державотворення; основні тенденції і закономірності історичного поступу України в 1914-1939 рр.; вміти чітко і логічно відтворювати базові історичні знання з історії України 1-ої пол. XX ст., оцінювати нові відомості, факти, події та інтерпретації в контексті формування цілісної історичної картини України (D 1).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи активного навчання: проблемна лекція, «мозковий штурм», кейс-метод ін.	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, кейс-проект, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Знати термінологію і наукову періодизацію з курсу («Червоний терор», «НЕП», «індустріалізація», «колективізація», «сталінізм», «українізація», ін.) (D5).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.).	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Характеризувати видатні історичні постаті, зокрема М.Грушевського, В. Винниченка, С. Петлюру, П. Скоропадського, Є. Петрушевича, С.Бандеру, Є. Коновальця, Д.Донцова, Р.Шухевича та ін.; розуміти роль і місце людини в історичному процесі (D 6).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання: ділові, рольові ігри (інсценування), проблемна лекція, «мозковий штурм», «банк ідей», метод «круглого столу», кейс-метод.	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, кейс-проект, підсумковий контроль
Вміти розбивати історичну інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки в логіці міркувань, виявляти помилки, фальсифікації та стереотипи; а також вміти складати таблиці, схеми, графіки; синтезувати історичну інформацію, щоб одержати ціле з новою системною властивістю, користуючись структурно-логічними схемами; орієнтуватися в	проблемно-пошуковий метод, методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, кейс-проект, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль

історичному часі і просторі, розглядати суспільні явища в розвитку та в конкретно-історичних умовах певного часу, співвідносити історичні події, явища в історії України і всесвітній історії, використовувати міждисциплінарний підхід (D 11).		
Правильно коментувати, анутовати або редагувати тексти і документи; спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, вміння правильно розмовляти та писати різними комунікативними стилями, а саме неофіційним, офіційним та науковим (D 15).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи активного навчання: ділові, проблемна лекція, семінар-конференція, «мозковий штурм», «банк ідей», кейс-метод.	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, кейс-проект, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
<i>Історія України XIX – поч. XX ст.</i>		
Володіти ґрунтовними знаннями з вітчизняної історії з метою перенесення їх у площину навчального предмета «Історія України» (D1).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Знати історичні факти, події, явища, персоналії, історичні закономірності розвитку українського суспільства XIX – на початку XX ст.; тенденції політичного, економічного, соціального та етнокультурного розвитку людського суспільства на теренах України XIX – на початку XX ст.; поняття і терміни, що характеризують цілісність історичного процесу минулого України періоду XIX – на початку XX ст.; основні першоджерела та історичні праці, що висвітлюють історію України XIX – на початку XX ст. (D 5).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, підсумковий контроль
Характеризувати видатні історичні постаті, зокрема М. Шашкевича, Я.Головацького, І.Вагилевича, Т.Шевченка, М.Костомарова, П. Куліша, М. Драгоманова, В. Антоновича, М. Міхновського, М. Грушевського та ін.; розуміти роль і місце людини в історичному процесі (D6).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Вміти аналізувати, синтезувати, порівнювати історичну інформацію, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки (D 11).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Самостійно оцінювати суспільно-політичні явища, процеси і тенденції в розвитку людського суспільства на теренах України XIX – на початку XX ст., дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості (D22).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, підсумковий контроль
Розуміти та розтлумачувати вивчений матеріал у письмовій та усній формі різного обсягу й складності, дотримуючись грамотності і вимог до написання наукових та навчальних текстів (D15).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
<i>Історія України ранньомодерної доби (сер. XVII – XVIII ст.)</i>		
Володіти ґрунтовними знаннями з вітчизняної історії з метою перенесення їх у площину навчального предмета «Історія України» (D1).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Знати історичні факти, події, явища, персоналії, історичні закономірності розвитку українського суспільства раннього модерного часу (сер. XVII-XVIII ст.); тенденції політичного, економічного, соціального та етнокультурного розвитку людського суспільства на теренах України раннього модерного часу (сер. XVII-XVIII ст.); поняття і терміни, що характеризують цілісність історичного процесу минулого України періоду раннього модерного часу (сер. XVII-XVIII ст.); основні першоджерела та історичні праці, що висвітлюють історію України раннього модерного часу (сер. XVII-XVIII ст.) (D5).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, підсумковий контроль
Характеризувати видатні історичні постаті, зокрема Б. Хмельницького, І.Виговського, І. Самойловича, І.Мазепу, П. Орлика, І. Скоропадського, К.Розумовського ін. та розуміти роль і місце людини в історичному процесі (D 6).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, підсумковий контроль
Вміти аналізувати, продукувати та порівнювати важливу історичну інформацію, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, які впливали на суспільно-політичні явища, події, процеси тенденції з історії України ранньомодерної доби (D 11).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Розуміти та інтерпретувати вивчений матеріал у вербальній і невербальній формах різного обсягу й складності, дотримуючись грамотності і вимог до написання наукових та навчальних текстів (D 15).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Самостійно оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в розвитку людського суспільства на теренах	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.),	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, підсумковий контроль

України раннього модерного часу (сер. XVII-XVIII ст.), дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості (D 22).	практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи стимулювання і мотивації	
<i>Історія України пізнього середньовіччя (XIV – сер. XVII ст.)</i>		
Володіти ґрунтовними знаннями з вітчизняної історії з метою перенесення їх у площину навчального предмета «Історія України» (D 1).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Розуміти тенденції політичного, економічного, соціального та етнокультурного розвитку людського суспільства на теренах України в добу пізнього середньовіччя (XIV – сер. XVII ст.); поняття і терміни, що характеризують цілісність історичного процесу минулого України періоду пізнього середньовіччя (XIV – сер. XVII ст.); основні першоджерела та історичні праці, що висвітлюють історію України пізнього середньовіччя (XIV – сер. XVII ст.) (D5).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, підсумковий контроль
Характеризувати видатні історичні постаті, зокрема К.Острозького, Д.Вишневецького, К. Косинського, С.Наливайка, І. Сулиму, П. Могила, П.Сагайдачного та ін. (D 6).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, підсумковий контроль
Вміти аналізувати, генерувати, порівнювати історичну інформацію, джерельну базу та встановлювати причинно-наслідкові зв'язки (D 11)	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Розуміти та розтлумачити вивчений матеріал у письмовій та текстовій формах різного обсягу й складності, дотримуючись грамотності і вимог до написання наукових та навчальних текстів для освітнього процесу в закладах середньої освіти (D 15).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Самостійно оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в розвитку людського суспільства на теренах України в добу пізнього середньовіччя (XIV – сер. XVII ст.), дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості (D22).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, тестовий контроль, підсумковий контроль
<i>Історія країн Азії і Африки в нові і новітні часи</i>		
Розуміти та використовувати навчальний матеріал в освітній діяльності, у професійній комунікації та текстовій формі з курсу Історія країн Азії і Африки в нові і новітні часи різного обсягу й складності (D 15).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Знати періодизацію всесвітньої історії XVI – початку XXI ст.; наукову термінологію, зокрема «с'юганат», «богдихан», «танзимат», «диван», «буддизм», «колоніалізм» та ін. (D5).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Здійснювати характеристику ключових історичних постатей нової та новітньої історії Азії і Африки, зокрема Мао Цзедуна, Ден Сяопіна, Муцухіто, Хірохіто, Діпонегоро, Хо Ши Міна, Хомейні, Мустафи Кемаля Ататюрка, Махатми Ганді, Джавахарлала Неру, Індіри Ганді, Гамалія Абделя Насера, Муаммара Каддафі, Саддама Хусейна та ін. (D6).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), методи активного навчання	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Аналізувати, синтезувати історичні факти, термінологію, порівнювати постаті із курсу нової та новітньої історії країн Азії і Африки (D11).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Самостійно аналізувати процеси суспільно-політичного життя у країнах Азії і Африки протягом XVI – початку XXI ст.(D 22).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Знати найважливіші факти, події та процеси із нової та новітньої історії країн Азії і Африки (D2).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
<i>Релігієзнавство</i>		
Знати джерела світових релігій, що лягли в основу релігійних морально-правових канонів і законодавства різних країн світу (D 9).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Володіти особливостями культурно-мистецькими і обрядовими особливостями українських церков та світових релігій, знати культурну спадщину українського народу в контексті розвитку світової культури (D 30).	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), методи стимулювання і мотивації	усний та письмовий контроль, підсумковий контроль
Знати ідеологічно-світоглядні заборони, застереження, які є небезпечними для людини, що інтегрується європейської цивілізації (гендерна ідеологія, лгбт мислення) (D 22).	словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль
Володіти основними етапами в розвитку світових релігій, що дасть можливість майбутньому вчителю вміти інтегрувати набуті знання з історії	словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи	усний та письмовий контроль, самоконтроль і самооцінка, підсумковий контроль

<p>культів і обрядів релігій у процесі викладання; знати спільні й відмінні структурні елементи світогляду (догматики) світових релігій, які використовують сучасні новітні релігії, секти і культи, що діють в Україні і світі (D 17).</p>		
<p>Розуміти особливості (догматичної) доктрини і етики світових релігій, які формують у студентів, а згодом усіх учнів-старшокласників гуманітарну складову, що опирається на християнські засади у ставленні до ближнього (D 5).</p>	<p>словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації), практичні методи</p>	<p>усний та письмовий контроль, підсумковий контроль</p>